

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 16 / Sayı: 189 / Eylül 1997 / 5,- DM

12 EYLÜL FAŞİZMİNİN 18. YILINDA

Yüzyılların tarihsel hesaplaşması gerçekleşti

Aslında siyasal çözümü geliştirmek istiyorduk. Ama Mesut Yılmaz-Ecevit hükümeti adeta sağırları ve dilsizleri oynuyor. Bu, kendilerinin bileceği iştir. Çaresiz olmadığımızı göstermek boynumuzun borcudur.

Hiç kimse kendini aldatmamalıdır. Gerillanın Karadeniz ve Akdeniz'e ulaşması düzenin tükenişi ve bitişi olacaktır. Ben Mahirler, Denizler ve İbrahimlerin takipçisiyim. Onların mücadeleye başladığı ve düzen tarafından bitirildikleri yerlere, yani Kızıldere'ye ve Nurhak'lar'a ulaştık. Biz devrimcilerin anısına ve kanlarına bağlı insanlarız. Savaşın Karadeniz ve Akdeniz'de yaygınlaşması, o büyük devrimcilerin dört gözle bekledikleri bir durumdu. İşte, şimdi o halklar üzerine serpilen ölü toprağı kaldırıyoruz.

Biraz halkına saygılı, biraz mevcut durumdan rahatsız ve tepkisi olan herkes geniş bir blok içinde birleşsin. Şimdi, bir koordinasyon merkezi oluşturmak neden mümkün olmasın? Dünyanın hiçbir yerinde bu kadar koordinesiz emekçiler var mı? Ve bu kadar sorunları ağır olan bir ülkede bir merkez oluşturmadan devrimi geliştirmek mümkün mü? İşleri bu kadar kangrene çevirmenin hiçbir anlamı yok. Bu kadar sol-devrimci geçinenler çok gerekli olan bir koordinasyonu artık gerçekleştirmelidirler. Bunun görüş farkıyla, dönemle, ortamla hiçbir alakası yok. Biz bütün gücümüzü bunun zemini yapmaya varız. Türkiye devrimcileri bilsinler ki bu, 70'lerde Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin ve Sinanların başlattıkları yüce bir devrimci hamledir. Bu büyük harekete bir kez daha onları çağırıyorum. Malazgirt Çaldıran ovasından artık yavaş yavaş Bizans'a doğru yol almaktayız. Belki semboliktir, ama bana göre tarih bir kez daha tekerrür ediyor. Birlikler yavaş yavaş köhnemiş Bizans'ın son günlerini aratmayan düzen karargahlarına doğru bir gelişim halindedir. Türkiye'deki uç beylikleri veya gerilla birlikleri harekete geçerse büyük fetih gerçekleşecektir.

PKK Genel Başkanı
Abdullah Öcalan yoldaş

"İkibuçuk eşkıya işi"nden "İkibuçuk savaş stratejisi"ne

Altı ay önce Milli Askeri Strateji Konsepti'nde değişikliğe gittiğini açıklayan Türk Silahlı Kuvvetleri, en sonunda *"2000'li yıllar için **ikibuçuk savaş stratejisi** adı altında yeni bir konsept"* benimsediğini kamuoyuna deklere etti. Pek nedenleri sorgulanmayan ve tartışma konusu olmayan bu yeni savaş stratejisini basın *"irticaya karşı zırhlı kolordu"* vurgusunu öne çıkararak haber konusu yaptı. MASK'ta yapılan değişiklikte olduğu gibi, *"ikibuçuk savaş stratejisi"*'ne daha çok irtica tehditinden dolayı gidildiği kamuoyuna yansıtılmaktaydı.

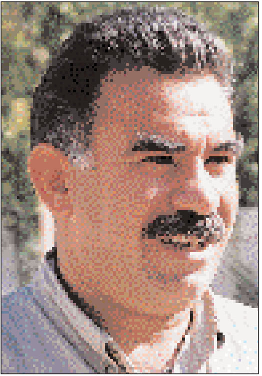
Bir ülke durup dururken savaş stratejisinde ve ordu yapısında yeni düzenlemelere gitmez. Değişikliklere gidilmesi, hiçbir zaman iç ve dış dengelerin değişmesinden kopuk düşünülerek ele alınamaz. Öyle ise TSK'nin savaş stratejisinde değişikliğe gitmesi, durup dururken gündeme gelen bir durum değildir. Yine bu durum ordunun normal modernizasyon ve örgütlenme çabaları olarak da görülemez.

● Devamı 2. sayfada

Karadeniz-Amanos hattında kaybedilen tarih kazanılıyor

● Yazısı 16. sayfada

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

"Savaş, aynı zamanda duyguların yaratılması eylemidir, büyük ve doğru duyguların. Aynı zamanda savaş ateşi, içinde yüzülen kirli suları arındırma eylemidir. Bu; bulunduğumuz kültürü temiz, artık içinde yüzülür, içilir hale getirme; yani toplumsal yatağımızı bu duruma getirme eylemidir."

Savaş ve sanat

Önderliksel çıkışta en temel esin kaynağı, bir anlayış; yaşamın ihanete uğradığı ve bu haliyle yaşanmaya değmeyeceği hususudu.

Kendini PKK biçiminde bir parti olarak kararlaştırma sürecinden çok önceleri -daha doğru-dürüst toplumla, hatta aile ile tanışmamış- kişilik çıkışında yaşamın pek de arzulandığı gibi yaşanamayacağı, bunun özellikle toplumsal tehdit altında olduğunun, düşmanlarının çok olduğunun, oldukça çirkinleştirildiğinin bilincine varılmıştı. Dolayısıyla çok daha sonraları bilimsel olarak da kanıtlanacak ülkenin harabiyeti kadar, halkın kimliksizleşmesi ve klasik kölecilikte daha kötü bir konuma düşürülmesinin bir ürünü olan bu yaşama tepkili yakla-

● Devamı 12. sayfada

Devrimci romantizm

"Bir kez daha vurgulamalıyız ki, '*Bir nehirde bir kez yıkanılır.*' Dolayısıyla grup döneminde yaşanan ruhu, yaşama damgasını vuran devrimci romantizmi partinin bütün düzeyinde, kitlesel düzeyde yakalamak mümkün değildir. Önderlik ruhunu gerçekten soluyanlar, önderlik gerçeğini kendi kişiliğinde ete-kemiğe büründürenler, ancak devrimci romantizmi yaşayabilirler."

● Yazısı 14. sayfada

Büyük Kürdistan çözümü

Abbas yoldaş değerlendiriyor

1986, III Kongre süreci parti tarihimizde ayrı öneme sahip olan bir yıldır. Aynı zamanda 15 Ağustos Atılımı ile savaşın önünü tıkayan engellerin açığa çıktığı, çözümlendiği ve büyük Kürdistan çözümünün geliştirildiği bir yıl olmaktadır. İç-örgütsel gelişmeyi etkileyen 1986 bahar çıkışından ve Agit yoldaşın şehadetinden söz etmemiz gerekiyor.

III Kongre'ye doğru düzenlemeler yapılmaktaydı. Sınır kesimleri ve iç alanlarda küçük gruplar halinde güçlerimizin üslendirilmesi gerçekleştirilmişti. Agit arkadaş bir grup arkadaşla Botan'a gitmişti. Yeniden Lolan'da da belli bir grubumuz oluşmuştu. 1985 içinde Lolan'ı tasfi-

● Devamı 10. sayfada

Yedi rengi doğurdular Zagros doruklarında

(Güney Savaşı şehit künyeleri ve Kemal Biçer hevalin anı yazısı)

● 19. sayfada

Serxwebûn'dan

"İkibuçuk eşkıya işi"nden "İkibuçuk savaş ratejisi"ne

● Baştarafı 1. sayfada

Cumhuriyet tarihi boyunca özel savaş rejimi, kamuoyuna açıkladığı strateji, plan ve programları ile asıl planladığı strateji ve planların özü, nedeni ve gerçek boyutu birbirini tutmaz. Bu anlamda Türkiye'de her zaman kamuoyuna deklere edilen, edilse dahi özü ve nedeni saklı tutulan strateji ile deklere edilmeyen askeri ve siyasi stratejileri vardır. Dolayısıyla TSK'nin konsept değişikliklerine gitmesi "*ikibuçuk savaş stratejisi*"ni benimsemesini doğru kavramak ve doğru yorumlamak gerekir. Bu değişiklik neyin sonucu ve hangi gelişmelerin ürünü olarak gündeme geldi, içte ve dışta değişen hangi dengeler buna yol açtı, yeni konsept neyin itirafı oluyor gibi sorulara cevaplar aramak gerekiyor.

İkibuçuk savaş stratejisi basında yansıtıldığı gibi irtica, Yunanistan, Suriye ve İran tehlikesine karşı geliştirilen bir savaş stratejisi midir? Bu devletlerin Türkiye'ye yönelik bir savaş hazırlıkları var mıdır? Sözü edilen irtica, gerçekten "*Milli Askeri Strateji Konsepti*"nde ve buna bağlı olarak geliştirilen savaş stratejisinde ciddi ve köklü değişikliklere yol açacak kadar tehlike arzediyor mu? Değişikliğin 13 yıldır devam etmekte olan devrimci gerilla savaşı karşısında ordunun askeri olarak zorlanması veya mevcut ordu yapısıyla savaşı yürütemeyecek bir durumda olmasıyla bağlantısı yok mu? Yine gerillanın savaşının Akdeniz ve Karadeniz'e taşırmasıyla herhangi bir ilişkisi yok mu? Ve son olarak son Güney Kürdistan'da aldıkları büyük hezimetin bunda hiç mi rolü yok? Elbette bütün bunlar cevaplandırılması gereken sorular olarak önümüzde duruyor.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin "*ikibuçuk savaş stratejisi*"ni benimsemesini bölgesel ve uluslararası durumdan ve değişen dengelerden kopuk ele alamayız.

Her ülke siyasi amaçlarına ve milli savunma politikasına göre bir askeri strateji belirler. Askeri strateji; içten ve dıştan gelişebilecek veya gelişen herhangi bir saldırı ve savaş halinde düşmandaki harp hareketinin bütün hedef saptaması ve buna göre kuvvet düzenleme planlamasıdır. Ve her ülke içinde bulunduğu jeo-stratejik, jeo-politik konumuna ve içteki durumuna göre askeri stratejisini belirler. Yine her ülke belirlediği askeri stratejisine uygun olarak ordu örgütlenmesini, donanımını ve konuşlandırılmasını gerçekleştirir.

TC'nin askeri stratejisi ve ordusunun örgütlenme mantığı "*işgal edebildiğin ve gidebildiğin yer senindir*" anlayışından başka bir şey değildir. Yine Mustafa Kemal'in "*hattı müdafa yoktur, sathı müdafa vardır*" söylemi, temelinde sömürü ve imhayı temel alan ulusal yayılma politikasını esas alır.

Böylesi bir ulusal yayılma politikasının temelinde askeri strateji ve ordu örgütlenmesini gerçekleştiren TC, NATO'ya girdikten sonra, bütünüyle NATO stratejisine göre askeri stratejisini çizip örgütlenmesini yeniden şekillendirmiştir. Aslında bu şekilleniş 1945 yılları sonrası başlar. Bu dönemde geliştirilen yeni-sömürge ilişkilerine göre, TSK bir özel savaş ordusu olarak yeniden bir örgütlenmeye gitti. Ancak bunu yaparken, bugünkü gibi sorun ve sıkıntıları sözkonusu değildi.

Nitekim NATO bir anlamda yeni-sömürgecilik politikasını uygulamak için oluşturulmuş askeri bir pakttır. Askeri stratejisinin özünü Sovyetler Birliği ve gelişen halk kurtuluş hareketlerini hedeflemek oluşturur. İşte bu askeri pakta 1952'de giren TSK, askeri stratejisini, NATO kapsamında bugüne kadar çizmiştir. Dolayısıyla NATO'nun düşman gördüğünü Türk ordusu da her zaman düşman görüp hedeflemiştir. Aynı şekilde TC'nin "*milli savunması da*" NATO yükümlülüğünde ele alınmıştır. 1970'lere kadar TC'nin ayrı bir milli savunma stratejisini oluşturma durumu yoktu, bu sonradan oluşturuldu.

M. Ali Birand, **"Emret Komutanım"** adlı kitabında TSK'nin neden ayrıca bir milli strateji oluşturmaya ihtiyaç duyduğunu şöyle yazıyordu: "*Daha önceleri hemen her şey Amerika'ya, NATO'ya bırakılmıştı. Milli strateji yerine, sadece NATO stratejisi vardı. Ordular NATO stratejisine göre konumlandırılırdı.*

...1974 yılındaki Kıbrıs harekatı ve hemen ardından gelen ABD kongresinin silah ambargosu, TSK'nin bir 'milli stratejisi' olması gereğinin kaçınılmazlığını ortaya koydu. Eskiden de vardı, ancak daha çok komutanların kafalarında ve yetersizdi. 1974'te ilk defa Milli Askeri Strateji Konsept belgesi hazırlandı. Yine de bu son derece genel hatlarıyla yetinen, ayrıntıya inmeyen kısıtlı bir belgeydi. 1983'te yoğun bir çalışma başlatıldı... Tam 3 yıllık bir çalışma sonucu 1 Temmuz 1986'da genelkurmayın onayından çıkmıştır."

Aslında işin özü M. Ali Birand'ın yansıttığı gibi değildir. MASK'ın oluşturulmasının özünde, "*Misak-i Milli*" sınırlarının bütünen NATO stratejisine ve ABD politikalarına dayalı korunamayacağı kaygısı yatar. Bundan dolayıdır ki, MASK'ın temel ilkesi "*Misak-i Milli*" sınırlarının korunması oluşturur. Bilinir, "*Misak-i Milli*" kavramı aynı zamanda Kürdistan'ın inkarı ve sömürge statüsünde tutulmasını ifade eder. Bu alanda MASK, sömürge stratejisini çizen bir konsepttir. Çokça sözü edilen MASK'ta tehdit saptaması ve ordunun nerede görevlendirileceği, sömürgeci savaş konsepti tarafından yapılmaktadır.

MASK'ı, NATO stratejisinden kopuk ve bağımsız ele almak yanılgıdır. Tersine MASK, NATO strateji ve politikasını gözönüne getirerek askeri stratejisini çizer. Denilebilir ki, MASK NATO stratejisini "*Misak-i Milli*" anlayışı doğrultusunda özelde Kürdistan'a, genelde Ortadoğu ve Kafkaslara uyarlama ayağıdır. Gizli istihbaratına dayalı olarak oluşturulan MASK'a son noktayı genelkurmaylık koyar.

Bunu belirlerken karşı tarafın "*Misak-ı Milli*" sınırlarına yönelik niyetine ve yeteneklerine bakar. Gerçek niyetten kastedilen; karşıt gücün "*tek ulus, tek ülke ve tek dil*" temelinde şovence belirlenen "*Misak-ı Milli*" sınır ve anlayışına yönelik taşıdığı düşünce ve eylemdir. Yetenekten kastedilen durum ise; karşıt gücün silah araçlarının sayısı, donanımı, ordusu, muharebe ve ateş gücüdür. Bu doğrultuda birinci aşamada tehdit saptama ve sıralaması yapılır. İkinci aşamada ise, tehdit sıralamasına göre ordunun nerede, nasıl ve hangi kuvvete karşı koyacağı ve savunma yapacağı konsepti ortaya konulur.

Bundan hareketle ancak günümüzde irticanın mı ve Türkiye'ye yönelik herhangi bir savaş hazırlığı olmayan İran'ın mı, Suriye'nin mi, Yunanistan'ın mı, yoksa PKK'nin mi özel savaş rejimine karşı bir tehdit unsuru olduğu açığa çıkar.

Örneğin, MASK 1986'da tehdit sıralamasını şöyle yapmıştı: Birinci sırada Ege ve Kıbrıs sorunlarından dolayı Yunanistan. İkinci sıraya NATO stratejisi kapsamında "Sovyet ve komünizm" tehditinden dolayı Varşova Paktı. Üçüncü sıraya Hatay sorunu ve Kürt örgütlerine kamp-silah gibi destek sunduğundan dolayı Suriye. Dördüncü sıraya ise İran ve Irak yerleştirilmişti. İran şeriatçı düşünceleri yaymaya çalıştığı Irak ise, Güney Kürdistan'daki Kürt örgütlerinden dolayı tehdit unsuru olarak görülmekteydi.

İç ve dıştaki gelişmelerle bağlantılı olarak, bu tehdit sıralaması değişikliğe uğramaktadır. Hangi ülkenin ve gücün ne düzeyde tehdit unsuru olduğu yönündeki sıralamanın dönem dönem değişebilmesi bu nedenledir. Ancak Suriye, Yunanistan, Irak, İran'ı, TSK her zaman şu veya bu nedenden dolayı tehdit unsuru olarak görmüştür. "*Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur*" anlayışı doğrultusunda bütün komşu ülkeler düşman olarak değerlendirilir ve tehdit unsuru kapsamında ele alınır. Yine TC içteki sosyal patlamaları hep dış soruna bağladığı ve içteki durumu perdelemek amacıyla hep kendine karşı bir düşman yarattığı bilinmektedir.

Belirtilen tarihe dikkat edilirse, Kürt sorunu açıktan bir tehdit unsuru olarak MASK'ta yer almamaktadır. Çünkü Kürt sorunu hep dış bir sorun olarak yansıtılmaya çalışılmıştır. Kürt ve Kürdistan'a ilişkin bütün strateji ve planlar gizli yapılıp, gizli tutulmuştur. Resmi ideolojiye göre Kürdistan ve Kürt halkı yoktur. Her şey katı, inkarcı bir politika üzerine kurulmuştur. Yok sayılan ve imha edilmek istenen Kürt ve Kürdistan olguları, haliyle sömürgeci rejimin stratejik planlamasının görüntüde yer alması sözkonusu bile olamaz. Zaten yapılan stratejilerde ve raporlarda ise gizli olan, Kürtlerin hep inkar ve imha politikalarıyla vatansızlaştırılmalarıdır. Hem resmi ideolojiye ters düşmemek, hem de halkın tepkisini çekmemek için bu politikasını açıkça itiraf etme yoluna gitmez. Açıkça itiraf, kendisini inkar anlamına gelir.

İşte, kemalizmin bu inkarcı ve imhacı durumu görülmez ve bilinmez ise, Türk ordusunun yeni askeri strateji konseptleri doğru kavranılamaz. Tarih boyunca Kürdistan'a yönelik kaygı ve tehditler dile getirilirken, "*irtica, eşkıyalık, yobazlık, dış mihrakların oyunu*" günümüzde ise "*bölücülük, terörizm*" gibi işin özünü çarpıtan değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu nedenle kamuoyuna deklere edilen askeri strateji ve konseptlerde, Kürdistan'a yönelik düşünceler saklı tutulur. Tamamıyla ortaya konulmaz. Kürdistan kaynaklı bir değişikliğe gittiğinde ise, bunun nedenini farklı noktalara bağlar.

Dolayısıyla Kürdistan'ın hiçbir statüsünü saymayan ve potansiyel olarak düşman gördüğü halde yok saydığı Kürt halkını, özel savaş rejiminin ekonomik, siyasal ve askeri stratejisinde yok sayması, bu anlamda şaşırtıcı olmadığı gibi, buna uygun her türlü terör aygıtına başvurmasına da şaşırmamak gerektiği gayet anlaşılırdır.

Özel savaşın oluşturduğu askeri stratejilerine pratikte ters düştüğü en bariz durumu, ordunun örgütlenme ve konumlanışlarında görmek mümkündür. Başta vurgulandığı gibi, her ülke belirlediği askeri stratejisine paralel olarak ordu örgütlenmesini ve güç konumlanmasını gerçekleştirir. İşte, TSK'nin askeri stratejileriyle pratikte çeliştiği en temel nokta da burası oluyor.

Ordunun konumlanışı Kürdistan'ın işgaline göre planlanmıştır

Kemalist rejim gizlemeye çalışsa da, daima en yumuşak karnı ve en tehlikeli bölge olarak Kürdistan'ı görmüştür. Bundan dolayı da, Kürdistan'ın her karış toprağında sömürgeci egemenliğini sürekli tesis etmek için ekonomik, siyasi ve askeri otoritesini geliştirmiştir. Bu nedenle ordu en büyük askeri gücünü ilk günden itibaren Kürdistan'a yığmıştır. Bu anlamda TSK, sömürge-sömürgecilik statüsüne göre şekillenen bir işgal ordusudur. İçteki tehditlere yönelik kendini örgütlemesi onun en temel farkı oluyor. Ordular daha çok dıştan gelen tehditlere yönelik oluşturulan savunma güçleri olurken, Türk ordusu Kürdistan'a dönük örgütlenen, bir özel savaş ordusu karakterini taşımaktadır. Hatta bu karakteri salt Kürdistan halkına yönelik de değildir, bir ayağı da Türkiye cephesinde gelişebilecek toplumsal muhalefeti bastırmaya dönük olan yüzüdür. Ordunun halklarımız üzerinde bir demoklesin kılıcı gibi işlev görmesi ve iç siyasette belirleyici rol oynaması, onun bu oluşum karakterinden kaynaklanır. Bu noktada TSK'nin iki askeri stratejisi karşımıza çıkmaktadır: Birincisi, Kürdistan'ı sömürge statüsünde tutma, kuşatma ve yoketme stratejisi. İkincisi ise, Türkiye cephesindeki toplumsal muhalefeti bastırma ve ezme taktiğidir. Bu anlamda Türk ordusu, halkı tehditlere karşı koruyan bir ordu değil, halklara karşı örgütlenen bir tehdit ve saldırı gücüdür.

Daha önceleri yeni-sömürgecilik uygulaması gereği esas olarak iç savaş düzenine göre yeni baştan örgütlendirilmiş olan ordu, bu kez de PKK'nin gelişmesiyle birlikte ikinci bir düzenlemeye tabi tutulmuştur. Bu düzenleme Kürdistan'da yürütülen özel savaşa göre biçim almıştır. Buna göre "*Polis Vazife ve Salahiyet Yasası*" temelinde Türkiye bir polis devletine dönüştürülecek, ordu ise ağırlıklı

"TSK'nin '*2000'li yıllar için ikibuçuk savaş stratejisi*' adı altında yeni bir savaş stratejisini benimsemesi onun gerilla güçleri karşısında yenilgisinin kamuoyuna itirafı oluyor. Değişikliğin '*irticaya karşı zırhlı kolordu*' vurgusuyla verilmesi ve ağırlıkta irtica tehlikesinin gösterilmesi, PKK karşısında alınan yenilgisinin kılıflandırılmasıdır."

Serxwebûn'dan

olarak Kürdistan'da konumlandırılacaktı. Böylece Türkiye metropollerinde ordunun görevini polis üstlenmiş ve ordunun gücü ağırlıklı olarak Kürdistan'a kaydırılmıştır.

Böylesi bir düzenlemeye giden ordu, 400 binin üzerindeki askeri gücünü Kürdistan'a taşıdı. Savaşı Kürdistan coğrafyasıyla sınırlama politikasına ve mücadelenin gelişmesiyle paralel olarak, askeri birliklerini parça parça taşırmaktan geri kalmadı. Türkiye cephesinde daha çok sınırlarda ve belli şehir merkezlerinde güç konumlanmasına gitti. Türkiye cephesini kendi denetiminde tutmak için de, polis gücünü büyütme ve paramiliter-sivil faşist örgütlenmeleri geliştirme politikasını benimsedi. Ama her şey kağıt üzerinde gitmeyince, Kürdistan ve Türkiye cephesinde konumlanma tersine döndü ve onu günümüzde tehdit eder bir duruma geldi.

"İkibuçuk eşkıya işi"nden "ikibuçuk savaş stratejisi"ne doğru...

Gerilla güçleri Eruh ve Şemdinli baskınıyla, ilk kurşunu patlatınca, Türk devlet yetkilileri, "*bu iş ikibuçuk eşkıya ve çapulcunun işidir*" diyerek, baskını hafife aldılar. Onlara göre "*Türk ordusu dünyanın en büyük ordusuydu,*" onlara göre "*Türk ordusu yenilmezdi,*" onlara göre "*hiç kimse asla mehmetçiğin karşısında 72 saatten fazla duramazdı.*" Ama bu sefer onlara göre olmadı. 1984 15 Ağustos Atılımı'ndan 72 saat geçmesine rağmen, "*ikibuçuk eşkıya*" ve "*iki-üç çapulcu*" yok edilememişti. 72 saat sonrası, sıkılan ilk kurşunun, "*bir atımlık barut ve kurşun*" olmadığı görülmeye başlandı. Askerlerin bu defa çetin bir kayaya çarptıkları açığa çıktı. Karşısında eski Kürt isyanları değil, artık modern devrimci gerilla güçleri vardı.

Klasik savaşlara göre eğitilen ve düzenlenen askerin gerilla karşısında bir varlık göstermesi beklenemezdi zaten. 1986'dan itibaren silahlı propagandadan gerilla savaşına geçilmesi üzerine, TSK mevcut ordu örgütlenmesiyle savaşı yürütemeyeceği ve gerillayı kısa sürede tasfiye edemeyeceği düşüncesine varmaktaydı. Gerillanın pasif savunmadan çıkıp aktif savunmaya geçtiği bu dönemde, "rejim, olayı ele alış tarzında özel savaş esprisine göre değişiklik yapıyordu. Buna göre ilk çıkış 'askeri ve polisiye tedbirlerle ezilmedi.' 'Yeni' bir evreye geçilecek, işin siyasal, ekonomik, kültürel boyutuna vurgu yapılacak, göstermelik 'yardım' kampanyaları, 'bölgeye' özel önem verildiği anlatılacak, bunlar da ezmenin unsuru olarak kullanılacaktı. Hem bunları hayata geçirmek, hem de özel savaş yöntemlerini çeşitlendirmek ve güçlendirmek için sömürgeci savaş rejimi 1987 yılında yeniden örgütlenme yapma gereği duydu." Bunu yaparken temel aldığı askeri stratejisinde herhangi bir değişikliğe gitme durumu sözkonusu olmadı. Daha çok gerilla mücadelesinin aşama ve gelişmelerine göre, ordu özel savaş esprisi temelinde taktik ve yönelim boyutunda yeni düzenleme ve programlara gidiyordu. Ancak bunlar öyle sıradan değişiklikler değildi. Sadece TSK'de değil, her sahada bir "*yenilenme*" ve "*örgütlenmeye*" gitti.

1927-48 yılları arasında Kürdistan'ı resmen genel müfettişlik uygulamaları ve özel yasalarla idare eden özel savaş rejimi, 1987 yılında sıkıyönetim yerine Olağanüstü Hal Valiliği'ni ilan etmekteydi. Bu, Kürdistan'ın bir sömürge statüsünde olduğunun en açık ilanıydı. Jandarma ve polis gücü OHAL'e bağlanmaktaydı. Görünüşte ise ordunun geri tutulduğu yansıtılmaktaydı. Sorumluluk ve idare sözde OHAL'e devrediliyordu. Aslında ordu bütünüyle işin içine girmekteydi. Sonuç alamıyor ve gerillanın vur-kaç taktiği karşısında oldukça ağır ve hantal kalıyordu. Ordu daha hızlı hareket etmek için, bünyesinde ve hareket tarzında değişikliğe gitmek zorunda kaldı. Daha hızlı istihbarat, daha hızlı haberleşme, daha hızlı hareket diye tanımladığı "*üç hız teorisi*"ne göre özel savaş ordusu silahlı güç konumlandırmasında ve komuta kademesinde yeniden bir yapılanmaya gidiyordu. Özel savaşı kapsamlı geliştirme ve vurucu gücünü arttırma amacıyla özel asayiş kolordusunu, özel timi ve korucuyu oluşturdu. Böylece özel savaş stratejisi ve taktikleri eskiye oranla daha yoğun olarak gerillaya ve halka karşı hayata geçirilmeye başlandı.

Bütün bu değişiklik ve uygulamalara rağmen, gerilla mücadelesini geriletemedi. Tersine gerilla savaşı bütün Kürdistan sathına taşırılmıştı. Savaşın sıcaklığı giderek şehir merkezlerini de sarmaya başlamıştı, savaş artık yeni bir boyut kazanmıştı 1990'lı yıllarda. Bu yıllara gelindiğinde siyasal otoritesini yitiren rejim, artık askeri otoritesini de yitirmekle yüzyüzeydi. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş yaşanan bu tıkanıklığı şöyle değerlendiriyor: "*Biz mücadeleyi 1990'lara doğru getirdiğimizde ordu ciddi bir zorlanmayı yaşadı. Hatırlardadır, sıkça 'bu işin örgütü olmalı' deniliyordu... Tabii ordu kendi tarzıyla bu işi artık götüremeyeceğini, 1990'lardaki serhıldanlar ve yükselen gerilla mücadelesini görünce anlamaya başladı. Ve bilindiği üzere Özal yöntemlerinin tasfiyesi sürecine gidildi.*"

Gerilla karşısında böyle bir zorlanmayı yaşayan ordu, 1991 yılında tıkanmayla yüzyüze geldi. Gazeteci M. Ali Kışlalı'nın röportajında dönemin genelkurmay başkanı Doğan Güreş yaşanan tıkanıklığın kendisinde nasıl bir ruh halini yarattığını şöyle belirtmektedir: "*PKK ortaya hortlak gibi çıktı. 1991'in baharında ve yazında ben büyük bir endişe içindeydim. Hemen büyük bir çalışma grubu kurdum. Ne yapmamız gerektiğini araştırdık. Nereye adım atarsan hemen PKK'nin haberi oluyor. Köyü zaptetmiş, mezraları, komları. Hepsi hakimiyet altında. 'Biraz daha geçse bunlar orayı bölüp alacak' dedim... Tayin ettiğim gitmiyor. Kim yapacak mücadeleyi? Gidenler de istifa ediyorlar. Yedi gün uyumadan bunu düşündüm. Kara kuvvetlerinde özel kuvvet eğitimi ile komando eğitimi görmüş subayları topladım. Onlara kurs açtırdım. Eski özel harbin yapısını değiştirdik. İngiltere'ye gittim. Araştırma yaptım. Özel kuvvetler komutanlığı haline geldi. Alaylar oluştu. Amerika ile temasa geçtim.*

"Son imam hatip okullarının kapatılmasını protesto etme eyleminde polisin tutumu oldukça dikkat çekiciydi. Polis göstericilere karşı tavırsız kalmanın ötesinde destek verip körüklemiştir. İrticayı bir tehdit unsuru olarak gören ordu, polis gücünün böylesi bir tutum sergilemesi üzerine '*gerekirse sokağa ineriz*' açıklamalarında bulundu."

Çok yakın işbirliği yaptım. Bunlara 1991 sonbaharına doğru başladık..." (Düşük Yoğunluklu Çatışma. M. Ali Kışlalı syf. 221-222)

PKK karşısında "*Hareket kabiliyeti yüksek, komuta kontrol kabiliyeti yüksek, güçlü bir kuvvet oluşturmalıyız*" diyen Doğan Güreş sonuçta çıkış için öngördüğü çözümü tek cümleyle özetlemekteydi: "*Topyekün mücadele!*"

"*İkibuçuk eşkıya işidir*" dediği PKK'ye ve onun şahsında Kürt halkına karşı, özel savaş ordusu 1991'in sonunda topyekün savaş stratejisini benimsiyordu. Kemalist rejim, bütün kurum ve kuruluşları bu stratejiye göre tekrardan bir düzenlemeye tabi tuttu. Ekonomik, siyasi ve askeri olarak bütün gücünü gerilla mücadelesine karşı harekete geçirmekteydi.

"Daha önceleri savaş sadece Botan'daydı. Ordu rahatlıkla operasyon yapabiliyordu. Şimdi ise gerilla savaşının bütün Kürdistan ve Türkiye'ye yayılmasından dolayı ordu kara kuvvetlerin yapısında da değişikliğe gitmektedir. '*Sayıca azaltılmış tugaylar, küçültülmüş karargah yapılarını, vurucu gücü yüksek bir kara kuvvetlerini oluşturmak ve jandarmasının komuta yapısını genişletme*' faaliyetine girmiştir."

Özellikle 1993'te topyekün savaş stratejisinin en üst boyutu ve en geniş kapsamıyla hayata geçirilme durumu sözkonusu oldu. Öyle ki, Kürdistan coğrafyasını bütünüyle bir insansızlaştırma politikasına tabi tuttu. "*Gerilla balıktır, halk denizdir*" espirisinden hareketle suyu kurutma taktiğiyle topyekün imha stratejisini uyguladı.

Artık Kürt ve Kürdistan'ı tanımlayan her nesne düşmandı ve hedefti. MASK'ın stratejisini de bu oluşturmaktaydı. Bu süreçte kamuoyunda devletin resmi ağızları ise bir "*Kürt realitesi*"nin olduğundan dem vuruyorlardı. Görülüyor ki özel savaşın gizli kararlarında kurmaylarınca yapılan strateji ve programların gerçekliği tam tersi kapsamda olmaktadır. Planlanan PKK şahsında Kürt halkının topyekün imha ve yok edilmesiydi.

Ancak her zaman olduğu gibi gerçeğin adı çarpıtılarak konuluyordu. Doğan Güreş, Kürdistan'daki mevcut durumu İngilizce aslı "*Low-Intensity Confiret*" olan "*Düşük Yoğunluklu Çatışma*" olarak komuoyuna açıklamaktaydı. Gerçekte ise yaşanan yoğunluklu topyekün bir savaş durumuydu. Her ne kadar kullanılan sözcük ve kavramlar değişik ifade edilmiş olsa da, askeri ve siyasi strateji olarak inkar ve imha konsepti hep benimsenmiştir.

Ve 1993 gelindiğinde, özel savaş karargahı, topyekün özel savaş taktiğini hayata geçirir. "*Özel savaş stratejisinin ilk ve en önemli aşaması olan topyekün savaş, gerillayı kesin yenilgiye uğratmayı hedefler.*" 14. yılına giren savaşın mevcut durumuna baktığımızda bu hedeflere ulaşmadığı açıkça görülmektedir. Kürdistan'da bütün özel savaş yöntemleri uygulanmasına rağmen, suyu kurutup gerilla karşısında bir üstünlük sağlayamadı. Aksine gerilla saldırıları karşısında askeri birliklerini koruyamayan ordu, güçlerini belli merkezlere toplama yoluna ve garnizonlaşmaya gitti. Özellikle 1992'den bu yana tuttuğu bazı alanları boşaltıp geri çekilmek zorunda kaldı. Öte yanda gerilla mücadelesi gittikçe gelişti. Ulusal bir ordulaşmaya ulaşan gerilla güçleri her düzeyde savaşı geliştirebilecek yetenek ve güce ulaştı. Özel savaş karargahı gerilla karşısında artık klasik ordu yapısı ve tarzıyla mücadele yürütememektedir. Bu yenilgili durumunu ise psikolojik savaş ile gizlemeye çalışıyor. Bundan kısa bir süre önce M. Ali Birand Sabah gazetesindeki köşesinde genelkurmayın önümüzdeki dönem planlamasını şöyle açıklıyordu: "*PKK 1994 yılından itibaren askeri alanda gerilemektedir. Neredeyse askeri gücü Türkiye'yi terketme noktasına gelmiştir. PKK'nin bölgedeki etkinliği minimum noktasına inmiş durumda. PKK'ya Türkiye'den artık eskisi gibi katılım yok. PKK, artık eskisi gibi, bir direktifle gösteri düzenleyemiyor, kepenk indirtemiyor. Aksine, giderek kadrolarını korumak ve riski az eylemleri tercih etmek noktasına gelmiş*'tir. Kısacası Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de "*PKK'nin işini bitirdiklerini, marjinalleştirdiklerini, yalnızca komşu ülkelerde ve Avrupa'da büyüdüğünü ve zenginleştiği*"ne dikkat çekiliyor. Ayrıca "*PKK'ye destek veren dış güçler, bir an önce kesilmelidir. Bunun için gereken siyasi ve ekonomik önlemler yeterli olmazsa, caydırıcı olarak askeri güç de gerekirse kullanılmalıdır.*" Bütün bunlarla aslında özel savaş karargahının büyük yenilgisi ve ANASOL-D hükümetiyle birlikte yeni dönem savaşının nasıl bir seyir izleneceği açıklanmaktadır. Tabii M. Ali Birand'ın unuttuğu veya unutulması istenen durumlar da var: Bunlar, son Güney Kürdistan'da aldıkları büyük yenilgi, Kırıkale eylemi ve gerillanın ta Antalya ve Ordu'ya kadar yayılmasıdır. Ayrıca Güney Kürdistan ve son olarak Van'da gerillalar tarafından düşürülen helikopterler aslında savaşın yeni bir boyutunu da göstermiştir. İşte, Birand bunlardan hiç bahsetmiyor. Bundan dolayı da özel savaş kurmaylarının belirttiği gibi gücünü yitiren veya marjinalleşen PKK değil, ordudur. Türk ordusu bugün ideolojik olarak yenilmiştir, bütün moral değerleri altüst olmuştur.

Yozlaşan özel savaş ordusu

Emperyalist ve sömürgeci güçler, zayıf ve küçük ulusların kurtuluş hareketlerini bastırmayı "*özel savaşlarla,*" "*sınırlandırılmış savaşlarla*" başarı kazanmayı umut ettiler. Bu özel savaş stratejisi öz itibariyle aynı kalmakla birlikte uygulandığı ülkenin toplumsal yapısına, orada mücadeleyi yürüten gücün niteliğine ve uygulayan gücün karakterine göre farklı özellik ve özgünlükler kazanabilmektedir.

Türk devleti, özel savaş stratejisini, dünyada uygulanmış olan örneklerini, bütün yöntemlerini kat be kat aşacak nitelikte Kürdistan'da PKK'ye karşı hayata geçirmiştir. Deneyebileceği ve şimdiye kadar uygulanmamış bütün yöntemleri denemiştir. Savaşı daraltıp sınırlamada başarılı olamamıştır. Savaş daha da büyümüştür. Haliyle "*PKK'nin belini kırdık, daralttık, marjinalleştirdik*" vb. söylemlerinin laf olduğu ve gerçeği yansıtmadığı bir bir açığa çıktı. Sonuç alamayınca yozlaşıp tıkanmayla yüzyüze kaldı. Çünkü özel savaşın riskli bir karakteri vardır. Kısa sürede sonuç alması gerekir. Bunu başaramadığı zaman yozlaşır.

"*Yedi düvelde at koşturan efsanevi Türk ordusu*" kılıcını çeker, vurur, çözer imajı yerle bir olmuştur. Ordu cumhuriyet tarihinde ilk kez böylesi bir tıkanıklığı ve çözümsüzlüğü yaşıyor.

İşte, sorun ve sıkıntılar tam da bu noktada başlıyor. Her alanda bir marjinalleşme ve yozlaşma yaşayan özel savaş rejimi, yaşadığı tıkanıklığı aşmak için kendini yeniden bir örgütlenmeye kavuşturuyor. Bu anlamda kendini "*yenileme*" ihtiyacı duyuyor. Elbette bu sadece askeri alanda değil, bu yenilenme her cephede yaşanıyor. Kendi içinde yaşadığı iç çatışmalar, klik savaşları ve tasfiye operasyonları, özel savaş rejiminin yaşadığı bu tıkanmaların doğurduğu sancıların ürünüdür. Bu sancıları yaşatan da PKK'dir. Sadece sancı yaşatmıyor; aynı zamanda PKK, savaş şiddetinin dozajını arttırmasıyla değişimin ve yeniden yapılandırmanın yaratıcısıdır. PKK'nin bu niteliği karşısında rejimin özel savaştaki ısrarı, onun kendini bütünen imha sürecine yatırmasıdır. Çürüyen ve yozlaşan rejimin iç bünyesi, artık şiddeti kaldıracak yapıda değildir. Şiddet karşısında her alanda bir çözülmeyi yaşaması bu nedenledir. Bir yandan özel savaş şiddetinde ısrar, öte yandan ise iç bünyede bunu kaldıramama, her anlamda açığının derinleşmesine yol açmıştır.

İşte, konsept ve savaş stratejisinde değişikliklere gitme bugün bütün bunların bir sonucu olarak gündeme gelmektedir.

Yenilgi, yeni bir savaş stratejisini doğurmuştur

Savaşan güçler, savaş içinde elde ettikleri zafere ve yenilgilere göre kendilerine yeni savaş strateji ve hedefleri çizerler. Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı işgal operasyonlarını ordu "*Çekiç Operasyonu*" adıyla Güney Kürdistan'a yaptı. 100 binlik güçle geliştirilen işgal operasyonunun sonucunu; tarih yüzbinlerin hezimeti olarak Türk devletinin bir yenilgisi biçiminde sayfasına kaydetti. Bu kaybediş TSK'nin PKK karşısındaki askeri alanda da yenilgisinin itirafı olurken, aynı zamanda da savaşta yeni bir dönemin başlangıcını da ifade etmekteydi. Dönemin başbakanı Erbakan dahi ordunun başarısızlığını ve yenilgisini itiraf etmek zorunda kaldı.

Bütünüyle bir irade kırılması biçiminde olmasa da, askerlerin gerilla güçleri karşısında aldıkları 14 yıllık savaşın sonucu, yenilgidir. İşte, bu yenilgi askerleri yeni bir savaş stratejisini benimsemeye götürmüştür. O halde TSK'nin "*2000'li yıllar için ikibuçuk savaş stratejisi*" adı altında yeni bir savaş stratejisini benimsemesi onun gerilla güçleri karşısında yenilgisinin kamuoyuna itirafı oluyor. Değişikliğin "*irticaya karşı zırhlı kolordu*" vurgusuyla verilmesi ve ağırlıkta irtica tehlikesinin gösterilmesi, PKK karşısında alınan yenilgisinin kılıflandırılmasıdır.

Yeni savaş stratejisine gidiş nedenini genelkurmaylık şöyle açıklamaktaydı: "*Türkiye'nin Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya'dan oluşan sorunlu üçgen bölgesinde, terörizm, kitle imha silahlarının kullanılabileceği, genel savaş kadar, önceden tahmini güç çok yönlü ve çok farklı tehdit ortamında bulunduğu öngörüsüne göre hazırlanan yeni konsept, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin aynı anda iki ayrı cephede savaşabilirken, bölücü terör ya da irticai ayaklanmaları bastırmasını öngörüyor.*" (1 Ağustos 1997, Radikal Gazetesi)

Buna göre iki ayrı cephede savaşma, yani Yunanistan ve İran ile aynı anda, ayrı cephede savaşma tam bir savaş hali kabul edilip iki savaş durumu olurken; yarımdan kasıt ise, içten gelişebilecek ayaklanma durumlarıdır. Başka bir ifadeyle Kürdistan'da yürüttüğü savaşı "*savaş dışı hareket*" adıyla "*yarım*" bölümünde değerlendirmektedir.

Özel savaşın Kürdistan'da yürüttüğü tam bir savaş hali olmasına rağmen, bunu savaş dışı hareket kapsamında "*yarım*" bölümünde değerlendirmesi gayet anlaşılırdır. Her şeyden önce devlet Kürdistan'ı sömürge statüsünde görmeyip "*Misak-ı Millî*" sınırları olarak kabul ediyor. Bırakalım Kürdistan'ın sömürge sta-

Serxwebûn'dan

tüsünü, en son HADEP Genel Başkanı Murat Bozlak'ın Demirel ile yaptığı görüşmede, Demirel "*Bu ülkede bir Kürt sorunu yoktur, anarşi ve terör sorunu vardır*" demektedir. Kürt sorunu ve savaş halinin kabul edilmesi demek Kürdistan'ın ayrı bir ülke olduğu, onun sömürgeleştirildiği, bu anlamda da statüsünün kabul edilmesi demektir. Nitekim bu da, 74 yıllık cumhuriyet tarihinin ve kemalizmin inkarı anlamına gelir. Bu noktada "*Kürdistan için ordu, iç bir olgu değil, dış bir olgudur*" gerçeği, Kürdistan'ın ayrı bir ülke olduğu ve Kürdistan'da yaşanan bir savaş hali olduğu görülmek zorundadır.

İkincisi, savaş halini kabul etmesi demek Cenevre Savaş Sözleşmesi'ne uyması demektir. İşte, bunun için inkarı seçiyor. Gerçekte ise Kürdistan'da Abdullah Öcalan yoldaşın belirttiği gibi, "*Savaş veriliyor 'bu savaş değildir' diyor. Bombalıyor, her türlü topları gece-gündüz kusuyor. Üç-dörtyüz bin kişilik orduyu kullanıyor. 'Benim yürüttüğüm savaş değildir' diyor. Savaş tanımına göre bu savaştır, 'yok' diyor. Neden? Savaş olarak kabul ederse uluslararası savaş yasaları var, onlara uyacak. İşte, özel savaşın niteliği buradan ileri geliyor.*"

Üçüncüsü, özel savaş rejimi PKK'yi marjinalleştirip bitirdiğinin propagandasını yürütmektedir. Kalkıp "*PKK karşısında ordunun zorlandığından dolayı yeni bir savaş stratejisine girdiğini, buna göre yeniden bir örgütlenmeye gidilmesi gerektiğini*" açıklaması, bu nedenle beklenemezdi. Dolayısıyla "*Düşük Yoğunluklu Çatışma*" tespitinde olduğu gibi, "*ikibuçuk savaş stratejisi*" tespiti de mevcut durumu bütünüyle izah etmemektedir ve Kürdistan ve PKK ayağı yine gizli tutulmuştur. Zaten yapılan basın açıklamasında **Eğitim ve Doktrin Komutanlığı**; "*Terörizm ve Bölücü Terör*" adı altında yeni bir doktrin çalışması yaptıklarını açıklamaktaydı. PKK'ye yönelik böylesi çalışmaların sürekli yapıldığı bilinmektedir. Ancak dikkat çekici olan şudur: Bu, özel savaş rejiminin 2020 yılına kadar hareket ortamına yönelik yeni stratejisini sürdürme beyanıdır. PKK'yi "*dünyanın en tehlikeli terör örgütü*" olarak niteleyen ve onun karşısında günleri, ayları, yılları kurtarmaya çalışan bir gücün PKK konseptini belirlemeden askeri stratejisinde değişikliğe gittiğini düşünmek en hafif deyimle saflıktır. Şüphesiz ki, genelkurmaylık tarafından ileri sürülen nedenler işin asıl özünü tam yansıtmıyor.

Eğer bugün rejimi içte ve dışta tehdit edecek gelişme ve yeni ortamlar ortaya çıkmışsa bu, PKK'nin yürüttüğü ve geliştirdiği savaştan kopuk değildir. Ortadoğu eksenli bir halklar devrimi yükselten PKK'nin geliştirdiği mücadele hem içte, hem bölgede ve hem de uluslararası arenada birçok dengelerin değişmesine ve bununla bağlantılı olarak yeni cepheleşmelerin, yeni ittifaklaşmaların, yeni durumların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Güçler açısından dost, düşman tanımları ve ilişkilenmeleri farklılaşıp değişmişse yine bundan kaynaklı bir durumdur.

Gerillanın Türkiye'ye yayılması ve klasik ordu yapılanması

Özel savaş ordusunun daha ilk günden itibaren temel taktiklerinden biri de savaşı Botan'la sınırlandırmak ve sonradan adım adım ezip tasfiye etmekti. PKK'nin hedefi ise tam tersine gerilla mücadelesini derinleştirmek ve yaygınlaştırmaktı. 14 yıldır kıran kırana süren savaş bir anlamda bu hedeflerin karşılıklı çatışması biçiminde günümüze dek süregelmiştir.

Günümüzde PKK, savaşı Türkiye cephesine taşırmıştır. Ordu mevcut haliyle hem bu kadar geniş bir cephede askeri olarak PKK'ye karşı savaşı yürütmekte, hem de Türkiye cephesinde gelişebilecek toplumsal muhalefeti kontrol etmesi mümkün olamayacağı gün gibi ortadadır. Özel savaş ordusunun son Güney operasyonuna giderken ve geri çekilirken askeri olarak ne denli bir zorlanmayı yaşadığı çok açıkça ortaya çıkmıştır. Böylesi bir durumu yaşadığını kamuoyuna yansıtmamaya özen gösteren ordu, özellikle son iki yıldır Kürdistan'da görüntüyü kurtarma ve karşıt operasyonları engelleme amacıyla medyatik ve savunma operasyonlarına gitmekte ve medyatik zaferlerle işi "*kurtarmaya*" çalışmaktadır.

Daha önceleri savaş sadece Botan'daydı. Ordu rahatlıkla operasyon yapabiliyordu. Şimdi ise gerilla savaşının bütün Kürdistan ve Türkiye'ye yayılmasından dolayı ordu kara kuvvetlerin yapısında da değişikliğe gitmektedir. "*Sayıca azaltılmış tugaylar, küçültülmüş karargah yapılarını, vurucu gücü yüksek bir kara kuvvetlerini oluşturmak ve jandarmasının komuta yapısını genişletme*" faaliyetine girmiştir.

Ordunun kendisini yeniden yapılandırmaya gitmesi sadece bu boyutuyla sınırlı değildir. PKK savaşı geliştirdikçe ve Türkiye cephesine yaydıkça, toplumsal ve sosyal muhalefetin boyutlanmasının önünü açmıştır. Bu da beraberinde demokratik ve sosyal muhalefetin ve rejim karşıtı hareketlerin gelişmesine ortam ve zemin sunmuştur. Sözü edilen irtica tehlikesi dahi bu zeminde boy vermiştir. Günümüzde PKK bütün demokratik ve sosyalist güçleri bir çatı altında toparlama, örgütlendirme yönünde yoğun bir faaliyet içindedir. Başka bir ifadeyle PKK, Türkiye cephesinde bir mücadele hattı ve mücadele birliğini oluşturmanın temellerini atmıştır ve günümüzde bunu adım adım büyütüyor, genişletiyor. Bunların yanısıra özel savaş uygulamaları sonucunda oldukça direngen, savaşkan bir Kürt potansiyeli metropollere birikmiştir. Şu anda Türkiye cephesinde patlamaya hazır yoğun bir Kürt potansiyeli sözkonusudur. Öte yandan ekonomik, siyasi kriz ve toplumsal kaos en üst boyutlardadır. İşte bütün bunları yanyana getirdiğimizde; Türkiye zemini pimi çekilmiş bir el bombası gibi patlamaya hazır bir durumdadır. Her gün "*beklenmeyen*" nitelikteki sosyal patlamaların gelişmesi bu anlamda şaşırtıcı olmayacaktır. Genelkurmaylığın yaptığı açıklamada "*Önceden tahmini güç, çok yönlü ve çok farklı tehdit ortamından*" kastı budur.

İşte, TSK'nin "*bölücü terörün bitmeyebileceği ya da irticai ayaklanmaların başlayacağı öngörüsü*" yönünde tespit yapıp, "*ikibuçuk savaş stratejisi*"ne gitmesi Türkiye zemininin bu patlamaya hazır durumundan dolayıdır. Dolayısıyla bu stratejinin bir ayağını da "*ayaklanma ve karşı ayaklanma*" esasına ve mantığına göre yeniden bir düzenlemeye gitme oluşturmaktadır.

Yine özel savaş karargahı, "*Biz terörü kontrol altına aldık. Bundan sonra bataklığın kurutulması görevi hükümetin alacağı ekonomik ve sosyal önlemlere bağlıdır*" görüşünden hareketle mevcut hükümet ve başbakan yardımcısı Ecevit yaptığı açıklamalarda, Kürdistan'da birtakım reformların gerçekleşeceğini belirtmektedir. Öncelikle, "*bölgede OHAL'e güvenlik açısından gerek kalmadığı anlaşılmıştır*" denilerek, OHAL kaldırılıp yerine "*kurumlar arasında eşgüdüm açısından geniş yetkilerle donatılmış bir planlama biriminin*" ve yine Kürdistan'da "*5. ordu*"nun kurulması durumları tartışılmaktadır.

OHAL'in kaldırılması, Kürdistan'da "*5. ordu*"nun kurulması, köy-kent projeleri, toplu eğitim birimleri ve ayrıca merkezi bir planlama biriminin kurulmasına, bugün neden ihtiyaç duyulmaktadır?

Aslında OHAL'in kaldırılıp kaldırılmaması o kadar önemli bir olay da değildir. Bahsedilen kriz artık her yerdedir; her bölgededir, her ildedir. Olağanüstü durum sadece Kürdistan'da değil, bugün Karadeniz ve Akdeniz bölgelerine de taşırılmıştır. Artık savaşın geldiği aşamada ordu ve OHAL mevcut yapısıyla yanıt veremiyor, işlevsiz kalıyorlar. Bu nedenle Ecevit öncülüğünde kirli savaşın kapsamı büyütülüyor ve özel savaş, kurumlarının bünyesinde yeniden bir yapılanmaya gidiyor.

Sözü edilen merkezi planlama birimi OHAL'in kapsamının ve işlevinin büyütülmesinden başka bir şey değildir. Aslında yapılan değişiklik, yeni bir savaş aşamasına göre Kürdistan'ın bütün bölge ve illerinde OHAL'in ilanına gidilmesidir. Böylece bölgenin tamamına yaydırılarak OHAL "*olağanlaştırılmak*" isteniyor. 13 ilin OHAL kapsamında tutulmasının gereksizliği özel savaş açısından ortaya çıkmıştır. Örneğin, geçen yıl Mardin OHAL kapsamından "*çıkartılmıştı.*" Ancak devletin Mardin'deki bir yıllık uygulamaları incelendiğinde, bunun pratikte hiç de böyle olmadığı görülecektir. Kontra cinayetleri, köy yakmalar, halkın üzerindeki baskı ve katliamlar hızından hiçbir şey kaybetmeden sürdü. Hatta daha da fazlalaştı. Zaten gerilla mücadelesinin bütün bölgelere yayılması üzerine OHAL dışındaki bütün illerin valiliği, OHAL valiliğinin yetkileriyle donatılmıştır.

Bu yeni yapılanma süreci, haliyle koruculuk ve kontr-gerilla yapısında da yansımalarını bulacaktır. Bu güçleri daha "*disiplinli ve modernize*" bir yapıya kavuşturmayı, daha fazla kontrol altına almayı ve denetim dışında olan aşırı uçları törpüleyip, tasfiye etmeyi uzun süreden beri hedeflemektedirler. Böylelikle askeri ve "*sivil*" bütün güçleri denetime alıp daha aktif bir hale getirmeye ve savaştırmaya çalışmaktadırlar.

Diğer bir önemli faktör ise, ordunun kendi içinde yaşadığı çeteleşme ve polisle arasındaki çelişki ve çatışmadır. Emniyetin Çatlılaşarak ikinci bir silahlı kuvvet olarak ordu karşısında alternatif bir güç olarak çıkması, ordunun tarih boyunca tek merkezi güç ve otorite olma konumuna ters düşmektedir. Türkiye cephesinin ağırlıklı olarak polisin ve paramiliter-faşist örgütlerin denetimine bırakılması günümüzde ordunun kısmen denetimi yitirmesini doğurmuştur. Son İmam Hatip okullarının kapatılmasını protesto etme eyleminde polisin tutumu oldukça dikkat çekiciydi. Polis göstericilere karşı tavırsız kalmanın ötesinde destek verip körüklemiştir. İrticayı bir tehdit unsuru olarak gören ordu, polis gücünün böylesi bir tutum sergilemesi üzerine "*gerekirse sokağa ineriz*" açıklamalarında bulundu. Protestonun ikinci gününden itibaren ise bizzat ordunun askeri birliklerini gönderme durumu oldu. Anlaşılacağı üzere, "*ikibuçuk savaş stratejisi*"nin bir hedefi de polisin denetimine bırakılmış Türkiye cephesinde ipleri tekrardan ele almaktır.

Yine, görülen son uygulamalardan biri de "*ateş gücü yüksek zırhlı kolordu*"ların oluşturulmasıdır. Denilebilir ki, özel savaş rejimi İsrail tipi bir ordu yaratmayı uzun vadede planlamaktadır. İsrail tipi bir ordulaşmayı yaratma hedefi sadece Kürdistan ve Türkiye cephesi için düşünülmemekte, aynı zamanda bölge açısından da ikinci bir İsrail tipi ordu olarak şekillendirilip rol biçilmek istenmektedir. Sadece bunlar değil, "*yerleşik merkezi köylerin-kentlerin*" oluşturulması, "*yatılı eğitim*" sistemi bütünüyle İsrail'den örnek alınmıştır.

Kısacası, "*ikibuçuk savaş stratejisi*" en geniş anlamda Ortadoğu, Kafkasya ve Balkanlarda gelişebilecek ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri ve toplumsal muhalefeti ezme statejisidir. Bu stratejinin hedef odağına da ilk oturtulan güç ise PKK'dir.

Özel savaş rejiminin, "*ikibuçuk savaş stratejisi*" adı altında yeni bir konsepti benimsemesi, PKK karşısında aldığı yenilginin itirafı oluyor. Ordu artık klasik yapısı ve tarzıyla savaşı yürütemiyor. Gerillanın Türkiye cephesine açılması klasik ordu örgütlenmesini yerle bir etmiştir.

Cumhuriyet için iyi Kürt ölü Kürttür

Demirel, HADEP yöneticilerini kabul etmiş, dinliyor. Görüşme basına açık bir biçimde yapılıyor. HADEP Genel Başkanı, Türkiye'nin en önemli sorununun Kürt sorunu olduğunu, bu sorunun barışçı siyasal yöntemlerle çözümünden yana olduklarını anlatmaya çalışıyor. Bu sırada kameralar Demirel'in yüz çizgilerini tarıyor, tepkisini kamuoyuna yansıtmaya çalışıyor.

Murat Bozlak'ın sözleri Demirel'in hoşuna gitmiyor, hele bu sözlerin devletin tepesinde dile getirilmesini hiç kabul edemiyor. Bozlak'ın sözleri karşısında Demirel'in yüz çizgileri geriliyor, dudakları oynuyor, kasları geriliyor. Bütün mimikleri hoşnutsuzluk ve tepki ifade ediyor... "*Bunları dinlemek için sizi kabul etmedik*" der gibi bir tutum sergiliyor.

Hiç kuşkusuz bunları dinleyeceğini biliyordu. Ama özel savaş karargahının da kendine göre hesapları vardı. En başta her partiye eşit davranıldığı yansımasını yaratmak ve böylece demokrasicilik oyununu sürdürmek istiyordu. Bir de HADEP'le bağları bütünen atmak istemiyorlardı. Çünkü HADEP üzerinde geliştirmek istedikleri olası planlar için bu gerekliydi.

Bunlar işin bir boyutu. Bizim için önemli olan ve dikkat çekmek istediğimiz nokta, Demirel'in Bozlak'a verdiği yanıttır. Aslında verilen yanıtta hiçbir yenilik yok. Devletin yıllardır kan, katliam ve soykırımla yürüttüğü inkar ve imha politikasını dillendirdi. "*Bu memlekette Kürt sorunu diye bir sorun yok, terör ve anarşi sorunu var.*"

Onlara göre, Ortadoğu'nun en kadir ve sayısal olarak en büyük halklarından biri, Kürtler yoktu. Bu, temelleri Kürt kanı üzerine kurulan cumhuriyet ideolojisinin yapılanmasıdır. Özel savaş rejimi bu temel üzerinde yükselmiş, bütün kurumları, iktidar ilişkileri, siyasal kültürü buna göre biçimlenmiştir.

Sorun tam da bu inkar ve imha sisteminde düğümleniyor. Savaş, tam da bu noktada patlak veriyor ve sürüyor. Kürtler uyanmış, ayağa kalkmış, varlığını, kimliğini haykırıyor, ulusal-demokratik haklarını istiyor. Bu uğurda sayısız acı çekiyor, sürülüyor, katlediliyor, ölüyor. Ama buna karşılık özel savaş karargahı, "*siz yoksunuz, bu dünyada fazlalıksınız, yeriniz ancak mezar olabilir*" diyor. Bunu dünyanın gözleri önünde yapıyor. Dünya emperyalist sistemi bu imha ve soykırım politikasını ve kurumlaşmasını bütün bir pişkinlikle onaylıyor ve sonuna kadar destekliyor. Bunların tümü biliniyor. Tabii önemli olan baskıları bizim bazı Kürtlerin bilmesi ve tutumlarını ona göre belirlemesidir. Çünkü hamhayaller peşinde olanlar, reform düşünü görenler, birkaç kırıntı beklentisine girenler var.

Oysa her şey çok açık, net ve ikircıksizdir. Cumhuriyet rejimi Kürtlerin inkarı ve imhası politikasında kesinlikle ısrarlı ve bunu sonuna kadar sürdürme kararındadır. Bu politikasında kullandığı temel yöntem de askeri zor ve şiddettir. Bunun dışında Kürtlerin varlığının kabule yönelik bir girişimin kendileri açısından çözülmenin başlangıcı olacağını düşünüyorlar. Bugün ideolojik ve politik olarak iflas etmelerine, askeri yöntemleri sayısız bir yenilgiye uğratılmasına ve bu yolun çözüm olmadığı yüzlerce kez kanıtlanmasına rağmen, inkar ve imha politikasında, açıkça çıkmaz anlamına gelen bu çizgilerinde kesin ısrarlıdırlar. En son bunu Musa Anter Barış Treni girişimlerinde bütün çıplaklığıyla gösterdiler. Anılan görüşmede Demirel de bu çizgilerini ve çıkmazdaki tutumlarını bir kez daha teyit etmiş oldu.

Özel savaş karargahının bu katı gerçeği kavranmadan geliştirilecek düşünce ve politikaların hiçbir işe yaramayacağı bilinmelidir. Dahası hamhayallere dayanan tutum ve davranışların devrimci-yurtsever mücadeleye zarar vermekten başka bir işe yaramayacağı da kesindir. Bize biçtikleri "*değer*" inkar ve imhadır. Bunu gerçekleştirmek için bütün olanakları kullandıkları, her şeylerini seferber ettikleri biliniyor. Bu durumda Kürtlerin önünde iki seçeneğin olduğu açıktır: Kürtler, ya kurbanlık koyun gibi inkar ve imha politikasına boyun eğecek, ya da kimliği, varlığı ve özgürlüğü için kavgaya tutuşacak, özgürlük mücadelesini sonuna kadar sürdürecek! Bunların dışında başka bir yol, seçenek yok. Kimlik ve özgürlük, öyle avuç açarak dilenmez. Dilense bile hiç kimse bu yaşamsal değerleri vermez, sunmaz! Özel savaş en vahşi yöntemler başta olmak üzere sayısız yöntemle soykırımı adım adım sonuca götürmeye çalışırken, bazı Kürtlerin boş hayaller peşinde koşmaları düşünülemez. Onlar da varolma ve özgürleşme mücadelelerinde devrimci zor dahil olmak üzere amaçlarına uygun bütün yöntemleri kullanacak ve olanaklarını sonuna kadar zorlayacaklardır. Bundan kuşku duyulmamalıdır.

Ecevit, devletin ilgili kurullarından geçen bir "*paket*" açıkladı. Ağırlıklı olarak ekonomik teşvikleri içeren bu paket ve daha önce yapılan diğer açıklamalarla birbirini tamamlıyor. Bu paketlerin hiçbir sonuç doğurmayacağı açıktır. Halkımızın özgürlük ve ekmek sorunları içiçedir. Özgürlük kazanılmadan ekmek sorununun çözülemeyeceği çok açıktır. Halkımız da bunu çok iyi biliyor. Ancak her gelen "*yeni*" hükümet bir ekonomik paket açmadan edemiyor. Bunu bir alışkanlık, bir gelenek haline getirdiler.

Ecevit'in açtığı pakette dikkat çekici bir nokta var: Yatılı bölge okullarının yaygınlaştırılması, kız çocuklarının okutulması için gerekli tedbirlerin alınması! Bir de ilk öğretimin 8 yıla çıkarıldığını unutmayalım. Bunun anlamı, asimilasyon, Türkleştirme, başkalaşıma uğratma politikasının yeniden ele alınması ve daha etkince uygulanmasıdır. İnkar ve imha siyasetine eğitim ve kültür alanında hız vermek istiyorlar. Devrimimizin aynı zamanda kadın devrimi olduğunu anladılar. Kadının kitlesel düzeyde devrime akması, belli ki özel savaş yönetimini korkutuyor. Türkleştirilen kadın, öldürülen Kürtlük, zayıflatılan devrim anlamına geliyor. Formülü böyle kuruyor ve kadının Türkleştirilmesi planlarını etkince ve yaygınca uygulamak istiyorlar. Bunun ne kadar tutup tutmayacağı ayrı bir konudur. Ancak özel karargahı klasik inkar ve imha politikasından, bunun denenmiş yöntemlerinden vazgeçmiyor. Ecevit köy-kent, devşirme merkezleri demek olan yatılı bölge okullarını yaygınlaştırma politikalarıyla halkımıza "*Tuncelileşmeyi*" dayatmak istiyor.

Açık ki, Türk devleti için iyi Kürt, olmayan ve ölü Kürttür. Rejimin ısrarlı tutumu böyle. Artık "*Tuncelileştirme*" ve köle günler geride kalmıştır, özgürlük şafağı ise açmış, her geçen gün biraz daha aydınlanıyor. Apaydınlık ve özgür günler için özgüç ve kararlı bir mücadeleden başka bir güvencenin olmadığı da çok iyi bilinmesi gerekiyor.

12 Eylül faşizminin 18. yılında sömürgeci-faşist savaşa karşı

HALKLARIMIZIN SAVAŞI ZAFERİ HEDEFLİYOR

"12 Eylül'ün 18. yılı şafağın söküşünü değil, artık günün aydınlığını ifade ediyor."

● Baştarafı 24. sayfada

tecrit sürecinin yaşandığı belirtilmelidir. 12 Eylül, PKK'yi kendi halk temelinden de koparıp, yalnızlığında boğmanın saldırısı idi. Tecrit ve imha planı kapsamlıydı. Müthiş bir uluslararası tuzak hazırlanmıştı ve bu tuzağın adı da 12 Eylül faşizmiydi. Başkan Apo'nun 12 Eylül tuzağını önceden görerek yurtdışına çıkışı, şimdi çok daha iyi görmekteyiz ki, sadece Kürdistan halkını yaşamı açısından değil bölge halklarını varlığı, demokratik ve sosyalist mücadeleleri açısından da yaşamsal önemdedir. Tuzak, bu nokta da aşılmıştır. Ama gerek cezaevlerindeki kadrolar ve gerekse tutsak düşmedikleri halde 12 Eylül'ün bütün ağırlığını kişiliklerinde yaşayan kadrolar açısından bu tuzağı bizzat kendilerinde parçalama gereği vardır. Özellikle zindandaki kadrolar açısından 12 Eylül tuzağının nasıl vahşi hazırlandığını hepimiz biliyoruz. Bu öyle bir tuzaktı ki, en üst ideolojik boyutlardan en doğal insani sınıra kadar her boyutu kapsıyordu. 12 Eylül faşist saldırısı ile, halkların proletarya öncülüğündeki anti-sömürgeci, anti-emperyalist ve anti-faşist cephesi paramparça edilmek istendi. Aslında tarihi olarak parçalanmış bu cephe, 1970'li yılların gelişmeleri içinde ve ağırlıklı olarak da PKK öncülüğünün doğuşu ile kendini gerçekleştirme şansına kavuşmuştu. 12 Eylül, halkların önündeki tarihsel şansa saldırdı. Aynı sürecin bölgesel gelişmeleri de, bu emperyalist planla uyum içindedir. Şahlığı büyük bir halk ayaklanması ile deviren İran islam rejimine yönelik Irak saldırısı ve bunun on yıl sürecek bir savaşa dönüşmesi, yine Lübnan ve Filistin sahasında yaşanan gelişmeler buna örnek oluşturmaktadır.

İsrail'in 1982 Haziran başında gerçekleştirdiği saldırıyla Lübnan'ı işgali, sadece Filistin devrimci-demokratik cephesini değil, Arap cephesini bütünüyle parçalamak ve teslim almaya yine bu cepheyle bölgenin diğer halk güçlerinin ilişkisini imkansız hale getirmeye dönük çok kapsamlı bir plandı. Cuntanın Kürdistan'da Filistin devrimci-demokratik halk hareketini "*bitirme*" amaçlı politikaları ile, İsrail'in Filistin devrimci-demokratik halk hareketini "*bitirme*" amaçlı politikaları ve uygulamaları kesinlikle birbirinden bağımsız ve habersiz değildi. Aynı dönem, ABD öncülüğündeki emperyalist sistemin SSCB başta olmak üzere reel sosyalizme yönelik de "*bitirme*" amaçlı saldırılarını en üst boyuta tırmandırdığı yıllardı. Reagen öncülüğündeki emperyalist cephe, bu konuda tam bir "*haçlı seferi*" açmıştı. Türk faşist cuntası ise, bu saldırının sistem adına akıncı kolu gibi rol üstlenmişti. Aynı rolü, bölge halklarına karşı askeri üs alanı olarak Kürdistan'da (Van ve Diyarbakır başta olmak üzere) değerlendirmek istediği, bu alanlara yerleştirilmesi düşünülen uzun menzilli saldırı silahlarının neler olduğu bile basın-yayın organlarında işlenmişti. Eğer emperyalizm, Türk faşist cuntası eliyle, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve Türkiye devrimci-demokratik hareketini bütünüyle tasfiye etmiş olsaydı, bölgede halklar cephesinin yeni tarihsel koşullardaki gelişme olanakları ve şansını yok etmiş olarak, bölge üzerindeki halkları hiçleştirmeye dayanan, konumlanmasını derinleştirmiş ve uzun vadeli olarak kendini güvenceye almış olacaktı. Plan buydu.

Bu plana göre, aslında Türkiye sahasında önemli oranda sonuç alınmıştı. Yine Filistin-Lübnan cephesinde de İsrail'in 1982 saldırısı ile birlikte Filistin cephesi darmadağın edilerek, Arap cephesinde sonuç alınmış oluyordu. Geriye, bütün bu koyu karanlıkta cılız bir ışık gibi duran PKK direnişi kalıyordu. Kürdistan halkının içinde bulunduğu durum dikkate alınırsa, faşist cunta ve emperyalist güçler, PKK direnişini tasfiye etmekte umutlu görünüyorlardı. Kendi halk gerçekliği ve bölge devrimci güçlerinin yaşadıkları yenilgi itibariyle, yalnızlaşmış bir PKK'nin önemli bir mukavemete sahip olmayacağı düşünülüyordu. Ancak gelişmeler bunun tersi oldu.

"Müthiş bir uluslararası tuzak hazırlanmıştı ve bu tuzağın adı da 12 Eylül faşizmiydi. Başkan Apo'nun 12 Eylül tuzağını önceden görerek yurtdışına çıkışı, şimdi çok daha iyi görmekteyiz ki, sadece Kürdistan halkını yaşamı açısından değil bölge halklarını varlığı, demokratik ve sosyalist mücadeleleri açısından da yaşamsal önemdedir."

PKK, Diyarbakır zindanını, Kürt halkının son umutlarının da öldürülmek istendiği bu vahşet alanını, tarihle ve çağla hesaplaşmanın, dünya sosyalizmi ve bölge halklarına kaybettirilmek istenenin kendinde yaratmanın sahası haline getirdi. **Mazlum Doğan**'la başlayan **Dörtler**le büyüyen ve 14 Temmuz ölüm orucu ile zirveleşen Diyarbakır zindan direnişi, bu gerçekler dikkate alındığında görülmektedir ki, sadece Kürdistan halkının varlık ve onurunu savunmanın değil, dünya sosyalizmi ve bölge halklarına yönelik emperyalist tasfiye ve imha saldırılarına karşı bütün bu değerleri savunup zaferleştirmenin direnişidir. Dünya sosyalist ve halk güçlerine kaybettirilmek istenen cephenin ve öncülüğün yükseltilmesidir. 15 Ağustos 1984 Eruh-Şemdinli gerilla çıkışı ise, bu cephenin silahlı mücadele çizgisinin açık bir ilanıdır.

PKK'nin bu yıllarda gerek Kürdistan ulusal kurtuluş cephesi ve gerekse faşizme karşı birleşik direniş cephesi çağrıları ve çabalarını herhangi bir çağrı ve çaba olarak algılamak mümkün değildir. Yukarıda belirtilen gerçekler gözardı edilerek, bu cephe politikası ve çabalarının anlaşılması da mümkün değildir.

Tabii ki, güçler ya da güç oldukları zannedenler, aslında bu sürece "*cephesizlik*"le karşılık vermekten öteye gidemediler. Karşı-devrim cephesine karşı, kendileri kabul etsin ya da etmesin, hoşlarına gitsin ya da gitmesin objektif bir gerçek olarak PKK öncülüğünde korunan ve savunulan cephe platformuna gelmeyerek sürecin emperyalizm, bölge gericiliği ve Türk-faşist sömürgeciliği lehine uzamasında önemli bir rol oynadılar. Sosyalizmin adını sözde en çok andıkları halde, halklarımız şahsında sosyalizme yöneltilen emperyalist tasfiye ve imha saldırısına karşı, en sıradan bir direnme cephesini yaratma gereğini ve sorumluluğunu bile gösteremediler. Öylesine yenilmişlerdi ki mevzi tutacak ne inanç ne de mecalleri vardı.

PKK'nin 1982 Diyarbakır zindan direnişi, 1984 15 Ağustos gerilla çıkışı esas olarak öncülük ve cephe çizgisinin korunmasına dönük bir öz savunmadır. Bütün bu amansız direnişlerle, öncülük ve cephe hattı korunmaya çalışılmıştır. Bundan sonraki bütün süreç ise, öncüyü ve cepheyi güçlendirme sürecidir. Tasfiye ve imha politikasının aşılması üzerinden gelişen bu süreçte elbette daha az zorlu değildir. Tam tersine, 1984 sonrası süreçte öncü ve cephe içerisinde mevzileri yok etmeye ve direniş hattını sisteme doğru çekmeye dönük bir yığın feodal, küçük-burjuva, köylü, hakim ulus küçük-burjuva devrimciliği çizgilerine karşı proletarya öncülüğünde devrimci ulusal kurtuluşçuğun zaferini sağlama mücadelesinin geliştiği süreçtir. Bütün bu gelişmeler de doğru anlaşılmaksızın, günümüzde cepheler savaşının niteliği ve çatışan karşılıklı politikaları doğru anlamak mümkün değildir.

Faşist cunta, devrimci halklar cephesinin zaafları üzerine oturtuldu

Amacımız yıl yıl gelişmeleri aktarmak değil. Burada, 12 Eylül 1980'de halklarımızın başına musallat edilen Türk-faşist cuntasının hangi plan üzerine oturtulduğunu görmek ve bugün yine bütün bir emperyalist cephe tarafından dayatılmak istenen politikayı tartışmak önem taşımaktadır. 15 Ağustos 1984 Eruh-Şemdinli Atılımı esas alındığında 13 yıldır süren savaşın sonuçları üzerinde, bugün, emperyalizm bölgeyi yeniden şekillendirmenin arayışları içindedir. 1980'li yılların sonu ve 1990'ların başında reel sosyalizmin tasfiyesi sonrasında halklara yeni bir yaşam modeli gibi lanse edilen "*yeni dünya düzeni*" çerçevesinde bölgeye de oturtulmak istenen "*model*", çok açık görülmektedir ki, bir kez daha PKK öncülüğündeki Kürdistan devrimine takılmıştır, bu barikattan geçememektedir.

Ancak şimdi saldırı iki yönlüdür. Türk sömürgeci-faşist ordusu eliyle yürütülen saldırı savaşında sonuç alınamayacağı ortaya çıkmıştır. Bu sömürgeci-faşist ordu karşısında şimdi, 13 yıllık direnme savaşı deneyimine sahip bir halk kurtuluş ordusu vardır ve bu ordu bugün birleşik halklar ordusu olmaya doğru gitmektedir. Başta Kürdistan halkı olmak üzere, bölgenin diğer bütün halklarının da emperyalizm karşısında yıkılmaz bir cephe gücü haline gelmelerinin temel teminatı da bu ordudur. Emperyalist cephe, karşısındaki halklar cephesini yok edemediği gibi şimdi bu cephenin karşısında kendisi parçalanma tehlikesi ile yüzyüze gelmiştir.

Görmemiz gerekiyor. Türk sömürgeci ordusunun yenilmez olmadığının, Türk sömürgeci devletinin aşılmaz olmadığının görülmesi, yenilebileceğinin kanıtlanması, halkları eski önyargılarını aşmalarını ve kendilerine güven duymalarında temel önem de bir kazanımdır. Türk ordusu ve burjuvazisinin geçmişteki bütün güç halklarının düşürülmüş olması, halklar cephesini objektif olarak yaratmıştır. Örneğin bugün Türkiye'de, objektif zeminde halk güçleri ilk kez devletten ayrışma süreci içindedir. Bu, mevcut tarihsel süreçte boşluk, bunalım, arayış biçiminde ifadesini bulsa da, kesinlikle böyledir. Şimdi gerekli ve önemli olan, bu objektif gerçekliğe subjektif planda da gereken karşılığı verebilmektir. Yani, halklarımızı çoktan yaratılmış olan ortak cephe platformunda, birlikte savaşan örgütlü güç haline getirebilmektir.

12 Eylül faşist darbesinin 17. yıldönümünde Türkiye'de durum nedir?

Öncelikle belirtmemiz gerekiyor ki, savaşan ana güçler aynı olmakla birlikte, güç dengeleri önemli oranda değişmiştir. O zaman güçlü olan, ulusal kurtuluş ve devrimci-demokrasi güçlerini tasfiye ve imha noktasına getiren, bir ölüm-kalım savaşına sürükleyen güç, Türk sömürgeci-faşist devleti ve gerisindeki emperyalist sistemdi. Gücü, siyasi-ekonomik ve askeri olarak gerçekleştirdiği tam bir hakimiyet temelindeki örgütlenmesine dayanıyordu. Güçsüzlüğü ve en temel zaafı ise, tarihsel olarak yenilgili olması ve haksızlığı idi.

17 yıl önce, Türkiye'de bütün devrimci ve demokratik güçler ya tasfiye edilmiş, ya da önemli oranda güçleri kırılarak, sesi-soluğu çıkmayacak bir noktaya getirilmişlerdi. Kürdistan'da ise, PKK kadroları önemli oranda tutuklanmıştı, işkence ve vahşet altında inkar ve ihanete sürüklenmek isteniyordu. Ve ülke içinde örgütlenmesi dağıtılan ve halkla örgütsel bağları önemli oranda zayıflatılan parti, kendini ve halkla bağlarını yeniden yaratma görevi ile yüzyüzeydi. Güçlü yanı; tarihsel olarak gelişeni, yaşayacak olanı temsil etmesi ve haklı olması idi. En zayıf yanı; aldığı örgütsel yenilgi temelinde yaşadığı örgütsel tasfiye ve tecritiydi.

Bölgesel açıdan, TC'nin 17 yıl önce güç dengeleri itibariyle daha avantajlı olduğunu da belirtebiliriz. İki kutuplu dünya içinde dokunulmaz kılınan bölge dengesi üzerinde TC, NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip bir güç olarakta önemli bir yer tutuyordu. Ayrıca İsrail, Irak ve Mısır'la olan ilişkileri temelinde de Arap dünyası üzerinde daha etkin bir rol oynayabiliyordu. Bölgede halk güçlerini örgütlenme düzeyleri zayıftı, anti-emperyalizm küçük-burjuva radikalizmi ve islam radikalizmi çizgisinden öteye geçemiyordu ve yenilgiyi kendi içinde taşıyan bu çizgiler üzerinde kurulan cepheler her türlü zaafı bağrında taşıyordu. Bölgede emperyalizm moral ve saldırı üstünlüğünü elinde tutuyordu.

17 yıl önce, Türkiye devrimci ve demokrasi güçlerinin bölge halkları düzeyinde, abartısız söylenebilir ki, hiçbir ittifak düzeyleri ve hatta bakışları yoktu. Her şeyden önce kendileri cunta karşısında mücadele cephesi olamamış bu güçlerin, bölgesel bir cephe açma güçleri de olamadığı gibi, bölge güçleri de onları dikkate almaya değer bulmuyorlardı. PKK ise, Filistin direniş örgütleriyle ve Kürdistan'ın diğer parçalarındaki Kürt hareketleriyle ilişki arayışı içinde ve bu konuda belli adımların sahibi de olsa, kendini Türk sömürgeci-faşist ordusuna karşı savaş içinde henüz kanıtlamamış bir güç olarak gerekli ilişki ve güven düzeyine ulaşamazdı. Kurulan bütün ilişkiler, denenmemiş, en zayıf dostluk bağları üzerinden kurulu başlangıç ilişkileriydi. Kürdistan'da proletarya öncülüğünün ve Kürdistan devriminin gelişebileceğine TC devletinin Kürdistan halkı tarafından yenilebileceğine dair bölge güçlerinde çok fazla inanç yoktu.

Dünya gerçekliği açısından, 17 yıl önce, TC, başta ABD olmak üzere bütün bir emperyalist sistem tarafından destekleniyordu. Sosyalizme karşı soğuk savaşı yıllarının finali sayılabilecek bu yıllarda, emperyalizm TC üzerinde SSCB'ye ve bölge halk hareketlerine saldırıyı stratejik önemde görüyor ve TC'yi bu temelde değerlendiriyordu. Bu da, TC'ye uluslararası alanda faşist cuntanın bütün vahşi uygulamalarına rağmen oldukça geniş bir hareket imkanı sağlıyordu. Uluslararası Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin tasfiyesi politikasında doğrudan onayı, teşviki ve desteği vardı. "*İnsan hakları*" çerçevesinde Avrupa'da bazı cılız protesto sesleri çıkarılsa ve TC zaman zaman kınanıp uyarılsa da bunun bir maskeden ibaret olduğu, "*insan hakları*"nın bütün bu güçler için hiçbir biçimde kaygı teşkil etmediği biliniyordu.

Buna karşılık, sosyalizm cephesi uluslararası alanda hem parçalı idi ve hem de kendi içinde emperyalizm karşısında cephe karakterini yitirmiş bir zayıflığı yaşıyordu. O yıllarda bu henüz bütün açıklığı ile ortaya çıkmasa da, gerçeklik buydu. Devlet çıkarlarını sosyalizm idealleri ve halkların kurtu-

luşu ve özgürlüğü ilkesini önüne alan reel sosyalist devletler, emperyalizm karşısında çok katı gibi görünen örgütlenmelerini özde, kendi bürokratik yapılarını korumak için ısrarla sürdürüyorlardı. Dünyadaki hiçbir ulusal ve sosyal kurtuluş hareketi ile, sosyalizmin ilkeleri temelinde ve buradan doğan kaygıları taşıyan bir ilişki ve ittifak içinde değillerdi, böyle bir anlayışları da yoktu.

"12 Eylül faşizmi 1919-23 sürecinde halkları ve emekçi sınıflara tarihini kaybettirme temelinde kurulan, Türk egemen sınıf çizgisini emperyalist sistem içinde süreklileştirmeyi esas alan ve kendi sınıf tarihini misak-ı milli sınırları içindeki bütün halklara ve sınıflara hakim kılmaya çalışan TC'nin bitişinin, emperyalist sistem tarafından güncel düzenlemelerle yaşatılmaya çalışılmasının ifadesidir. 12 Eylül'de TC için tarih bitmiştir."

Dünya sosyalizm cephesi, emperyalist cephe karşısında tasfiye ve çözülme sürecini yaşıyordu. Bu anlamda da, dünya gerçekliği içinde güç alınabilecek bir sosyalist cephe görünüşteki varlığına rağmen yoktu.

Emperyalizm, 1980'lerdeki Ortadoğu politikasını kendilerinin bu güç, halkların ise bu güçsüzlük noktaları üzerinde inşa etmek istedi. Filistin kurtuluş hareketi sahasında önce, küçük-burjuva radikalizmi (reformizmi)ni yendi ve tam anlamıyla teslim aldı. Bölgede SSCB ile ilişkileri temelinde sosyalizmin ittifak gücü gibi görünen, küçük-burjuva sınıf çizgisi ve güçleri, bu temelde sosyalizmden koparılmış ve emperyalist politikanın zaferi üzerinden onun tam uşaklığına çekilmiş oldu. Aynı seyir, kısmi bazı farklılıklarla birlikte Türkiye gerçeğinde de yaşandı.

1980'li yılların ortalarında uluslararası ve bölgesel denge, sosyalizm ve dünya halk güçlerinin önemli bir gerilemesini, hatta birçok mevzinin düşürülmesini ve emperyalizmin hemen her alanda kendi saldırı örgütlerini güçlendirmelerini ifade ediyordu. 1980'li yılların ortalarına doğru bölgesel denge açısından en önemli çıkış, Kürdistan'da 15 Ağustos devrimi oldu. 1980'li yılların sonlarında reel sosyalist blok ve ülkelerin tasfiyesi ise, bölgedeki yapay dengeyi yok etti ve gerçek çelişkilerin açığa çıkması koşullarını yarattı. Başlangıçta bölge devrimci ve ilerici güçler açısından bir güç kaybı gibi görünen SSCB'nin bölge üzerindeki etki ve yaptırım gücünün ortadan kalkması, tam tersine bölge halklarını kendi tarihi, ulusal, sosyal çelişkilerini doğru tanımlama ve emperyalizme karşı kendi yaşam güçlerini yaratma ihtiyacını dayatması anlamında, tarihsel bakımdan olumlu bir rol oynadı.

1990'ların sonunda, bugün, uluslararası ve bölgesel açıdan durum, emperyalizm ve sosyalizm çatışmasında yeni bir aşamayı ifade etmektedir. Reel sosyalizmin yıkılışıyla emperyalizmin kazanan taraf olmadığı ve olmayacağı, artık neredeyse tartışmasız kabul edilmektedir. Meksika'da, Filipinler'de, Afrika'nın birçok ülkesinde ve bölgemizde gelişen halk hareketinin niteliği, emperyalizme karşı halkların bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizm cephesinin daha yaygın, daha kapsayıcı insanlığın bütün sorunlarını kucaklayan en geniş cephe hareketi biçiminde gelişmesinin hem zorunluluğunu göstermekte ve hem de objektif olarak gelişme zaten bu seyri izlemektedir. Meksika'da Zapatistaların dile getirdikleri sorunlarla, Kürdistan'da PKK önderliğinin dile getirdiği sorunlar, görülmektedir ki birçok noktada çakışabilmektedir. Günümüzde, hiçbir ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi liderliği kendisini insanlığa bir çağrı hareketi düzeyinde ele almadan, ezilen ulusların, sınıfların, ezilen cinsin özgürlük çıkarlarını ve doğanın savunucusu düzeyinde ele almaksızın, yani evrenselliği öne geçirmeksizin, bütünü kucaklamaksızın, bütünün kabullenilir bir parçası olmayacağını bilerek hareket etmektedir. Bu da yine, günümüzün çelişkileri ile doğrudan bağlantılıdır. Emperyalizm, özellikle de reel sosyalizmin tasfiyesi sonrasında öylesine fütursuzca kendisini insanlığın tek hakimi ilan etmiş ve tahribatlarını öylesine derinleştirmiş. İnsanlığa ideolojisizliği, örgütsüzlüğü, yalnızlığı ve tükenişi öylesine dayatmıştır ki, elbette bunun karşısında insanlık ailesinin bütün üyeleri de bu noktalar da en güçlü cevabı geliştirmek zorundadırlar. Bu açıdan diyebiliriz ki, insanlık kendi tarihinde belki de ilk kez bütünlüklü kucaklaşma, proletarya belki de ilk kez enternasyonalist bir düzey kazanma şansına ulaşmıştır. Bu sonuç, emperyalist sistemin kendi karşıtını yaratmasıdır ve mutlaka halklarda karşılığını bulacaktır.

Kaldı ki, 1980'lerin başında ve hatta 1980'li yıllar boyunca sosyalist kamp karşısında bir bütün hareket eden emperyalist sistemin, bugün karşısında böyle bir bütünlükle durabileceği tehlike tanımı da değişmiştir. Tehlike, bizzat emperyalist metropollerin kendi içinde olduğu gibi aynı zamanda her yerdedir ve Kürdistan merkezli olmak üzere halkların kendilerini gerçekleştirmeleri bütün dünyaya toplumsal reaksiyon ve dalgalanmalar göndermektedir. Sosyalist cepheyi parçalama ve tasfiye etmeyi kendisi için geçmişte neredeyse amaç haline getiren emperyalizm, bugün bu cephenin tasfiye olmak bir yana, daha da genişlediğini ve derinleştiğini, aynı zamanda geçmişteki sınırları bir hat üzerinde belli olmadığı için kendi savaş cephesinin sınırlarını da çizmediğini görmektedir. Bu da yine, dünya proletarya ve halkları lehine bir durumdur.

TC'yi bu dünya gerçekliği içinde ele aldığımızda, 1990'ların sonunda TC'nin kendine kesin bir imha savaşı cephesi gibi sunması ve geçmişte olduğu gibi böyle bir savaş cephesi olarak yaşatılmasının istemesi emperyalist sistem içinde bile kabul bulmamakta, taşınmaz bir yük gibi gelmektedir. Yine bölge gerçekliği içinde, eskiden olduğu gibi, halkların inkar ve imhasının üzerinde kendini sürdürmek istemesi de mümkün olmamaktadır. Kendisini kesin bir imha cephesi gibi tutması, bölgede canlanan yeni dinamikler dikkate alındığında, bu kez TC devletini tecrit eden, yalnızlaştıran bir politika haline gelmiştir. Bu emperyalizmin "*yeni dünya düzeni*" adıyla yutturmaya çalıştığı sözde, "*ehlileşme-yumuşama*" politikasına ters düştüğü için değil, reel sosyalizmin tasfiyesi ile birlikte çatışmanın yeni karakterinden ötürü böyledir. Çatışan güçlerin içiçe geçmesi, inkara ve imhaya dayanan bir cephe çizgisini de imkansız kılmıştır.

Bunun en tipik örneklerinden biri Filistin-İsrail sahasıdır. Filistin'de oturtulmak istenen emperyalist model, İsrail ve Filistin kaba karşıtlığına dayanan çatışmanın niteliğini kendi amaçlarına rağmen değiştirmiş ve dün bu kaba çatışma içinde kaybedilen bütün boyutları bugün esas çatışma halkası haline getirmiştir. Nedir bunlar? Sınıfsal öncülük, sınıf ideolojisi, politikası ve örgütlenmesidir.

1980'lerin özelliği küçük-burjuva radikalizmi, küçük-burjuva reformizmi, küçükburjuva sosyalizminin ve reel sosyalizmin sömürgeci, faşist rejimler ve emperyalist sistem karşısındaki yenilgisidir. Türkiye'de, Filistin'de, Pakistan'da, Filipinler'de, Latin Amerika'da Nikaragua ve El Salvador örneklerinde olduğu gibi, yaşanan gerçek bu olduğu gibi, SSCB başta olmak üzere sosyalist blokun yaşadığı çözülme ve tasfiye süreci de bu gerçeğin ürünüdür.

1980'ler aynı zamanda, bu yenilginin karşısında proletarya öncülüğünde halkların yeni direnme kuvvetlerinin çıkışının hazırlandığı yıllardır. Hem bir ayrışma sürecidir ve hem de direniş için yeni birlik temellerinin yaratıldığı yıllardır.

1990'lı yıllara girerken, emperyalizm kendisinden çok emin görünse de, karşısında yeni kuvvetlerin hazırlanmakta olduğunuda bilmekteydi. 1990'lı yıllarda bütün çabasını, karşısında yeni bir direniş cephesinin yaratılmasını önlemeye hasretti. Çünkü bu kez emperyalizm karşısındaki direniş cephesinin, tarihin dersleri üzerinde yükselecek proletarya önderliğinde olacağını görmekteydi. Ve bu kez proletaryanın, kendisini cepheleştirirken sınıf olarak, hatta bir ülke sınırlarıyla daraltmayacak kadar, kendini bir insanlık hareketi boyutunda yükselteceğini, buna mecbur olduğunu da anlamaktaydı.

Tarih karşısında son dişi de dökülen emperyalizm, hakları yutabilmek için yumuşatmak gereğinden hareketle, kokuşmuş, "*liberalizm*"ini bir kez daha allayıp-pullayarak tam da bu dönem de piyasaya sürdü. Temeli insanlık tarihinin en büyük vahşet örnekleri ile döşeli olan bu "*liberalizmi*", faşizme ve sosyalizme alternatif tek "*model*" olarak göstermeye çalıştı. Bu öylesine komik bir hal aldı ki, TC gibi, bir yanda en vahşi sömürgeci savaşı yürüten, bir yanda şovenizmi, militarizmi ve faşizmi neredeyse toplumun hücrelerine kadar sindiren bir devlet bile, "*liberalizm*"in en tavizsiz savunucusu kesilebildi. Zaten "*liberalizmin*" özü de buydu.

1997'ye, yani 12 Eylül faşist darbesinin 18. yılına gelindiğinde Türkiye'de durum nedir? Açığa çıkan dinamikler nasıl tanımlanabilir? Halklarımızın geleceği açısından, tarihin günümüze dayattığı acil görevler nelerdir? Bunlar ve benzeri sorunlara da temel noktalar üzerinde bakmaya çalışalım.

Faşist cunta, halklarımızın yaşam güçlerini açığa çıkarma ve savaştırma zorunluluğunu gösterdi!

1984'den itibaren TC sınırları içinde artık halklar adına çizilen ve netleşen bir direniş hattı vardır. Öncesinde bu hat kaybettirilmek isteniyordu. 1990'lara kadar, Türk faşist rejimi ve emperyalist güçler, Kürdistan zemininde ve PKK öncülüğünde çizilen bu hattın derinleşmesini Kürdistan halkının devrimci ulusal birliğini sağlamasını ve bu mevzi üzerinden başta Anadolu olmak üzere bölge halklarını da ayrışmaya, kendilerini ifadeye ve emperyalizm karşısında birliğe çekmesini önlemeye çalıştılar. Türk sömürgeciliğinin, Kürt işbirlikçiliğinin ve emperyalizmin 1990'lı yıllar boyunca temel politikası bu amaç üzerine oturdu.

1990'ların başında, PKK, aynı amaca bağlı iki hedef belirlemişti. Kürdistan'da, gerilla savaşının kazanımları üzerinde Botan-Behdinan savaş hükümetini oluşturmak, bu temelde Kuzey-Güney devrimini aynı öncülüğe ideolojik-siyasal ve örgütsel olarak bağlamak ve Kürdistan ulusal birliği yolundan kesin mevziler kazanmak; aynı zamanda, Türkiye'de emekçi sınıf ve halk güçlerinin bütünü ile egemen sınıflar arasındaki ayrımı açığa çıkarmak, derinleştirmek ve başta devrim içindeki Kürdistan halkı olmak üzere, bölge halklarıyla birlik mevzisine çekmekti. Kürdistan'ın Kuzey-Güney devriminin aynı ideolojik-siyasal ve örgütsel çatı altında birleştirmek politikası ile, Türkiye devrimini yükseltici emek güçlerini açığa çıkarmak ve Kürdistan devrimi ile birlik temelinde Kürdistan halkı ile irade ortaklığını yaratmak amacı; özde ve biçimde, proletarya öncülüğündeki devrimi derinleştirmek ve en geniş sınıf ittifaklarına kavuşturmak anlamına geliyordu.

1991-92 karşısında bir yandan Kürdistan halk savaşının geliştirilmesine dönük kapsamlı planlar yapılırken, aynı anda Türkiye devriminin temel sorunlarına çözüm çalışmalarının geliştirilmesi, herhangi bir taktik çalışma değildi. Kürdistan devriminin stratejik amaçlarına bağlı yürütülen tarihsel bir adım ve denemeydi.

Bu plan kapsamında, aynı cephenin iki ayrı mevzisinde devrimimiz Türk sömürgeci faşizmini kuşatmış ve iradesini felç etmiş olacaktı. Kürdistan'da derinleştirilen ve iktidar mevzilerine ulaşan devrimimiz, Türkiye'de faşizme son yumruğu indirecek bir yayılma ve örgütlenme düzeyini amaçlıyordu. Kürdistan devriminin Botan-Behdinan alanında, yani Kuzey-Güney birliğinde ulusal iktidar organına kavuşması ve kendini Türkiye devrimi ile büyütmesi, bölge halkları açısından da emperyalizme karşı halkların devrimci cephesinin yaratılması bakımından tarihsel bir aşama ve kazanım olacaktı. Kürdistan devriminin cephesini büyütmesi, emperyalizmin 1990'lı yıllarda oturtmak istediği, "*yeni dünya düzeni*" politikasının halkların devrimci birliği ve ortak kurtuluşu ile cevaplanması demekti.

Burada gözetilen, hiçbir biçimde tek bir partinin tek bir sınıfın, tek bir halkın çıkarı değil, bölge halklarının ortak çıkarlarıdır. Emekçi halkların emperyalizm karşısındaki en geniş çıkarlarının ifadesine, örgüt ve eylem gücüne kavuşturulması politikasıdır.

Bu doğrultu üzerinden bakıldığında yaşanan ve ortaya çıkan sonuç ne olmuştur?

Açık bir gerçektir ki, 1990'lı yılların adeta her günü, her anı Kürdistan devrimi açısından müthiş bir direniş süreci olmuştur. Bu zeminde, sadece Kürdistan halkının değil, Anadolu halkları başta olmak üzere bölge halklarının kaderini belirleyecek, ama yükünü Kürdistan halkının çektiği, bedelini Kürdistan halkının ödediği amansız bir savaş sürmüştür.

Emperyalizm ve Türk sömürgeciliği, bu halklar cephesini merkezinden çökertmek ve en azından en dar sınırında kalıp güdükleşmesini sağlamak için PKK'ye yönelik en kapsamlı en şiddetli saldırılarını bu dönemde geliştirmişlerdir. 1992 Ekim ayında, Türk sömürgeci faşist ordusunun Güney Kürdistan'a yönelik kapsamlı saldırı harekatı, bütünüyle bu politika üzerinde geliştirilmiştir. Bu, salt bir askeri saldırı değildir. Eğer, bu saldırı savaşında Türk ordusu ve KDP başta olmak üzere Kürt feodal-işbirlikçi güçlerini nasıl öne çıkarıp, sözde hakim kılmaya çalıştığı dikkate alınırsa ve bu güçlerin de Türk sömürgeci ordusundan geri kalmayan bir kin ve vahşetle PKK gerillalarına saldırdıkları hatırlanırsa, burada sadece ulusal bir kin ve nefretin değil, sınıfsal bir kin ve nefretin örgütlü ideolojik-siyasal ve askeri saldırısıyla yüzyüze olunduğu da daha açık görülür. Görmemiz gereken; Güney'deki savaşın, askeri yanından ve hatta ulusal boyutundan çok ideolojik-siyasal sınıf temeli ve boyutlarıdır.

1992 Ekim Güney savaşı, hem Kürdistan devrimi ve hem de Türk sömürgeciliği açısından önemli deneyim ve derslerle doludur. Ve her iki güç de, bundan gereken sonuçları çıkarmıştır. 1991 Körfez Savaşı sonrasında Güney Kürdistan'ın artan stratejik önemi, bu alan üzerinde sonuç alıcı yüklenmeyi zorunlu kılmıştır. 1992 Ekim Güney savaşı ardından, çıkarılan dersler

"Bizim yaşam modelimiz ise, bilmeliyiz ki, öncelikle öncü örgütlenmede ortaya konulacaktır. 12 Eylül'e karşı geliştirilemeyen '*birleşik halk cephesi ve direnişi*'ni bugün gerçekleştirme ve yarını yaratma gücüne sahip olup-olmadığımızın da göstergesi olacaktır. Bu, devrim, sosyalizm, hatta en geri sınırda '*demokrasi*' isteyen her gücün önündeki temel zorunluluktur."

temelinde her iki gücünde köklü ve önemli hazırlıklar içine girdiği ve yılı neredeyse bu temelde geçirdiği görülmektedir. Özal'ın tasfiye edilmesi, ordu içindeki kimi tasfiyeler, özel savaş partilerinin lider kadrosunun yenilenmesi, Güreş ekibinin Çiller makyajlı en kirli savaş komutası olarak rol üstlenmesi, ABD ve Avrupa'nın Çiller makyajlı bu savaşa yeniden bir zaman tanıması, Türkiye'de faili meçhul cinayetlerin tırmanışa geçişi ve polise devrimcileri katletme inisiyatifinin sınırsız tanınması ve bunun sonucu olarak ev baskınlarında onlarca devrimcinin katledilmesi, Kürdistan'da legal parti, örgüt ve gazete çalışanlarına yönelik saldırı ve cinayetler, bunu Türkiye metropollerinde de en yaygın düzeye çıkarılması ve hatta Özgür Gündem gazetesinin çeşitli bürolarının bombalanmasına kadar tırmandırılması bu sürecin gelişmeleridir. Hatırlanacaktır, 1993 Ekim ayında Türk ordusu bir kez daha ve daha büyük bir güçle Güney Kürdistan'a girmiş, ancak kısa bir süre sonra çıkmak zorunda kalmıştı.

Bütün bu saldırılarda amaç, proletarya önderliğinin ideolojik-siyasal ve örgütsel egemenliğini ve etki gücünü, birlik ekseni olmasını önlemektir. Aşiretçi-feodal ve küçük-burjuva işbirlikçiliğine yaşam alanı açmak, PKK direnişi ekseninde gelişen ulusal ve bölgesel cepheleşmeyi parçalayıp dağıtmaktır. Burada sözkonusu olan, geçmişte olduğu gibi PKK'yi tasfiye etmek değildir. Bunu bu aşamada artık imkansız olduğunu kendileri de bilmektedirler. Ama PKK ekseninde gelişen cepheleşmeyi önlemek ve dağıtmak başlıca çabalarıdır. Bu da, birincisi, PKK'nin gücünü zayıflatmaktan. İkincisi, diğer güçlere kendi inisiyatifinde yaşam alanı açmak ve onların kendi istediği kadar büyütmekten geçmektedir.

1994'e Türk sömürgeciliğinin kapsamlı bir saldırı ile girdiği biliniyor. Özgür Gündem'in kapatılması, DEP milletvekillerine yönelik tutuklama ve partinin parlamento dışına atılarak kapatılması, tam bir "*cadı avı*"nın geliştirilmesi, sömürgeci-şoven saldırganlığın her gün her saat toplumun beynine empoze edilerek kışkırtılması, Türk sömürgeciliğinin kendi cephesini korumak ve karşı-cepheyi parçalamak için geliştirdiği ideolojik-siyasal hazırlıklardı. Tabii ki, bu daha kapsamlı bir askeri saldırı ile tamamlanacaktı.

TC'nin Avrupa Birliği'ne alınması doğrultusunda parıltılı söylevler de bu döneme denk getirildi. TC, AB lokomotifine bağlanan vagon olacaktı ve bu ise, siyasi ve ekonomik, alandaki birçok problemin zaten kendiliğinden çözülmesi anlamına gelecektir. AB'ye alınmış bir TC, bölge devletleri açısından da yeni bir "*kutup yıldızı*" gibi çekim merkezi olacaktı. Avrupa ile bile sınırları silmeye dönük bir gelişme sürecine giren TC içinde, Kürdistan adına bir kurtuluş mücadelesi vermek, hem gereksiz ve hem de anlamsız değil miydi? İşçi sınıfı açısından da, ekonomik, demokratik, güvencelere Avrupa standartlarında sahip olunacak bir süreçte bu süreci geriye çekebilecek sınıfsal çatışmalar içerisine girmek ne kazandırabilirdi. Oysa işçi sınıfı bütün gücüyle devlete destek verdiğinde, TC'nin AB'ye giriş zamanını kısaltabilirdi! Bütün basın-yayın kuruluşları özel savaş kurmayının düğmeye basmasıyla bu ve benzeri propagandaları topluma pompalamaya başladılar. Biraz daha dişimizi sıkarsak, ABD ufukta görünen bir umut ışığı gibi önümüzde idi!

Oysa burada da amaç aynıydı. Türkiye işçi sınıfı, köylülük, geniş küçük-burjuvazinin yüzü Avrupa merkezine çevrili tutulmak ve devrimsel gelişmelerden koparılmak isteniyordu. Tekelci burjuvazi, demokratikleşme, talebinin, değişimin, yenilenmenin temsilcisi bir sınıf, Türkiye yüzyılının bir kuyruklu yıldızı gibi bütün bu sınıflar açısından tek çekim ve birlik merkezi halinde sunulmaya çalışıyordu. Ama aynı süreçte de TC tarihinin en kapsamlı askeri saldırısının hazırlıkları yürütülüyordu. Nitekim 21 Mart 1995 günü İstanbul Gazi Mahallesi'nde büyük hareketlenmelere yol açan bir provokasyon düzenleniyor ve aynı gün içerisinde Güney Kürdistan'a dönük kara ve hava güçleri eşliğinde kapsamlı bir saldırı hareketi başlatılıyordu. Çiller, 1995 saldırı savaşı için "*Kıbrıs savaşından bile daha kapsamlı*" tanımlamasını yaparken, bu savaşı Osmanlı tarihindeki "*Plevne kuşatması*"na bile benzetiyordu.

1995, emperyalizm, Türk sömürgeciliği Kürt gericiliği ve bölge gerici güçlerinin Kürdistan devrim merkezli halkların yükselişine topyekün bir saldırı dönemidir. Bu saldırı, diplomatik alandan askeri alana kadar bütün boyutları kapsamıştır. ABD, İngiltere, Almanya, Fransa gibi bütün em-

peryalist güçler yöneltilen saldırı ve komploların ortak düzenleyicisi ve onaylayıcısı olmuşlardır. Sürgünde Kürdistan parlamentosunun ilan edildiği ve Med-TV yayınlarının da başladığı bu yıl, her iki cephe açısından karşılıklı bir taarruz dönemidir, PKK'nin emperyalizmin merkezinde geliştirdiği siyasi atak, bir kez daha Güney Kürdistan'a dönük sömürgeci askeri saldırı ile karşılanmaya çalışılmıştır. Bu yıl Dersim-Sivas hattı da sömürgeciler tarafından tutulmak istenen askeri bir saldırı hattı haline gelmiştir. Yine Torosların da askeri bir setle tutulmak istendiği görülmektedir.

YNK-KDP çatışmalarının da Güney Kürdistan da oturtulmak istenen sahte devletçik oluşumu etrafında kemik kapışması biçiminde kızıştığı bu süreçte, KDP, Türk sömürgecilerinin direktifi ile PKK'ye yönelik olarak da saldırıya geçirtilmiştir. Modern kurtuluş hareketinin aşiretçi-feodal temeli parçalaması ve altından kaydırması karşısında varlık temelini Kürdistan üzerindeki sömürgeciliğin sürmesinde gören KDP, PKK'nin ulusal birlik ve iktidarlaşma hedefini karşısına çıkarılan bir "*iç*" saldırı kuvveti olarak sömürgecilerin hizmetinde olmuştur. YNK ise, hem KDP'nin sosyal temeli ve siyasi bağlantılarının zayıflaması ve hem de bu çatışma içinde PKK'nin zayıflamasına ve uluslararası alanda da tecridine de göz dikmiştir. YNK'nin bütün çabası, eski ile yeni arasındaki bu çatışmanın boşluğundan fırlayarak, kendisine bir yer tutmaktır. Bu nedenle her iki taraftan da kopamayan ve her iki tarafla da çatışmalı, her iki tarafa da ayaklarından prangalı bir duruşun, her iki tarafa çekilişin, kaypaklığın, siyasi oportünizmin temsilcisi olmaya devam etmiştir.

Almanya'nın "*PKK yasağı*", bu temelde dernekleri kapatması, bütün faaliyetleri, yürüyüşleri, mitingleri, anma ve kutlama toplantılarını yasaklaması, geliştirdiği kapsamlı ve süreklileşen tutuklama operasyonları; İngiltere'nin 1995 sonbaharında İngiliz parlamenterlerinin daveti ile İngiltere'de bulunan ERNK Avrupa Temsilcisi Kani Yılmaz'ı parlamento önünde gözaltına alıp tutuklaması, Fransa'nın TC'ye askeri helikopter ve diğer malzeme satışları da yukarıdaki gelişmelerle bir bütünlük içinde değerlendirilmelidir.

Bunlar, bir cephe saldırısıdır. Emperyalist karşı-devrim cephesinin Kürdistan devrimi merkezli halklar cephesine topyekün saldırıya geçmesidir.

Peki, bu topyekün saldırı karşısında yaşanan ne olmuştur?

PKK, bu saldırılara kapsamlı bir "*barış eylemliliği*" ile cevap vermiştir. 1995, 14 Temmuz'u Türkiye ve Kürdistan'daki bütün cezaevlerinde on bini aşkın tutsağın ortak eylemliliğiyle başlayan ve Avrupa'dan Kafkasya'ya kadar, Amerika'dan Avustralya'ya kadar kıtalar arası bir alana yayılan "*barış taarruzu*" emperyalist ve sömürgeci-faşist saldırganlığa karşı, dünya insanlığına, bütün ilerici güçlerine ve halklara yöneltilen bir çağrı karakterinde gelişmiştir. Bu eylemliliğin cezaevleri merkezli olarak geliştirilmesi de ayrıca değerlendirilmesi gereken bir husustur.

PKK'nin "*barış cephesi*" politikası, emperyalist ve sömürgeci saldırı cephesine karşı, halkların birbirleriyle buluşmasını ve birleşik direnişini amaçlayan bir çabanın ifadesi idi. Her şeyden öncede, Türkiye'de şovenizmle devlete bağlanmış, Türkiye emekçi sınıfı ve halklarının sömürgecilerin savaş cephesinden kopuşunu sağlamaya ve bu sürecin hızlandırmaya dönük bir ideolojik-siyasal ve ruhsal dayatma idi. Bu politikanın Türkiye emekçi sınıfları ve halkları üzerinde belli bir yansımasının olduğu inkar edilemez bir gerçekse de, ağırlıklı bir biçimde soldan tasfiyeci yaklaşımlarla karşılandığı ayrı bir şekilde bir gerçektir.

Türk sömürgecileri bu sürece, şoven-faşist propagandalarını daha da tırmandırarak ve Kürdistan'a yönelik saldırılarını dehşetini artırarak cevap verdiler. Çünkü bu "*barış taarruzu*"nun, esas olarak kendi sömürgeci cephelerini parçalamaya dönük ideolojik-siyasal bir saldırı olduğunu, Türkiye solundan daha iyi görüp, anladılar.

Türk geleneksel solu ise, bu süreci, bir madalyonun iki yüzü olan yaklaşımlarla karşıladı. Bir kesim, bu "*barış taarruzu*"na PKK'nin Türk tekelci burjuvazisi ile "*flörtü*", "*uzlaşma arayışı*", "*reformizm*" vb. olarak değerlendirerek, bu politikayı işlevsiz kılmanın gereğine inançla sözde radikalizm adına sürecin karşısına dikilirken; diğer bir kesim ise, bu politikanın esas olarak emekçi sınıf ve halklar arasındaki egemenlerden kaynaklanan bütün birlik engellerini yıkmaya dönük ideolojik-siyasal taarruz olduğunu görmezlikten ve anlamamazlıktan gelerek, kendi küçük-burjuva reformist amaçları için kullanılabilecekleri bir malzeme olarak değerlendirme tavrını seçtiler. Yani iki açıdan da, "*barış taarruzu*"nu etkisizleştirmeye, içini boşaltmaya ve kendi dar siyasi çıkarları için kullanma tavrına girdiler.

Türkiye açısından ortaya çıkan sonuç aslında şaşırtıcı değildi. Türkiye küçük-burjuvazisi, faşizme ve sömürgeciliğe karşı Kürdistan devrimi ile ortak bir cephe hattında tavır almak yerine, defalarca yenilmiş küçük-burjuva radikalizmi ve reformizmine yeniden alan açmak, kendini üçüncü bir cephe gibi tutmak, sosyal şovenizm barikatını halkların devrimci cepheleşmesi önünde korumak yaklaşımını sürdürdü. Bu, Türkiye emekçi halk güçlerinin cephesizlik çizgisinde tutularak, egemenlerin her bakımdan tasarrufu altında bırakılması politikasının ve durumunun sürdürülmesi demekti. Burada, en radikal sol söylemlerle cilalansa da devrimci bir amaç ve duruştan söz etmek mümkün değildi.

Nitekim böyle bir duruşun sahipleri, hem kendileri açısından ağır kayıpların yaşanmasına neden oldular ve hem de Türk faşist-sömürgeciliğinin Kürdistan devrimine dönük saldırılarına ve çok karşı olduklarını söyledikleri küçük-burjuva reformizme set olacaklarına zemin olmaya devam ettiler. Onlarca ve hatta yüzlerce kadro kaybı, bu politik duruşun sonucu olarak yaşandı.

PKK, 1995 "*barış taarruzu*"nu Güney Kürdistan'da KDP şahsında aşiretçi-feodal ihanet çetesine dönük saldırı atağıyla tamamladı. 26 Ağustos 1995 günü KDP'ye yönelik geliştirilen saldırı harekatı Kürdistan ulusal birliği yolunda atılmış önemli bir adım oldu. Kürt küçük-burjuva çizgisine oynayan YNK gibi güçler de, eğer kendilerini yaşatmak istiyorlarsa ihaneti değil, ulusal birlik ve direnişi esas almaları son uyarısı ve çağrısıydı bu. Dikkat edilirse, burada da çizilen ve korunmak istenen bir cephe hattıdır. Ve bütün çatışmalar, savaşın bütün seyri bunun üzerinde gelişmektedir.

Türk faşist burjuvazisi, 1995'i adeta sürünerek tamamlamaya çalıştı. 1995 sonunda aceleyle yapılan genel seçim, 1995'de bütün politikaları iflas eden sömürgeci-faşist burjuvazinin 1996'ya dönük çıkış arayışlarını ifade ediyordu. Bütün dengeleri bozulmuş sistemi, yeni dengelere oturtmak, ideolojik-siyasal alanda kendini yeniden örgütleyerek, Kürdistan'daki sömürgeci savaşı beslemek, bu süreci kendileri açısından başlıca amacıydı. Bu dönem birçok tartışma da gündeme girdi. Boyner gibi tekelci burjuvazinin bazı kesimleri, döneme ilişkin siyasal formülasyonlarını bir parti oluşumunda ifade ederek, özel savaşın dayanma gücüne dönük önemli bir istatistik çalışma da yapmış oldular. Bu seçimlerde, barajın da yüksek tutulması nedeniyle HADEP ve MHP parlamento dışı kalırken, YDP gibi bir "*yeni dünya düzen*" partisi de aldığı en geri oy oranıyla gündemden çıkmış oldu. TOBB, TÜSİAD gibi tekelci burjuvazinin örgütleri ve Sabancı gibi kimi temsilcileri de, bu dönem "*askeri çözüm*"ün çözüm olamayacağı ve "*siyasi çözüm*"ün devreye sokulması gereği üzerinde raporlar hazırlatıp, çeşitli kamuoyu yoklamaları yaptırdılar.

Sömürgeci-faşist karşı devrimin yürütücü merkezi, PKK'nin döneme ilişkin politikaları, kirli özel savaş rejimine karşı "*siyasi çözüm*" talebiyle çakışır bir görüntü oluşturdu. Bu durum, özel savaşın pratik uygulayıcı güçleri ve bu savaşa dayanarak palazlanmış çeteler içinde müthiş bir telaşa ve saldırıya neden olurken; soldan da PKK'ye yönelik kaygı, şüphe ve saldırılar gündeme geldi. Bu ne anlama geliyordu?

Her şeyden önce özel savaş hattının ve iç örgütlenmesini korunmadığı, bir parçalanma ve dağılmanın yaşandığı, tekelci burjuvazinin kendi çıkarlarını yeni siyasi-ideolojik, örgütsel ve askeri formülasyona ve örgütlenmeye kavuşturma ihtiyacının hayati bir önem kazandığı anlamına geliyordu.

Diğer tarafta ise, Türkiye'de küçük-burjuva sosyal-şoven solculuğunu sınırlarının parçalandığını iç örgütlenmesini korunamadığını, devrim merkezinin bütün ara kesimleri de kendine doğru çeken gelişimine karşı kendini dayatmak ihtiyacını duyduğunu ortaya koyuyordu.

Türk özel savaş çetelerinin diretmesi, yenilen özel savaşı ve dağılan hattını, yenilgiyi kabul etmeme inadıyla sürdürme ısrarından ve kendi gelecekleri için duydukları korkudan kaynaklıydı.

Türk sosyal-şoven solunun sözde "*sol*" söylemle "*siyasi çözüm ve barış*" kavramlarının karşısında diretmesi de kendi cephesizliklerinin açığa çıkması ve artık bunu sürdüremeyeceklerinin görülmesi karşısında duyulan kaygı ve telaşın sonucuydu.

1996 kışı, her iki taraf açısından da kendi mevzilerini yeniden gözden geçirme ve güçlendirmeye çalışma süreci oldu. PKK, 1996 kışını, 1995 pratiğinin dersleri üzerinde parti içi sınıf mücadelesini şiddetlendirme, öncüde sınıf iradesini güvenceye alma, 1986 III. Kongresi'nden on yıl sonra kapsamlı bir yargılama ile yeni dönemi kazanma, ideolojinin savaşın bütün alanları üzerindeki hakimiyetini geliştirme ve farklı sınıf eğilimleri ve örgütlenmelerine alan bırakan zayıflıkları aşma, parti öncülüğünde güvenceye alınan proleter sınıf çizgisi ekseninde mücadele cephesi ve ittifakları üzerindeki kesin hakimiyetini kurumlaştırma süreci olarak değerlendirdi. 9 Ocak 1997 tarihli telsiz talimatında Başkan Apo, yılın görevlerini şöyle belirtmekteydi: "*Nasıl ki 1986'da ilk defa birey şahsında toplumu ve yine tarihi olarak da anı bir sürece dönüştürdüysek, şimdi de çözülen kadro kişiliği ile, zaferi kestirmeyen, kendini zafere kilitlemeyen ve bu nedenle oldukça dağınık, sistemsiz ve çoğunlukla da nasıl yaşadığının, savaştığının bile farkında olmayan kadro, savaşçı, komuta kişiliğini çözümlüyoruz. Bununla birlikte bir türlü rayına oturtulamayan gerilla savaş taktiklerimizi gözden geçirerek, önemli bir savaş çözümlemesini yapıyoruz. Çözümlemelerin böyle çok derinlikli bir yönü vardır. 1986'yla kıyaslandığında bu çok ciddi bir derinleşmedir. An olarak da zaferi çözümlüyoruz. Yeni yaşam, dönüşmüş tarih kesitinde gerçekleşmiş olacaktır.*" Başkan hedefi şöyle belirliyor: "*Savaş içinde iktidar olmak! Bunun tekniğini, tarzını yakalamak. Aksi halde yozlaşırsanız, çürürsünüz. Sizlerle yaptığımız yoğun değerlendirmenin bir nedeni de budur. Hem savaşacağız, hem savaş içinde iktidar olmayı amaçlayacağız.*"

ARGK Ana Karargah Komutanlarından **Cemil Bayık** yoldaşla yapılan ve gazetemizin Mart 1997 sayısında yayınlanan röportajda da bu dönemin özlü bir değerlendirmesini görmekteyiz. Cemil Bayık yoldaş dönemin özelliklerini şöyle tanımlıyordu: "*...bu döneme, partimizin '3. büyük partisel atılım dönemi' diyebiliriz. Birincisi: Partinin kuruluş dönemiydi. İkincisi: 3. Kongre dönemiydi. Şimdiki ise üçüncü hamle oluyor. Partileşmede, sosyalizmde, partinin iç yapısını sosyalleştirmede, kesinlikle daha ileri düzeyde bir bütünleşmeyi, birleşmeyi, kolektifleşmeyi, çok ileri düzeyde bir ortak yaşamın paylaşımını, dünya örgütsel sisteminde şimdiye kadar varolanların hepsini aşan bir paylaşım ve ortak yaşam, çalışma düzeyini yakalayan bir örgütsel sistemi, iç yapılanmayı yaratacak bir hamledir.*"

Öncelikle belirtelim ki, bütün bu belirtilenler, PKK, proletarya öncülüğünün, bilimsel sosyalist dünya görüşü, ideolojik ve politik biçimlenişinin güvenceye alınmasıdır. Sosyalizmin öncüde kazanılması, en geniş cephe zeminine oturtmasının da güvencesidir. Öncü de derinleştirilen savaşı, halklara yayılan bir demokrasi ve sosyalizm mücadelesi olduğunu bilerek kendine yüklenmelidir. Cemil Bayık yoldaşın söz konusu röportajda belirttiği temel bazı hususları, tam da konumuza denk düşmesi açısından bu yazı kapsamında bir kez daha okumakta yarar var:

"*Bu temelde 1997 için kazanımlar ne olacak denilirse, öngörü anlamında: Kesinlikle düşman özel savaşta direttiği müddetçe, özel savaş ve onun savunma sisteminin bir kez daha kırılacağı, parçalanmaya başlayacağı, bir devrimci savaşın gerçekleşeceği bir yıl olacaktır.*

Her şey bitmeyecek, özel savaş yerle bir olmayacak, yenilmeyecek, bütünüyle ortadan kalkmayacak; onu iddia etmiyoruz, ama onun savunma sisteminin tıpkı 1991-92'de olduğu gibi bir kez daha kırılacağı, artık kendisini sistem içinde tutamaz durumda olacağı, savaşın TC'ye ağır bir darbe vuran bir düzeye ulaşacağı, geniş kesimlerin devrim saflarına akacağı, bir yıl olacaktır. Savaşta düşmana büyük darbe vurulacak bir hamle yılı. Ordulaşmanın giderek geliştiği, başlatılmış olan ordulaşma hareketinin büyük hamle yaptığı, askeri düzenin geliştiği bir yıl olacak.

Kitlesel gelişmeler buna bağlı olarak açılacak...

Ulusal meclis, yerel düzeyde halk meclisleri, halkın yönetim organları olarak gittikçe belirginlik kazanacak ve gelişecek." Parti Önderliği, 'ulusal önderlik' diye tanımladı. Ulusun iradesini temsil edecek, bütün parçalardaki yurtsever güçleri birleştirecek, onları böyle bir iktidarlaşma, federasyonlaşma içerisinde Araplarla, diğer halklarla belli bir çözüme doğru yöneltecek. Bunun da önü açılmıştır.

Bununla birlikte Türkiye'de demokratik cephe çalışmaları var. Bu, çok yoğun bir süreç. Parti Önderliğimizin bir 'kurultay' çağrısı var. Bu konuda Türkiye'nin bütün demokratik güçlerine; alternatif ve demokratik bir yönetim sorunlarını tartışmak, önce hiç olmazsa sağlam bir muhalefet olmanın arkasından iktidar olmanın yollarını aramayı hedefleyen bir kurultay oluyor. Bu tür konuların tartışılıp, çözüme bağlanacağı bir kurultay.

Uluslararası alan için ise; Kürt-Arap çözümü var. Araplarla ilişkiler daha ileri düzeyde gelişebilir. Yine uluslararası ilişkilerde gelişecek. Özel savaşa karşı tutum almak, karşı çıkmak bütün demokratik güçlerle birlikte TC müttefiklerine de yansıyacak. Onlar da TC'yi böyle bir devrimci yükseliş karşısında asla savunamaz duruma geleceklerdir. Kendi çıkarlarını korumak için özel savaşla aralarında mesafe bırakmayı yeğleyeceklerdir. Bu tür ittifaka ve yükselişe yol açan bir hareketin uluslararası demokratik güçlerle, halkların devrimci, ilerici mücadeleleriyle ilişkisi, dayanışma ortaklığı çok fazla gelişecek...

Açılım, partimizin yürüttüğü cephenin, devrimci-demokratik açılımı olacaktır.

Burada da görüldüğü gibi, bir partide sınıf öncülüğünün kadro da zaferi; iki cephede sınıf öncülüğünün zaferini sağlamanın ve cepheyi genişletmenin bütün taktik ve örgütsel çabaları içiçe, tam bir bütünlükle ele alınmıştır. Zaten bunların bir bütün teşkil ettiği de bilinmektedir.

1997'nin bu doğrultuda geliştiği kör olmayan her gözün görebileceği bir gerçektir. Özel savaş kendi içinde parçalanmış, ne TC'nin ve ne de emperyalist güçlerin TC'de kullanacağı bir silah kalmamıştır. Gelinen aşamada TC tam bir çıkışsızlık içindedir. Refah-Yol hükümetinin ömrü bir yıl bile doldurmadan tükenmiş, büyük reklamlarla siyaset sahnelerine sürülen Çiller tam bir paçavraya dönüşmüş, yine Erbakan eliyle kullanmak istedikleri din silahı da düşmüş ve kendi iç çatışmalar malzemesi haline gelmiştir.

TC, İsrail ile olan tehlikeli ve saldırgan ittifakı dışında, bölge platformunda teşhir ve yalnız bir durumdadır.

Avrupa, Türk özel savaşını bu biçimde daha fazla desteklemenin kendi çıkarları açısından büyük bir risk teşkil ettiğini görmektedir. Hatta ABD bile, kendisine hiçbir manevra imkanı tanımayan Türk özel savaşının tehlikelerine artık açıktan işaret etmektedir.

Özel savaşın finansmanı artık sağlanamamaktadır ve ekonomi artık iflas sözcüğünün bile tanımlamaya yetmeyeceği bir felaket içindedir.

Devlet, ordu ve polis örgütleri gibi en temel silahlı güçlerin bile uyumunu ve merkezi koordinasyonunu bile sağlayamayacak kadar, merkezi gücünde zaaf içindedir. Denilebilir ki, başka hiçbir kutuba izin vermeksizin, kendini tek kutup olarak örgütleyen TC'de ilk kez çok kutuplu bir durum ortaya çıkmıştır. Bu, ideolojik, siyasal, ekono-

"Karadeniz'de köyler boşalıyor. TC devleti halkın gerilla ile tanışmasını, buluşmasını önlemek için halkı gerilladan kaçırmaya çalışıyor. Nereye kadar? Hatta bu korkuyla, halkı, halkın çocuklarını kurşunluyor. Gerillanın ayağının deydiği otu-toprağı bile yok etmek, izini en erkenden silmek istiyor."

mik, askeri her alan için sözkonusudur.

1997 baharında Güney Kürdistan'a yönelik 100 bin kişilik son askeri sefer, hem Refah-Yol hükümetini bitirmiş ve hem de savaştaki askeri hezimet ordunun son direncini de önemli oranda parçalamıştır. Ordu içinden, "*siyasi çözüm*" doğrultusunda bazı değerlendirmelerin yükselmesi ve bu sürecin önünde askerlerin değil siyasilerin engel teşkil ettiği biçiminde değerlendirmelerin basına sızdırılması ordunun savaş mukavemetinin önemli oranda zayıfladığının itirafı gibidir.

Devletin savaş iradesi kırılmıştır. Ama bu, Kürdistan üzerindeki sömürgeci emellerinden ve kirli savaştan vazgeçtiği, vazgeçeceği anlamına asla gelmemektedir.

1997'nin ortalarına gelindiğinde, TC açısından durum bozulan bir savaş cephesi tablosudur. Halk kitlelerini artık bir hedefe kilitleyememektedir. PKK düşmanlığı ile kitleleri devlet merkezine bağlamanın artık eskisi gibi yürümediği görülmektedir. 12 Eylül günü ve tam 17 yıl boyunca yapabildiğini yani kitleleri bir hayvan sürüsü gibi gütme politikasını artık eski rahatlığı ile sürdürme gücü yoktur. İslamcı hareketin "*8 yıllık eğitim*" sorunu etrafında geliştirdiği kitlesel eylemlilikler ve bu eylemlerdeki kitlesel tepkinin dışa vurumu bile bu gerçeği başlı başına ortaya koymaktadır.

17 yıl önce, apoletlerini herkesin gözünün içine sokarcasına arz-ı endam eden generaller çetesinden bu yana, devlet içindeki çetelerin hayli artmış olduğu bilinmektedir. Ama, bu çeteler 12 Eylül'ün "*Beşli Çete*"sinin gücüne ve kitleler üzerindeki psikolojik-moral etkisini asla sahip değildir. 17 yıl önce "*Beşli Çete*", tam bir emir-komuta sistemi içinde her şeye hükmeden güç adeta yarı tanrı görünümündeydi. Kürdistan'da süren savaş, TC devleti ve ordusunun bu yarı tanrısal görüntüsünün gerisindeki gerçeğini, kofluğunu, ama aynı zamanda da vahşi-cani yüzünü halklarımızın önüne serdi.

Putlar yıkıldı.

Bu ordunun, onun bütün savaş kurumlarının, en tepeden en alta kadar devleti yönetenlerin haydut, katil, ırz düşmanı, namusuz ve insanlık düşmanı oldukları gözler önüne serildi. 12 Eylül 1980 sabahından 17 yıl sonra Türk ordusu, kitlelerin gözünde yenik çocuklarını ölüme yollayan, cenaze marşları ve törenlerinden ibaret, gözyaşı ve acı merkezidir. Halk kitleleri artık bu merkezde her türlü kaybedişi, somut olarak görülmektedir. En başta da oğulların, eşlerin vb. kaybedilişini. Yine bu ordu yoksulluk ve sefaletin merkezidir. Açlığın, işsizliğin, geleceksizliğin merkezidir. Ölmeye ve öldürmeye dair her türlü dehşetin, yaşamın kabus haline gelişinin merkezidir. Bu ordu, bırakalım Türklüğün yaşatılmasını, Türk'teki insanlığın bitirilişinin merkezidir. Türk sömürgeci ordusunun bir ölüm merkezi ve ordu işbirlikçi-tekelci burjuvazi eksenindeki TC platformunun ise bir ölüm cephesi olduğu, egemenliği altındaki bütün halklara ancak ve ancak ölüm götürebileceği artık tartışmasız ortadadır.

TC bayrağı şimdi halklar için şiddet ve ölümün simgesi gibidir.

Bu gerçek 17 yıl önce de somuttu, ama halklar için bugün olduğu gibi etinde-kemiğinde duyduğu bir gerçek haline gelememişti. Öncelikle Kürdistan halkı yaşadı ve öğrendi bu gerçeği. Şimdi, gerçeğin sınırları genişliyor. Anadolu'da giderek daha derinden tanıyor, anlıyor. Nerede ve hangi halk ki, hatta hangi ulus ki, yaşama sahip çıkmaya başlıyorsa, orada ölüm yaşatması da en şiddetli biçimde duyuluyor. Şimdi günümüzün bu gerçeğini ve bu temelde Türkiye mevzisinden görevlerimizi biraz daha açmaya çalışacağız.

Sömürgeci "düzen" dayatmalarına karşı halklarımızın birleşik direniş cephesi ve savaşı gelişiyor!

Değerlememizin başında, TC devletinin, SSCB'de oluşturulan sosyalist-toplumsal modele karşı, halkların sistem içinde bitirmenin-eritmenin modeli olarak kurulduğunu belirtmiştik. Daha sonraki süreçler açısından da yeni-sömürgecilik sürecinin modeli olarak 1945-60'lar da başta bölge halkları olmak üzere dünya çapında bir model olarak lanse edilişinin altını çizmiştik. Şüphesiz ki, 1970 devrimci gençlik hareketinin ve işçi sınıfının bu yıllardaki devrimci kabarışı bu modelin iflasını ifade ederken, 1980 kesin iflas ilanı olmuştur. "*Küçük ABD*" yaratmanın ve halklara sunmanın modeli olarak biçimlendirilen 1960 anayasasının generallerin büyük öfkesiyle bir günde hükümsüz ilan edilmesi kadar bu gerçeğin yalın anlatımı olamaz.

> **"Ordu yoksulluk ve sefaletin merkezidir. Açlığın, işsizliğin, geleceksizliğin merkezidir. Ölmeye ve öldürmeye dair her türlü dehşetin, yaşamın kabus haline gelişinin merkezidir. Bu ordu, bırakalım Türklüğün yaşatılmasını, Türk'te ki insanlığın bitirilişinin merkezidir."**

Elbette, yıkılanın yerine yenisini kurma zorunluluğu vardır. TC devletinin gerçek ve tek sahibi sıfatını her zaman elinde tutmuş olan Türk sömürgeci ordusu, 1960 anayasasını bu "*yetkisi*"ne dayanarak 1982 anayasası ile TC sınırları içindeki herkese yaşamın sınırların-modelini yeniden çizmişti. Aslında bu bir model çizmekten çok, her türlü sosyal ve ulusal muhalefetin ezilmesi ve iktidar alternatifi haline gelmesini engelleme üzerinde, TC'yi Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya, Kuzey Afrika, Balkanlar üzerinde de etkili olabilecek, bütün bu alanları emperyalist sisteme güçlü bağlarla bağlayacak merkezi bir model yaratmanın ilk "*fizibilite*" çalışmaları gibiydi.

Hesaba göre TC, 1980'li yıllarda hem Arap sahası için bir çekim merkezi olacak ve hem de o dönem hâlâ ayakta olan SSCB'deki Orta Asya ve Kafkasya cumhuriyetlerini bu merkezden emperyalist sisteme bağlamanın halkası olarak rol oynayacaktı. Ancak Kürdistan'da gelişen modern ulusal kurtuluş hareketi, bu emperyalist planı adeta temelinden dinamitledi. 1983 genel seçimlerinde iş başına gelen Özal yönetimi döneminde, bu emperyalist plan, Türkiye'nin "*Türk Cumhuriyetleri*" ve Arap yarımadasına dönük emperyalist-yayılma emelleri biçiminde formüle ediliyordu. Özal, yüz milyonlarca nüfusa sahip Orta Asya cumhuriyetlerini Türk yayılmasının adeta doğal bir zemini gibi görüyor ve bu cumhuriyetlerin SSCB'den koparılması ve açık bir pazar alanı haline getirmesinde TC'ye taşeronluk rolünü verilmesine ömrünü hasrediyordu. Bu planların bütününü Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi bozdu. 1980'lerin sonlarına doğru gelindiğinde, Özal, Kürdistan'da imha ve inkara dayanan politikaların sonuç vermeyeceğini, tarihten örneklerin bunu kanıtladığını, dolayısıyla daha farklı çözümlerin bulunması gereğini belirtmeye başladı. Aslında bu da yine, ABD patentli bir yaklaşımdı. Reel sosyalizmin çözülüşü sonrasında artık iyice belirginleşen ve açıktan dünyaya empoze edilmeye çalışılan "*yeni dünya düzeni*" politikasının Özal ağzından Türkiye kamuoyuna empoze edilmesiydi. Buna göre, kesin çelişkiler ortadan kalktığı dünya geçekliği içinde, Türkiye, Kürdistan sorunu üzerinde çatışmanın değil, uzlaşma ve büyümenin merkezi olabilirdi. Kürt işbirlikçiliğinin güçlendirilmesine dayanan bu projeye göre, Irak sınırları içindeki Güney Kürdistan'ı da içine alan bir Kürdistan özerk bölgesi, federasyonu veya eyaleti biçiminde isimlendirmeye dayanan çözümle Kürdistan'ın önemli bir parçası TC merkezine bağlanarak, üniter devlet yapısını bozmaksızın TC'yi hem sınırlar bakımından, hem ekonomik bakımdan ve hem de siyasi güç ve etkisi bakımından büyütecek bir çözüm geliştirilebilirdi. Bu, ABD emperyalizminin, Kürdistan sorununu TC merkezi üzerinden çözmesi ve bölgedeki devrimci kabarışı TC barikatında önlemesi anlamına gelecekti. Ancak bu nokta da mutlaka başarılması gereken bir hedef, PKK önderliğinin tasfiye edilmesiydi. 1988 yılında, Avrupa merkezli olarak geliştirdiği "*PKK'ye evet, Apo'ya hayır*" saldırısı ve provokasyonu, bu emperyalist komplo alanı dahilinde geliştirmişti. Bunu, 1990-91 yıllarındaki "*Şener provokasyonu*" izledi. Bunda da amaç aynı idi. PKK önderliği imha edilerek ve gerilla tasfiye edilerek, "*siyasi çözüm*" adı altında ihanet dayatılmak isteniyordu ve buna da "*reformist çözüm*" deniliyordu. Hem 1988 uluslararası komplosu ve hem de 1990-91 Şener provokasyonu, sonuç almak bir yana emperyalist politikaların deşifrasyonunu sağlayan ve halk kitlelerini PKK önderliğine daha çok provokasyonunun fiyaskosu, Kürdistan üzerindeki emperyalist planın ve TC'de gerçekleştirilmek istenen modelin boşa çıkması, iflas etmesiydi. Özal, bu iflasın bedelini canıyla ödedi. Yine ordu içinde kimi istihbarat subaylarını cansız bedenleri bu nedenle lağım çukurları ve kanallarına atıldı.

Şu da bir gerçek ki, böyle bir projeye TC'nin bütünlüklü hazır olduğu söylenemezdi. Ordunun büyük çoğunluğu ve burjuvazinin önemli bir kesimi 1980'lerin sonu ve 1990'ların başında henüz böyle bir projeye sıcak bakmıyor, tersine TC çıkarlarına ihanet olarak değerlendiriyorlardı. Bazı generallerin dilinden "*bize bıraksınlar, şu kadar saat içinde bir yeşil otun bile bitmeyeceği hale getiririz ve çözeriz*" sözleri, bu yıllarda henüz askeri şiddet ve imha politikasına dayanan yaklaşımın egemen olduğunu göstermekteydi. Türk tekelci burjuvazisi ve ordusu, Kürdistan'da vahşi savaşlarını bütün bir Kürt halkının imhası temelinde de olsa kendi istemleri doğrultusunda sonuçlandırma kararını ifade ederken, güvendikleri önemli bir olgu da, Türk şovenizminin kendileri açısından önemli bir maddi, sosyal ve moral destek olmasıydı. Savaşın sonuçları henüz Türkiye gerçeklerini yeniden değerlendirmeye iticek kadar zorlayıcı değildi. Ancak 1990'ların başından itibaren savaş, sadece ekonomik bir yük olarak değil, her bakımdan Türkiye şehirlerine de yansımaya başladı. Köy yakma ve boşaltmalarının sonucu olarak on binlerce Kürt köylüsü Türkiye metropollerine göç etmek zorunda kaldı. Savaşın artan ekonomik maliyeti kitlelerin son lokmasının da gasp edilmesini zorunlu hale getirdi. Bu da daha çok işsizlik ve daha çok açlık demekti. Kürdistan üzerindeki sömürgeci savaşın Türkiye üzerindeki doğrudan yansıması, sosyal çözülme ve çürüme idi. Başlangıçta bu, faşizmin kitleleri sürüleştirmesinde, toplumsal lümpenizmi Kürt halkına karşı saldırganlığa yöneltmede burjuvazinin kullandığı bir durum olsa da, giderek bu çözülme ve çürümenin karşıtına dönüşmesi de kaçınılmazdı. Tabii ki, dizi dizi tabutların Anadolu köylerine gidişinin yarattığı etki de giderek saklanamaz oldu. "*Vietnam sendromu*" gibi, TC'de toplumda da "*Kürdistan sendromu*" oluştu. Anadolu kır ve kentlerinin gençlerini savaşa süren ordu, bu gençler eliyle savaşın sonuçlarını Anadolu'nun her kenti ve köyüne kadar taşırmış da oluyordu. Türkiye ve Anadolu, Kürdistan savaşı ile giderek daha yakından tanışmaya başladı. Başta ruhsal konumlanma, Kürt halkına ve özellikle de PKK'ye karşıtlık temelindeydi. Ama savaşın, TC egemenlerinin söylediği gibi birkaç günde, hatta birkaç yılda sonuçlanmaması, yaşanan gerilla ve halk direnişi bu savaşa ilişkin soruları da çoğalttı. Anadolu'yu Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı sağlam üssü, asker deposu, ekonomik kaynağı olarak gören TC için Anadolu'nun anlamı an an, gün gün yılların içine sinmiş olarak değişti ve karşıtına dönüşmeye başladı.

Çiller-Güreş ekibi eliyle sürdürülen imha politikasının 1995 sonundaki gizlenemez iflası üzerinde, hatırlanacağı üzere tekelci burjuvazi ANAP ve DYP'yi zorla "*nikah masası*"na oturtmuştu. ANA-YOL hükümeti adıyla bilinen bu oluşumu önüne konulan başlıca görev, özel savaş rejimi içindeki çatlakları gidermek ve devletin ciddi zaafa uğrayan savaş iradesini yeniden örgütlemekti. Bunun siyasal ve moral zeminini ise, PKK Genel Başkan'ı Abdullah Öcalan'a yönelik suikastın başarısı oluşturacaktı. 1996 baharında başbakan sıfatıyla Mesut Yılmaz'ın Hatay'da yaptığı konuşmayı hatırlayanlar suikast girişiminin de bunun hemen ardına denk geldiğini hatırlayacaklardır. Ama bu alçakça saldırı da boşa çıkınca, birlik zemini ortadan kalkan ANA-YOL hükümetinin dağılması kaçınılmaz oldu. Çiller'in "*örtülü ödenek*" hikayesinden başlayan ve susurluk kamyonuna kadar uzanan çözülmenin başlangıcı bu suikast girişimi ve başarısızlığı idi.

Halklar öncülüğüne yönelik bu saldırıyı PKK, öncülük savaşını derinleştirerek karşılık verdi. Bir üst başlıkta alıntılanlarla ortaya koyduğumuz gibi, 1996 PKK için öncü de ideoloji ve politikasını güçlendirmenin, zafer kazanan militanı yaratmanın en yoğun savaşını verildiği bir süreç oldu.

Sadece TC'nin değil, emperyalist güçlerin ve onların politikası içinde kendilerine yer tutmak isteyen Kürt reformistleri işbirlikçileri ve Türkiye ve Avrupa'daki sınırdaşlarının bu tasfiye planına büyük umut bağladıkları bilinmektedir.

> **"Hesaba göre TC, 1980'li yıllarda hem Arap sahası için bir çekim merkezi olacak ve hem de o dönem hâlâ ayakta olan SSCB'deki Orta Asya ve Kafkasya cumhuriyetlerini bu merkezden emperyalist sisteme bağlamanın halkası olarak rol oynayacaktı. Ancak Kürdistan'da gelişen modern ulusal kurtuluş hareketi, bu emperyalist planı adeta temelinden dinamitledi."**

Gelişmelerin bütününe bakıldığında aslında şöyle bir durum da sözkonusu: KDP gibi, Kürt feodal-aşiret yapısına dayanan ve modern özgürlükçü gelişmeden korkan kesimler, kaderlerini sömürgeciliğin sürmesinde gördüklerinden, PKK öncülüğünün mutlaka tasfiye edilmesini zorunluluk kabul etmektedirler. KDP'nin PKK'ye yönelik sömürgeci-faşist imha saldırılarında böylesine önde yer almasının nedeni budur. Buna aynı sınıf temeline dayanan "*korucular*"ı da eklemek yanlış olmayacaktır. Küçük-burjuvazi ise, gerek Irak sınırları içerisinde ve gerekse TC sınırları içerisinde eğer Kürt ulusal gerçekliği tanınarak egemenlerin yanında yer bulmak istiyorsa, egemenler nezdinde kendisini meşru ve kabul edilir kılacak bir PKK tehdidini arkasına almayı önemli bir politika olarak değerlendirmek istemektedir. Bu nedenle de, PKK'nin yenilmesini-tasfiyesini değil, egemenleri korkutacak kadar varolmasını, ama proleter sınıf iktidarını egemen kılmayacak kadar da egemen ulus burjuvazisi ve emperyalizm tarafından kuşatılıp-kontrolde tutulmasını istemektedir. KDP ve temsil ettiği kesimlerde, görüleceği üzere Kürdistan statüsüne dönük sistem içindeki bir değişimin bile karşısında olacak denli düne bağlıdır ve geleceğin önünde engel oluşturmaktadır. Küçük-burjuva reformist kesimler ise, PKK ve TC arasında oluşan mevcut dengeden en çok yararlı çıkabileceğini düşünen ve bunun hesaplarını yapan kesimi oluşturmaktadır.

TC-Kürdistan savaşı yaşadığımız süreçte önemli bir aşamaya gelmiştir. Kürdistan'da kitleler PKK'nin yenilmeyeceğini, bu günü kazanma ve yarını yaratma gücüne sahip olduğunu, emeği ve emekçinin çıkarlarını her şeyin üstünde tuttuğunu, PKK'nin sadece Kuzey Kürdistan'ın değil aynı zamanda bütün Kürdistan'nın kurtuluş ve birlik öncüsü olduğunu ve mutlaka bu öncülük adı altında ulusal kurtuluş ve birliğe ulaşacaklarını görmekte, inanmakta ve her geçen gün hem daha yaygın ve hem de daha derinden bir katılımı geliştirmektedirler. PKK öncülüğündeki mücadele, Kürdistan tarihinde bugüne kadar olmayan şeyi kendi özgücüne dayanarak bağımsızlık ve özgürlüğe inancı, zafere inancı geliştirmiştir. Bu, daha önce bin bir parçaya bölünen, kendi içinde en ucuz çelişkiler çatıştırılan ve "*üç Kürt bir araya gelemez*" imajına kendisi de inanmış Kürt halkı için tarihi bir devrimdir. Böyle bir kazanım üzerinde, bu halkı, düne mahkum etmek hiçbir emperyalist ve sömürgecinin gücü dahilinde değildir. Kürdistan'da halk kitleleri, bağımsızlık ve özgürlük doğrultusuna girmişlerdir, yüzleri artık bu yöne doğrudur. TC bundan böyle artık Kürt halkı için bir çekim ve çözüm merkezi olamaz.

TC açısından ise durum şudur: On üç yıldır süren bir savaşın içinde, neredeyse her gün "*bellerini kırdık*" dediği Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini bastırması ve tersine Kürdistan halkının büyüyen ve yayılan savaş gücüyle karşılaşması, kitlelerde Türk devleti ve ordusuna inancı sarsmış ve hatta yıkmıştır. Artık neredeyse büyük çoğunluk, TC'nin savaşa ilişkin hiçbir açıklamasına, verdiği güvencelere inanmamakta, hatta dinlemek bile istememektedir. Üstelik böyle sonuçlanmayacağı belli olan savaşın her geçen gün ceplerinden paralarını eksiltmesine, yarattığı bunalımlara tepki giderek yoğunlaşmaktadır. Bu, Türkiye'de geniş kesimlerin devletten bütünüyle koptukları anlamına gelmese de, TC'nin kitleleri kendine bağlayan eski merkezi otorite gücünün de kalmadığını göstermektedir. Bu ise, henüz devletle tam bir çatışmayı göze almayan, ama ona eski bağımlılıkla da bağlı olmayan çeşitli merkez-kaç eğilimlerin ve hareketlenmelerin gelişmesine yol açmaktadır. İslamcı hareketin tabanındaki gelişmeler açısından bu rahatlıkla belirtilebilir. Ancak Türkiye küçük-burjuvazisi, TC'ye güvenini önemli oranda yitirse de proletarya önderlikli harekete de güvenmemektedir. Ve hele şovenizmin ağır etkisi altında da olduğundan, bir Kürt hareketi gibi algıladığı PKK'ye henüz büyük kuşkularla bakmaktadır. Geçmişte sosyalist söylemle tanışmış belli bir kesimde bile bu kuşkucu yaklaşım görülebilmektedir. Buna denk düşen bir şekilde, Kürt küçük-burjuva kesimler de, hem devlete ve hem de PKK'ye kuşkulu yaklaşmaktadırlar. Devletle eski bağları tam koparmak istemedikleri gibi, PKK'ye de tam bir yaklaşımı kendileri açısından tehlikeli görmektedirler. Hem TC açısından hem de PKK açısından bu ara kesimleri kendi cephesine çekmek, günümüzde önemli-belirleyici bir taktik savaşı haline gelmiştir.

12 Eylül'ün 17. yılında, bu tabloya bakıldığında devrimci cephe açısından bunu müthiş bir kazanım, bir zafer yürüyüşünün başarılması olduğu açıkça görülmektedir. 17 yıl önce, bütün mevzileri parçalanmaya çalışan devrimci halk cephesi bugün TC'nin mevzilerini darmadağın eden bir sürecin içindedir. Bir yanda çözülme dağılma sürecini yaşayan bir devlet bir sistem, öbür yanda bütün maddi-teknik zayıflıklarına rağmen her geçen gün halkların mevzisini güçlendiren bir devrim cephesi var. Bu artık, iflas eden modele karşı, yeni bir yaşam modelinin halklarımızın gündemine sunulması demektir. Son başlığımızda, şimdi bu model üzerine duracağız.

21. yüzyıla halklarımızın özgürlük dünyasını yaratarak gireceğiz!

Biz nasıl yaşamak istiyoruz? Halklarımız nasıl yaşamak istiyor? Egemenler halklarımıza nasıl bir yaşamı dayattılar ve hâlâ nasıl bir yaşam dayatıyorlar?

Bu coğrafya da, halklarımızın kendi yaşamlarını belirlemeye çalıştıkları çok önemli tarihsel süreçler yaşandı. Anadolu'nun yüzlerce yıllık geçmişin de, Babailer isyanı, Anadolu Selçuklu devletine karşı Türkmenlerin lideri Baba İlyas önderliğinde Rumların, Ermenilerin, Kürtlerin ortak bir eylemi biçiminde de

gelişen insanlık tarihinin en görkemli halklar ayaklanmasından biriydi. Bu, birleşik halklar direnişiydi. Daha önce gazetemizde yayımlanan bazı yazılarımızda alıntı yapmıştık. Hikayesi bile günümüze ışık tutacak niteliktedir. Rivayete göre, Baba İlyas bir gün ormanda uyurken, rüyasında bir köylünün koyununu kurdun yutmak üzere olduğunu görür. Ve kurdun ağzından köylünün koyununu kurtarır. O an, ak sakallı bir dede belirir karşısında. "*Dile benden ne dilersen*" der. O da, kral olmayı diler. Ak sakallı ihtiyar ona bakar ve der ki, "*git köylülerine de ki, bundan böyle seni başları bileler.*" Bu hikaye de, anlatılan köylü halktır, halklardır, onun koyunu ise emeğidir. Kurt ise Selçuklu egemenleridir. Kurdun ağzından kurtarılması gereken koyun, Selçuklu egemenlerinin ağzından kurtarılması gereken halklardır, halkların emeğidir.

Yüzyıllar sonra bugüne bakıyoruz. Halklarımız tam da böyle bir kurt azgınlığı içindeki TC'nin dişleri arasında parçalanmak istendi, isteniyor. O dönem de, yerleşik halklar yerlerinden sökülüp atılıyor, yüzyıllardır yanyana yaşayan halklar ortak yurtlarından sürülerek, yurtsuzlaştırılmaya çalışılıyordu. Göçmen Türkmen boyları ise, bu göç ettirilen halkların topraklarına iskan ettirilerek, Selçuklu egemenlerinin suçlarına ortak edilmeye, halklara karşı birer çapulcu çetesi gibi kullanılmaya çalışılıyorlardı. Ama bu süreçte gördüler ki, başkalarına yurtsuzlaştırılarak toprağa yerleştirildikleri an, kendileri de egemenler tarafından silahsızlandırılarak birer toprak kölesi haline getirildiler.

Yüzyıllar sonra bugüne bakıyoruz. Bugün de, Kürdistan yakılıp-yıkıldı, boşaltıldı. Türk halkının yoksul köylüleri emekçileri Kürdistan halkına karşı silahladırılıp vahşi savaşa sürüldü. Ve görüldü ki, egemenler adına kan verildikçe, Türk yoksul emekçi halkları daha çok egemenin ağzındaki lokma oldular.

Yüzyıllar önce yine bu topraklarda, bir Şeyh Bedrettin isyanı gelişti. Onun sınırları çok daha genişti. İznik'te mayalanan bu isyan, Ege'de başlayıp Balkanlar'dan Arap yarımadasına kadar halkların ortak özlemlerini dile getiren, bin yıllara ışık olan, kardeşliğin, birlikteliğin, ortak üretip ortak yaşamanın destanını yazdı.

Yüzyıllar önce, Osmanlı egemenleri bu birleşik halklar direnişine vahşice bastırdılar. On binlerce isyancıyı çarmıhlarda en ağır işkencelerle katlettiler, ya da baltalarla başlarını uçurdular. Her halktan insan vardı, bu ölüme meydan okuyan direnişçiler arasında Anadolu'da ne kadar halk yaşıyorsa, hepsini en değerli, en yetenekli evlatları bu direnişin kanı ve canı olmasını bilmişlerdi. Ve Şeyh Bedrettin, bu birleşik halklar direnişinin ortak lideri, umutların ortaklığı idi. Bu topraklarda daha sonra da birçok halk direnişleri yaşandı. Kürdistan'da onlarca ve belki de yüzlerce halk direnişi de yeni aynı egemen güce karşı gelişti. Direnişçiler aynı egemen gücün kılıcıyla katledildiler. En son TC devletinin kuruluş hikayesi vardır. Bu devletin nasıl bir suç temeli üzerine kurulduğunu biliyoruz. Henüz cumhuriyetten kısa bir süre önce, kemalistlerin önceleri olan İttihat-ı Terakkiciler tarafından Alman işbirliği ile gerçekleştirilen büyük Ermeni katliamını hatırlayalım. Yine aynı yıl 1915'de, Karadeniz'den Rum halkının büyük sürgünü ve bu sürgünde on binlerce Rum kadınının, erkeğinin, yaşlısının, gencinin, çocuğunun hunharca ölümlerin en beteri ile katledilişini hatırlayalım.

1919 yılı ise, Kürdistan katliamlarının başlangıcını anlatıyor. Koçgiri isyanına dönük büyük kıyım ve bu kıyımın üzerinde Kürt ağa ve beylerinin teslimiyete çekilmesi. Arkasından başka isyanlar ve başka katliamlar gelişti. Ta ki, 1940'lara kadar sürdü bu kanlı kıyım, sürgün ve mecburi iskan.

Türk egemenlerinin bütün amacı, çöken, dağılan Osmanlı egemenliğinden arta kalan topraklar üzerinde kendilerine hakimiyet alanı olacak zemini ellerinde tutmaktı. Rum halkı, Ermeni halkı, Kürt halkı bu nedenle ana rahminden ceninin koparılışı gibi topraklarından koparılıp ölümlerin en kötüsüne mahkun edildi. Diğer halkların kaderi de bundan daha iyi olmadı. Birçok halk da, ya başka halklara karşı kullanılma temelinde "*yaşam hakkı*" bulabildi ki, bu da o halkın en kötü ölüme mahkum olması anlamına geldi; ya da yerleştirildikleri topraklarda aynı akıbetin korkusu içinde yaşadılar. Öyle ki, Türk egemenlerinin başarılarını, halkları birbirine karşı suça bulaştırarak sağladılar. Bu onların en önemli politikalarıydı. Karadeniz'den Rum halkını sürerken, Kafkasya'dan çeşitli nedenlerle kopup gelmiş halkların, yine buranın yerleşik halkı olan Lazların, Türkmenlerin içinden çapulcu çeteleri kullandılar. Ermenistan ve Kürdistan Ermenileri göçe zorlarken, Hamidiye Alayları biçiminde örgütlenmiş çapulcu Kürt çetelerini kullandılar. Toroslar'da Ermeniler katledilirken, Osmanlı ve Türk egemenlerini kışkırttığı Türkmen ve Kürt çapulcuları ölüm kustular. Ege'de Rum halkını evleri talan edilip, bağları-bahçeleri virana çevrilirken ve burada yüzyıllardır, yan yana yaşadıkları halde topraklarından koparılırken, cellat olarak, çapulcu olarak kullanılanlar yüzyıllardır Rumlarla komşu olmuş, dost olmuş, Ege'nin Türk köyleriydi. Bu örnekleri daha da çoğaltabiliriz. Ama görmemiz gereken şey, Türk egemen sınıflarının hakimiyet sahalarında halkların ortak bir direniş cephesinde buluşmalarının önlenmesi

"1980 12 Eylül darbesinin ortaya koyduğu hiçbir model yoktur. Ulusal, toplumsal, siyasal alanda oturtulmak istenen modelin tam tersine iflası 12 Eylül zorunlu kılmıştır. Kürdistan taşının binanın temelinden çekilmesi, 'Türk ulusal-toplumsal yapılanması' denilen sistemi yıkılan bir bina gibi enkaz haline getirmiştir."

için, bu halkların birbirlerinin karşısına düşmesi ve tabi ki, egemenlerin her türlü oyununa gelerek birbirlerini boğazlamaya devam etmeleri için birbirlerine karşı müthiş bir suç pratiğine sokulmuş olmalarıdır. Tabii ki, birbirleri karşısında bu duruma düşmüş halklar birbirlerine nasıl güvenebilirler, nasıl ortak bir geleceği düşleyebilirler. İşte birbirine kuşku, güvensizlik ve hatta düşmanlık duygularıyla doldurdukları andan itibaren, egemenler için gerçek tehlike bitmiş demektir. Çünkü bu duruma düşmüş halklar, egemenlerin ortak kölesi olmaya devam ederler. Ortak direnişe, ortak yaşamı geliştirmeye güç yetiremeyecek duruma düşürülenler, ancak ve ancak egemenlerin ortak kölesi olabilirler. Egemenlerin, Anadolu ve Kürdistan topraklarında geliştirdikleri yaşam biçimi, halkların ortak köleliğidir.

TC devleti bu temelde kuruldu ve böyle yaşatılmaya çalışıldı. Kürdistan devrimi halklarımıza dayatılan bu ortak köleliği parçalamanın ilk örgütlü ve süreklileşen direnişi oldu. Bu direniş önemini, geçmişteki halk isyanlarından farklı örgütlenerek savaşmak ve savaşarak örgütlenmek ilkesini en başarılı şekilde geliştirmesi, uzun soluklu bir halk direnişi olmasıdır. 1970'li yılların ikinci yarısına girirken ilk tohumları atılan bu halk direnişi, daha o dönem yaptığı tespitlerde halkların ortak-özgür dünyasını amaçlıyordu. Kürdistan devrimi o gün yapılan tespitlerde de ortaya konuluyordu ki, bir Ortadoğu devrimi olacaktır. Kürdistan devrimi, başta Anadolu halkları olmak üzere Kürdistan'ı sömürgeleştiren bütün devletlere karşı halkların ortak başkaldırısının adı, yaşamı birlikte yaratmanın eylemi olacaktır.

Bugün, gerçekleşen, gerçekleşeceği kanıtlanan budur.

Egemenler ne istiyor? Egemenler, halklarımızın ortak köleliğinin sürmesini istiyor. Kendi kanlı saltanatlarının sürmesini istiyor. Bunu sadece Türk egemenleri ile de sınırlamıyoruz. Babai isyanını bastıran birlikler alınları haç işaretli Frenk askerleriydi. Feodal saltanatlarının Selçuklu şahsında tehlikeye girdiğini gördüklerinde de, Babailere karşı kiralık askerlerini göndermişlerdi. Şeyh Bedrettin hareketinin bastırılmasında ve Şeyh Bedrettin'in idam sehpasına çıkarılmasında, onay bütün feodal egemenlerindi, korkuları ortaktı. Bugün de, Kürdistan devriminden egemenlerin bütününü ortak korkuyla titriyorlar. ABD, Almanya, Fransa, İngiltere gibi emperyalist egemenler, Türk, Arap ve Fars egemenleri, Kürt işbirlikçi, egemenleri bu korkuda ortaktırlar. Aynı şeyi istiyorlar. Yani bütün bölge çapında birleşik halklar devriminin gelişmesinin merkezi olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ezilmesini ve tasfiye edilmesini. Planları bunun üzerine kuruludur. Bunu en açık örneklerinden biri, "*Musa Anter Barış Treni*"ne geçit vermemeleri oldu. Ne ilginç, Osmanlı topraklarında ilk tren yolunu yapan ve bunun üzerinden cephane yüklü vagonlar geçiren Almanya; Avrupa'dan Mezopotamya'ya "*barış*" çığlığı ile yüklü olarak gelen treni "*yasakladı.*"

"*Berlin-Bağdat demiryolu*" olarak bilinen bu hat üzerinden egemenler bölgemiz halklarına en vahşi sömürgeciliği taşıdılar, ölüm taşıdılar. Pek tabi olarak, kendi "*ölüm yolları*"nın üzerinden halkların "*yaşam çağrısı*"nın geçmesine tahammül edemediler.

TC, bütün bu egemenler adına son sözü İstanbul'da söyledi. Her şeye rağmen "*barış çığlığı*"nı yüreklerinde taşıyanlar bütün bu egemenler adına şiddetle karşıladı. "*Barış*" diyenler, copla, tekme-tokatla, kaba dayakla, gözaltılarla cevap verdi.

12 Eylül faşist darbesinin 18. yılına bu topraklarda böyle girildi.

12 Eylül'ün 18. yılına girerken, TV kanalları Karadeniz ve Amanoslar'daki gerilla haberleriyle çalkalanıyor. TC devleti, şimdi Karadeniz'de yayla yasağı getiriyor, yaylaları, köyleri boşaltıyor. Binlerle sayılan pompalı silahları dağıtıyor köylere. Köylüler, "*terörist*" avcısı yapılmak isteniyor. TV ekranlarınada, yatağını yorganını denk edip sırtına bağlamış köylü görüntüleri, daha dün Kürdistan köylerinden göçen köylülerin görüntülerine benziyor. Muhabirin uzattığı mikrofona, yaşlı kadınlar "*devlet istedi de, bizde indik, mecbur boşalttık köylerimizi*" diye cevap veriyorlar. Şimdi Karadeniz'de köyler boşalıyor. TC devleti, halkın gerilla ile tanışmasını-buluşmasını önlemek için, halkı gerilladan kaçırmaya çalışıyor. Nereye kadar? Hatta bu korkuyla, halkı, halkın çocuklarını kurşunluyor. Gerillanın ayağının değdiği otu-toprağı bile yok etmek, izini en erkenden silmek istiyor.

Gerilla ne taşıyor bu topraklara? Gerilla kardeşliği taşıyor, özgürlüğü taşıyor, ortak yaşama umutlarımızı taşıyor, kurdun ağzından koyunu kurtarmamız gerektiğinin bilincini taşıyor, bunu ortak-birleşik yapmamız gerektiğini anlatmaya çalışıyor.

12 Eylül faşizminin 17. yıl dönümünde, faşizmin bütün iğrençliği açığa çıkarılmıştır. Bu faşist rejimin dişleri dökülmüştür. "*Kurdun dişlerini Kürdistan devrimi dökmüştür.*" Şimdi Anadolu'ya düşen görev, dişleri Kürdistan devrimi tarafından dökülen bu kurdun çenesine son yumruğu vuracak örgütlü halk gücünü ortaya çıkabilmektir. Günümüzün, Anadolu emekçileri, devrimcileri ve halkları önüne koyduğu en temel görev budur.

Egemenlerin halklarımıza dayattığı sömürü, düşmanlık ve ölümden başka bir şey değildir. Bugün sadece bunun yeni biçimleri üzerinde duruyorlar.

Bizim yaşam modelimiz ise, bilmeliyiz ki, öncelikle öncü örgütlenmede ortaya konulacaktır. 12 Eylül'e karşı geliştirilemeyen "*birleşik halk cephesi ve direnişi*"ni bugün gerçekleştirip, gerçekleştirememenemiz yarının yaratma gücüne sahip olup-olmamızın da göstergesi olacaktır. Bu, devrim, sosyalizm, hatta en geri sınırda "*demokrasi*" isteyen her gücün önündeki temel zorunluluktur. Kim ki, hem devrim ve sosyalizm istediğini söyleyip, hem de halklarımızın birleşik direniş cephesi ve savaşı içinde yer alma sorumluluğunu gösteremiyorsa, o en tehlikeli bir sahtekar olarak anılacak ve tarihe böyle geçecektir.

Önümüzde her alan için görevler var. Silahlı mücadele alanında, legal sahada, yurt dışında, basın-yayında, cezaevlerinde, kısaca yaşamın olduğu her zeminde bu görevler önümüzdedir.

İki model var, başka yok. Birisi, düşman modeli. Bunun adına ne derlerse desinler, hangi biçime sokarlarsa soksunlar, "*köle yaşam.*" Bunun adına ister ABD tip "*eyaletli yönetim*", ister şu veya bu model "*devlet tipi*" desinler, özü "*köle yaşam.*" Bir de bizim istediğimiz var: Bu halklarımızın ortak direniş içinde birbirleriyle buluşmaları, emek temelinde kendi ortak yaşamlarını düzenlemeleridir. Sınırların değil, sınırsızlığın belirlediği bir ortak yaşam!

Bizim dilimizde "*Barış*"ın "*Savaş*"ın da anlamı budur. Başkan Apo, 15 Ağustos Atılımı'nın 13. yıl dönümü vesilesiyle yayınladığı mesajında şöyle diyor: "*...Bizim savaşımız halkımızın ne kadar özgürlük savaşı ise, komşu halklarla da eşitçe ve özgürce birlik savaşıdır. Demokrasi temelinde halkların kardeşliğinin yaratılması savaşıdır. Bizim diğer halklara ilişkin kötü bir emelimiz yoktur. Onlardan istediğimiz sadece eşit ve özgürce birlikteliktir. Biz ille sınırları bölüp parçalayalım da demiyoruz. Tam tersine amacımız gönüllerimizi, temel hayati çıkarlarımızı ve beyinlerimizi sonuna kadar bütün halklarımızın kutsal çıkarlarını büyük birlikteliğe çekmektir.*

Bu anlamda biz basit bir parça hareketi değiliz. Halklarımızın, halkımızın büyük birlik hareketiyiz. Bunu herkes bundan sonra fazlasıyla görecektir. Kürdistan devrimi bir insanlık devrimidir. Attığı adımı bu temelde zafere kadar götürme casaretini gösterecektir. Sıfırlardan, daha da kötü koşullardan buraya kadar gelmesini bilen devrimimiz, 13. yılını geride bırakan şanlı 15 Ağustos savaşımı, eğer kendi kendisine kötülük yapmazsa, bundan sonraki yıllarda da zafere emin adımlarla yürüyecektir. Bundan sonuna kadar emin olabilirsiniz. Sonuna kadar destek ve dayanışma içinde olmalısınız. Her adımımız bunun bir kanıtı olmalıdır."

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş, bu konuşmasında halklarımızın ortak geleceği yaratmalarının temel ilkesini koymuştur. Bu ilke de birlik sağlandığı noktada, örgüt ve mücadele biçimlerinde de mutlaka buluşulacaktır, hatta farklılıklar bile ayrılık nedeni değil zenginlik olacaktır.

O halde, "*ne istiyoruz*" "*nasıl yaşamak istiyoruz*" sorularına net, açık ve gecikmeyen cevabımız olmalıdır. Yeni bir yüzyıla giriyoruz. Halklarımız en son 20. yüzyılın başlarında tarihin en büyük fırsatını kaçırdılar. 20. yüzyıl da, büyük Ekim Devrimi'ne rağmen, Anadolu ve Kürdistan halkları için ve yine Arap halkları için acının, zulmün, büyük yitirişin, paramparça olmanın yüzyılı oldu. Egemenler, bu yüzyıl boyunca halklarımıza yaşamı kaybettirmeye, hatta mezara koyup üzerini betonlamaya çalıştılar. Yüzyılın sonunda Kürdistan halkı bu betonu bütün halklar adına kırdı. Şimdi yeni bir yüzyıla, 21. yüzyıla girerken halklarımız yeni bir yüzyılı biçimlendirmenin savaşını veriyor. Bilmeliyiz ki, Kürdistan halkının öncülük ettiği ve bugün Anadolu'yu da saran bu özgürlük savaşı, sadece Kürdistan ve Anadolu halklarının, sadece bölge halklarının değil, bütün bir insanlığın kaderini belirleyecek bir yüzyıl savaşıdır. Eğer bu bilinç ve inançla yaklaşırsak, hiçbir ucuz hesap bizim ayaklarımıza pıranga olamaz. Biz inanıyoruz ki, bu savaş şimdi, Anadolu'nun da uyanışı ve ayaklanışıdır. Anadolu devrimine dönük 1992 adımının esas şimdi vücut bulmasıdır. Anadolu'da ki, tarihi yenilginin yenilmesidir. Anadolu'nun tarihte ilk kez, zafer çizgisine, yaşamı kazanma çizgisine çekilmesidir.

TC, egemenlerin kanlı şatosu idi. Şimdi çatırdıyor, yıkılıyor. Bu kafatasları üzerine kurulu kanlı şatonun yıkılmasını artık hiçbir güç engelleyemeyecek ve yine hiçbir güç bu kanlı temelin üzerine başka renkten boyalı "*ev*" kuramayacak ve halklarımız hangi biçim ve renk görünümünde olursa olsun egemenlerin çatısı altına girmeyecektir.

Şimdi halkların ortak direniş ve yaşamı birlikte yaratma eyleminin "*çatı*"sı kuruluyor. Halklarımızın altında toplanacağı "*çatı*" budur. Bu "*çatı*" kurulmuştur. Bu "*çatı*"nın kurulması şu veya bu örgütün katılıp katılmaması ile hiç ilgili değildir. Tersine, onların kendi gelecekleri bu "*çatı*" altına girip girmemeleriyle ilgilidir. Bütün bu kesimlerde artık, gerçeği görebilmeli ve en azından bu tarihsel süreçte tersinden bir rol oynamama sorumluluğunu gösterebilmelidirler. 12 Eylül'ün 18. yılı şafağın söküşünü değil, artık günün aydınlığını ifade ediyor. 12 Eylül karanlığına karşı çağın aydınlığını yaratmanın bu uzun soluklu yürüyüşü, gerçekten de halklarımıza tarihin en göz kamaştırıcı aydınlığını yaşatmaya başlamıştır. Gururluyuz, umutluyuz, coşkuluyuz. Sevinç doluyuz. Şehitlerimize minnettarız. Yarına inançlı ve güvenliyiz. 21. yüzyılın halklarımızın özgürlük ve kardeşlik yüzyılı olacağına inanıyor, bunu görüyor ve bunun için kavgaya kararlı olduğumuzu ifade ediyoruz.

20. yüzyılın sonu Kürdistan ve bütün bölge halklarını emperyalizme, sömürgeciliğine ve faşizme karşı büyük tarihi karşılıklarını verdikleri, yüzyılları öfke ve kiniyle ayaklandıkları bir tarih olacak ve 21. yüzyıla Ortadoğu'nun görkemli özgürlük tablosuyla girilecektir.

Büyük Kürdistan çözümü

Abbas yoldaş, yıldönümü vesilesiyle tarihi PKK III. Kongresi'ni değerlendiriyor

● Baştarafı 1. sayfada

ye etmiştik. 1985 yazında her şeyi tanımıştık. Kışa doğru yeniden bir eğitim grubu buraya gelmişti. Kış boyu bu gücün eğitimi gerçekleşti. Baharda, önderliğin yeni perspektifleri doğrultusunda, bir düzenleme, eylemlilik ve hareketlilik, doğu yakasından itibaren geliştirildi. Cuma arkadaş kalan güçlerini düzenlemeyi önderliğin talimatları çerçevesinde yürütüyor ve iç kesimleri de bilgilendiriyordu. Botan'da bahara çıkarken, düşmanın hareketliliği ve buna karşı da oradaki birliğimizin hareketliliği gelişti. Newroz'a doğru eylemlilik, düşmanın hareketliliğiyle de birleşince belli bir düzeyde yoğunlaştı. Aslında bu, önemli bir çıkıştı.

Bize göre güya kış boyu kongre gerçekleşecekti, baharda kongre sonrası 1986 faaliyetleri yürütülecekti. İş bölümü yapılırken böyle hesaplamıştık. Tabii, bu maddi gerçeklikten bütünüyle kopuk bir değerlendirmeydi. Yine Agit arkadaşın sınırdan geçmesi gibi bir durum da olmadı. Gidişler 1986 yarısına kadar gerçekleşemedi. 1986'nın bahar çıkışında Agit arkadaşın şehadeti yaşandı. Agit arkadaş biraz da, bu taraftan gidişin gerçekleştiği, kongrenin olduğu düşüncesiyle hareket etti. Bir not göndermişti: "*Kongre sonuçları nedir? Bilgilenme, görüşme.*" Daha biz bu taraflardaydık. Yani bahara kadar, kış süresinden yararlanarak, öyle bir değerlendirme yapılabileceğini hesaplıyorduk ki, demin belirttiğim gibi bu olacak iş değildi zaten. Bu ancak, kendi içinde sorunları çözecek öncülüğün oturtulmasıyla gerçekleşebilirdi. Aslında bunun için gerekli materyaller de vardı. Önderliğin talimat ve perspektifleri bir kongre raporu kapsamındaydı. Fakat bunu değerlendirecek öncü güç yoktu.

Tabii Agit arkadaşın şehit düşmesi oldukça etkiledi. Genel mücadeleyi ve arkadaş yapımızı etkiledi. Komuta çizgisinde seyreden bir kişilik olarak, ön açıcı ve birçok gücü savaşta yürütebilen büyük bir komutandı. Agit arkadaşın şehadetiyle birlikte düşman yoğun bir psikolojik propaganda geliştirdi.

Bütün bu düşman propagandalarını kıran ve saflarımızda ortaya çıkan yetersizlikleri gideren, Parti Önderliği'nin çabaları oldu. Önderlik Agit yoldaşın şehadetini, "*Halkımız buna Agitleşerek karşılık verecek*" biçiminde değerlendirdi. "*Bu şehadetin anısına, bir yılda elli kişilik birlikler yaratacağız*" dedi. Bunlar hükümlerdi, ilkelerdi. Bu anıya, mücadeleciliğe, önderliğin sahip çıkma tarzıydı. Bu yönlü büyük bir eğitim ve örgütlendirme faaliyetlerine girildi. Ve Agit arkadaşın anısına gereken karşılık verildi.

Gerillaya geçişin veya gerillasal gelişmenin sağlanması önünde engel olan birçok etkenin aşılmasında Agit'in şehadeti büyük bir güç oldu. Her şeyin yeniden değerlendirilmesinde temel bir ölçü oldu. III. Kongre değerlendirmelerinde çözümleyici bir ölçü oldu. Doğruyla-yanlışın, devrimci olanla olmayanın ayrıştırıldığı ve ortaya çıkarıldığı bir ayıraç oldu. Bu da, gerillasal gelişimin önündeki tıkayıcı engellerin aşılması durumunu yarattı. Zaten Parti Önderliği, Agit arkadaşın anısına yaptığı değerlendirmede bunları belirtiyordu. "*Haklı kim, haksız kim? Adalet nerede? Herkes için ortada bir ölçü*" diyordu. "*Herkes kendisini buna göre ölçsün. Savaşanın durumu ne? Halkın durumu ne? Kendisine 'iyi savaştım' diyenin durumu ne?*" diyordu. "*Hak, adalet neredee? Savaşan güçlerin durumu nedir?*" cümleleriyle Parti Önderliği bu gerçeği ortaya koydu. Agit gibi mücadeleci bir kişilik böyle bir ölçü olmayı haketmişti.

1986 bu şehadet ile birlikte biraz ilerledi. Birimler değişik alanlarda hareket ettiler. Aslında savaşı tıkatan, gücü örgütleyemeyen, yönlendiremeyen yönetimdi. Nitekim büyük eksiklikler yaşansa da, yeni arkadaşların görev üstlenmesiyle savaş pratiği değişik alanlarda yürütüldü. Savaş daha iyi bir gerçekleşir oldu.

1986'nın 15 Ağustos yıldönümünde bir eylemlilik yaşandı. Bu eylemlilik 15 Ağustos sürecinin yeniden canlandırılması, kongre sürecinin geliştirilmesi açısından önemliydi. Bu temelde askeri faaliyetler sürdü. Fazla bir gelişme sağlanmadıysa da, yenilmedik. Kesintisiz eylemlilik ve savaşın süreklileşmesi ve gerilla gelişmesinin önünü tıkayan, hatta onu yenilgiyle yüzyüze getiren etkenler, önderliğin aldığı tedbirlerle giderilmeye çalışıldı. Bunun en büyük engeli olarak yönetim durumu kongrede belli bir çözüme kavuştu. Bu büyük bir atılımdı ve bu atılım her alanda kesintisiz bir biçimde devam etti.

1985 ve 1986'da gelişmeler sürdü. Düşman, "*gelişmeler bu kadar sürmez*" umutlarını taşıyordu. İşte, bu devrimci atılımın gerçekleşmesiyle düşmanın umutları paramparça edildi. Yine 12 Eylül faşizminin kurumlaşmasının gerçek yüzü teşhir edildi. Oluşturulan birçok kurumun sahteliği deşifre edildi. Bu anlamda, 12 Eylül düzenlemesi gittikçe dökülmeye ve daha yeni şekillenmeler içerisine girmeye başladı. Bazı partiler birleşirken, bazıları da siyasetten sürüldü. Özel savaş rejiminin gerçek yüzü böylesi bir devrimci atılım ve silahlı direnişle zorlanınca, artık kendi gerçeğine yönelmeye, faşist yönetimin yarattığı sahtelikler kırılmaya başladı.

Avrupa'da parti hareketimiz kompolya getirilmek istendi. 1986 baharında Olof Palme cinayeti veya komplosu gerçekleştirildi. Bu komplonun ardından, bütün Avrupa polisi, PKK'lileri tutuklama ve PKK üzerinde uluslararası bir kovuşturma yürütme çalışmasını başlattı. Avrupa devletlerinin Haziran 1986'da böyle bir karara ulaştıkları daha sonraları anlaşıldı. Bütün Avrupa'da bir kovuşturma faaliyeti başlatıldı. Artık emperyalizm ve NATO Kürdistan'daki devrimci gelişmeyi doğrudan karşısına alma gibi bir sürece giriyordu. 12 Eylül askeri rejimine karşı olan ve kendisini demokrat olarak lanse eden devletler, güçler de bu komplonun içindeydiler. Artık PKK öncülüğündeki devrimci gelişme onlar için büyük tehlikeydi. İşte, buna karşı 12 Eylül faşist cuntasının daha etkin destekler bir durum içine girdiler. PKK hareketi, silahlı direniş ve mevcut gelişim seyri, artık uluslararası emperyalist güçler için bir tehlikeydi. Ve açıktan tavır almaya, karşı bir faaliyet yürütmeye başladılar. Kuşkusuz bu güçler daha önceleri de devredeydiler. 12 Eylül darbesinin gerçekleşmesinde, sonrasında özel savaş rejiminin farklı bir biçimde varolmasında yine varlardı. Fakat belirttiğimiz durum, bütün bunlardan daha üst bir karşı faaliyet anlamına gelmektedir.

Elbette, 1986'nın en önemli faaliyeti III. Parti Kongre sürecidir. Uzun bir hazırlık sürecinden geçildi. Kongreye Avrupa'dan, yine ülkeden yönetimde yer almış bir grup arkadaş geldi. Bunlar dışında kongre yapısı çoğunlukla gerillaya katılmak için Avrupa'dan, Arabistan'dan gelen ve eğitim gören arkadaş yapısı oluşturuyordu.

Geçen dört yılın faaliyet değerlendirmesi yapılacak, süreç çözümlenip yeni bir süreç başlatılacaktı. II. Kongre öncesi yapılan I. Ulusal Konferans, temel konularda karar alma ve yeni bir süreci değerlendirme gücüydü. II. Kongre bunun bir devamı olarak gelişti. III. Kongre'nin, bu anlamda, savaş ve mücadele içinde alabileceği yeni bir karar ve yeni bir plan oluşturma gibi bir durumu yoktu. Bu konuda partinin tezleri, askeri stratejisi netti. Yine taktikleri tartışmaya ve yeni kararlar almaya ihtiyaç yoktu. Bu temelde, III. Kongre bu yönlü açılımlar yapacak, kararlar alacak bir kongre değil de, daha çok ve esas olarak da bu karar ve planlama önündeki engelleri, kişilikleri ortaya çıkaracak ve çözümleyecek bir kongreydi. Nitekim kongre ihtiyacı bundan doğuyordu. Çünkü hareketin bu yönlü ciddi sorunları vardı. II. Kongre'den sonra geçen süreçte, hareket bu anlamda ciddi biçimde zorlanmıştı.

II. Kongre'de karar altına alınan silahlı propaganda ve parti çekirdeklerini örgütlendirme görevi büyük zorluklar ve partiyi zorlayan yaklaşımlarla yürüyebilmişti. Fakat partinin hedef olarak, kongrede önüne koyduğu görevler gerçekleştirilmişti. Çok etkili olmasa, yönetimde zayıflıklar olsa da, çeşitli alanlarda parti çekirdeklerinin görevlendirilmesi gerçekleşmişti. II. Kongre'nin belirlediği silahlı mücadelenin başlatılması, 15 Ağustos ve 15 Ağustos Atılımı'nın süreklileştirilmesi gibi savaş görevleri yerine getirilmişti. Ancak bu gelişmeler ile birlikte mücadele kendi gerçeğinin gerektirdiği gelişmeleri yakalayamamış, tam tersine ciddi birtakım sorunlarla, yenilgiyle yüzyüze gelme, yenilip-yenilmeme ikileminde yürüme gibi bir durumla yüzyüze kalmıştı. Aslında temel sorun buydu ve bunlar mutlaka çözümlenip, aşılması gereken sorunlar oluyordu.

İlişkiler açısından çok önemli faaliyetler zaten yoktu. Türkiyeli sol güçlerle geliştirilen ilişkiler bir gelişim göstermemişti. Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi, partinin ülkeye dönüşü ve diğer güçlerin yönlerini Avrupa'ya doğru çevirmeleri arasındaki bu cephe süreçte parçalandı. 1983'ten itibaren dağılmaya başlayan bu yapılanma, 15 Ağustos ile birlikte bütünüyle dağıldı. Hatta bazı güçler, emperyalizme birlikte mücadelemize saldırır bir duruma kadar gelmişti.

ERNK, 1985 baharında ilan edildi. Yurtdışındaki kitleler eylemlilik olarak önemli bir gelişme sağlıyordu. Diğer güçler ile ilişkiler geliştirme ve ittifaklar gerçekleştirme anlamında bir cephe değil de, bir halk cephesi olarak gelişim gösteriyordu.

KDP ile ilişkilerde, önderliğin dikkatli ve politik yaklaşımıyla bu süreç kurtarılmaya çalışıldı. KDP'yle ilişkiden tasarlanan amaç, pratikte gerçekleşti. 15 Ağustos eylemliliğine ulaşma, gerillayı harekete geçirme, alanları tanıma, gerillaya yerel güçler alma bu süreçte gerçekleşti. Artık Hakkari ve Botan'a yerleşiyorduk. Zaten KDP ilişkisinden hedeflenen de bundan başka bir şey değildi. Fakat bu ilişkilerin yürütülmesinde ciddi engeller, sorunlar da çıkmamış değildi. Özellikle bu ilişkiden hareketi yararlandırmak, hareketin öncülüğünü geliştirmek, gerici gücün engellerini frenlemek yönünde zorluklar, zayıflıklar, partiyi zorlayan durumlar vardı. Bunlar pratikte ortaya çıktı. Pratik mücadeleyi yürüten yönetimin tutumları işbirlikçi gücü daha çok umutlandırdı, hatta ona güç verdi. Egemen sınıfa karşı mücadelede sağcı yöntemleri aşamayan, ilişkiden sağlanan olanakları, hareketin stratejik-taktik gelişiminin önüne koyabilen yaklaşım, egemen sınıf karşısında hareketi zorlayan bir pratik sonuç doğuruyordu. Aslında bu ilişkiden istenen sonuç alınmıştı. Zaten savaş durumuna göre yapılmış bir ilişki değildi. Partimizin savaşa girmediği bir süreçte hem Kuzey'deki egemen gücü, hem de Güney'deki güçleri zorlayınca, artık ilişkinin bu biçimiyle sürme durumu da ortadan kalkmıştı. Pratik olarak da ilişki, yerini çelişki ve çatışmaya bırakmıştı. Artık KDP ile aktif bir çatışma durumu vardı.

Yine bu süreçte Avrupa çalışmalarında önemli bir kitlesel gelişme yaşandı. Gelişmekte olan silahlı direnişin etkisi, yine önderlik çözümlemelerinin faaliyetlere doğrudan yansımasıyla kitlesel gelişme büyük oldu. Kültür faaliyetleri, Serxwebûn-Berxwedan faaliyetleri büyük rol oynuyorlardı. Parti Önderliği'nin süreci aydınlatan kapsamlı değerlendirmelerini içeren kitaplar, kitleleri hem çok etkiliyor, hem de temel bir eğitim sürecine alıyordu.

Fakat bu gelişmeler sadece Avrupa'ya özgü olarak kaldı. Avrupa'da gelişen kitle örgütlülüğünü Türkiye metropollerine, Kürdistan şehirlerine taşırma, cepheyi orada da geliştirme gibi bir faaliyete dönüştürülemedi. Nasıl ki ülkedeki faaliyet ve yönetim gücü, partinin savaş çizgisine, taktik ve komuta gerçeğine oturmayan, kitleleri yürütecek parti öncülüğü gerçeğine oturmayan, onun dışında seyreden bir durumu, taktik dışılığı yaşadıysa, Avrupa'daki çalışma yönetimi de bütün gelişmelere rağmen, salt Avrupa'yı esas alan bir çalışma olduğu için bir parti dışılığı yaşadı. Bunlar III. Kongre'nin ortaya çıkardığı temel gerçekler ve eleştirilerdi.

Yine Arabistan ve diğer Ortadoğu ülkelerinde belli bir kitle gelişmesi yaratılmıştı. Küçük Güney'deki gelişmeler önemli bir düzeye ulaşmış, birçok farklı örgüt tasfiye olmuş, partinin etkilediği kitle gücü önemli ölçüde mücadeleye seferber olmuştu.

Ayrıca bazı ilerici güçlerle ilişkiler de gelişmişti. Zaten Filistin hareketi bir darboğaza girip değişme sürecine girmişti. Devrimci geçinen hareketler çok daha dardı. Egemen hareket, işbirlikçi bir çizgiye doğru yol almaktaydı. Filistin hareketi artık o eski radikal devrimci çerçevesini kaybetmeye başlıyordu. Böyle bir süreçte gelişme önündeki engellerin kaldırılması, gerilla sorunlarının çözümlenmesi, gerilla eğitimi ve örgütlenmesinin yapılması için yeniden Lübnan sahasından yararlanma ve eğitim için bir kampın kurulması yeniden gündeme geldi. Akademi faaliyeti kongre süreciyle başladı. Kongreden sonra ise yeni bir eğitim sistemi olarak, hareketin gelişmesi, örgütleme ve yönetimini belirleyen, yönlendiren bir alan haline gelme durumu yaşandı. Aslında bu doğal bir durum değildi. Olması gereken, bütün parti faaliyetlerinin, özellikle de gerillanın ülke sahasında yapılmasıydı. Gelişme ancak böyle sağlanabilirdi. Fakat ülke sahasındaki sağ ve sonuç almayan yaklaşımlardan dolayı tekrar yurtdışı sahası değerlendiriliyordu.

Kişiler çözümlendi, kişiler şahsında sınıflar çözümlendi

Her dönemde olduğu gibi, II. ve III. Kongre arası süreçte de, bütün çalışmalarda örgütü her türlü sapmaya karşı korumada, Parti Önderliği'nin çalışmaları belirleyici oldu. Öyle ki, taktik önderliğin ve komuta yapısının bizzat yerinde yürütmesi gereken görevleri, önderlik fiilen yürütüyordu.

Parti Önderliği "*III. Kongre'ye gelirken, gelenler nereye geldiklerinin, niye geldiklerinin bilincinde bile değildiler*" diyordu. Gerçekten doğru! Kongreye giderken "*bu iş çok kısa sürede iş olacak ve tekrar ülkeye dönülecek*" yaklaşımı vardı. Hatta "*bahara kadar kongreyi tamamlayacağız ve döneceğiz*" diyorduk. Bu tutum durumu normal görme, aslında yaşanan süreci ve gerçekleri ciddi biçimde anlamamaktı. Oysa biz, ancak yaz ortalarına doğru gidebildik.

Tabii ülkeye gidişte de önemli sorunlar ortaya çıktı. Bu durum, partiyi siyasi bakımdan da zorladı. Örneğin, bizim yanımızda partiye getirmek istediğimiz raporlar vardı. İran devleti bunlara el koydu ve daha sonra vermedi. İran'ın PKK hakkında bilgilenmesi, bir de partinin üzerinde çalışması gereken raporların, belgelerin, bir başka devletin eline geçmesi gibi bir durum yaşandı. Yani şunun için belirtiyorum: Bizim sandığımız gibi çok kolay, "*bir ayda gider-geliriz*" durumu yoktu. Böylesi bir değerlendirme politik, askeri ve devletler gerçeğinden uzak bir yaklaşımı içeriyordu. Aslında bundan dolayı savaşa ciddi yaklaşamadık. Bu, yaklaşım açısından önemli bir sonuç. İşe sıkı sarılıp-sarılmama ile doğrudan bağlantılı bir durum. "*Gider geliriz, çok kolay*" diyorduk, fakat gitmek için Parti Önderliği'nin belirttiği gibi kaç devleti aşmak gerekiyordu ve değil devletleri aşmak, sınırlarına bile insanları yaklaştırmıyorlardı. Bizlerin yaklaşımı ise devletler ve dünyadaki siyasi egemenlik gerçeğini anlayamayan, havada kalan bir yaklaşımdı. Tabii bütün bunlardan dolayı ciddi siyasi sorunlar ve binbir türlü engellerle karşılaştık.

III. Kongre 3-4 ay sürdü. Öncesi hazırlıktı. Önemli bir tartışma, rapor hazırlama, raporları tartışma, özeleştiri, ortaya çıkan sorunları çözümleme ve ardından resmi olarak kongre sürecine geçildi.

Böyle bir hazırlık süreci olmadan,

> ***"III. Kongre aslında toplumsal bir özeleştiri gerçekleşmesiydi. Parti emekçi sınıf ve halk adına bir özeleştiri platformu gerçekleştirdi. Kişiler bu çerçevede kendilerini gördüler. Özeleştiri yapma, toplumdan alınan her türlü gerici, köleci, aşiretçi, feodal ve sömürgeci özellikleri görme, bunların devrim, ulusal ve toplumsal gelişme önünde nasıl engel oluşturduklarını ortaya çıkarma ve bunları giderek devrime, kurtuluşa yöneltme gibi bir gelişme sürecine girildi."***

"İnsanı ve toplumu çözümleyen, çizginin gereklerine göre yürüyen ve yürümeyen insanı ayrıştıran, güncel durumu çözdüğü gibi tarihi çözen, yurtseverlikle, ulusal kurtuluşla, insani gelişmeyle çelişen özelliklerin bu tarihsel süreç içerisinde nasıl oluştuğunu ortaya çıkaran, bu anlamda tarihi çözen bir kongreydi. Bu anlamda III. Kongre büyük bir çözüm, büyük toplumsal çözümlemeyi gerçekleştirme kongresidir."

kongreye gitmek mümkün değildi. Çünkü çözülmesi gereken birçok sorun vardı. Başta parti yapısının, hatta merkezi yapının partiden uzaklaşma durumu sözkonusuydu. Zaten Parti Önderliği, katılım düzeyimizi ifade ettikten sonra yeniden katılım isteğinde bulunarak "*partiye katılın, üye olun*" dedi. Örgüt durumunu değerlendirme sırasında bu değerlendirmeyi yaptı. Herkes için yeniden katılma durumu gündemdeydi. Çünkü partiden uzaklaşma ve kopuş gerçeği vardı.

Çözümleme ve eleştiri-özeleştiri süreci, ilk defa partimizde bu düzeyde yaşanan bir süreç oldu. Zaten III. Kongre'nin temel özelliği de bundan başka bir şey değildi. Partiyi açan, açığa çıkaran, partileşme gerçeğini bütün yönleriyle ortaya koyan, parti çizgisinde yürümeyi ve parti içinde kalmayı analiz eden bir kongreydi. Bu anlamda parti çizgisinde yürümeye bir çözüm getirme, partinin ulusal ve toplumsal kurtuluşa bakış açısı çerçevesinde, toplumun, toplumsal özelliklerin çözümlenme kongresiydi. Parti ilkeleri çerçevesinde partinin, savaş yönetimi ve gerçeğinin, yurtseverliğin, insanın ve toplumun çözümlenme kongresiydi. İnsanı ve toplumu çözümleyen, çizginin gereklerine göre yürüyen ve yürümeyen insanı ayrıştıran, güncel durumu çözdüğü gibi tarihi çözen, yurtseverlikle, ulusal kurtuluşla, insani gelişmeyle çelişen özelliklerin bu tarihsel süreç içerisinde nasıl oluştuğunu ortaya çıkaran, bu anlamda tarihi çözen bir kongreydi. Bu anlamda III. Kongre büyük bir çözüm, büyük toplumsal çözümlemeyi gerçekleştirme kongresidir.

"*Burada çözümlenen kişi değil sınıf, bir an değil tarihtir*" biçiminde Parti Önderliği bu tarihsel süreci tanımladı.

Kişiler çözümlendi.

Kişiler şahsında sınıflar çözümlendi.

Ulusal kurtuluş, toplumsal kurtuluş, insani gelişme açısından çeşitli sınıf ve tabakaların durumu nedir? Bunların taşıdığı özellikler ne anlam ifade ediyor? Karşıtlıkları nedir? Hizmet durumları nedir? İşte, III. Konge bunların çözümlendiği, açığa çıkarıldığı bir tarihsel gerçekleşme anıdır. Bütün bunlar Parti Önderliği'nin çözümlemeleriyle, değerlendirmeleriyle açıkça ortaya kondu. Egemen sınıftan tutalım küçük-burjuvazinin çeşitli tabakalarına kadar, hatta emekçi sınıfın içinde taşıdığı ciddi çelişkiler, zayıflıklar, ulusal ve toplumsal kurtuluşla çelişen bütün özellikler bir bir ortaya çıkarıldı. Nitekim devrimci mücadelenin gelişimini tıkatan, engel olan, silahlı direnişin, ulusal kurtuluşun gelişmini engelleyen temel etkenler de bunlardı. Bunlar çözüldüğü anda, kişi ve toplum ulusal kurtuluşa, devrimci silahlı mücadele çizgisine ve pratik eyleme girecekti. Çünkü bütün bunlar, sömürgeleşme sürecinde oluşan özelliklerdi. Elbette bunlar bir anda oluşmamıştı. Tarihsel bir süreç içerisinde gerçekleşmişti. Nasıl bir tarihsel süreç? Nasıl bir egemenlik? Bu özellikler hangi tür bir tarihsel gelişmeyle, ne gibi bir politik uygulama ve güçler eliyle ortaya çıkarıldı? İşte, bunlar kapsamlı olarak çözümlendi.

III. Konge aslında toplumsal bir özeleştiri gerçekleşmesiydi. Emekçi sınıf ve halk adına bir özeleştiri platformu gerçekleştirildi. Kişiler bu çerçevede kendilerini gördüler. Özeleştiri yapma, toplumdan alınan her türlü gerici, köleci, aşiretçi, feodal ve sömürgeci özellikleri görme, bunların devrim, ulusal ve toplumsal gelişme önünde nasıl engel oluşturduklarını ortaya çıkarma ve bunları giderek devrime, kurtuluşa yöneltme gibi bir gelişme sürecine girildi. Özeleştirinin, eleştirinin yoğunluğu, derinliği bu çerçevedeydi. Yani pratik içerisinde ortaya çıkan bir eksiklik, bir hata, bir yetmezlik çerçevesinde bir özeleştiri değildi. Aslında bu da bir eleştiri-özeleştiridir. Fakat toplumun içinde bulunduğu durum, toplumun içinden çıkan öncü çekirdek olarak bizlerin durumu, öyle bir durumdu ki, salt basit bir hata, küçük bir olay, onun ne anlama geldiğinin gösterilmesi durumu değildi. Böyle yaklaşmakla, sorunun çözümüne ulaşmak kesinlikle mümkün değildi.

En önemlisi de böyle bir çözümlenme partileşmekte ve militanlaşmakta ifadesini buluyordu. Doğru partileşme nedir? Doğru üye nasıl olunur? Partiye nasıl katılınır? Partinin doğru çalışma ve yönetim tarzı nedir? Dikkat edilirse, Parti Önderliği'nin değerlendirmelerinde, parti sorunlarıyla ilgili iki temel olgu vardır: Bir; üye olmak nedir, ne değildir? Parti Önderliği "*Kendinizi bir tartın. Mümin misiniz, münafik mısınız? Ortaya çıksın*" diyordu. Münafıkça katılım, parti içinde münafıkça durmakla, mümince katılım, yani doğru mensup olma, doğru çözümlenme olayıdır. İki; merkez olmak, yönetim olmak nedir, ne değildir? Çalışma tarzı nedir? Yönetim tarzı nedir? Nasıl merkez olunur? Bunun sorumluluğu nedir? Bunu gerçekleştirecek yaklaşımlar nasıl olmalı? Elbette bütün bunlar doğrudan savaşla bağlantılı durumlardı. Savaşın tıkanması, savaş çizgisine girememek, doğru partileşmemekle bağlantılı bir olaydır. Bütün bunlardan da öteye, savaşa daha kapsamlı yaklaşım gerekiyordu. Önderlik, "*Ringe çıkıyorsunuz, hayret! Korkmadan... Fakat ringe yumruklaşmak için çıkılır. Siz yumruk vurmuyorsunuz, elinizi bile kaldırmıyorsunuz. Kum torbası gibi hep yumruk vuruluyor. Yiyorsunuz, yiyorsunuz, düşmüyorsunuz da. Direnciniz de güçlü. Düşmüyorsunuz, fakat tam kum torbası gibi ortada duruyorsunuz. Halbuki yumruk sallasanız, bir de yumruğu biraz ustaca sallasanız karşıdakini zor durumlara sokabilirsiniz*" diyordu. Savaştaki durumumuz o zamanlar gerçekten de böyleydi. Parti Önderliği daha sonraki süreci "*avare-asi gruplar pratiği*" olarak tanımladı. Birçok birim mücadele, savaş sahasında olmasına rağmen, partinin savaş gereklerine göre yaşamaktan uzaktı. Adeta bir savunma durumumuz vardı. Fakat bu aktif bir savunma değil, vurarak ve saldırarak kendini savunmak da değil, hep kaçarak, bazı tedbirler geliştirerek yapılan bir savunmaydı. Nitekim saldıran bir düşman karşısında sürekli bu biçimde savunma yapmak mümkün değildi. En gerçekçi savunma elbette ki, aktif savunma oluyor. Biz halk savaşının stratejik savunma dönemindeydik. Fakat bunun aktif düzeyi saldırıydı. Ancak sürekli aktif saldırı, içinde stratejik savunmanın da gövrelerini yerine getirebilir. Aslında kendi gücümüzü de savunabilir, koruyabilirdik. Böyle bir taktik hata ve savaş uygulamasında kendiliğindenlik vardı. Bu çerçevede çok fazla kural-kaide ihlali vardı. Gerillasal gelişmenin derinleştirilmesinden çok, gerilladan uzak köylü, peşmerge düzenine, onun çalışma ve yaşam tarzına doğru bir kayış vardı. Bu, dikkatsizlik, umursamazlık, taktiksizlik, yanlış hareket, köyde toplanma, köyde kalma, düşmanı ciddiye almama, yerinde vurulması gereken darbeyi vuramama, yani aktif saldırıyı içeren bir savunma taktiğini uygulayamama gibi sonuçlar ortaya çıkarıyordu. Hatta öyle bir durumdu ki, çoğu arkadaş "*burası Kürdistandır, Kürdistan'da ancak böyle olur*" diyorlardı. Birçok arkadaşımız bunu resmi bir biçimde bile savunuyordu. "*Bu işin Kürdistancası böyle olur*" deyip, bu savaş ve parti dışı durumları kabul ediyorlardı. Karşı bir mücadele, düzeltme, gerillayı geliştirme çabası yoktu. Savaşın gelişmemesi, ağır kayıpların ortaya çıkması biraz da bu anlayıştan kaynaklanıyordu. III. Kongre sürecinde parti, burada etkili bir düzeltmeyi istedi. Savaşa ve gerillaya doğru yaklaşım, doğru anlama, savaş ve gerillayı geliştirmeyen, tam tersine yenilgi ve kayıplarla yüzyüze getiren tutum, davranış, tarz anlayışın çözümlenmesini gerçekleştirdi. Yine kitle çalışmasında, kitleye yaklaşımda hatalarımız tespit edildi. Kuyrukçu, örgütlemeyen, militanca kitlelerin karşısına çıkmayan, sekter-kırıcı, partiyi kitleselleştirmeyen, kitleleri örgütlemeyen, dar kadro hareketi tutumlar eleştirildi, düzetilme yolları gösterildi.

Kongreye katılan o süreçteki parti bileşimi üzerinde de kısaca durulabilir: Örneğin o süreçte çalışmalara katılan Selim vardı. Durumu kongrede tartışma konusu oldu. Kendisi feodal-aristokrat bir kültürün özelliklerini taşıyordu. Sömürgeci ortamda iyice küçük-burjuvalaşmıştı. 12 Eylül öncesi ciddi bir katılımı veya statüsü yoktu, darbeden sonra harekete bir kadro gibi katıldı. Yönetimde yer aldı. Aslında yönetimde yer alması ciddi zararlar vermişti. 1985'teki zararlarda epeyce rolü vardı. Komünist Parti ile çatışması zarar verdi. Kendisinin durumu burada belirleyiciydi. Yine 1985'in ilk yarısındaki o küçük birimlerin ağır darbeler yemesinde de rolü belirleyici oldu. Daha önceki görevlendirmeleri bir kenara atarak, kendi başına, Botan'daki güçleri ikişer-üçer temelde, "*kitle çalışması örgütleyeceğim, köyde de örgütleme gerçekleştireceğim*" adı altında silahlı birimleri dağıtmıştı. Bunun sonucu birimlerimiz ağır darbeler yemişlerdi. Yaz toplantısında bu sorunları tartışarak, mahkum ettik ve yeni bir yaklaşım ve düzenleme geliştirdik. Nitekim Agit arkadaşın da bu konuda değerlendirmeleri vardı. Selim bu değerlendirmeleri kabul etmedi. Böyle olunca da görev dışı kaldı. Ne yapacağımızı da bilemez durumdaydık. İçeride zor koşullar vardı. "*Kongrede sorunu çözülsün*" diye, durumu kongreye bırakıldı. Kongre sahasına gidince durumunun daha iyi anlaşılması açısından kendisine tekrar şans verilmişti. Fakat kendisini çok abartıyordu. Bir de bütün yetmezliklere rağmen, şöyle bir durum vardı: 15 Ağustos, önemli bir gelişme süreciydi ve biraz baş dönmesi gibi bir durum yarattı. Bu durum, hem yönetim düzeyinde, hem de kadrolarda vardı. 1985'e girerken yaşanan o dalgalanmalar, kayıplar, düşman saldırınca ne yapacağını şaşırma, tedbir geliştirmemekte Selim'in de etkisi var. 15 Ağustos'un yarattığı coşku her şeyin kolay ve başarılı olacağını sanma gibi bir etki yarattı. Aslında bu durum hepimizi şu veya bu biçimde etkiliyordu. Yeterince eleştirisel ve çözüm gücü olamama, hatta parti eleştirilerini anlayamamakta bu yetersizliğin payı var. Parti Önderliği "*tamam bir gelişme varsa iyidir, fakat bunu iyi anlamak lazım. Bu gelişmeler daha hiçbir şey ifade etmiyor. Sonu gelmezse insan felakete de gidebilir*" biçiminde bu tehlikeli duruma işaret çekiyordu. Bu, kendisini en çok Selim'de yansıtıyordu. Kendisinde, "*Bu kadar gelişme yarattık. Biz de onun yönetimiyiz*" düşüncesi vardı. Adeta bütün bu pratiğin sahibi olma, büyük komutan havasıyla önderlik ve kongre sahasında hareket etme gibi bir durumu vardı. Binbir türlü sorun var. O ise işleri geliştirmeyici bir tavır takınıyordu. Zaten zayıf bir kişilikti. Çok fazla konuşan, her şeyi deşifre eden bir kişilikti. Parti Önderliği bu durumu, "*Çernobil gibi*" diye tanımlıyordu. Selim de, çevreyi boğan, dağıtan bir nükleer santral gibiydi. Kendisini tutamıyordu, bir olayı duydu mu, bir başkasına anlatmadan duramıyordu. Kendisinin gerçeğinin ortaya çıkarılma ve çözümlenme durumu vardı. Zaten kendisi de kongreye cephe statüsünde katılmıştı.

Bir de Fatma'nın durumu vardı. Fatma'nın ilişkileri artık çözümlenme noktasına gelmişti. Aslında Fatma da bunu kavrıyordu. Zaten Parti Önderliği, çalışmalarıyla bunu açıkça ortaya koyuyordu. 15 Ağustos'tan sonra ülkede bizi zorladı. 1985 ortasında önderlik sahasına gitti. Orada da benzer sorunlar yaşattı. Parti Önderliği Fatma'ya da bir şans tanımıştı. Kendisine yeni adayların eğitilmesi görevi verilmişti. Fakat verilen görevleri yapmıyordu. Gücü hazırlama değil, adeta kendini örgütleme çabaları vardı. Bir de parti ve önderlik ile egemenlik-iktidar mücadelesini son sınıra getirme gibi bir durumu sözkonusuydu. Parti, bütün süreçlere ilişkin kendisinden rapor istiyor, fakat rapor yazmıyordu. Partinin eleştirilerini kabul etmiyor. Özeleştiri vermiyor, tam tersine her şeyi mükemmel yapan biri olarak kendini görüyordu. Adeta bütün parti yapısının kendisine özeleştiri vermesi gerektiği gibi bir tutum içindeydi. Tabii parti çözüme gidiyor. Artık Fatma'da çözümlenecek. Bu durum hem gittikçe bir gelişme, hem de giderek bir gerginlik yaratıyor. Mücadele gittikçe keskinleşiyordu. Fatma artık durumunun çözüme gideceğini görmüş, bir kopuşa ulaşmıştı. Buradan kongre için gittiğimde, o durumu net olarak gördüm. Onunla ilk görüştüğümüzde, buz gibi olmuştu. Adeta ölü bir insan gibiydi.

Fatma Parti Önderliği'ne, "*Agit arkadaş şehit düştü. Güvendiğin birisi vardı, o da gitti. Ne yapacaksın? Neyin kaldı? Benim isteklerimi yapmak zorundasın*" der gibi bir yaklaşımı gösteriyordu. Bundan dolayı artık kimsenin iş yapamayacağı ve kendisine dokunulmadan bu işlerin yürütülmesi biçiminde bir durum dayatıyordu. Parti ise bunu kabul etmiyor. Kabul etmesi demek yenilgiyi kabullenmesidir. Hiç kimse için kabul edemiyor. Zaten savaş bundan dolayı tıkanmış, bu durumun kendisi savaşı tıkatıyor. Çözümlemeler bu nedenle yapılıyor. Bunun için Parti Önderliği, istisnasız herkesin eşit koşullarda militanca yürüdüğü bir parti gerçeğini yaratmanın gerektiğini görüyor ve bunu dayatıyordu. İşte, burada Fatma'nın durumu çelişiyordu. Bu giderek bir gerginlik yarattı. Hatta bazı komplo girişimleri de olmadı değil. Ferhan arkadaş bu durumu önderliğe ifade ediyor. Ondan sonra, Fatma hakkında çözüm geliştiren bir soruşturma başlatıldı. Artık ilişkilerin kopuşu ve bu sorunun çözümü gündeme geldi.

Bu ilişki, bu biçimde ve bu kadar süre neden devam etti ve neden kongrede çözüldü? Bu nasıl bir ilişkiydi? İlişkinin varlığında PKK'nin durumu neydi? Çözülüşün PKK üzerindeki etkileri nasıl oldu? Her şeyden önce bu sorunun III. Kongre sürecinde çözümlenmesi rastgele bir olay değildir. Partinin ve savaşın gelişimiyle sıkı sıkıya bir bağlantısı var. Özellikle kadın- erkek ilişkilerindeki ölçülerin, yaşam ilkelerinin kavranması açısından bu önemlidir. Kadın ve kadın-erkek ilişkilerinin çözümlenmesi de bu temelde gelişti. PKK'nin daha da devrimcileşmesinde ve derinleşmesinde, bu gelişmenin çözümlenmesinin belirleyici düzeyde payı oldu.

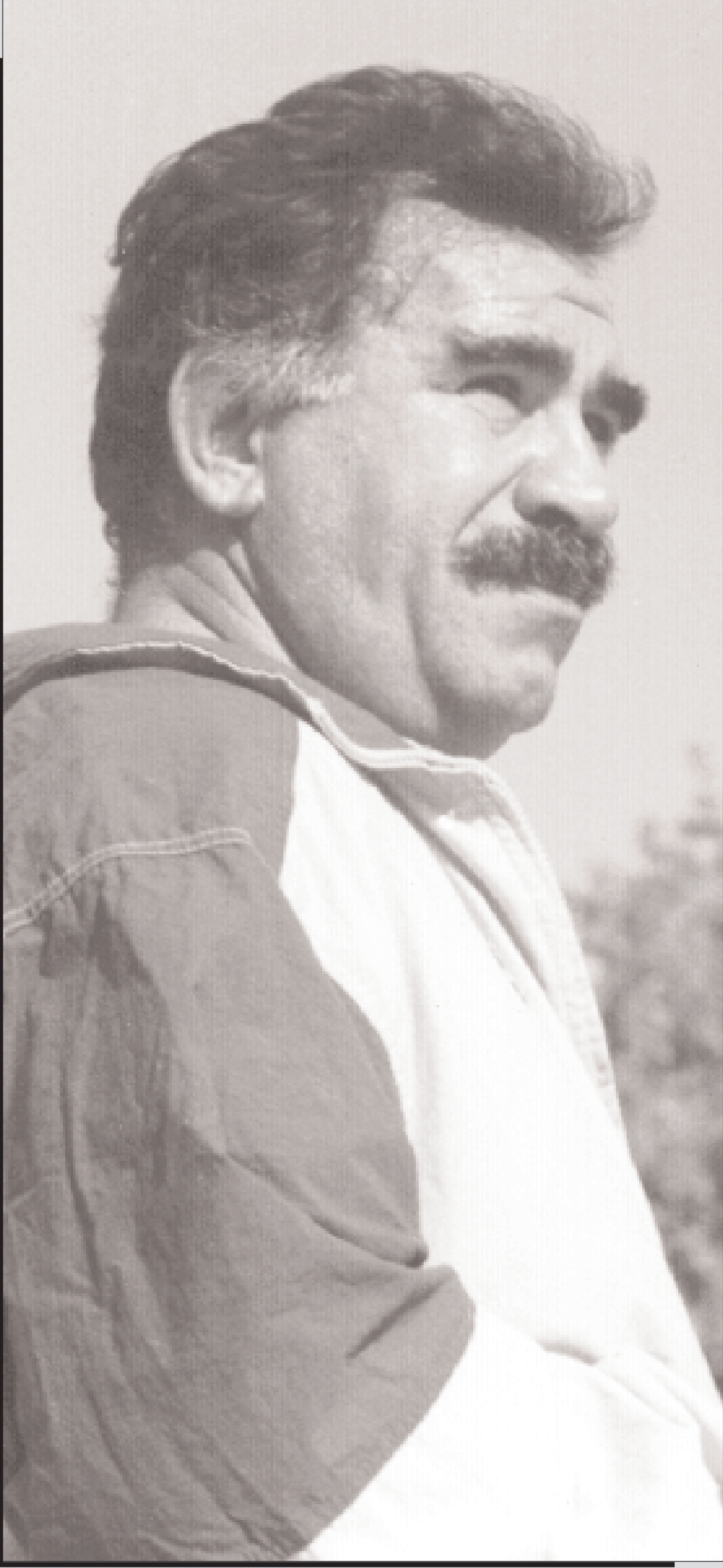
Yine çeşitli toplumsal kesimlerin ve kadının mücadeleye katılımında, özgürleşmesinde böyle bir çözümlenmenin belirleyici etkisi oldu. Daha önceki katılımlar kurutulmuş ve daraltılmış bir biçimde oluyordu. Fatma kurutuyordu. Fakat salt Fatma meselesi de değil, o tarzdaki bir ilişki varolduğu sürece, ilişkinin kendisi de kurutuyordu aslında. Bu ilişkinin bir tarafı olan Fatma, bunu çok ustaca yürütüyordu. Bu ilişkiyle bir kadın gelişimini sağlamak mümkün değildi. Kadının katılımı ve gelişimi olmadan da, devrimin, ulusal kurtuluşun gelişiminin sağlanması mümkün değildi.

Bu anlamda daha sonraki süreç, savaşın kesintisiz gelişimi ve devrimin bu yönlü açılımlarıyla oldu. Önderlik bu tür açılımlar sağlamasaydı, salt askeri çözümlerle, parti çözümleriyle, Kürdistan gibi bir ülkede, savaşın önündeki engelleri kaldırıp, savaşı kesintisiz sürdürebilmek mümkün olmazdı. Aslında Fatma biraz buna güveniyordu. 'Parti böyle bir açılımı yapamaz, çünkü toplumsal ölçüler, siyasal çıkarlar buna uygun değil. Kesinlikle topluma ters düşecek bir duruma, böyle önderlik katında seyreden bir gerçeklik giremez. O zaman istediğim kadar dayatırım. Bana karşı tutum gelişemez. Dayattıkça da istediğim kadar sonuç alırım. Etkinliğimi, partiyi istediğim tarzda yürütme durumunu geliştirebilirim, gerçekleştirebilirim' biçiminde Fatma'nın bir yaklaşımı vardı. Fatma, gerici ölçü ve topluma yedirilmiş yaşam ve sosyal ilişki özellikleriyle siyasette sonuç almak istiyordu. Partinin siyasi, askeri gelişimini önlemek istiyordu.

Böyle bir süreçte bu ilişkiyi anlamadan, onunla mücadele etmeden, onu çözmeden parti bir ilerleme sağlayamazdı. "*Bir özel ilişki*" deseydi ve bu genel militanlık ilişkilerinden ayrı tutulsaydı ve partide böyle bir durum ortaya çıksaydı, kesinlikle genel parti çözümlenmesi ve gelişmesi olamazdı. Bu ilişki varoldukça, önderliğin istediği düzeyde bir parti gelişmesi sağlanamazdı. Savaşın ve partisel gelişmenin önündeki engelleri aşabilmek için, çözümlenmeyi bütün militan yapıda yaratması, ayrım kabul etmemesi, 'özel' adı altında hiçbir şey tanımaması gerekiyordu. "*Gözüm de olsa, eğer devrimci gelişmeye denk düşmüyorsa, atarım. Hiç kimse bunu yanlış anlamasın. Bu süreci yanlış anlamasın, yanlış yaklaşmasın. Kendisini kesinlikle doğru ele alıp, doğru çözümleyip, partiye doğru katsın*" biçiminde Parti Önderliği sık sık uyarılar ve değerlendirmeler geliştiriyordu.

Bu çözümleme aynı zamanda bir sosyalist gelişme, toplumsallık ve sosyalitenin gelişmesiydi. Toplumsallıkla özel mülkiyetçilik arasındaki ayrımın anlaşılması, partinin sosyalist gelişiminin derinleşmesinde büyük etkisi oldu. Yine askerliğin, siyasetin, partileşmenin, ideolojinin ilişkisi burada çok net ortaya çıktı. Yani ilişki ile sosyal yaşam, siyasal mücadele ile askerlik ve özel ilişki ile örgüt ilişkileri ayrıdır gibi anlayışlar yaygınca vardı. İşte, reel sosyalizm bunun üzerinde kurulmuştu. Türkiye'deki sosyalizm de böyle özellikler taşıyordu ve bütün örgütlerin faşist saldırılar karşısında dayanmayıp yıkılmalarında bu ölçülerin, anlayışların payı var. PKK'nin bu çözümlenmesi veya Fatma durumu için böyle olmadığının ortaya çıkardı. Bunlar birbirinden ayrı olaylar değil, birbirleriyle çok bağlantılı, birbirini çok etkileyen, yönlendiren olaylar olduğunu PKK'ye öğretti. Yani iki dünyalı, ikiyüzlü yaşar bir duruma gelmemek gerekiyor. Bu biraz küçük-burjuvalık oluyor. Küçük- burjuva her zaman ikiyüzlüdür, iki dünyalıdır. Aslında bu tür sosyalizm anlayışı, bir küçük-burjuva sosyalizm anlayışıdır. III. Kongre sürecinde Fatma çözümlenmesi, bu işin böyle olmadığını, iki dünyalı, ikiyüzlü olunamayacağını, bunun bir küçük-burjuva anlayışı olduğunu, proleter sosyalizminin daha farklı olduğunu, toplumsallıkla, sosyalleşmeyle özelciliğin bir arada olduğu bir ilişki düzeninde sosyalizmin olamayacağı net olarak ortaya konuldu. Aksi durum bir tür mülkiyet türüdür. Reel sosyalizmde bu mülkiyet durumu vardı. İşte "*şu kadar mülkiyet olsun*" ondan sonra "*şu kadar da özel yaşam olsun*" denilerek, bir bürokratik küçük-burjuva sınıfı türetildi. Bilindiği gibi bu sınıf daha sonraları devrim ve sosyalizmi yerle bir etti. İşte, III. Kongre'de aşılan, fakat aynı zamanda sınırdışı anlayışlar tarafından yaratılmak istenen de bu durumdu.

Sürecek

Savaş ve sanat

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

● Baştarafı 1. sayfada

şım, belki de 70'li yıllar temelinde yakalanan ilk ciddi doğruydu, -önderliksel çıkışın temel doğrultusuydu. Eğer o zamanın mevcut yaşam yaklaşımı böyleyse, önderliksel yaşamın da buna karşı savaşım olarak gelişeceği, her savaşta olduğu gibi, bunun da en ince bir sanat olarak kendisini sürdürmek zorunda olduğu gerçeği ortaya çıktı.

Bugün Kürdistan adına çok söyleniyor, sanattan, kültürden, felsefeden bahsediliyor. Şüphesiz, bunun böyle dile gelmesi yaşamın sanat özelliğinden ileri gelmektedir.

Önderliksel gerçekleşme bir sanat eylemidir.

Eğer Kürdistan'da yaşam hakkında bugün çok şey söyleniyor, yazılıyor, askerliğinden tutalım, halk danslarına kadar yeni biçimler kazandırılmak isteniyorsa; bu, yaşanan kişiliğin kendisinde bunu her şeyden daha önce yoğunlaştırdığı gerçeğine dayanır. Şüphesiz eğer yaşam, düşmanı bu kadar çok olan ve yaşamın sonuç olarak her bakımdan öldürüldüğü, yaşanmaya değmediği bir toplumsal gerçeklik içinde anlam bulmak istiyorsa; dahice bir sanat olarak bunu diriltme, yaşanmaya değer kılma ve en önemlisi de düşmanlarına karşı bunu savunma, ilerletme ve bunun müthiş savaşını vermek kadar savunma da, bir zorunluluktur. Tabii bu da savaşımın zafer tarzıyla bağlantılıdır. Zaferin de kendisi, en ince sanatçı yaklaşımını şart kılar.

Her zaman söylendiği gibi, savaşlar en büyük sanat olaylarının anasıdır. Ve en zor, en dengesiz koşullarda bir savaşa soyunulmuşsa ve bu savaş bir halk için eğer yenilgi ile sonuçlanacaksa, bu bile bir başarıdır. Hiç olmazsa iğrenç yaşamın bir noktalanmasıdır; fakat eğer bir ihtimal, kazanmaya doğru bir şans elde etmişse veya bunun imkanını yaratmışsa, bunun da mevcut genelgeçer beyinlerin ve yüreklerin çok üstünde, olağanüstü bir olay olduğu ve tarihte sıkça peygamberlik gerçeğinde dile getirilen mucizevi bir çıkış olduğu değerlendirmesi yapılabilecektir.

Mucize zaten güncel beynin ve yüreğin duymadığı, duyamayacağı kadar çok ileri, çok farklı olan bir gelişmeyi ortaya çıkarmaya verilen kavram karşılığıdır.

Günün ölçülerine göre düşünmek ve yaşamak, mucizevi olanla çelişir. Mucizevi olan, tam tersine güncel düşünme ve duymanın çok üstünde hatta ona çok ters bir durumu yakalamak anlamına geliyor.

Bugün oldukça anlaşılmıştır ki, sıradan bir insani değerle ilişkisi olanların bile mevcut yaşam tarzından memnun kalması mümkün değildir. Bunun derin sıkıntısı, öfkesi, acısı içindedir. Bu varolan değil, gerçekleşendir, bilince de çakılmıştır. Önderliksel gerçeğe en karşıt olanların bile artık paylaştığı bir durumdur.

Burda daha önemli olan şüphesiz bir tek kişiliğin bu çıkışı nasıl sağlayabildiği hususudur. Sanat tanımı burada mevcut inceliği yakalayabilirse belki kendisi lehine önemli sonuçlar çıkarabilir. Bu; araştırma-inceleme kadar, duymayı da gerektirir. Hatta bizzat bu gerçeği yaşayan kişinin söylediğinden, duyduğundan daha fazla anlamayı ve duymayı da gerektirebilir. Bunu temsil eden kişilik mutlak doğru düşünce ve duygu değildir, yetersiz de olabilir; ama en yoğun kişiliği olduğu için, büyük bir sanat olayı gibi incelenmesi oldukça yerindedir. Duyumsanması da hakeza son derece heyecanlandırıcıdır. Yine gerçekliğe güncellik içinde bakarsak, en büyük heyecanın böyle bir önderliksel kişilik etrafında yaşandığı; büyük öfkelerin ona yönelmesi kadar, sevgilerin de ona yöneldiği; yüreklerin amansız büyüklüğü kazanması kadar, cüceliğin de bunun etrafında gerçekleştiği; kahramanca kişiliklerin gerçekleşmesinde olduğu kadar, en aşağılık kişilerin de bu çelişkili önderlik savaşımında ortaya çıktığı çok açıktır. Bunun muhtevası ve biçimi ne kadar kapsamlıysa, tabii ki etrafındaki artık sadece düşünceyle izah edilemeyecek duygu anlatımıyla, yani sanatsal yaklaşımların da giderek anlam bulması imkan dahiline girecektir.

İddialı olanlar gerek kendileri için, gerek yürütmek istedikleri herhangi bir toplumsal, siyasal, askeri faaliyetinde bu gerçekleşmeyi bütün yönleriyle değerlendirmek zorundadırlar, -hem de en ince bir sanat olarak. Aksi halde aşamayı yakalayamadıkları, ya sağından, ya solundan teğet geçtikleri için, başarılı olma şansları yoktur. Böyle bir çelişki de yaşanıyor. Sözkonusu olanın, en kapsamlı ve kendini en çok açıklayan bir önderlik olduğu açıktır. Binlerce kitaba konu olabilecek derinlikli açıklamalar herkese şunu dedirtiyor: "Eğer ben anlamamışsam, en büyük şuçlu benim." Neden? Çünkü inkarcı yanı ağır basan güncelliğe, hatta onun düşman gerçeğine müthiş batmıştır. Beyni batmıştır, yüreği batmıştır ve anlayamaz. Sözler, gözler, kulaklar hep yalan tarzında işlev görür. Dolayısıyla, eğer ille önderlik kişiliği ve sanat, önderlik kişiliğinde askeri sanat, siyasi sanat, toplumsal alanlardaki çok çeşitli sanatçı yaklaşımlarıyla bağ kurulmak istenilirse; ortaya çıkışın günümüze kadar derinleşen, kapsamlılaşan ve biçim kazanan bütün özelliklerine, eleştirel olduğu kadar duygu boyutlarıyla yaklaşmak; gerçeklerin izah edilmesinde, günceliliğinde; hem kavranıp, hem de onda etkin bir yer tutmasında iddiası olanlara son derece büyük güç kazandırabilir.

Önderlik dehasının duygu kaynaklı bir deha olduğu biçimindeki bir iddia genel bir iddiadır.

Her önderde duygular şüphesiz büyük bir rol oynar, ama kendi gerçekliğimizdeki duygu düzeyi oldukça yine incelemeyi gerektirir. Verili ölçülerle bu duygu düzeyini izah etmek pek zor görülmektedir.

Önderlikteki dehanın duygusal kaynaklı olması bir defa ne demektir?

Deha, daha çok düşünsel yanı çağrıştırır. Duygu ise azim, heyecan, kin, öfke, sevgi, tutku, velhasıl irade diye genelleştirebileceğimiz kavramı ilgilendirir. Burada dehanın düşünce kaynağı kadar, duygu kaynağının ve bunların birbirlerini nasıl beslediği anlaşılmaya ihtiyaç gösterir.

Duygu kaynağı ne kadar düşünce kaynağına götürdü, düşünebilmek ne kadar duygu gelişimine yol açtı?

Yanlış yapmamak açısından kaynağı ve aralarındaki bağlantıları gerçekçi değerlendirmek önem taşır. Şu çok açık, duygu yanı çok ağır basan bir kişilik olmadan neredeyse yüreklerin kuruduğu, gözlerin gerçeği en ilkel bir yaratık kadar bile olsa anlamlı göremediği, yanlış gördüğü, düşmanın istediği gibi gördüğü, aynı biçimde kulağın da düşmanın istediklerini duyduğu, bütün duygu yüklü yeteneklerin de böyle çürüdüğü, normal işlevini yerine getirmekten çok uzak olduğu bir konumda; duyguya büyük bir yer vermek kaçınılmazdır. Duygularda doğrultu, duygularda derinlik, duygularda keskinlik, duygularda çarpıcılık olmadan; böylesine bir ölü yatağında, bir dirilişe yol açılamaz.

Halkımızın yaşadığı toplumsal zemin, bir ölüler yatağıdır.

Hani bazen işte, Hitler katliamının gerçekleştirildiği kamplardaki kemik yığınlarını görürüz. Bana göre o görünüş bile bizim gerçeğimizde yaşanandan daha çok ibret verici değildir. Bizim keşke öyle bir kemik yığını gibi kalma yönümüz olsaydı! İşler bizde daha amansızdır. Yaşar gibidir, ama içinde yüzdüğü kenefte tek bir damla temiz su yoktur. Gırtlağına kadar batmıştır, ama "*of*" diyor, "*ne kadar yudum temiz su içtim!*" Kulağına gelen sesler de öyle, gözlerine giren görüntüler de öyle. Artık buna alıştırılmıştır. Demek ki bu tarz bir ölüm yatağı olmak son derece dehşet vericidir. İşte önderlikte böyle bir duygunun olduğundan bahsetmek mümkündür. Yani toplumsal gerçeğe böyle duygu yüklü bir yaklaşım içinde olmak; her şeyin kokuştuğu, göze görünene, kulağa seslenene pek tahammül edilemeyeceği; ama ille görmekten, duymaktan, işitmekten veya bir bütün olarak insan duyarlığından vazgeçilmek istenmiyorsa, duygu gücüne yüklenmekten başka çare yoktur. Aslında "*önderlik kişiliği çok iyi görüyor, dahi gibi seslerden, duygulardan anlam çıkarıyor*" demek, bana göre abartmadır. Yalnız burada gerçekleşen bir durum vardır. Ölüler denizinde veya bataklıkta yaşayanların yaşam gerçeğinden bir fark ortaya koymuştur. "*Ben bu denizde yüzmeyeceğim, ben bu batakta gezmeyeceğim.*" Bu fark işte duygu dehası denilen durumu açıklayabilir. Asla sizin gibi yaşanmayacaktır. Eğer bir deha ilkesi varsa, o da herhalde bu olabilir. Tabii bunu herkes söylüyor, ama yaşamında, duygularında gerçekleştiremiyor. Yenik düşüyor kısaca.

Bu konuda en iddialıyım diyenin bile çok yenik düştüğünü belirtmem yerindedir. Bir defa varsa bazı olumlu duyguları zayıftır, başarı şansı yoktur ve çoğu da kirlilikle içiçedir, fazla ayrıştırdığını söyleyemeyiz ve bu anlamda da önderlikte fark büyüktür.

Sanıyorum bir ülke veya ülkedeki halkın yaşam gerçeği ile bu önderliği karşılaştırırsak, mevcut duygular bir batakhanedeki kirli sularda yüzen, ama son nefesini veren, neredeyse ha öldü-ölecek balıkların durumuna benziyor. Ama yine mucizevi bir sıçrama mı desek, bu balık artık fırlıyor ve kendisine göre bir temiz kaynak buluyor. Burda yaşama iddiasını sürdürüyor. Daha da söylenmesi gereken çok şey var. Geliştirilecek hayli eleştiriler var duygulara yönelik.

Bazıları ne kadar sevdiklerini, hatta karasevdalı olduklarını çok söylerler, çok gözyaşı dökülür. Bizim toplumsal gerçeklik içinde inatlar, kıskançlıklar dizboyudur; bizden üstünü yoktur; ama bütün bunların ifade ettiği sadece bu sığ, pis bataktaki, bu yaşanmaz sulardaki çırpınışlardır.

Bunlara maalesef ben duygu diyemem, saygılı da olamam ve herhalde bana göre en güçlü yanlarımdan biri olarak da bunu görürüm.

Sizler gibi yaşamayacağım.

Bunun içine her şey girer. Oldukça aykırı olacağım. Alternatifini buldum mu, bulabildiğim kadar yaşarım. Hiç bulmazsam, hiç olmazsa bir takva sahibi, bir zikir sahibi kişi gibi, herkesin yanından bile geçemeyeceği soyut bir tarzı tercih ederim, sadece soyut yaşarım. Bu kirli somuta katılmam. Daha da yine söylenebilecek olanlar, her ne kadar "*acısı, gözyaşı, sözümona yürek yanı çok çarpılan kişilerden oluşuyoruz, duygularımız kabarıyor sürekli*" denilse de; vurgulandığı gibi yüce duygulara ihanet kesindir ve oldum olası ben kendimin de önemli oranda olmak kaydıyla birçok sözde duygu gösterisinden nefret ediyorum. Yaşanmaya değmez buluyorum. Bende yine ikinci temel bir doğrudur. Böyle yaşamama, ama nasıl yaşanılır sorusuna da kendine göre büyük bir duygu yaradılışı ile cevap verebilme. Bunun sınırlı yaratılışından bahsedebiliriz. Bu beni biraz tatmin ediyor. Ama tabii bunun ulusallaşması, bütün bir ülkeye egemen olması da büyük bir savaş istiyor. Zaten bu yürütülen savaş da bunun içindir.

Savaş, aynı zamanda duyguların yaratılması eylemidir, büyük ve doğru duyguların. Aynı zamanda savaş ateşi, içinde yüzülen kirli suları arındırma eylemidir. Bu; bulunduğumuz kültürü temiz, artık içinde yüzülür, içilir hale getirme; yani toplumsal yatağımızı bu duruma getirme eylemidir. Yüceliği de bu nedenledir. Adına büyük kahramanlıkların sergilenmesinin de böyle anlaşılması gerekir. Özellikle tarihe mal olmuş kadın-erkek şahadetlerimiz var. Zilan, Mazlum, Kemal, Hayrilerden tutalım, Agitlere kadar binlerce savaş kahramanlığı böyle bir anlamı temsil ediyorlar.

İlkel ve uygar olan

Savaş ve yaşam felsefemizde, ilkel ile bugünü birleştiren bir bakış açısı şüphesiz sezilebilinir.

Uygarlıksal ilerlemeyi ben her zaman hayranlıkla karşılayamıyorum.

Bunun içinde birçok kirin, insanlığa karşıt gelişmelerin olduğunu görüyorum. Ve bu tuzağa düşmemek için ilkel kalmayı, en azından birçok yanımla ilkel olmayı tercih ediyorum. İlkellikten vazgeçmenin büyük bir tehlike olacağını düşünüyorum. Bütünüyle güncel olmak, bana göre önemli oranda insan olmaktan vazgeçmektir. Şüphesiz bu çok önemli ilkesel bir yaklaşımdır.

Kendini bugüne kaptırmak, büyük insanlık kökeninden ayrılmak demektir.

Hatta çağlar ve her çağın şu aşaması, tarihi böyle bölümlere ayırmak, sanki en ilkel başlangıç dönemi çok kötüymüş de ondan kurtuluyormuşuz gibi bir felsefi yaklaşım, son derece tehlikelidir. Bir bitkiye bile baktığımızda, taze bir fidan, herhalde çürümüş bir ağaçtan daha değerlidir ve yaşam vaad eder. Ne malum ki bugünkü uygarlık tamamen çürümüş, güçten düşmüş ve artık meyve verme yeteneği olmayan bir ağaç olmasın?

Zaman akışının hep bir ilerleme olduğunu iddia etmek bilim felsefesi açısından da pek mümkün değildir.

İlk ve son, diğer bir deyişle başlangıç ve sonuç arasında tercih yapıldığında; hangisinin çok iyi, hangisinin çok kötü olduğunu söylemek yine mümkün değildir.

Başlangıçlar da mükemmel olabilir, sonuçlar da.

Dolayısıyla tarihe yaklaşımda ilkel olanın hep kötülenmesi "*vahşi dönem, geri dönem*" olarak değerlendirilmesi, bugünün ise sürekli yüceltilmesi, tehlikeli bir felsefi yaklaşımdır.

İşte, bugün post-modernizm biçiminde karşımıza çıkıyor. Önderlik kişiliğinde kesinlikle buna karşı ilkel olmayı savunmak daha değerlidir. Kısaca insan ne kadar başlangıç halindeyse, o kadar sonuç olmalıdır. Başlangıçla bugünü, hatta dünü anlamlı birleştirmek; bir felsefi yaklaşım olarak daha değerlidir.

Bu anlamda uygarlık, sivilizasyon değerlendirmelerine şiddetli bir eleştirimiz vardır. Çünkü hepsinde insanlığın başlangıcına bir saygısızlık, hatta onu inkar etme yanı ağır basıyor. Her uygarlık kendini mükemmel sayıyor, her sonuç bir başlangıcı görmezlikten geliyor, biraz daha somut söylersek insan bir tür olarak ortadan kalkıncaya kadar büyük oranda başladığı gibi olacaktır. Oluşum süreci onun bütün geleceğini belirleyecektir. Ağırlıklı olarak başlangıç özellikleri neler ise öyle sona gidecektir. Eğer başaka bir tür insandan çıktıysa o artık insan olmaz.

Eğer bugünkü insan, ilkel insandan çok farklıysa bana göre daha insan olan insandır.

İnsandan çıkan ise bugünkü insandır.

Dolayısıyla eleştirilmesi gereken; daha çok tehlikeli bir biçimde kendi kaynağını inkar eden bugünkü sözde ilericilikle, teknik üstünlükle kendini şişiren ve tüketim canavarı haline getiren bir insandır. Bu tüketim canavarının tarihi nasıl yok ettiği; yine doğayı, yeraltı ve yerüstüyle nasıl yaşanmaz duruma getirdiği ve eğer tedbir alınmazsa bütünüyle insanı yutacağı artık bilimsel bir gerçekliktir.

Dolayısıyla ilkel insana dönüş, onun yaşam tarzına dönüş; bir gerileme değil, ilkçağları anımsama değil, kurtuluşun vazgeçilmez temel yaklaşımlarından birisi olsa gerektir.

Aksi halde bugünkü insan; kendi yarattığı ve insanlığı bütün yönleriyle; tarihiyle, geleceğiyle tehdit eden en büyük tekniklere ve onun toplumsal tarzına sahiptir ve bu bir imha aracı durumundadır. Eleştirimiz bu nedenle şiddetlidir ve önemle üzerinde durulmayı gerektirir.

Kendi kimliğimiz etrafında mücadele ile tamamen yoğrulmuşuz. Bu anlamda neredeyse bir yaratılış öğesi olarak hiç şüphesiz toplumsallaşmak isteyeceğiz, dolayısıyla Kürt insanının veya genelde etkilenmek durumunda olan insanların farklılaşacağı açıktır. Madem ki bu kadar sert bir toplumsal eleştiri var, hatta madem ki uygarlık eleştirisi bile çok ilkeli yapılıyor ve bunun için müthiş bir dönüşüm savaşı veriliyor, o halde oluşacak kişilik mutlaka belli bir özgünlüğü içerecektir. Belki de tamamen temel insani özelliklerinden kopmuş, sadece fiziki anlamda insana benzeyenlerin esas anlamında insanlaşması gerçekleşebilecektir. Bu savaşımın başarısı; önderlik kimliğindeki savaştan tutalım yaşamın en ince hususlarına kadar, insana, bireye bakış tarzında ve onun nasıl korunacağı, geliştirileceği gerçeğinde yatıyor.

Eskinin insanı, "*toplumsal temel amaç nedir?*" sorusuna cevap vermenin çok uzağındadır.

Neredeyse her bireyin kendine göre bir uyduruk amacı vardır diyelim, ona ulaşmak için bir tarzı, temposu vardır. Ama sonuçta sıfıra sıfır. Tamamen dolap beygiri türünden, bir toplumun gerilikleri etrafında, hiçliği etrafında dönüyor. Mesafe sıfır. Tarzı, temposu; hiçbir şeyi kurtaramayacak kadar zavallıca ve ağırdır. Dolayısıyla yeni insanın; amaca bağlılığı ve bu bağlılığın gerektirdiği toplumsal, siyasal, ulusal ve evrensel özelliklere sahip olması, en önemlisi bunun savaşla yaratılması nedeniyle, savaş sürecinin örgütlülüğü, savaşın stratejik hususlarından tutalım taktik hususlarına kadar özümsenmesi, çok yaratıcı olduğu kadar kendini savunmayı bilmesi, çok güçlü duygular kadar durumu kurtaracak kapsamlı bir düşünce gücünü göstermesi, duygu zenginliği kadar dolayısıyla düşünce zenginliğine sahip olması kaçınılmazdır.

Çünkü savaştığı yalnız bir sömürgecilik değil, evrensel bir gericiliktir. Evrensel gericiliğe ve onun en gaddar bir temsilcisine karşı ölümcül noktadan kalkıp kendisini yenileyen ve yaratan insan; bu nedenle, evrensel gericiliğe karşı ilerici, veya özgürlük diyebileceğimiz insanın doğasına daha uygun olan özellikleri özümseyecektir. Bu; belki de insanlık ailesi içinde gericiliğin en sığ, en tehlikeli temsilcilerine karşı da savaşımın bütün gereklerini kendi kişiliklerinde yaratmış ve bu anlamda son derece yeni-özgün bir bireyin gerçekleşmesi anlamına geliyor. Bunu yakalayamayanların yaşama şansı yoktur. Yaşam şansı olmadığı gibi, kabul edilebilir bir insan olma şansı da yoktur. Bu noktada tamamen hem ulusal, hem evrensel bir tipin yaratılması, savaş içinde ve onun amansız başarı kurallarına göre gerçekleşecektir. Buna ulaşmayanları, buna anlam veremeyenleri ise, hiç olmazsa eskinin çok aşağılık yaşamak yerine, şerefli bir ölüm bekleyecektir. Ve bu anlamda ölüme gidişte de, yaşamın kurtarılmasında da olup-bitenler, insanımız için, kendi somutumuzda insanlık için çok değerlidir ve herhalde en büyük gerçekleşmedir.

"Aykırı olacağım. Alternatifini buldum mu, bulabildiğim kadar yaşarım. Hiç bulmazsam, hiç olmazsa bir takva sahibi, bir zikir sahibi kişi gibi, herkesin yanından bile geçemeyeceği soyut bir tarzı tercih ederim, sadece soyut yaşarım. Bu kirli somuta katılmam."

Kürdistani ve evrensel

Şüphesiz Kürt insanı hakkında yapılan çözümleme esasta güncel kapitalizme olduğu kadar, eskinin tarihine ve toprağına yabancılaşmış insana karşıdır da.

Çözümleme bu anlamda çok radikal olduğu kadar, kendi insanını yaratmak kadar, genelde bazı evrensel insan özelliklerini de somutlaştırır. Tıpkı her dinde, yine her felsefe ekolünde olduğu gibi, burada da bir önemli gerçeklikle karşı karşıyayız. Her ne kadar bugün dünyanın unuttuğu ve çok özgül gibi olan Kürdistani bir gerçeklik pek evrensellikle bağlantılı olarak görülemiyorsa da; biraz daha özünden yaklaşılırsa, gerçekleşenin aslında tam bir evrensellik olduğu ortaya çıkacaktır. Hele bu topraklar insanın beşiği ise; bu beşikten bu kadar kopan, onun değerini takdir etmeyen insanın aslında evrensellikten uzak olduğu, yeniden bu beşikte büyüyen insanın da evrenselliğe en yakın insan olduğu anlaşılacaktır. Ne kadar mevcut güncel ölçülere göre ilkel gibi algılansa da, yeşertilmeye çalışılan, insanlık tarihinin şafak vaktindeki evrensel insan kadar, evrensel olmaya doğru bir anlama kavuştuğu ölçüde, bunun bütün yaşamsal ilkeleri kadar, moral değerlerine de sahiptir. Amaçlanan budur, Kürdistan'daki savaşımda bu tip eğer zafer kazanırsa, şüphesiz evrensel etkisinin de benzer nitelikte olacağı kesindir. Bu topraklar tarihte buna çokça yol açmıştır, bir kez daha yol açmaması için hiçbir karşı neden yoktur.

Sonuç olarak önderlik gerçekleşmesinde bilinmesi gereken en temel bir kavrayış şudur; asla eskisi gibi yaşayamazsın!

Ama yeni diye tabir edilen veya insani olan, özgün olan, özgür olana göre yaşamak istiyorsan, onun bir savaşımla tayin edileceğini bilerek, kendine anlam vereceksin.

Düşünmek mi istiyorsun, önderlik gerçekleşmesindeki savaşta olman gerekir.

Duyumak mı istiyorsun, sevmek mi istiyorsun, aşık mı olmak istiyorsun, büyük bir komutan olmak mı istiyorsun?

Bütün bu sorulara vereceğin karşılık, yine bulacağın, alacağın karşılık, böylesine bir gerçekleşmenin esas alınması gerektiğidir. Burada bir bireyin kendisini yaratmasından bahsediyoruz, bir bireyin şahsında gerçekten yaşanması gereken ortaya çıkıyor. Bunun için bütün eski yaşamı ameliyat masasına yatıracaksın, bütün hastalıklarını görüp, acı da gelse, gerektiğinde bazı yerlerini kesip atacaksın, tuzlayacaksın, ilaçlayacaksın, muhtemelen daha sağlıklı bir biçimde dirisi ortaya çıkabilecektir. Yaşanmaya değer olanı, yine daha değişik bir anlatımla bireyin, ailenin, kadın-erkek ilişkilerinin tamamen yepyeni moral değerler üzerine inşa edilmesinden tutalım büyük bir devletleşmeye kadar, onun bütün iç ve dış politikasına, toplumun ekonomik temelinden moral değerlerine kadar, önderlik olayında büyük bir savaşım gerçekleşiyor. Öyle dar, yüzeysel bakmanın hiçbir anlamı yok ve bu müthiş bir irade, duygu yüklü olması kadar, yine düşünce yoğunluğuyla gerçekleşiyor. Aynı zamanda tam bir askeri deha ile gerçekleştiği gibi, siyasetin, örgütlenmenin inceliklerine kadar anlam vererek gerçekleşiyor. Belki de hiçbir savaşımda, hiçbir önderlik kişiliğinde karşılaşılmayacak düzeyde, çok kapsamlı savaş amaçları, tarzları, tempolarıyla gerçekleşiyor. Böylesine bir er meydanıdır. Bu meydanda sonuç almak isteyen, onun savışım anlamına ve tarzlarına da anlam vererek yürümeyi bilmek zorundadır. Aksi halde kendisini yakar.

Sınırlı bir gerçekleşmeyle ortaya çıkardığımız bu hususları, savaşımımızın boyutlandırılmasıyla, yine az çok nasıl yaşamalı sorusuna giderek daha yetkin vereceğimiz karşılıklarla, toplumsal çapta bir boyutlanmayı düşmanlarımıza olduğu kadar, dostlarımıza, halkımıza olduğu kadar bütün insanlığa karşı da gösterebileceğiz. Bu konuda inanç, moral hiçbir zaman eksik olmadı. Endişe, başarı tarzının yol-yöntemleri üzerineydi, bunda da yetkinleşme vardır. Dolayısıyla artık burada fiziki olarak var olup olmamak da önemli değildir. Ortaya çıkan gerçekleşmeyi sıradan bir değerlendirme ile esas alanların büyümemesi, büyüyüp de başaramaması için hiçbir neden yoktur.

Her şey her zamankinden daha fazla bu temelde gerçekleşmeye başarı ve yaşama şansı veriyor.

Devrimci romantizm

“Devrimci romantizm kitlesel bir olgu değil, esas olarak önderliksel bir olgudur.”

M. Can Yüce

Che Guevera, Küba’da iktidar koltuğunu bırakıp Bolivya dağlarına yol aldığında, çoğu insan için bu davranışı anlaşılmaz geliyordu. Bir devrimci insan yıllarca mücadele ediyor. Zafer kazanıyor, iktidarı ele geçiriyor, bakan oluyor. O koltuğa ısınamıyor, hep bir eksiklik duygusu yaşıyor. Bakanlık koltuğunun kendisine göre olmadığını düşünüyor ve bunu, derinden hissediyor. İktidar koltuğunun yanısıra kendine göre mutlu bir ailesi, eşi, çocukları da var. Kimisi daha çok küçük. Küba halkı O’nu kahraman olarak değerlendiriyor, her fırsatta bağrına basıyor. Küba’da prestijinin zirvesinde, hemen hemen herkes tarafından sevilip sayılıyor. Kısacası, Küba’da devrim yapmış bir insan için her türlü toplumsal, siyasal ve moral “*tatmin*” olanakları var. Ancak bunların hiçbiri Che’yi tatmin etmiyor. Başka şeyler yapmanın derin arayışı ve aynı ölçüde huzursuzluğu içinde. Bir şeyler onu sürekli dürtüklüyor. “*Dünyanın başka toprakları alçakgönüllü çabalarımın katkısını bekliyor*” diyor ve çok sevdiği Fidel’e, Küba’ya, ailesine ve yoldaşlarına veda ediyor…

Peki devrim yapmasına, iktidar olmasına ve bunların getirdiği birçok toplumsal ve moral tatmin olanaklarına kavuşmasına rağmen Che Guevera’yı “*dünyanın başka toprakları*”na iten, sürükleyen neydi; hangi duygu ve düşüncelerdi? Yoksa Che, iflah olmaz bir maceracı mıydı? O’nun bu tutumu sıradan bir idealizmle, ideallerine bağlılıkla; kendi başına asi ruhlu olmakla açıklanabilir mi? Ya sıradan bir enternasyonalizmle?

İktidar, şan, şöhret, mal mülk hırsıyla gözü dönen bir burjuva birey için, küçük-burjuva düşkünü için, dar kafalı bir köylü için, Che Guevera’nın bu tutumu son derece anlaşılmaz, hatta basbayağı “*delilik*”, “*çılgınlık*”tır. Böyle düşünmeleri anlaşılırdır. Çünkü onların kıblesi anılan “*dünyalılar*”dır. Oysa Che onların gözünde her şey demek olan iktidarı, aileyi, rahatı bırakmış, tekrar uncuda ölüm de dahil her türlü özveri ve tehlikenin bulunduğu dağa yönelmiştir. Bu, bir tür Don Kişot’luk değilse nedir? Burjuva ve küçük-burjuva ve dar kafalılar böyle düşünüyorlar.

Gerçekten de Che ile Don Kişot arasında büyük bir benzerlik vardır. Bunu kendisi de annesi ve babasına yazdığı veda mektubunda çok net bir biçimde ortaya koyuyor: “*…Birkez daha topuklarının altında Rosinante’nin sağrılarını hissediyorum; kalkanımı kollarıma geçirip yollara düşeceğim*” derken bir bakıma Don Kişot’la benzerliğini, halkta özdeşliğini vurgular gibidir. Toplumun genel geçer ölçülerine göre Don Kişot bir çılgın, bir delidir. Öyle ya aklı başında olan biri kötülere, başarısızlıklara, zalim devlere karşı savaşma adına yel değirmenlerine saldırır mı? Bunu topluma verili aklının alması mümkün mü? Almadığı için Don Kişot’u “*deli*”, “*sevimli çılgın*” olarak değerlendirmekte tereddüt etmiyorlar.

Aynı şekilde dünya, insanlık yeni çağdaş bir Don Kişot’la karşı karşıyadır. Onu anlamakta zorlanıyor, doğrusu anlayamıyor. Başta anlam vermese de zamanla bu soylu davranışın altındaki sonsuz büyüklükteki idealizmi, devrimci romantizmi, kendini davaya sonsuz adayışı, eşsiz enternasyonalizmi anlıyor ve karşısında saygı ile eğilmek durumunda kalıyor.

En soylu enternasyonalizm, başka bir halkın kurtuluş mücadelesine kendisini bütünüyle vermek, bu uğurda yaşamını adamaktır. Che bunu yapıyor. Peki Che’yi sadece herhangi bir enternasyonalist olarak tanımlamak yeterli midir? Che’nin sergilediği enternasyonalizmin başka bir benzeri var mı? Ona yaklaşanlar, az çok benzeyenler var. Ancak o, tek ve eşsizdir.

Che Guevera’yı Arjantin’den Küba’ya, oradan Bolivya dağlarına sürükleyen sıradan bir devrimcilik, sıradan bir sosyalizm ideali, sıradan bir romantizm değildir. Che’yi macera tutkusu ile açıklamak, O’na yapılmış en büyük hakaretlerden biridir. Che’yi tanımlayan en doğru ve tarza yakın terim “*devrimci romantizm*”dir! Aslında sıradan bir devrimci romantizmle de karşı karşıya olmadığımızı bilmek durumundayız. Hayır, o devrimci romantizmin zirvesidir ve o hâlâ tektir!

O kendini, kendindeki her türlü ulusal, sınıfsal, ailesel, bireysel sınırları aşıyor, ütopyasının, hülyasının sonsuzluğuna akıyor. Burada eşsiz bir nefs mücadelesi verilmiş, her türlü “*bencil*” sınırları yerle bir edilmiştir. Aynı zamanda bu, insanda büyük bir sıçramadır; Che, gerçek özgür sosyalist insanın da seçkin bir örneğini ifade ediyor.

Onda devrim bir aşktır, sürekli ardından koşulması gereken bitmez tükenmez bir tutkuyla bağlanması gereken bir aşk… Ulaşılıp ulaşılmayacağı artık somut koşullara ve somut güç ilişkilerine bağlıdır. Ama o öncelikle “*imkansızı*” istemeyi varoluş gerekçelerinden biri saymaktadır. Umut ve inanç sonsuzdur. Birey olarak kendisi ulaşmasa bile uğruna mücadele ederek yaşamak ve ölmek bile az şey mi? Tutkulu bir devrimci romantik için bundan daha büyük bir mutluluk, sevinç ve zevk olabilir mi? Tabi dünyamızın, insanlığın emperyalist tüketim çığlığı altında baştan çıkarıldığı günümüzde, bu sözlerimizin alayla karşılaşacağını biliyoruz. Ancak geleceğe akan insanı, bugünden yarına taşıyacak doğru çizgi ve anlayış, devrimci romantizm içeren devrimci sosyalizmdir.

Devam ediyoruz. Aşkı sınırsızdır, sonsuza akar… Aşık olduğu devrim ne bir bakanlık koltuğuna sığar, ne Küba sınırlarına, ne de Bolivya’ya… “*Daha çok Vietnam*” peşinde koşan, bununla da yetinmeyen, dünya devrimciliğini yüreğine sığdırmasını becermiş dev bir insandır. Devrim sevgisi, insan sevgisinin zirvesidir… O nedenle de o, verili insanı aşan, sonsuzluğa akan dev insandır!

Devrimci romantizmi anlamak için mutlaka Che’ye baş vurmak, onun kişiliğini ve yaşam çizgisini incelemek, kavramak gerekiyor. Yoksa devrimci romantizmi kavramak mümkün olmaz!

1970’li yıllara gelindiğinde Kuzey-Batı Kürdistan’da devrim adına, uluslaşma ve ulusal kurtuluş adına en ufak bir kıpırtı, esinti, ses seda yok, -çıt yok, yaprak kıpırdayamıyor. Yine kendiliğinden bir sınıf veya halk hareketinden eser ve belirti yoktu...

O dönemin Kürdistan tablosu her açıdan umut kırıcı. Zifiri karanlıkta yok oluşun bilinmezliklerini dev adımlarla yol alan, canlılık belirtilerini büyük ölçüde yitirmiş, “*umutsuz vaka*” olarak tanımlanabilecek bir ülke ve halk gerçeği var. Olmayan sadece ulus ve halk adına bir kıpırtı ve esinti değil, ortada dayanılacak bir aydın hareketi, ideolojik, politik çizgi ve gelenek, miras da yok! Dayanılacak hiçbir şey yok. Halkın kendisi de yara bere içinde, tanınmaz ve “*bağımsız*”, daha doğrusu tecrit aileler biçiminde kendi gerçekliğinden, yurdundan ve insanından kaçıyor.

Dahası var; 1920 ve 1940 yılları arasında gelişen isyan hareketleri çok kanlı bir biçimde, katliamlarla bastırılmış, halk üzerinde dehşet verici bir pasifikasyon politikası uygulanmış. Devletin yeni bir Kürt direnişine, hele modern bir ulusal kurtuluş hareketine izin vermeyeceği çok açık. 12 Mart’ta çok ürkekçe, bütünüyle düzenin sınırları içinde olan DDKO’nun bile nasıl yargı konusu olduğunu biliyoruz. O dönem Kürdistan tablosunu daha da açmak mümkün, ancak bu, hem konumuz değil, hem gerekli değil. Şu noktaya gelmek istiyoruz:

Kürdistan adına devrimci ulusal kurtuluş hareketine yeltenmek için teşvik edici cesaretlendirici hiçbir şey yok. Tersine cesaret kırıcı, moral bozucu o kadar çok şey var ki, saymakla bitmez. Fakat her açıdan umutsuz bir ülke ortamında, iç karartıcı halk gerçeğinde devrime niyet edildiğini, bunun kararlı ve son derece umutlu mücadelesinin verildiğini biliyoruz.

Başkan Apo, bu mücadelenin tohumlarını atarken hiçbir şeyi yoktu. Tek başınaydı. Peki onu böyle bir mücadeleye yönelten neydi? Hangi duygu ve düşünceler onu böyle zorlu bir serüvene yöneltti?

Aynı soru Haki Karer, Kemal Pir yoldaşlar için de geçerli. Ülkemizi ve halkımızı tanımıyorlardı. Kısa bir tartışmayla Başkan şahsında Kürdistan devrimine ölümüne bağlanıyorlar. Ve böyle olduklarını da çok geçmeden kanıtlıyorlar. Bilinmezliklere yol aldıklarını bilmiyorlar mıydı? Gerçi teorik olarak zifiri karanlık az çok aydınlatılmış gibiydi. Ama öyle de olsa onları Kürdistan’a çeken somut herhangi bir belirti yoktu. Tersine itici, karartıcı o kadar çok şey vardı ki, bunların hepsi cesaret kırıcıydı. Cesaret kırıcıydı, ama önderliğimizin ve yoldaşlarımızın sonsuz bir cesaretle devrime yöneldikleri, devrim tohumlarını ekip yeşertmeye çalıştıklarını biliyoruz. Peki onları böyle gözüpek kılan, onları bir halkın devrimine eşsiz bir kendini verişle yönelten neydi? Sadece birkaç teorik bilgi, sıradan bir devrim inancı ve sıradan bir sorumluluk duygusu mu?

Kaldı ki giriştikleri eylem, söyledikleri sözler sıradan değil, tarihi sözler, tarihi değiştirecek söz ve eylemler. En umutsuz, en iç karartıcı, en olumsuz ve en olanaksız koşullarda cesetten farksız bir halkın ulusal kurtuluş mücadelesine cesaret etmek, buna katışıksız samimiyet ve karşılıksız, bir adanmışlıkla adanmak, gerçekten kahramanca bir tavır değilse nedir? Hele vahşi bir devlete, Kürtlük adını ortaya atılan her sözü ve eylemi eşi ender görülen acımasızlıkla ezmekte tereddüt etmeyen bir güce, bir devlete kafa tutmak, tanrılardan ateş çalmak kadar korkusuz bir eylem değilse nedir? Bu kadar değil, dahası da var: Derin bir aymazlık, gerilik ve sinmişlik içinde bulunan bir halka gitmek, onu ayağa kaldırmaya cesaret etmek daha az mı kahramanlıktır? Hem neye, hangi güce, hangi örgüte adama vb. dayanarak, güvenerek?..

Apocuların ilk çıktığı dönemde halk, kendilerini bu gözüpek çıkışlarını ve atılganlıklarını “*delilik*” olarak tanımlıyor. Halk “*delilik*”, “*çılgınlık*” diyor ve alay ediyor. Bu alaycı yaklaşımların altında biraz da acıma duyguları gizliydi. Öyle ya bugüne kadar hangi Kürt insanı başarılı olmuş, hangisi ezilmekten, katliamdan kurtulmuştu? “*Yine öyle olacak, akibetleri farksız olmayacak, ezilip gidecekler*” diye düşünüyor ve acıyordu. Acıdıkları kadar korkuyorlardı da, daha büyük katliamların gündeme gelebileceğini düşünüyorlardı, -bunu tecrübelerine dayandırıyorlardı. “*Delilik*” olarak alaya alınan çıkış özünde kahramanlık girişiminin halkça ironik, alaycı anlatımı olmuyor mu? Gerçekten de öyle. Kürdistan devrimine soyunmak, bunu büyük bir inanç, umut, kararlılık ve gözüpeklilikle dile getirmek “*sıradışı*”, “*akıldışı*”, “*delice*” algılanıyordu. O dönemde toplumun aklı, bilinci, hayal gücü bunu almıyordu, algılamakta zorlanıyordu. Akıl erdiremedikleri için Apocuların çıkışını tek kelimi ile tanımlıyorlardı: “*Delilik!*”

Garip gelecek belki, ama biz bunu yerinde bir tanımlama olarak alıyoruz. Çünkü topluma empoze edilen “*akıl*”a göre, “*devlete karşı gelinmez*.” Kemalizm bütün gerçekleri, doğruları ve değerleri altüst etmiş, başaşağı etmişti. Apocular ise her şeyi ayakları üzerinde doğrultuyorlardı. Bu durumda başaşağı duranlara göre ters görünmeleri, doğal ve anlaşılır bir şey değil mi?

Halkımızın “*delilik*” dediği ironik tanımlamayı nasıl kavramak gerekiyor? Bunu umut, cesaret, devrim aşkı ve sonsuz bir adanmışlıkla etle-tırnak gibi olan devrimci romantizm ile açıklamak mümkün mü? Evet, biz halkın bu ironik tanımlamasını, fedakarlık, inanç ve gözüpekliği içeren devrimci romantizm olarak tercüme ediyoruz. Kuşkusuz, devrimci coşku heyecan ve ideallerine sonsuz, sınırsız bağlılık, kendi özgücüne biraz abartılı yaklaşmayı da koşulluyor!

Başkan Apo ve arkadaşları, Kürdistan devrimine adım atarlarken iki sözcükten başka hiçbir şeye sahip olmayan kendilerini biraz abartmış, kafa tutmaya çalıştıkları dünyayı gözlerinde biraz küçültmüş olmuyorlar mı? Kötülük ve kararlık üzerine alabildiğince gözüpek, biraz Don Kişotvari yürümüş olmuyorlar mıydı?

Bu sorunların daha doğru ve anlaşılır yanıtlarını geliştirmemiz için devrimci insanı biraz tanımlamamız, devrimci insana bir de başka açıdan bakmamız gerekecek.

Devrimci, dünyaya kafa tutan kimsedir. Tabii bu kafa tutuş kendi başına bir amaç değildir. Bu nedenle tanımın bu kadarı eksik ve yanılgılara yol açabilecek bir tanımdır. Ama böyle tanımlamamızın bir nedeni var. Buna geleceğiz.

Devrimci, dünyayı altüst etmek için dünyaya kafa tutan kimsedir. Eski dünyadan söz ediyoruz, yıkılması gereken kurulu düzenden söz ediyoruz. Büyük haksızlıkları, baskıları, adaletsizlikleri, sömürü ve zulmü kurumlaştıran bu dünyaya kafa tutmaya, bunu devrim hedefine bağlamayan birinin devrimciliğinden söz edilemez. Peki devrimci, sadece bir “*yıkıcı*” mı?

Hayır. O, cennetin peşinde koşan, bunun için cehenneme kafa tutan, cehennem zebanilerine karşı mücadeleyi kaçınılmaz gören, eskinin mezar kazıcısı ve cennetin yapıcısı, yeniden kurucusu bir kimsedir. Yıkmak için kafa tutuyor, bütün bu eylemini de hülyasını, ütopyasındaki cenneti kurma idealine bağlıyor. Burada bir bakıma olanaksızı istediğinin farkındadır. Ufku dar ve sınırlı değildir. Büyük hayalleri, büyük hülyası var. Bunlar onun varoluş gerekçeleridir.

Devrimci, hülyası peşinden koşan, sürekli ona akan, hülyasının gereklerini bugünden yaşayan, gerçekleştirmeye çalışan, kişiliğini, iç dünyasını buna göre biçimlendiren, bunu kesintisiz bir eylem çizgisine bağlayan kimsedir.

Böyle bir kişi, romantik devrimcidir. Elbette devrimci sosyalist bir kişilikten söz ettiğimiz açıktır. Bu çalışma boyunca geçer devrimci kavramını, devrimci sosyalist olarak okumak gerekiyor.

Tanımlanan böyle bir devrimci, ideallerilye özdeşleşmiştir, onsuz bir yaşamı tassavur edemez. Bu idealleri uğruna yaşam ve mücadele, bunun için her şeyini ortaya koymak, sonsuz bir özveri, cesaret, eşsiz bir adanmışlık ve aşk düzeyinde bir bağlılık onun somut yaşam çizgisini anlatmaktadır.

Devrimci tek değildir. Hayır, o, en örgütlü, en toplumsallaşmış, en üst düzeyde kendisini kolektivizm içinde ifade eden en gelişmiş in-

“Büyük hayalleri olmayanların büyük eylemleri olmaz. Aynı zamanda somut gerçekliği hesaba katmayan büyük hayallerin gerçekleşme şansı olmaz! Büyük hayallerle büyük pratik politikacılığı birleştirmek gerekiyor. Bu, büyük ruh ve büyük eylem birliği oluyor..."

sandır. "*Tek*"leştirmemiz, daha anlaşılır kılmak, tipolojisini daha rahat çizebilmek içindir.

Yeniden devrimci tanıma dönüyoruz. Devrimci, ütopyasındaki cenneti kurmak için kurulu düzenin mezar kazıcısı, eski dünyaya kafa tutan kimsedir. Bu tanımdan yola çıkarak devrimci romantizmin belli başlı öğelerini ve özelliklerini anlatabiliriz. Bir kez çerçevesi tanımlanmış bir ütopyası, hülyası var. Bu, hayali bir cennet fikrinden çok, temelleri az çok olan ve bugünden görülebilen bir ütopyadır. Ama öyle de olsa yine de bugünden bakıldığında adeta olanaksızı istemek gibi bir şeydir. İstemenin ötesinde buna inanmak, sonsuzca bağlanmak ve buna ulaşmayı kendisi için bir yaşam gerekçesi yapmak gibi bir ruhsal duruş da kazanılıyor. Bu ruhsal duruşun ideolojik bir izaha, politik bir çizgiye sahip olduğunu ise genişçe açmamıza gerek yoktur. Tabii, bireyciliğin ve baştan çıkarılmış bir bencilliğin, bu anlamda düşkünce bir "*gerçekliğin*" egemen olduğu dünyamızda, bir ütopya sahibi olmak, buna inanmak, sonsuzca ve karşılıksız buna kendini adamak, aşk düzeyinde bu amaca akmak ve bunu da günlük olarak yaşamak az şey mi? "*Çılgınlık*", "*delilik*" olarak tanımlanmayacak mı?

Devam ediyoruz. Ütopya sahibi olmak, buna inanmak ve bağlanmak yetmiyor. Önemli olan bunu eylemli yapabilmektir. Yani yel değirmenlerine saldırma yürekliliğini gösterebilmek önemlidir. Dünyaya kafa tutmak, onun mezar kazıcılığını eylemli yapmak bu noktada ayırtedici bir özellik olarak karşımıza çıkıyor. Peki koca dünyaya kafa tutmak, her yüreğin kaldırabileceği bir şey mi? Dünyaya kafa tutmak, onunla savaşı göze alabilmek için nasıl bir ruha, duygu ve düşünceye sahip olmak gerekiyor? Peki, dünyayı gözünde küçültmeyen, kendi gücünü de biraz abartmayan biri dünyaya kafa tutabilir mi, ona karşı mezar kazıcılığına soyunabilir mi, ütopyasına aşk düzeyinde bağlanabilir mi? Kendi gücüne abartılı yaklaşım, kafa tuttuğu kurulu düzeni ise gözünde küçültme yaklaşımı, devrimci romantizmin önemli esaslarından biri oluyor ve bu, ideolojik çizginin kendisi tarafından belirleniyor.

Karşısındaki dev sömürgeci ve emperyalist aygıtı gözünde çok büyüten, kendisini ise alabildiğine küçük ve güçsüz gören bir kişi devrim yapamaz, devrimci olamaz. Düzenin ve onun zor aygıtının zaaflarını ve çelişkilerini görmeyen, onu gözünde küçültmeyen, kendi güçsüzlüğündeki potansiyel gücü görüp biraz abartmayan bir kişi devrimci olamaz. Yoksa cesaret, fedakarlık, gözüpeklik, atılganlık, kötülüklerin üstüne kararlıca atılmak gibi moral kuvvetlerin ve erdemliğin gelişme olanağı olabilir mi? Hiç kuşkusuz bu anlayışın ve tutumunun kaynağı, tutkunca bağlı olduğu ütopyası, onun somut ideolojik ifadesi ve inancıdır!

1970'li yılların başlarını gözönüne getirelim: Varolan durum ve koşullar son derece umut kırıcı. Teksin ve dilinde sadece adeta iki "*sihirli*" sözcük var. Bugüne dek geliştirilen bütün başkaldırılar kanla, katliamlarla bastırılmış; hiçbir başarı şansını yakalayamamış. Daha uzağa gitmeye gerek yok; kendisinin de yakından ilişkili olduğu 1971 Türkiye devrimci hareketi ezilmiyor mu, atılan kılıçlar kendisinin de saç tellerine dokunmuyor mu? Başkan Apo'dan söz ettiğimiz açık. Bütün bu olumsuz deneyimlere ve umutsuzluk üreten koşullara rağmen, çok ihtişamlı duran, binlerce yıllık devlet geleneği ile övünen, bir zamanlar "*cihan imparatorluğu*" olduğunu sık sık tekrarlayan ve kıyıcılıkta, acımasızlıkta üstüne olmayan cumhuriyet rejimine kafa tutuyor. Bu gözüne olarak küçük, ama tarihsel olarak dev adımı atarken kendi gücünü birazcık abartmış olmuyor mu? Böyle bir adıma cesaret etmekle emperyalist sistemi arkasına alan sömürgeciliği biraz gözünde küçültmüş olmuyor mu, yenilebilirliğini teorik ve ruhsal planda kabul etmiş olmuyor mu? Pratikte de büyük bir risk altına girmek, büyük bir sorumluluk almak anlamına gelmiyor mu?

Bir de 1970'li yıllarda sıra sıra duran tankların önünden geçerken "*bu kadar güçlü orduya, devlete silahla kafa tutmak çılgınlıktır, tank paletleri altında ezilip gitmektir*" diyen "*akıllı*"ları da hatırlıyoruz. Bu "*akıllılar*" devrimcilikten dem vurmaktan da vazgeçmiyorlardı. Fakat sonuçta "*akıllı*" yaşam tarzlarıyla düzenin basit birer eklentileri olup silinerek gittiler...

Peki devrimci romantizm sadece bu mu? Sadece imkansızı istemek mi? Güncel somut yürüyüşte "*realist*" olmak devrimci romantizmle çelişir mi? Che, "*imkansızı istiyelim, ama realist olalım*" derken neyi anlatmak istiyordu? Bu iki öğe birbiriyle ne kadar bağdaşır, ne kadar çelişir? Evet, bu sorulara yanıt getirmeden devrimci romantizm konusu eksik kalır.

Hiç kuşkusuz devrimci romantizm salt bu anlatılanlarla sınırlı değildir. Öyle olsaydı, onların gözünü budaktan sakınmayan büyük bir gözüpeklikle kötülüklerin üstüne yürüyen, ama bütün bu yigitliklerine ve saf duruşlarına rağmen gülünç duruma düşen Don Kişot'tan farkları kalmazdı. Evet, sosyalist devrimciler biraz Don Kişot'turlar. Küba devrim önderleri Fidel Castro ve Che Guevera, kendilerini Don Kişot'a benzetirler, ondaki romantizmi överler. Ancak Don Kişot'u tamamlayan bütünleyen yanları da var ve bu olmasaydı devrimi zafere taşımaları mümkün olmazdı. Eylemleri ne kadar görkemli ve parmak ısırtan cinsten olursa olsun "*trajik*" olarak anılmaktan kurtulamazdı. Nedir Don Kişot romantizminde eksik olan öğeler?

Don Kişot, kötülüklere, haksızlıklara, zulme karşı savaşmayı "*meslek*" edinmiş, bunu kendisi için varoluş gerekçesi yapmış, bu uğurda gözünü budaktan sakınmayan, gerektiğinde yel değirmenlerine saldırmaktan geri durmayan, gerektiğinde her türlü tehlikeyi göze alarak genç kızların koruyuculuğuna soyunan, yine gerektiğinde yırtıcı aslanlarla boğuşmaktan çekinmeyen, bunları belli bir ahlak ve ideal için yapan saf, erdemli, cömert bir "*gezginci şövalye*"dir. Yaşamın katı gerçekliğini bu saf ve iyi niyetli şövalyenin umurunda değildir. Onun için önemli olan gezginci şövalye yanlarının uygulanmasıdır, -ucunda ölüm olsa da. Don Kişot eyleminde gerçekliği hesaba katmaz, onun için sonunda hep gülünç durumlara düşmekten kurtulamaz. Burada temelleri koyan, daha doğrusu temelleri olmayan gezginci şövalyeliğin içerdiği bir romantizmle karşı karşıyayız. Bu, umutsuz bir erdemliliktir. Fakat unutmamalıyız ki, umutsuz bir gözüpeklik, gerçekler dünyasından kopuk bir erdemlilik olsa da Don Kişot'taki romantizm, tutkuda sınırsızlık, ilkelere, ideale sonsuz bağlılık, cesaret ve fedakarlık özellikleri çok önemli ve yeniden üreterek özümsemek gerekiyor.

Ütopyaya sonsuz bağlılık ve bunun koşulladığı duygu ve davranışlar çok önemli ve romantizmin esasını oluşturuyor. Ancak bunlar, devrimci romantizm için tek başına yeterli değildir. Devrimci romantikler, Che'nin de dediği gibi, biraz da realist olmak zorundadırlar. Peki bu nasıl bir realizmdir, gerçekliktir? Ütopyana sonsuz bağlısın ve bunu günlük olarak yaşamak istiyorsun. Günlük yürüyüşte karşına çıkan küçük bir taş parçasını hesaba katmak, ona göre yürüyüş hızını, tarzını, yoğunluğunu belirlemek durumundasın. Yani dünyamızın, sınıflar gerçeğinin katı yüzünü görmek, ona göre eylemlerini biçimlendirmek zorundasın. Dünyaya kafa tutma yürekliliğini gösterirken, bu anlamda düşüncede kafa tuttuğun dünyayı gözünde küçültürken, aynı zamanda pratik yürüyüşünde önüne çıkan küçük bir taş parçasını ise dikkate alıyor, gerçekliğini olduğu gibi değerlendiriyor ve hesaba katıyorsun, somut adımlarını bu gerçekçi değerlendirmeler üzerine atıyorsun! İşte dünyaya kafa tutma yürekliliği ile önüne çıkan küçük bir taş parçasını olduğu gibi değerlendirip, adımlarını ona göre atma, bu ikisinin sentezi, uygun birleşimi, bize devrimci romantizmin kendisini verir.

Büyük hayalleri olmayanların, büyük eylemleri olmaz.

Aynı zamanda somut gerçekliği hesaba katmayan büyük hayallerin gerçekleşme şansı olmaz! Büyük hayallerle büyük pratik politikacılığı birleştirmek gerekiyor. Bu, büyük ruh ve büyük eylem birliği oluyor...

1971 devrimci çıkışında eksik olan neydi? Romantizm mi? Yoksa başka şeyler mi? Bilindiği gibi bu dönemin devrimci önderleri biçilmesine, örgütler dağıtılmasına, geride sadece kılıç artıkları kalmasına rağmen gençlik ve topluma teslimiyet ve pasifikasyon havası egemen olmuyor/olamıyor. Hiç kuşkusuz bunun nedeni, '71 direnişçiliğinde çok açık olan romantizm, idealleri uğruna ölümü küçültme, devlete karşı gözüpekçe savaşmalarıdır. Bu açıdan bir eksiklik yok. Ancak eksiklik bu soylu ruhun, moral gücünün örgütsel süreklilikle, politik gerçeklikle, tehlikeleri savuşturacak devrimci tedbirlikle tamamlanmamasıdır. Örneğin Mahir Çayan'a yurtdışına çıkış önerisi yapıldığında tepki gösterir, bunu kesinlikle kabul etmez, devrimci gururuna yedirmez. Hatta böyle bir girişimi "*kaçkınlık*" olarak değerlendirir. Şunu da bilir: Çember giderek daralıyor, yeniden esir düşmek ya da şehit olmak an meselesidir. Bu iki durumda da örgüt büyük darbe yiyecek, belki de kökten biçilecek ve böylece kesintiye uğrayacaktır! Mahir, bunları biliyor, ama yurtdışına çıkma gibi politik bir tedbiri almıyor, böyle bir şeyi devrimci ahlakıyla bağdaşır bulmuyor. Tabii sonuçta trajik sonu da önleyemiyor.

'71 direnişçiliği, önderlerinin yiğitçe döğüşü, cesaret ve kararlılıkları, idealleri tutkuyla sarılışları önderliği son derece etkiliyor. Bu etki o kadar derin ve belirleyici ki sonraki çıkışını '71 direnişçiliğinin devamı olarak nitelemekten gurur duyuyor ve onlara bağlılığın kaçınılmaz bir gereği sayıyor. Hatta "*Onlar olmasaydı, ben olmazdım*" diyor. Etki ve '71 direnişçiliğinin PKK'de devam etmesi bu kadar açık ve net. Bununla birlikte Başkan, bu direniş üzerinde kapsamlı duruyor, eksikliklerini, yanılgılarını çözümlüyor ve "*başka bir tarzda yürümeli*" sonucunu çıkarıyor. "*Başka tarzda yürümeli*"den kastı, örgütü ve mücadeleyi kesintiye uğratmayacak örgütsel tedbirleri geliştirmek, politik yürüyüşte en küçük bir olasılığı, ayağa takılan küçük bir taşı hesaba katmayı, kesin ihtiyatı elden bırakmamayı anlıyor. Bu anlayışın bir sonucudur ki, Kürdistan devrimci mücadelesini bugün final aşamasına taşımıştır. Hayali, ütopyası büyüktür, sınırsızdır, -bu anlamda sınırları kendi kişiliğinde silmiştir. Büyük eylemine büyüklük katan da budur. Ancak biliyoruz ki, pratik yürüyüşte kesin başarılıdır, zafer çizgisinde bir politikacılığa sahiptir. Sayısız badireyi atlattı, sayısız tasfiyeciliği tasfiye etti, yenilmedi ve kazanan, fetheden bir tarzın yaratıcısı ve uygulayıcısı oldu.

Özetle, Başkan Apo, 1970'lerin başında "*Kürdistan sömürgedir; bu ülke ve halka devrim gereklidir*" sözlerini dile getirdiği zaman gerçekten de dönemin aklına göre bu, "*delice*" idi, Don Kişotça bir eylemdi. Çünkü yel değirmenlerinden daha korkunç ve tehlikeli bir düşmana savaş ilan ediyordu. Daha doğrusu sürdürülen sömürge savaşına mütevazi bir karşılık veriyordu ve bu, Kürdün tarihsel düellosuydu! Bu yönüyle eksiksiz bir devrimci romantizmi temsil ediyordu. Ama o, kendisini bununla sınırlandırmıyordu. O, aynı zamanda verili koşulları, gerçekliği son derece dikkatle izliyor, onları hesaba katıyor. İhtiyat ve tedbiri kesinlikle elden bırakmıyordu. Taktik olarak cepheden değil, düşmanın en zayıf yerinden ve anında vuruyor, raslantılarla fırsatları ustaca kullanmasını biliyordu. Başarının sırrı burada düğümleniyordu. Görüldüğü gibi Başkan Apo'da devrimci romantizm, bilimsel tahlillere, siyasette kesin ihtiyatlılığa dayanıyor ve bu öğelerle birlikte anlam kazanıyor.

"12 Eylül koşullarında yetişen kuşakta devrimci romantizmin gelişme olasılığı çok sınırlıdır. Çünkü 12 Eylül aynı zamanda bir ruhsuzlaştırma operasyonudur, idealizmi, romantizmi öldürme, bireyciliği şaha kaldırma, 'gerçekçi' bireyleri yetiştirme hareketidir."

Dikkat edilirse ulusal kurtuluş düşüncesinin tohumlarının ilk döneminde devrimci düşünce, inanç, kendine güven ve sorumluluk duygusundan başka elinde hiçbir olanak, ilişki, güç ve araç yok. Seni vahşi bir güce kafa tutmaya götüren temel itici güçler bunlar. Fedakarlıkta, gözüpeklikte sınır tanımıyorsun. Devrimci romantizm salt düzenle çatışmanı belirlemiyor, aynı zamanda grubun iç ilişkilerini, duygularını, sosyal davranışlarını da belirliyor.

Dünyaya kafa tutan bir avuç genç, deneyimsiz, ama yürekli insan, yol alırken birbirine sıkı sıkıya kenetlenmez mi? Yoldaşlığın en soylusunu sergilemez mi? "*En büyük gücüm yoldaşım*" düşüncesi ve duygusunu ilişkilerinde duymasayıp bütün yaklaşım ve davranışları belirlemez mi? Bu ilişki kadar saf, katışıksız, temiz, çıkarsız, hilesiz ve karşılıksız bir ilişki düşünülebilir mi? Henüz ortaya çıkan ve şekillenmeye başlayan bu önderlik altında birleşen bu genç, ama gözüpek insanları bir araya getiren neydi? Gelişmiş bir kitle hareketi mi, güçlü bir devrim dalgası mı, yükselen bu devrimci dalganın göz kamaştıran maddi ve manevi olanakları mı, şan, şöhret, mevki mi? Evet hangisi? Hayır! Hiçbirisi. Bunların esamesi bile okunmuyordu. Kürdistan devrim ideali, cesaretten, fedakarlıktan, kendini sınırsız adamaktan başka hiçbir şey vaad etmiyordu. Dolayısıyla bağlanma ancak yüksek bir idealizmle, harekete geçirici bir romantizmle mümkün olabilirdi. Bunun dışında bir dinamik aranmamalıdır. Başka etkenlerle bulaşanlar oluyor. Ama bunların dayanmadığını, ruhlarının ve yüreklerinin kaldıramadığını biliyoruz. Bu ilk çekirdeğin bütün olumsuzluklara, olanaksızlıklara ve iç karartıcı koşullara rağmen moralleri, coşkuları, heyecanları sınırsızdı, çalışmalarına tutkuyla yaklaşıyorlardı. Bunu sağlayan bir ruh vardı ve biz bu ruhu "*Apocu ruh*" olarak tanımlıyoruz. Bu ruhun genel literatürdeki karşılığı ise devrimci romantizmden başka bir şey değildir.

Daha sonra grup kitleleştikçe bu ruhun aynı düzeyde yaygınlaşmadığını biliyoruz. Peki yaygınlaşması mümkün müydü? Hayır, çok farklı eğilimler, beklentiler işin içine giriyor. Beklenti ve karşılığın işin içine karışması demek, devrimci romantizmin ölümü demek oluyor. Devrimci romantizm kitlesel bir olgu değil, esas olarak önderliksel bir olgudur. Dolayısıyla daha sonraki kuşaklarda romantizmin zayıf olması veya hiç olmaması şaşırtıcı olmamalıdır.

Bunun kuşaklar arası çatışmayla ilgisi var mı? Bu, daha ayrı bir olgudur. Romantizm zayıflığı ve yokluğu kuşak farkından çok, kişiliklerdeki önderliksel gelişmeye bağlı olan bir durumdur. Elbette kuşakların içinde şekillendiği tarihsel koşullar önemlidir. Örneğin, 12 Eylül koşullarında yetişen kuşakta devrimci romantizmin gelişme olasılığı çok sınırlıdır. Çünkü 12 Eylül aynı zamanda bir ruhsuzlaştırma operasyonudur, idealizmi, romantizmi öldürme, bireyciliği şaha kaldırma, "*gerçekçi*" bireyleri yetiştirme hareketidir. 12 Eylül bireylerinin bu kadar bencil, bireyci, değerler sisteminden yoksun, emeğe yabancı, kadir bilmez ve atomize oluşu boşuna değildir. İdeallere bağlılık, büyük hayal ve ütopya sahibi olma, toplumsal sorumluluk duygusu vb. 12 Eylül'ün gözden düşürdüğü değerlerdir. Dar maddiyatçı bir felsefe sefaletiyle ruhları karartılan, vicdanları nasırlaştırılan, kişilikleri iğdiş edilenlerin, daha sonra çeşitli etkilerle devrimci saflara katılmaları Apocu ruhu, başka bir deyişle devrimci romantizmi hemen özümsemelerine yetmiyor. Daha bu konuda ciddi çatışmalar yaşayacağı kesindir. Bu durumu kuşaklar çatışması olarak değerlendirmek yerine, önderliksel gerçeği ile çatışma durumu olarak tanımlamak daha doğrudur. Kuşak farklılıklarının da bunda payı var, ama bu, olayın esaslarını değiştirmez. Bir kez daha vurgulamalıyız ki, "*Bir nehirde bir kez yıkanılır.*" Dolayısıyla grup döneminde yaşanan ruhu, yaşama damgasını vuran devrimci romantizmi partinin bütün düzeyinde, kitlesel düzeyde yakalamak mümkün değildir. Önderlik ruhunu gerçekten soluyanlar, önderlik gerçeğini kendi kişiliğinde ete-kemiğe büründürenler, ancak devrimci romantizmi yaşayabilirler. Bu konuda gerçekten de gerçekçi olmak gerekiyor.

Büyük düşünenler, büyük ideallere sahip olanlar, kendi sınırlarını, dar ulusal, sınıfsal ve cins sınırlarını aşmak, evrenselin ufuklarında buluşmak zorundadırlar. Bu "*gerçekçi*" dünyada bunun çok zor olduğunu biliyoruz. Ancak olanaksız olmadığını da biliyoruz. Önderlik gerçeği her türlü sınırı aşma, yaşamı özgür ufuklara taşıma iddiası ve pratiği değil mi? O halde bunun militanları haline gelmek kaçınılmaz değil mi?

Önderliğin isteği ve geliştirmeye çalıştığı militanlar, geleceği bugünden fetheden, bunun ruhuna ve kişiliğine ulaşan militanlardır. Hiç kuşkusuz bu militanlar savaş alanlarında, devrimci savaşın arındırıcı ve yeniden yaratıcı ateşinde yaratılır. Buna ulaşmanın bitmez tükenmez mücadelesinde olmak gerekiyor. Bu, maraton soluklu olmayı gerektiriyor, sabır veya dayanma gücünü, özverili bir direnişi, sürekli akan bir aşkı gerekli kılıyor.

Peki biz ne durumdayız, öncülük, öncüleşme iddiasında olan bizler bunun neresindeyiz? Reel dünyanın kirinden, pasından kendimizi ne kadar arındırdık, devrimci ateşle kendimizi ne kadar yeniden yarattık? Önderlik gerçeğinin, önderlik ruhunun, yaşam sevincinin ve mücadele coşkusunun hangi basamağındayız? Sorgulamak ve sıçrama yapmak gerekiyor.

Unutmayalım ki, yüreği büyük olmayanların eylemi ve zaferi de büyük olmaz!

Büyük yürek, devrime sonsuz akan aşktan başka bir şey değildir.

Karadeniz-Akdeniz hattında kaybedilen tarih kazanılıyor

Meral Kıdır

Karadeniz'de gerilla portreleri, son aylarda resmi ve özel televizyon kanallarının en revaçta görüntüleri oluşturuyor. Gün geçmiyor ki, televizyon kanallarının birinde Karadeniz ve gerilla ile ilgili haberler olmasın. Eski Şırnak Valisi Mustafa Malay'ın Kürdistan'daki özel savaş içinde edindiği bütün "*üstün tecrübeleri*"ni şimdilerde ordu ve bütün bir Karadeniz için değerlendirmeye çalıştığı haberleri yer almasın! Karadenizli'yi, elde silah ve yüzü maskeli dağ-taş dolaştıran "*terörist avcısı*" görüntüsünde veren bu televizyon programları, aklı başında her insanı sanırız düşündürüyorlar: "*Ne oluyor*" diye!

Elleri "*pompalı tüfekle*" onlarca erkek, Karadeniz'in yeşil tepelerinde kamera önünde koşturuyorlar. Bildik bir görüntü daha geliyor ekrana, elindeki mikrofonu kalabalıktan birinin ağzına doğru uzatıyor muhabir. Mikrofon önünde duran adam soluk soluğa ve gayri ciddi. Sanki çocukluğundaki savaşçılık oyunlarından birini gecikmiş olarak oynuyor. Başına neler geleceğinden habersiz! Savaşın oyun olmadığından habersiz. Bu "*pompalı tüfek*"lerin yarın hangi silahlara dönüşeceğinden habersiz! Karadeniz'in yeşil tepelerinde kendi kendilerini bir kez daha kana bulamaları için eski bir özel savaş valisinin planlarından habersiz! Ama Karadeniz'in yeşil tepeleri, özel savaş uçaklarının çoktan kavurduğu Kürdistan dağlarına şimdi çok yakın. Karadenizli bundan ne kadar haberdar, belli değil. O şimdi, televizyon programlarına haber olduğunu biliyor.

Gerilla Karadeniz'i bu kez bambaşka bir boyutta gündemimize getirdi. Karadeniz'i şimdi gerillasıyla tartışmamız gerekiyor.

Öncelikle şu soruları sorabiliriz:

- Gerilla mücadelesinin Karadeniz ve Toroslara –daha bütün bir isimlendirmeyle– Anadolu dağlarına taşırılması ne anlama geliyor?
- Neden şimdi? Neden bu alanlar? Gerillanın bu zeminlerde tutunmasının olanakları var mıdır, nedir?
- Karadeniz-Toros hattı boyunca gerilla mücadelesinin yol açacağı gelişmeler neler olabilir? İşçi sınıfı hareketi nasıl etkileyecektir?
- Bu durum TC-Kürdistan savaşının gelişimini ve yönünü nasıl etkileyebilir?
- Türkiye-Kürdistan devriminin birleşik gelişim karakterinin muhtemel bölgesel etkileri ne olabilir?
- Bütün bu gerçekler halklarımızın ve devrimci güçlerinin önüne güncel olarak, mutlaka başarılması gereken hangi görevleri koyuyor?

Bu soruların doğru ve sade biçimde yanıtlanmasının önemli olduğunu düşünüyoruz. Tabii ki bu sorular, tartışılması, en doğru sonuçlara tartışma ile varılması gereken sorulardır. Bu bakımdan biz de bu kısa değerlendirme yazısıyla zenginleştirilmesi gereken tartışmaya küçük de olsa bir katkıda bulunmayı amaçlıyoruz.

Bugünü kavramak için TC-PKK savaş karakterini kavramak zorundayız! Bu sorulara doğru ve tam bir cevap verebilmek için öncelikle, TC devletinin temel karakterini ve bu devlete karşı 1970'li yılların ortalarından itibaren gelişen ve son ondört yıldır açık bir savaş biçiminde süren devrimci mücadeleyi tanımlamak gerekmektedir.

TC, Kürdistan üzerinde sömürgeci egemenliğe ve Anadolu'da da daha kuruluşundan başlayarak militarist-despotik ve bugün bütün faşist yapılanmaya sahip bir devlettir. Geçmişi feodal-emperyalist Osmalı İmparotorluğu'na dayanan ve onun sömürgeci mirası üzerine oturan TC devleti, kuruluşunu ve varlığını üç düşmanlık üzerine oturtmuştur. Bunlar:

1- Sosyalizme düşmanlık,
2- Demokrasiye düşmanlık,
3- Halklara düşmanlık.

Bu, TC devletinin vazgeçemeyeceği üç ilkedir. Nitekim kuruluş sürecine baktığımızda, bu üç düşmanlığın bir bütün halinde uygulandığını, hem de bir savaş düzeyinde uygulandığını görürüz. 1921 Ocak ayında TKP önderi Mustafa Suphi ve ondört arkadaşının Karadeniz'in sularında boğdurulması, yine aynı yıl ve ay içinde Çerkez Ethem'in komplo ile tasfiyesi ve 1921 baharına gelindiğinde, Koçgiri'de Kürt halkına karşı geliştirilen vahşi katliam, bu bütünlüğü açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Bu üç katliamla kemalizm, sosyalist öncülüğü, sosyalist öncülüğün köylü direnişi ile ittifakını, Kürdistan ve Anadolu halklarının ittifakını da tasfiye etmiş, kendi sınıf öncülüğünü egemen kılarak, öncülüğü ve ittifak ilişkilerini, tasfiyeye uğramış Anadolu ve Kürdistan'ı kendi sınıf egemenliğine bağlamanın önemli bir aşamasını kaydetmiştir. 1921 katliamları sonrasında kemalizm, artık adım adım kendi egemenliğini geliştirecektir. Ve bu ise, Anadolu ve Kürdistan halklarının kendi tarihlerine, kendi emeklerine ve birbirlerine yabancılaşmaları, kemalizmin "*tek ulus*" stratejisine bağlı olarak yapay bir uluslaşmanın hammaddeleri haline gelmeleri süreci olacaktır. Biz bu yazımızda, kemalizmin kendini biçimlendirme ve gelişme süreçleri üzerinde detaylı durmayacağız. İlgili yazılarda bu konular daha kapsamlıca ele alınmıştır. Ancak burada hemen vurgulanması gereken temel bir gerçek vardır: Bu nitelikleriyle kurulan TC, elbette ki emperyalist sistemin başta Anadolu ve Kürdistan halkları olmak üzere, bölge halklarına ve SSCB olmak üzere, sosyalizm güçlerine yönelik bir saldırı üssü olmuş ve NATO'ya girişiyle birlikte ise bu rol uluslararası bir resmiyet kazanmıştır.

1970'lere gelindiğinde yapılan Türkiye tanımlamalarını az çok biliyoruz. TC devleti, bu yıllarda "*yarı-sömürge*", "*yeni sömürge*" vb. birçok tanımla ifade edilmeye çalışıldı. Ancak, sömürgeci karakteri PKK'nin ortaya çıkışına kadar, hiçbir devrimci örgüt tarafından ortaya konulmamıştı. Bunun nedenleri üzerinde tabii ki ayrıca durulabilir. Ancak biz, daha çok "*sömürgeci devlet*" tespiti üzerinde durmak istiyoruz. Çünkü bu tespit, Türkiye-Kürdistan devrimi ilişkisinin bugünkü boyutunu daha o günden belirlemiştir. Bugün Karadeniz gerillası üzerinden yaptığımız tartışma, aslında TC'ye "*sömügeci devlet*" Kürdistan'a "*sömürge ülke*" tespiti yapılırken de ana ilkeleriyle ortaya konulmuştur.

Kemalist öncülüğün emperyalist sistem adına tasfiye ettiği sosyalist öncülük ve halklar cephesinin yaratılması, tarihin 1970'li yıllara dayattığı en temel görevdi. Kürdistan TC'nin en zayıf noktasını oluşturuyordu. TC'nin sömürgeci karakterinin teşhiri ve dayandığı temel ayaklardan biri olan Kürdistan'ın altından çekilmesi, TC devletinde somutlaşmış bulunan emperyalist sisteme ait karşı-devrim kurumlaşmasının çözülmesini de beraberinde getirecekti. Öyle ki bu, sadece TC sınırlarıyla kalmayacak, bölgesel etkiye sahip bir gelişme olacaktı. Bu nedenle ki, daha ilk sözlerin söylendiği anda "*Kürdistan devrimi, Türkiye devrimidir*", "*Kürdistan devrimi Ortadoğu devrimidir*" denildi. Yani bunlar, bugün değil, ilk günden söylenen sözler, belirlenen hedeflerdir. Gelişen Kürdistan devriminin, öncelikle proletaryanın ideolojik-siyasal öncülüğünde Kürdistan halkının ulusal kurtuluşunu geliştireceği, bunun Türkiye'de şovenizm ve sosyal-şovenizmi parçalayacağı ve Türkiye'de gerçek proleter sınıf hareketini açığa çıkaracağı, işçi sınıfının öncülüğünde halklarımızın ilişkilerini yeniden düzenleyecek devrimci platformun yaratılacağı ve bunun bütün Ortadoğu halkları açısından da tarihe ilk kez bir halklar cephesinde buluşma anlamına geleceği belirtilmişti. Devrimci savaş bu seyirde gelişti. Gelişmeler bu tespitleri doğruladı.

TC sınırları içerisinde, son onüç yıldır insanlık tarihinin tanık olduğu en amansız savaşlardan biri sürüyor. TC-PKK savaşı olarak geçen bu savaş, gerçekte karşılıklı üç ilkenin savaşıdır. TC'de temsil edilen sosyalizm düşmanlığına karşı sosyalizmi zafere ulaştırmanın; faşizme karşı demokrasi değerlerinin; TC'deki başta Kürt halkı olmak üzere halklara düşmanlık ilkesine karşı bağımsızlık ve özgürlük değerlerinin ödünsüz, amansız bir savaşından söz ediyoruz.

Bu "*üç ilke savaşı*" ağırlıklı olarak Kürdistan'da somutlaştı. Bütün bu savaş yılları boyunca görüldü ki, TC de, PKK de kendi ilkelerinde sonuna kadar tutarlıdır, ısrarlıdır. Zaten savaşın geçen yıllar içinde şiddetinin hiçbir biçimde azalmaması, tersine sürekli bir alevlenişin olması da bu gerçeği ortaya koymaktadır.

Halklara, demokrasiye ve sosyalizme düşmanlıkta buluşan bütün uluslararası ve bölgesel güçler ve tabii TC sınırları içerisindeki kesimler, kirli çıkar ittifakında buluşmuş ve son onüç yıl boyunca her türlü vahşi saldırının ortak yürütücüsü olmuşlardır. Kürdistan üzerinde süren savaşın uluslararası boyutları tartışmasızdır. Bölgesel boyutu tartışmasızdır. Ve Kürdistan devriminin aynı zamanda Türkiye devrimi olduğu da artık tartışmasızdır.

> **"TC'nin PKK'yi 'Kürdistan'la sınırlamak' istemesi, PKK'yi tasfiye politikasının aldığı son biçimdir. Yoksa onu kabullenmenin, PKK ile yanyana yaşamayı kabullenmenin ifadesi değil. Yine PKK'nin de TC'yi Kürdistan'ın varlığını kabullenmeye zorlaması ve onu Kürdistan önünde sınırlamak istemesi, TC ile birlikte yaşama politikası değil, tersine TC'yi kendi varlık temellerini inkara götürmek istemesidir."**

TC, bu savaşta öncelikle PKK'yi ezmek ve tasfiye etmek istedi. Bunun aşamaları vardır. 1980 ve sonrasında amaç, PKK öncülüğünü yok etmek, inkar ve ihanet çizgisini Kürdistan halkı şahsında halklarımıza yeniden sindirmekti. 1984 15 Ağustos Atılımı, ihanet ve inkar çizgisinin halklarımıza yeniden sindirilmesinin artık mümkün olmadığını ortaya koyduğunda, TC, 1980'li yılların sonuna kadar Başkan APO'nun kişiliğinde PKK'deki proleter sınıf öncülüğünü tasfiye etmeyi, işbirlikçilik çizgisini devrimci ulusal kurtuluşçuluğa hakim kılmayı amaçladı. 1990'lı yılların başına kadar bu yönlü birçok provokasyon tezgahlandı, tasfiyecilik hareketi geliştirildi. 1990'larda artık PKK öncülüğünün ne inkar ve ihanet çizgisi ile, ne de reformist-işbirlikçi çizgi ile aşılamayacağı, tersine PKK'nin bütün bu çizgilerin aşılması olduğu gerçeği kendisini savaşla kanıtlamıştı. Bu yıllardan itibaren TC, savaşı Kürdistan'la sınırlamayı esas aldı. Ve aynı yıllarda da PKK, kendini Türkiye demokrasi hareketinin temel bir iç kuvveti haline getiriyordu. Legal sahada HEP, DEP çalışmaları, yine legal basın-yayın olanaklarının en geniş şekilde değerlendirilmeye çalışılması ve diğer birçok çalışma ve aynı zamanda Türkiye emekçileriyle sağlam bağlar kurmaya dönük pratik yaklaşımlar bunun ifadesiydi. Zaten 1991-92 kış sürecinde de Anadolu halklarının devrimci partileşmesine dönük tarihi bir adımın ön hazırlıkları üzerinde duruldu.

Emperyalizmin de, sosyalizmin de tek bir ortak noktası vardır: İkisi de kendisini sınırlamayamaz; sınırladıkları an, "*bitiş*"tir. Emperyalizm, sonsuz bir sermaye büyümesini ifade eder, böyle bir yoğunlaşmadır. Sermaye yoğunlaşmasında kendini sınırlayan bir emperyalizm, artık emperyalizm olmaktan çıkar. Sosyalizm ise, sonsuz bir özgürlük akışıdır. Özgürlüğün tanımı ve gerçekleşme alanını sınırlayan bir sosyalizm "*biter.*" Böyle bir sosyalizm "*sosyalizm*" olmaktan çıkar. Bunu şunun için belirtiyoruz: TC'nin PKK'yi "*Kürdistan'la sınırlamak*" istemesi, PKK'yi tasfiye politikasının aldığı son biçimdir. Yoksa onu kabullenmenin, PKK ile yanyana yaşamayı kabullenmenin ifadesi değil. Yine PKK'nin de TC'yi Kürdistan'ın varlığını kabullenmeye zorlaması ve onu Kürdistan önünde sınırlamak istemesi, TC ile birlikte yaşama politikası değil, tersine TC'yi kendi varlık temellerini inkara götürmek istemesidir.

Deyebiliriz ki, 1990'lı yıllarda savaş artık, daha açık ve net biçimde "*faşizm ve sosyalizm*" savaş karakterini almıştır. Görünüşte TC-Kürdistan savaşı biçiminde olsa da, savaş, özde "*faşizm ve sosyalizm savaşı*"dır. PKK, sosyalist dünya görüşü ve öncülüğü ile bir platform açmış ve bu platformda bütün emek ve halk güçlerinin kendilerini savaş içinde ifade etmelerinin araçlarını yaratmıştır. Son yüzyıl içinde bölgemizde ilk kez emekçi halklar adına bir savaş ve birlik merkezi ortaya çıkmıştır. Emek güçleri ve halkların iradesinin inkarına ve imhasına dayanan TC çatısına karşı; emek güçleri ve halkların iradesini açığa çıkarmayı hedefleyen ve özgür birliğine dayanan bir öncü merkez, yani yeni bir çatı oluşturulmuştur. Gelinen aşamada TC, onun şahsında emperyalizm kendi "*çatı*"sını korumaya çalışırken; PKK de, bütün emek ve halk güçlerini kendi "*çatı*"ları altında birleştirmenin, örgütlemenin ve savaştırmanın yoğun bir çabası içindedir. Savaşın bu karakteri görülmeden, PKK'nin ne Anadolu dağlarındaki varlığı ve ne de Ortadoğu'nun diğer yakın sahalarına dönük öncü akınları anlaşılabilir.

Tarihi bir kuşak Karadeniz-Amanos

Zorunlu olarak yaptığımız bu genel girişten sonra, şimdi Karadeniz ve Toros hattında gerilla mücadelesi üzerine durabiliriz.

Haritayı önümüze alıp baktığımızda, Amanos-Toroslar'dan Karadeniz'e doğru uzanan hattın Kürdistan ve Anadolu'yu birleştiren bir kuşak olduğunu görürüz. Ama bu sadece bir coğrafi kuşak da değil, aslında tarihin bütün özelliklerini bulacağımız bir hattır. Örneğin sadece Amasya'yı ele aldığımızda bile, buranın hem halklar ve hem de egemenler için tarih boyunca çok stratejik bir önemde olduğunu görüyoruz. Anadolu Selçuklu egemenlerine karşı en görkemli halk ayaklanması olan Babai İsyanı'nın öncülük merkezi, bilindiği gibi Amasya olmuştur. Baba İlyas Amasya'da üstlenirken, Baba İshak ise Maraş, Adıyaman, Sivas, Tokat hattı üzerinden Kürt ve Türkmen halk isyancılarının örgütlendirilmesi ve eyleminde komuta görevini yerine getirmiş ve bahsedilen bu hattın isyan şeridini oluşturmuştu. Halk isyancıları Amasya üzerinden Anadolu Selçuklu devletinin merkezine doğru yürümeyi esas almışlardı. Baba İlyas'ın Amasya kalesinde Selçuklu egemenlerince katledilmesi bile, isyancı halk kitlelerinin yürüşünün önüne geçememişti. Bu isyan ancak Selçuklu

egemenlerinin diğer feodal egemenler tarafından asker gücü ve maddi açıdan desteklenmesi sonucu bastırılabilmişti. Tarih kitapları, Babailer'e karşı ön saflarda savaşan askerlerin "*alınları haç işaretli freng askerleri*" olduğunu yazıyordu. Toroslar ve Kürdistan-Anadolu sınır hattını oluşturan dağ silsilesi daha sonraki süreçlerde merkezi otoriteye karşı halkların her zaman isyanını ve birliğini ifade etti. Osmanlı devleti sürecinde de Amasya'nın önemli bir merkez haline getirildiğini görüyoruz. Osmanlı egemenleri Karadeniz'e, İç Anadolu'ya ve Kürdistan'a hakim olabilmek için, Amasya'yı önemli bir üslenme merkezi olarak seçtiler. Burası şehzadelerin ilk devlet yönetimi, eğitimi aldıkları, ilk strateji ve taktik dersleri gördükleri bir alan olurken, aynı zamanda Osmanlı devletinin Doğu'ya doğru yayılmasının köprü başını oluşturdu.

Şunu da belirtmek gerekir ki Osmanlı devleti, Anadolu'da en son Karadeniz'i egemenliği altına aldı. Bu da 16. yüzyıla denk gelmektedir. Dikkat edilirse, bu sürece kadar, ne Anadolu'da beylikler üzerinde merkezileşme sağlanabilmiştir ve ne de Kürdistan üzerinde feodal-sömürgeci bir hakimiyet kurulabilmiştir. Ne zaman ki Karadeniz'de "*Rum Pontus Krallığı*" ortadan kaldırılıp, Osmanlı egemenliği hakim kılındıysa, o tarihten itibaren Osmanlı'nın Doğu seferleri de gündeme girmiştir. Yavuz Selim'in Kürdistan üzerinden İran seferi, Karadeniz üzerindeki egemenlikle doğrudan bağlantılıdır.

Karadeniz'in Türk egemenlik sisteminin oturtulması ve kendini sürdürmesindeki rolü, gerçekten de başlı başına incelemeye değerdir. Osmanlı İmparatorluğu'nun I. Emperyalist Paylaşım Savaşı yıllarında dağılması ardından, Türk egemenlerinin kendilerini yeniden merkezileştirme mücadelesinde de Karadeniz hattının bir kez daha önem taşıdığını görüyoruz. Mustafa Kemal'in 1919'da Samsun'dan çıkış yapması bir tesadüf değildi. Yine Erzurum ve Sivas kongrelerinin ilk hazırlıklarının yapıldığı yer olarak Amasya'da üslenmesi de tesadüf değildi. Amasya, Tokat, Sivas hattı adeta bir kesişme noktasıdır. Türk egemenleri çok iyi bilmekteydiler ki, buraya hakim olan, Anadolu ve Kürdistan'a hakim olur. Nitekim tarihin en kanlı katliamlarını bu noktada gerçekleştirmiş olmaları da bir tesadüf değildir. Yine 1921'de Mustafa Suphi'lerin Karadeniz'de boğdurulmaları da bir tesadüf değildir. Bu hat halkların kuşatıldığı, boğulduğu, katledildiği ve halkların yeniden çıkışını sağlayacak tek öncülük olan sosyalist öncülüğün de en son, denizin karanlık diplerine gömüldüğü bir alan haline getirilmek istenmiştir.

Unutmamak gerekiyor ki, TC, Kürdistan üzerinde yürüttüğü son sömürgeci imha savaşında da en çok Karadeniz sahasına güvendi. Bu alanda tahribatın derinliğine öylesine güveniyordu ki, Kürdistan devrimine dönük bütün şoven propagandalarında adeta Karadeniz'i öne çıkardı. Özel tim elemanlarını öncelikle bu alandan seçti. Öncelikle Karadenizli askerleri savaşa sürdü. Hatta mafya örgütlenmesinde bile Karadeniz'i öne geçirdi. Özal'ın TC başbakanı ve hatta cumhurbaşkanı sıfatıyla Karadenizli mafya babalarıyla olan ilişkisi devlet resmiyetiyle bağdaşmayan bir ahlaki dejenerasyon değil, çok bilinçli olarak uygulanan politikaydı. TC'nin kuruluşunda sosyalizmin ve halkların mezarı yapılan Karadeniz, bu kez de Kürdistan ulusal kurtuluş mücalesine karşı "*cellat*" rolünü oynamaya hazırlanıyordu. 1921'de Koçgiri isyanına karşı Topal Osman'a oynatılan rol, günümüzde farklı bir boyutta tekrarlanmak isteniyordu.

Bir kez daha hatırlayalım, 20. yüzyılın başında Rum halkı, Karadeniz kıyı şeridinden Sivas'a doğru bir hat üzerinde adına "*sürgün*" denilen bir katliam yolculuğuna çıkarıldı. Tarih 1915'ti. Aynı tarihte Ermeni halkı Sivas'tan Toroslara doğru, adına "*sürgün*" denilen bir katliam yolculuğuna çıkarıldı. Kürt halkı 1919'da Koçgiri-Sivas hattı üzerinde tarih kırılmasına uğratıldı. Tarihteki en önemli Türkmen isyanları burada kılıçtan geçirildi. Osmanlı egemenleri, devletlerinin süreklileşmesini ve Doğu'ya doğru yayılmasını bu hat üzerinde sağladılar. Kemalist çıkışların ve kendi kurumlaşmalarını yine bu hat üzerinde gerçekleştirdiler. Öyle ise, Türk egemenlik sisteminin en öldürücü darbeyi alacağı alan da burası olmak zorundaydı. Halklar da kendi birleşik çıkışlarını ve tarihi intikamlarını bu hat üzerinden sağlayabilirlerdi. Bu bir tarihsel zorunluluktu.

Bütün bunlar dikkate alındığında, bugün Karadeniz'deki gerilla çıkışını, sadece Karadeniz'in coğrafi elverişliliği açısından değerlendirmek, Anadolu ve Kürdistan tarihinden habersiz ve çok yüzeysel bir değerlendirilmesi olabilir. Buranın önemi, bir "*varlık-yokluk*" hattı olmasıdır. Hem Türk egemenlik sistemi açısından ve hem de halklar açısından böyledir.

Önemli bir tarihsel gerçek de, Türk egemenlerinin, Anadolu üzerinde derinliğine bir hakimiyet kurmalarının, Kürdistan üzerindeki hakimiyetle bağlantısıdır. Osmanlı egemenleri, Anadolu üzerindeki hakimiyetlerini Yavuz Sultan Selim'in 1514'teki Çaldıran Savaşı'ndaki zaferinden sonra derinleştirmişlerdir. 1514 Çaldıran Savaşı, Kürdistan'ın büyük bir bölümünün Osmanlı hakimiyetine girişini sağladığı gibi, Türkmen aşiretlerinin ideolojik, siyasal, ekonomik ve askeri olarak tam bir kıskaç içerisine alınması anlamına gelmiştir. Merkezi Osmanlı otoritesine karşı, direnişte önemli bir geri saha olan doğu kapısı da, savaşan Türkmen'e kapatılmıştır. Türk egemenleri şu veya bu biçimde Kürdistan'a hakim olmaksızın, Anadolu'ya da hakim olamayacaklarını yüzyıllar öncesinden görmüş ve öğrenmişlerdi. Nitekim bugün de Türk egemenlerinin ordularını Güney Kürdistan'ın içlerine kadar sürmesinin nedeni, salt Kürdistan üzerindeki egemenliklerini sürdürme kaygısı değil, ama onunla birlikte Anadolu'daki varlıklarının tam da bu noktaya bağlı olmasıdır. Sömürgeci Türk ordusunun Güney Kürdistan'da yürüttüğü savaş, belki de her şeyden daha çok Anadolu'daki varlığını ve hakimiyetini kaybedipkaybetmeme noktasında verdiği son savaştır. Aynı durum Kürdistan devrimci savaşı için de tersinden geçerlidir.

Türk egemenleri için Anadolu ve Kürdistan'ı kuşatmanın, Doğu'ya doğru açılmanın, sosyalizmin Anadolu ve Kürdistan'a açılmasını önlemenin, halk isyanlarını bastırmanın kuşağı haline getirilen Karadeniz hattı, bugün sosyalist öncülüğün Anadolu'ya yayılmasının, halkla buluşmasının, halkların savaşçı gücünün açığa çıkarılmasının ve halkların tarihi intikam hareketinin birleşik bir cephe halinde geliştirilmesinin temel bir halkası olmaya götürülmektedir. Yani, burada tarih tersine çevrilmek ve bu kez Türk egemenlik sistemi, halklara mezar yaptığı alana gömülmek istenmektedir. Karadeniz'deki gerillanın anlam ve işlevi budur.

Karadeniz ve Toros hattında tarih açığa çıkarılıyor ve yüzyılların hesaplaşması gündeme geliyor. Burada şimdi tarih canlanıyor. Gerilla tarihin yargı kürsüsünü kuruyor. Burada gerillanın silahı, ilk Türkmen isyanlarından başlayarak, Ermenilerin, Rumların, Kürtlerin dökülen kanlarının hesabını soruyor. Gerilla, halklar arasındaki setleri, güvensizlikleri, düşmanlıkları yıkıyor. Kardeşliğin, güvenin, gelecek ortaklığının bağlarını kuruyor. Karadeniz'deki gerilla, herhangi bir askeri ve siyasi faaliyet değil, halkların bir tarih yürüyüşüdür. Dünün yenilmiş halklarının ayaklandırılarak geleceğe ortak yürüyüş gücüne ulaştırılmasıdır. Ortak zafer gücü haline getirilmesidir.

Kürdistan-Anadolu ittifakı

Karadeniz ve Toroslar hattında gerilla; proleter sosyalist öncülüğün Anadolu'da oturtulması ve temel ittifak halkalarının kurulmasıdır. Zaten tarihin kazanılması da bu anlama gelmektedir.

Yakın tarihte, Mahir Çayanlar Tokat'ın Kızıldere ilçesinde katledildiler. Sinanlar Nurhaklarda katledildiler. İbrahim Kaypakkaya'nın yapmak istediği çıkış da yine Dersim-Koçgiri hattında boğuldu. Yakın tarihimizdeki bu devrimci halk önderlerinin, sosyalizm ve halk çıkışını bu alanlarda gerçekleştirmeye yönelmeleri de, TC'nin bu alanları daha doğmadan ana rahminde bir ölüm noktası haline getirmek istemesi de tesadüfi değildi. Bugün bunlara da gereken anlamı verme zorunluluğu vardır.

Sormak gerekiyor: Acaba bugüne kadar Türkiye'de neden öncülük sorunu çözülemiyordu? Neden işçi-köylü temel ittifakı bir türlü sağlanamıyordu? Neden bir devrimci halklar platformu oluşamıyordu? İşte, şimdi Anadolu dağlarındaki gerilla hem bu sorulara ve hem de çözümüne cevap oluşturuyor.

"Karadeniz hem Kafkaslar ve hem de Balkanlara açılmanın köprüsüdür. Yani, nasıl ki Karadeniz'de dün sosyalizme Anadolu ve Kürdistan halkları arasında bir uçurum oluşturma rolü oynattırılmışsa, bugün de tersinden bir köprü rolü oynayacaktır. Karadeniz sadece Anadolu-Kürdistan ittifakı ve birliğinin değil, Kafkaslardan Balkanlara kadar uzanan bir sahada halkların ortak sürecinin köprüsü olacaktır."

Hemen cevap verelim: Anadolu dağlarında gerilla, Türkiye'de proletarya öncülüğünün yaratılması ve güvenceye alınmasıdır. Gerilla, kır-kent ittifakının yaratılmasıdır. Gerilla, Kürdistan-Anadolu ittifakıdır. Gerilla, proletaryayı öncüleştirmenin ve ittifaklarına kavuşturmanın esas platformu, esas gücüdür. İşçi sınıfı içindeki bütün çalışma ve örgüt biçimlerinin bununla bağlantılı olarak anlam kazanmasıdır. Nasıl ki Kürdistan'da gerilla, kırsal alanda büyük bir milis gücünü ortaya çıkardıysa, gerillanın Türkiye açısından rolü de, şehirlerde işçi sınıfı içinde silahlı milis örgütlenmesini geliştirmesi doğrultusunda olacaktır. İşçi sınıfını bir ayaklanma gücü olarak hazırlamak bunu gerektirir. Gerillanın kırdan kente rolü, Türkiye'de bu biçimde işleyecektir. Sınıfın gerillada üslendirilmesi, karşılık olarak gerillanın sınıf içinde üslenmesi sonucunu da beraberinde getirecektir. Fabrikalarda, sendikalarda, iş yerlerinde vb. sınıfın örgütlenmesini, gerillanın sınıf içinde üslenmesi biçiminde, yani silahlı işçi milislerin örgütlenmesi biçiminde ele almaz ve geliştirmezsek, kitlesel bir sınıf hareketini amaçlar doğrultusunda yöneltmek, süreklileştirmek ve sonuca götürmek de mümkün olmayacaktır.

Gerilla nasıl ki halkların yaşam ortaklığının geliştircisi misyonunu oynuyorsa, metropoldeki çeşitli ulus ve halklardan işçilerin eylem programı da halkların birlikte yaşamını hedefleyen bir siyasal program olarak düşünülebilir. Aslında bu konudaki örneği kitlelere sunacak ve benimsetecek olan da gerilladır. Özellikle Amanos ve Sivas-Koçgiri hattında gerilla faaliyetliliği bu konuda emekçi halklara önemli bir örnek oluşturacaktır. Halklar nasıl bağımsız örgütlenir ve nasıl ortak eylem gücü olurlar, nasıl daha üst bir irade oluşturur ve bu iradede birleşirler, bunun somutlaşması gerillada yaşanacaktır. Bu mesajların kitlelere verilmesi ve doğru bir sınıf öncülüğü açısından ARGK ile yanyana adı konularak, Anadolu gerillası adına faaliyetin önemini vurgulamak istiyoruz. Türkiye'nin Kürdistanlılaşması, Kürdistan'ın Türkiyelileşmesi, başka bir deyişle PKK'nin Türkiyelileşmesi, Türkiye'nin PKK'lileşmesi açısından bu temelde verilecek mesajların büyük siyasal anlamı vardır.

Gerillanın köylülük üzerindeki etkilerine de şu vurguları yapmak yerinde olacaktır: Köylülüğün örgütlenmesi açısından gerillanın çok temel bir rol oynayacağını belirtmemiz gerekiyor. Kürdistan gerilla savaşı, orduda köylülüğü çözülme sürecine soktu. Anadolu gerillası, Anadolu köylülüğünü Kürdistan yoksul köylülüğüne yaklaştıracak, onu demokratik temeller üzerinde örgütleyecek ve bu kez halk ve emek değerleri için savaş yetenegi kazandıracaktır.

Anadolu gerillası temelinde Anadolu köylülüğü bu kez, Kürdistan'a "*Türk*" kimliği ile savaşmak için değil; Türkmen, Laz, Çerkez, Pomak, Arnavut, Arap vd. halk kimlikleriyle gelecek ve Kürdistan gerillası ile omuz omuza Türk sömürgeciliği ve faşizmine karşı savaşın gücü olacaktır. Özellikle Kürdistan'la Anadolu'yu birbirine bağlayan dağlık alanlardaki gerilla mücadelesi bu köylü kitlesi için en kısa zamanda büyük bir çağrı gücü haline gelecektir.

Savaş bu alanlara doğru yayıldıkça, nasıl ki Kürdistan'daki köyler boşaltılıyorsa, Sivas örneğinde görüldüğü gibi Türk ordusu çok daha büyük bir telaşla bu köyleri de boşaltmaya yönelebilir. Bu, süreci daha da hızlandıracaktır. Boşaltılan Kürdistan köylerinden metropollere göç ettirilen Kürdistan köylülüğü, kırdan kente doğru bir ayaklanma gücü olarak gelmişlerdir. Anadolu köylerinin de böyle bir sürece alınması, kentin kırdan kuşatılmasıdır. Anadolu ve Kürdistan köylülüğünün gerillada sağladığı ittifak, eğer bu temelde kentlerde de sağlanabilirse ve bu işçi sınıfı hareketiyle birleştirilebilirse hiç de yılları almayacak bir dönemde kentlerde büyük halk ayaklanmalarının patlaması mümkün hale gelebilecektir.

Gerillayı, Kürdistan'dan Anadolu kırsalına doğru zorlamak-yaymak, açıkça görülmektedir ki kapitalist merkezleri –yani şehirleri– zorlamaktır, devrimi buralara yaymaktır. Bu konuda bizim gördüğümüz şey, ARGK ile birlikte adı konulmuş bir Anadolu gerillasının Karadeniz, İç Anadolu ve Toroslar üzerinden böyle bir eylemlilik sürecine sokulması ve bu sürecin hızlandırılması gereğidir. Bunun etkisi, ta Trakya'da görülecektir. Bu, Tarakya'yı, Ege'yi de çözecektir.

Tabii ki Karadeniz-Toros hattındaki gerilladan en başta ve en yoğun etkilenecek kesimin başında gençlik gelmektedir. En kısa tanımıyla, gerilla gençliğin özgüvenidir. 1980 sonrası özgüveni yıkılan, çözümsüzlük ve bunalım batağında bitirilişe götürülen gençlik için gerilla, yeniden doğuştur, umutları ve gençlik coşkusuyla yeniden buluşmadır. Karadeniz ve Toros hattında gerillanın Anadolu gençliği için büyük bir çağrı ve çekim merkezi olması kaçınılmazdır. Aynı şey kadınlar için de geçerlidir. Aynı şey diğer bütün ara kesimler için de geçerlidir. Emperyalizme ve faşizme karşı bütün sınıfsal ve sosyal hareketlerin gerilla merkezine bağlanması ise, Türkiye tarihinde ilk kez emekçi sınıfların bağımsız ve özgür platformunun yaratılması, egemen sınıf platformundan ilk kez kopulması, şovenizmin ve sosyal-şovenizmin aşılması demektir.

Görülmektedir ki, Karadeniz-Toros hattındaki gerilla, yaşamla gerçek göbek bağının kurulmasıdır. Doğuş bu hat üzerinden gerçekleşecektir.

Gerillanın bu zeminlerde süreklilik kazanmasının etkileri en kısa zamanda görülecektir. Türkiye öncelikle müthiş bir ayrışmaya girecektir, şimdiden girmiştir. Bu kesin bir ölüm-yaşam ayrışmasıdır. TC'ye ait olanla, emeğe ve halklara ait olanın bundan böyle karşıt cephelere ayrışması mümkün değildir. TC, şovenizmi ve sosyal-şovenizmi ne kadar körüklemek ve yaşatmak isterse istesin, bunda başarı sağlaması artık mümkün olmayacaktır. İşçi sınıfı yeni bir yön ve dinamizm kazanacaktır. Gençlik en başta bu yola girecektir. En başta Anadolu kırsalı gerillanın etkisini yaşamaya başlamıştır. Türkiye'de aşılan şovenizm, topluma sindirilmiş militarizmin aşılması demektir. TC'nin varlığını dayandırdığı militarist toplum örgütlenmesi, yani onun toplumun bağrına sindirdiği mikrop sökülüp atılmaktadır. Gerillanın Karadeniz hattına oturma doğrultusundaki ilk adımlarla birlikte, TC'nin tam bir telaş içinde köylüleri silahlandırması, silahlanmaya özendirmesi, köylülük içinde militarizmin çözülüş süreci ile bağlantılıdır. Militarizm ve şovenizm bir bütündür. TC'nin Karadeniz hattında "*koruculuk*" sistemini geliştirmek istemesinin Kürdistan'daki "*koruculuk*" sistemi ile böyle bir farkı vardır. O burada koruculuğu, militarizmin, yani şovenizmin barikatı olarak oturtmak istemektedir. Bilinmektedir ki, eğer bu barikat yıkılırsa, Anadolu kendi elinden kaymış demektir. Karadeniz'de oturtulmak istenen koruculuk örgütlenmesi, bu anlamda Türk egemenlik sisteminin dayandığı ulus ideolojisinin, politikasının ve örgütlenmesinin korunmasına dönük bir savaş hattının tutulması amaçlıdır. Ve bu TC'nin son mevzisidir. Yani TC, son mevzisinde savaşa mecbur bırakılmıştır.

Belirtilmesi gereken diğer önemli bir husus ise, gerek Karadeniz ve gerekse

Toros-Amanos hattındaki gerillanın sadece Anadolu ile sınırlı olmayan rolüdür. Karadeniz hem Kafkaslar ve hem de Balkanlara açılmanın köprüsüdür. Yani, nasıl ki Karadeniz'de dün sosyalizme Anadolu ve Kürdistan halkları arasında bir uçurum oluşturma rolü oynattırılmışsa, bugün de tersinden bir köprü rolü oynayacaktır. Karadeniz sadece Anadolu-Kürdistan ittifakı ve birliğinin değil, Kafkaslardan Balkanlara kadar uzanan bir sahada halkların ortak sürecinin köprüsü olacaktır. Toros-Amanos hattı ise, daha çok Arap sahası ve Kuzey Afrika üzerinde aynı rolü oynamaya adaydır. Özellikle Arap sahasında sosyalist öncülüğün oturtulmasında ve Arap birliği sorunun bu çizgide çözüme kavuşmasında Anadolu-Kürdistan birleşik devrimi bu alan üzerinde esas rolünü oynayacaktır. Türkiye üzerinden emperyalist kuşatmayı aşan Arap halkları, kurtuluş ve birlik sorununu çözmenin tarihi fırsatını yakalamış demektir. Bu, devrimimizin dalga dalga yayılması, bayrağımızın mevziden mevziye dikilmesi demektir.

Böyle bir kuşatmaya alınan, her hattan saldırıya uğrayan TC'nin kendini hangi kılıkla olursa olsun yaşatması mümkün değildir. Kürdistan devriminin kazanımlarının güvenceye alınması, Güney-Kuzey birliği içinde kendini iktidarlaştırması da, kendini bu temelde halklara yaymasıyla mümkün ve kesin hale gelecektir. Açık ki, bu emperyalizmin bölgeye oturtmak istediği "*yeni dünya düzeni*" modeli ile halkların devrimci-demokratik birliği modelinin, yani iki yaşam projesinin savaşıdır. Kürdistan üzerindeki klasik sömürgecilik ve eski statü aşılmıştır, savaş artık bunun üzerinde gelişmiyor. Anadolu hattı üzerindeki savaş, partimiz PKK öncülüğündeki halkların sosyalist yaşam modeli ile emperyalist "*yeni dünya düzeni*" modelinin karşılaşması ve çatışmasıdır. Yani tam anlamıyla, emperyalizm ve sosyalizm savaşıdır. Tercih de, konumlanma da buna göre yapılmak zorundadır.

Bu gerçeği görmeyen ve PKK ile aynı platformda yer almayan hiçbir yaklaşımın sahipleri, ne kadar keskin bir anti-emperyalist ve sosyalist söyleme sahip olurlarsa olsunlar, karşı-devrim cephesinin öğesi, emperyalizm ve sömürgeciliğin uşakları, ajanları sıfatından ötesine layık olamazlar. "*Üç ilke savaşı*"nın son raundundayız. Sosyalizme inanç ve bağlılık, anti-faşizm ve halklar kardeşliği ilkesi ile sosyalizme, demokrasiye ve halklara düşmanlık ilkesi hiçbir muğlaklığa yer bırakmayacak şekilde karşı karşıyadır. Herkes tercihini buna göre yapmak zorundadır. Herkesin altında yer alacağı "*çatı*" bellidir. Bu noktada, cephe ve birlik adına yeni bir "çatı" arayışına girmek de beyhudedir. Bir yalan ve aldatmacadan ibarettir. Çünkü süreç, gerçekleri çok somut biçimde açığa çıkarmıştır.

Özellikle Karadeniz ve Toros hattındaki gerilla yükselişinin bu süreci daha da netleştirip hızlandıracağı kesindir. Bu hat üzerindeki halklarımızın gerillaya en muhteşem karşılığı verecekleri tartışmasızdır. Gerilla, Kürdistan'da nasıl ki üzeri TC tarafından küllendirilmiş bir koru alevlendirdiyse, Karadeniz ve Toros hattı üzerinde de aynı rolü oynayacaktır. Burada halkların saklı tarihsel kinleri ve intikamları gerilla ile dile gelme cesaretini bulacaktır. Gerilla yeni bir şey yaratmayacaktır, yoktan var etmeyecektir, zaten varolan, ama halklarımızın derinlerine saklanan o büyük tarihi kin ve intikam duygusunu bir yanardağ patlaması gibi açığa çıkaracaktır. Bu anlamda gerillanın bu alanlarda varlık bulup bulamayacağı sorusunu tartışmak çok geri olmanın ötesinde bir hakaret olur. Hayır, tartışılması gereken bu değildir. Tartışılması gereken, bu yanardağ patlamasının, sınıfın çizgisi üzerinde yürütmesi gereken öncülüğün buna hazırlık düzeyi ve bu konudaki eksikliklerin bir an önce giderilmesi çabasıdır.

Peki devlet nasıl yönelebilir? Bugünden görülmüştür; TC'yi saran, telaş ve cinnet halidir. Dört taraftan kuşatıldığını anlayan bir akrep psikolojisini yaşamaktadır. Her adımı, kendi intiharıdır. Partimiz öncülüğünde devrimci mücadelemizde yaşanan yükseliş sınırsızlığıysa, TC'de ve emperyalist cephede yaşanan düşüş sınırsızlığı olacaktır. TC, bu düşüşü belli bir yerde durdurmanın dengesini bulabilir mi? Bu, fazla mümkün görünmüyor. Ancak "*sol*" cepheden bazı girişmlere geçmişte olduğu gibi başvurmak isteyebilir. Yani savaşın yükselişini önlemenin veya en azından geciktirmenin çeşitli çarelerini arayıp bunları geliştirmek isteyebilir. Bu bile yine kendisi için çare olmayacak, sosyal-şovenizmin bütünen çözülüşünü hızlandıracaktır. Bu noktada ise geriye, "*ölürken-öldürmek*" psikolojisi kalıyor. Herhalde ölen bir gücün son vuruşları da yaşamı durdurmaya yetemez. Böyle bir vuruşun son şehidi olma, devrimimizin son şehidi olma onuruna sahip olmak istemeyecek hiçbir sosyalist olabilir mi? TC'nin ölümüne damga olacak böylesi kayıplar, halklarımızın devrimci cephesi için, sosyalizmin zaferi için "*hoşgeldin*" diye karşılanacaktır. Anadolu kapılarına dayanan vb. şehirlerin büyük ayaklanışını hazırlayan süreç, halklarımızın yaşam doğrultusunu ve geleceğini böylesine netleştirmiştir. Bizlere düşen bu doğrultunun amansız bir takipçisi olmayı bilmektir.

“Karadeniz-Toros hattındaki gerilladan en başta ve en yoğun etkilenecek kesimin başında gençlik gelmektedir. En kısa tanımıyla, gerilla gençliğin özgüvenidir. 1980 sonrası özgüveni yıkılan, çözümsüzlük ve bunalım batağında bitirilişe götürülen gençlik için gerilla, yeniden doğuştur, umutları ve gençlik coşkusuyla yeniden buluşmadır.”

Birleşik savaş, birleşik devrim olmalıdır

Bugün iktidarda olan özel savaş çetesi ve dayanağı kemalist cumhuriyet, nasıl ki başta Kürtler olmak üzere bütün halklar üzerinde fiziki imha uygulamalarıyla egemenlik kurmuşsa, Türk toplumunu da, düşünceden yoksunlaştırarak, apolitik bırakarak egemenlik altında tutmaktadır. Tepki ve örgüt sahibi halklara amansız bir imha hareketi dayatan rejim, süreç içerisinde ya bütününü imha etmiştir ya da mecalsiz bırakarak, teslim almıştır. Hatta devşirerek, karşı bir güç haline getirerek kendi kendisine ihanet edecek konuma getirmiştir. Bunu kabul etmeyenler ise, bilinen vahşet uygulamalarıyla imha edilmiştir. Doğuşunu bu şekilde, halkları kıyımdan geçirerek gerçekleştiren; yükselişini iç muhalefeti koyu faşist uygulamalarla ezerek sürdüren kemalist rejim, tepkisiz, örgütsüz, siyasal olmayan, despotizmin korkusu iliklerine kadar sızmış olan, duyarsız, kaderci, hak aramaz bir toplum gerçeğini yaratarak, iktidarını muhalefetsiz bir duruma getirdi. Türk egemenlik sisteminin tarihiyle gelişmeyen bu anlayışın yarattığı kişilik, toplum yapısı, bugün rejimin bunca iç yozlaşma, dağınıklık, kuralsızlık gerçeğine rağmen keyfi davranabilmesinin de temel bir gerekçesi oluyor. Çünkü ruhsuz, mecalsiz, umutsuz bir kişilik ve sosyal yapı üzerinde istediği gibi oynayabilen özel savaş, bu gerçeklikten güç alarak halkların ulusal ve toplumsal mücadelelerini sınır tanımaz vahşetle eziyor. Aynı zaman da bunu Türk halkını da suçlarına pratikte alet ederek gerçekleştiriyor. Bu durum, bir halk için en utanç verici yaşamdır. Daha doğrusu ölü canlar misali bir yaşam. Peki, bu değişmez bir gerçeklik mi? Bilinci köreltilmiş, kendisine yabancılaştırılmış, özgürlükleri elinden alınmış Türk halkının dirilişi, bir zamanlar toprağa gömülmüş Kürt halkının tarih sahnesine çıkışından daha sancılı olmayacaktır. Mevcut potansiyel ve koşullar, Türk halkının köhnemiş ve suç grubu bu sistemi, Kürt halkının mücadelesine, omuz vererek, altedebilecek kadar elverişlidir. Kendi köle gerçeğine ilk kurşunu sıkmalıdır. Kendisini düşüren güç, bu sistemdir. Onbinlerce evladını kirli savaşta kullanan özel savaş çetesi ve bir araç tekelci-rantçı sermayedardır. Onun emeğini gasp eden, yaşamını zehir eden, kişiliğini parçalayan bu sistemdir. Kürt halkını direnişçi tarihinden, kültüründen, geleneğinden koparak emperyalizmin yoz kültürüne, bitirirci yaşamına terkeden bu işbirlikçi rejimdir. Halklara kendisini düşman eden, evrensel değerlerden uzak tutan bu rejimindir. İşte, Türk halkı da bu hedefe yönelmeli ve kendisini köleleştiren egemen Türk sınıflarına karşı Kürt halkının, halkların eşitlik, kardeşlik mücadelesinin yanında yerini almalıdır. Türk halkı, kaybetmenin bedeli kadar, bugün kazanmanın bedelini de göze almak zorundadır. Özgürlüğü, demokrasiyi, kardeşliği, eşitliği yakalayabilir. Kısacası uygar, evrensel ilişkilere ancak bu kirli savaş yürütücülerine başkaldırarak ulaşabilir. Kendisine aşılanan şoven anlayışın cesaretinden savaşıp kurtulmadıkça özgür olmayacağı gerçeğini görmelidir.

Adeta kendi egemenlerinin elinde bir oyuncak haline getirilen, kendisi için savaşıyor gibi görünüp, aslında Türk halkının dinamiğini, direniş özünü, gücünü telef edenlerin tekelinde eritilen emekçi Türk halkının ve diğer Anadolu halklarının bu gerçeği bilinmiyor değildir. Çok yazıldı ve çizildi. Amaç, güncelleşen halkların ortak mücadelesinin beklediği görevleri bilince çıkarmak için kısa da olsa bunu bir kez daha vurgulamaktır. Yine rejimde keyfi saldırganlığı, rantçılığı, iliklerine kadar toplumu sömürme, çeteleşme, açıktan halkı dikkate almama tutumuna rağmen, halkın suskunluğunu koruması, böyle bir tekrarı yapmayı zorunlu kılıyor.

Nedir bu keyfiyetçilik? Çete rejimi bu gücü nereden buluyor, nereden alıyor? Kuşkusuz ki, sadece emperyalist babalarından, savaş tekniğinden ya da köklü sistem oluşundan kaynaklanmadığı açıktır. Kendisini denetleyen, toplumu yeni arayışların, yeni çözümlerin rotasına çekmeyen muhalefetsizlikten kaynaklanıyor; örgütsüz halktan güç alıyor, tepkisiz bananeci kitlelerden güç alıyor. Rejimin keyfiyetçiliği, sözde devrimci muhalefet yürütenlerin, halka rağmen halk için var olmalarındandır. Sözde aydın olup, aslında rejimin sivil generalliğini yapanlardan güç alıyor. Sözde emekçilerin örgütü olan, ama şovenizmden, rejimden daha kralcı, daha devletçi olan sahte sendikalardan güç alıyor. Dini inançları, mezhepleri rejimin yedeğine alan, sahte umutlarla kitleleri düzene endeksleyen devletin partilerinden güç alıyor. İşin acı yanı ise, bütün bunların da toplum tarafından alkışlanması ya da bunlara sessiz kalınmasıdır.

İşte, son örnek, Anasol-D denen özel savaş suçlularının, halk düşmanı güçlerin oluşturduğu ve yürüttüğü sözde hükümetin kuruluş şekli. Refahyol hükümetinin aşılması, aslında özel savaş ordusunun PKK karşısındaki gücünün boşa çıkmasıydı. Arayış içine girdiler. Ancak Susurluk, "*köstebek skandalı*", şeriat tehlikesi vb. çeteleşme, yozlaşma karşısında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yoğun saldırılarından da güç alarak tepki geliştirmesi durumu yaşanıyordu. İşte, kitlelerin tepkileri rahatlıkla çarpıtıldı ve Anasol-D'nin kuruluşuna zemin yapıldı. Kitlelere, çeteleşmeye, talancılığa son verecekleri vaadi ile hükümet oldular. Ordu, tartışmalardan uzak kalarak, sanki kitleleri destekliyormuş imajını verdi. Ecevit gibi bir faşisti de öne çıkardı ve halkın hiç gerçekleşmeyen umutlarını bir kez daha tazeledi. Toplumun kirlenmeye tepkisi, kirli savaşın ürünü olan çetelere öfkesi, RP'nin sahte şeriat gösterilerine ve ordunun yeni platformuna kurban edildi. Kurulan sözde hükümet, kitlelerinin bir kez daha nasıl aldatıldığını gösterdi.

Bu hükümet, temel hiçbir soruna el atmıyor. Tam bir soygun düzeni oldu. Refahyol hükümcü döneminde kurulan başbakanlık kriz merkezini devreye sokarak, bütün ipleri işin sahibi orduya devretti. Katilleri salıvererek, çözeceğine dair söz verdiği Susurluk olayını örttü. Gazeteci katili polisleri serbest bıraktı. Faili meçhul hiçbir dava çözülmedi. Bütün katiller serbest bırakılırken, Eşber Yağmurdereli gibi demokrat ve barışsever insanlar tutuklanarak cezaevlerine atıldı. 8 yıllık eğitim adı altında kemalist asimilasyon geliştiriliyor. Yine kampanyalarla kirli savaş için trilyonlarca para topladılar.

Çetebaşı olarak lanse ettikleri, casus olarak ilan ettikleri ve gerçekten halka karşı büyük suçlar işlenmiş olanları serbest bırakarak, "*it iti ısırmaz*" deyişini bir kez daha doğruladılar. Bu tutumla, çetelerin birkaç kullanılmış serserinden oluşmadığı, devletin bizzat çete olduğunu itiraf ettiler. Örneğin Mehmet Ağar "*biz genelkurmayın dediklerini yaptık, yasal görevimizdi. Ve biz bu memlektin en 'şerefli' insanlarıyız*" diyor. Yani "*biz çeteysek ordu da, devlet de çetedir*" diyor ki, bu doğrudur. Bunlardan ki devlet, "*fazla benimle uğraşmayın, çete dediklerinizi aranıza salıveriyorum, hepinizin icabına bakarlar*" yaklaşımıyla katilleri salıveriyor.

Kısacası, yeni hükümette de görüldüğü gibi, halkın ne büyük, ne küçük hiçbir sorunu rejimin umurunda değildir. Ve çok keyfice davrandığını kabul etmek gerekiyor. Türk halkının, emekçilerinin, aydınlarının zaafıyla kendisini yaşatabileceğini gösteriyor. Sessiz kalmanın, tepkisiz olmanın, uzlaşmanın, sosyal, ekonomik sorunları çözemeyeceği; kirli savaşın, çetelerin, soygunun hele hiç bitmeyeceği görülmelidir. Belirttiğimiz gibi Türk halkı faşist despotizmle düşürülmüş, sürekli egemenlerin çıkarına hizmete koşturuluyor. Türk halkı da bugün ayağa kalkmanın koşullarına sahiptir. Örgütlemenin, savaşmanın imkanları gerçek bir muhalif güç olma konumunu yakalamanın şartları gelişmiştir. Yapılması gereken; titreyip kendisine gelmesi, kendisini sömüren egemenlere karşı bir güç konumuna ulaşmadır. Eğer devrim iddiası olan mevcut sol güçler, demokratik bir Türkiye isteyen güçler mevcut açmazlarını aşıp Kürdistan devriminin pratikte geliştirdiği birleşik mücadeleye katılırlarsa, bu daha anlamlı bir gelişme ve avantaj olacaktır. Bu aslında bir görevdir ve müthiş bir olanaktır. Sosyalşoven yaklaşımları, devrimci yöntemlerle aşıp, gerçek önderlik konumunu yakalamaları mümkündür. Yine mevcut demokratik, toplumsal örgütlemeler düzenin yedeği durumlarını aşarlarsa, hem silahlı savaşım, hem barış ve demokrasi mücadelesi birlikte gelişecektir. Aksi taktirde kırlarda emekçi yoksul kesimlerin gerillanın denetimi altında devrime katılma seçeneği öne çıkacaktır. Bu zaten gelişecek bir durumdur. Önemli olan her kesimden katılımın sağlandığı bir geniş mücadele cephesinin oluşturulmasıdır. Kürdistan halkı ve onun mücadelesi, halkların devrimci birliği, eşitliği, kardeşliğidir. Diğer halklar gibi Türk halkının da mücadelesini destekleme, önünü açma, mevzilere kavuşturma noktasında sorumluluğunu yerine getiriyor. Bunun somut ifadesi, gerillanın Karadeniz ve Akdeniz'e taşırılmasıdır.

Türk halkı da Kürdistan halkının mücadelesinden aldığı güçle Türkiye devrimini geliştirecektir. Özel savaş çetesi aslında Kürdistan'da cevabını almıştır. Devrimci savaş ve kazanımları, Kürdistan halkını adım adım özgürleştiriyor. Çünkü artık halkımızın mücadele araçları vardır. Gücü ve iradesi gelişmiştir. Bunu paylaşmanın onurunu Türk halkı yaşamalıdır. Bundan sonra nasıl ki özel savaş terörü bugünden itibaren Türkiye'yi daha fazla vuracak, aynı şekilde Türkiye devriminin de gelişme kaydetmesi gerekiyor. Türkiye devriminin gelişmesinin tarihsel olduğu kadar, güncel gerekçeleri de somuttur. Bu ülkede gerçekten yaşam hakkı, hukuk yok edilmiştir. Fakirlik, işsizlik, enflasyon dizboyu. Yoksul ve emekçi halk kitleleri açlıkla teslim alınıp, lokma ile kullanılmak istenmektedir. Köylüleri koruculaştırarak, kontracılığın, mezhep ve etnik çatışmaların zeminini hazırlıyor. Demokrasinin, özgürlüğün, eşitliğin korunması yoktur. Adalet, hak yoktur. Düşünmeyi dahi yasaklamıştır, bu çete rejimi. Kendisini yaşatacak umudu ve gücü kalmamış bu özel savaş ekibinin, ne bugününe, ne de yarınına umut bağlamamalıdır. Kürdistan'ı kaybetmiş bu rejim, Türkiye'de bu durumun yarattığı öfke ile kitlelere yönelecektir. Geçmiş pratiği bunu doğruluyor.

Anadolu halkları, özgürlüğü, adaleti, hakkı, hukuku, eşitliği, kardeşliği kendisine layık görerek, halkların birleşik savaşında kendi cephesini yaratmalı, örülen mücadele hattında kavgaya tutuşmalıdır. Güncel şiyar; birleşik savaş, birleşik devrim olmalıdır. Türkiye halkı ve özellikle gençliği, tarihinde ve yakın geçmişte yaşadığı isyan ve direniş deneyimlerini, kendi öz örgütlülüğünün ve mücadelesinin gerekçesi yaparak görevini yerine getirmelidir. O halde, gerillanın Karadeniz ve Akdeniz'e yürüyüşünü selamlayarak, onun özgürlük eylemine kendimizi katarak, Kürt halkının zafer coşkusunu paylaşarak görevlerimizi yerine getirelim. Özel savaşa karşı her düzeyde halkların savaşını örgütleyelim, zafere birlikte yürüyelim!

Güney savaşı şehitleri

Zagros Eyalet şehitleri

● Adı, soyadı: **Nadife DAVUŞ**
Kod adı: **Felek Dılgeş**
Doğum yeri ve tarihi: **Glor-Yüksekova, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Haziran 1997 Xakurke**

● Adı, soyadı: **Ahmet ÇAPAR**
Kod adı: **Bedran Adıyaman**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994 Doğubeyazıt**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Ocak 1997, Sideka Xakurke**

● Adı, soyadı: **Maşallah KODMERAL**
Kod adı: **Cemil**
Doğum yeri ve tarihi: **Bulanık 1966**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994, Şehidan**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Haziran 1997, Xakurke**

● Adı, soyadı: **Murat ÇOBANOĞLU**
Kod adı: **Botan Canfeda**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik-Mardin, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996 Viranşehir**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Haziran 1997, Xakurke**

● Adı, soyadı: **Osman ÇİÇEK**
Kod adı: **Veysel Gap**
Doğum tarihi ve yeri: **Bozova-Urfa, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994, Suruç**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Temmuz 1997 Şexzade-Xakurke**

● Adı, soyadı: **Münevver AHMET**
Kod adı: **Kazım**
Doğum yeri ve tarihi: **Hevler, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Mayıs 1997, Xakurke**

● Adı, soyadı: **Ecevit ÇAĞAÇ**
Kod adı: **Delil**
Doğum yeri ve tarihi: **Iğdır, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Temmuz 1997, Piriz Başkale**

● Adı, soyadı: **Safa DESİN**
Kod adı: **Bager Mesut**
Doğum yeri ve tarihi: **Çukurca, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992, Çukurca**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Haziran 1997, Beysosın Herki**

● Adı, soyadı: **Selim Muhammed PUSO**
Kod adı: **Rojdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Küçük Güney**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Mayıs 1997 Geliya Bozya**

● Adı, soyadı: **Yasin ADIYAMAN**
Kod adı: **Nazım Tolhıldan**
Doğum yeri ve tarihi: **Iğdır, ... 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993, Iğdır**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Mayıs 1997 Beysosın Herki**

● Adı, soyadı: **Azad ÖMESİN**
Kod adı: **Ekrem Cudi**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Mayıs 1997, Beysosın Herki**

● Adı, soyadı: **Sipan BAHADIR**
Kod adı: **Selim Bawer**
Doğum yeri ve tarihi:**Yüksekova, 1979**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran 1997 Selke Miros**

● Adı, soyadı: **Mehmet DOĞAN**
Kod adı: **Hogır, Zeynel**
Doğum yeri ve tarihi: **Elbistan 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993, Yunanistan**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran 1997, Selke Miros.**

● Adı, soyadı: **Delila HÜSEYİN**
Kod adı: **Ayten Gernas**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995 Küçük Güney**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran 1997, Selke Miros**

● Adı, soyadı: **Lavi BOTİ**
Kod adı: **Şahin Nebi**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlı, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran 1997, Selke Miros**

●Adı, soyadı: **Faik KAPLAN**
Kod adı: **Sefin Berwari**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996, Başkale**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran 1997, Selke Miros**

● Adı, soyadı: **Hüseyin MUSTAFA**
Kod adı: **Aziz**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993, Küçük Güney**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran 1997, Selke Miros**

● Adı soyadı: **Tuncay TÜRKGÜCÜ**
Kod adı: **Doğan Tehal**
Doğum yeri ve tarihi: **Tekman, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996 Almanya**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Haziran 1997, Kela Selexanê-Xakurke**

● Adı, soyadı: **Hayri ÜRÜN**
Kod adı: **Sait Kliban**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Temmuz 1997, Miros**

● Adı, soyadı: **Mehmet ÖZALP**
Kod adı: **Hawar İntikam**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Temmuz 1997, Miros**

● Adı, soyadı: **İlyas ÇETİN**
Kod adı: **Cigerxun Varaşin**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Temmuz 1997 Miros**

● Adı, soyadı: **Reşat ÇANKIR**
Kod adı: **Emin Xebatkar**
Doğum yeri ve tarihi: **Başkale, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993, Başkale**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Temmuz 1997, Miros**

●Adı, soyadı: **Leyla HASAN**
Kod adı: **Reyhan Baz**
Doğum yeri ve tarihi: **Arfin, 1976**
Macadeleye katılış tarihi: **1995, Küçük Güney**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Temmuz 1997, Miros**

● Adı, soyadı: **Ahmet KALKAN**
Kod adı: **Agit**
Doğum yeri ve tarihi: **Çukurca, 1972**
Macadeleye katılış tarihi: **1996, Çukurca**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Temmuz 1997, Bezele Herki**

● Adı, soyadı: **Nidal ...**
Kod adı: **İsmail**
Doğum yeri ve tarihi: **1967, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994 Küçük Güney**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Ağustos 1997, Beysosın Herki**

● Adı soyadı: **Mehmet Ali HASAN**
Kod adı: **Şervan Haydar**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **15 Ağustos 1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Haziran 1997, Piriz Başkale**

● Adı, soyadı: **Mustafa APAYDIN**
Kod adı: **Azad Reber**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **Kasım 1995, Suruç**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Haziran 1997, Çukurca**

● Adı, soyadı: **Haydar NEBİ**
Kod adı: **Sami**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993, Küçük Güney**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Haziran 1997, Marufa Çukurca**

● ZAP şehitleri

● Adı, soyadı: **Şaban KURT**
Kod adı: **Harun Çarçel**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Nisan 1997, Gre tepesi**

●Adı, soyadı: **Türkan YILDIZ**
Kod adı: **Fidan Gerdiya**
Doğum yeri ve tarihi: **Dıgılar köyü-Mardin, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992, İzmir**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Nisan 1997, Gre tepesi**

● Adı, soyadı: **Abdulaziz BARAN**
Kod adı: **Rızgar, Haki**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Mayıs 1997 Soreş Tepesi**

● Adı, soyadı: **Hüseyin AYAZ**
Kod adı: **Berxwedan Çarçel**
Doğum yeri ve tarihi: **Jiyaniş köyü-Çukurca, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Haziran 1997, Şıkefta Bırindara**

● Adı, soyadı: **Cengiz ALTINKILIÇ**
Kod adı: **Xayri Versor**
Doğum yeri ve tarihi: **Çermik, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Haziran 1997, Şıkefta Bırindara**

● Adı, soyadı: **Dara HASO**
Kod adı: **Gernas**
Doğum yeri ve tarihi: **Amude, 1968**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Haziran 1997, Kurejahro (Takım komutanı)**

● Adı, soyadı: **Naif ŞERİF**
Kod adı: **Şoreşvan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamsiye-B. Güney 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Haziran 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **Muhterem TÜRK**
Kod adı: **Sait**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulp, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Haziran 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **Maşallah TALAYHAN**
Kod adı: **Agit**
Doğum yeri ve tarihi: **Ergin köyü-Baykan, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **3 Ekim 1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **İsmail BAĞDAŞ**
Kod adı: **Şahin Bagok**
Doğum yeri ve tarihi: **Boleve köyü-Nusaybin, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Mayıs 1997, Xeragol**

● Adı, soyadı: **Yakup KAYA**
Kod adı: **Sipan**
Doğum yeri ve tarihi: **Ankara, 12 Nisan 1961**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Mayıs 1997, Şıkefta Bırindara**

● Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Dicle Fırat**
Doğum yeri ve tarihi: **Kerboran**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **..., Şıkefta Bırindara**

● Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Rahime Çektar**
Doğum yeri ve tarihi: **Avadese-Tatvan, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Mayıs 1997, Gre tepesi**

● Adı, soyadı: **Naciye TÜRKAN**
Kod adı: **Sozdar Garzan**
Doğum yeri ve tarihi: **Güneşli köyü-Siirt, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Haziran 1997, Deraluk**

● Adı, soyadı: **Sultan TEKİN**
Kod adı: **Ruken Cudi**
Doğum yeri ve tarihi: **Gercüş-Batman, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Mayıs 1997, Şıkefta Bırindara**

● Adı, soyadı: **Sıdık Bilen**
Kod adı: **Karker**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Mayıs 1997, Eriş**

● Adı, soyadı: **Seyran SİME**
Kod adı: **Koçer Cudi**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Mayıs 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **Ayşe Direkçe**
Kod adı: **Xelat, Garzan**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **Nisan 1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Mayıs 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **Muhammed DİLAN**
Kod adı: **Bedran Silopi**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Mayıs 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **Zikri SÜREN**
Kod adı: **Welat**
Doğum yeri ve tarihi: **Gelişim-Şemdinli, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Mayıs 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **Sıtkı BUDAK**
Kod adı: **Zeynel Zaza**
Doğum yeri ve tarihi: **Aşağıköy-Bingöl 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Mayıs 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **Serhat ...**
Kod adı: **Agırı**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Gever**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Mayıs 1997, Kurejahro**

● Adı, soyadı: **Şükran ÖZER**
Kod adı: **Dersim**
Doğum yeri ve tarihi: **Onbulak-Ovacık, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran 1997,**

● Adı, soyadı: **Turgut YILMAZ**
Kod adı: **Hüseyin**
Doğum yeri ve tarihi: **Sudut-Doğanşehir, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **10 Haziran 1997, Şıkefta Bırindara'da mayına basarak şehit düştü**

● Adı, soyadı: **Reşit MUSTAFA**
Kod adı: **Şıvan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kobani, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Haziran 1997, Kurejahro (takım komutanı)**

Yalnız onlar kutsaldır

En hüzünlü yazgılardan biridir sürgün.
Korkunç bir ceza.

Sürgün insanı olmak, sürgünü yaşamak bitmez bir ızdırap gibidir. Bütün yazgıları ve ömürleri yollarda geçer. Yollar hep değişir. Gökyüzünde yıldızları hep değişir. Oysa her şehrin kendi yıldızları vardır. Acılar, katliamlar düşer hep onların payına. Sürgünler, zorunlu göçler... Ve bir de sömürgeci kültür karşısında direnmek... Acı, hüzün ve geride kalan ölülerinin ağırlığını taşıyarak zayıf omuzlarında hep bilinmeze yolculuk ederler. Tercih etmedikleri yolculukların yolcusudurlar. Sırtlarında acılı ve yüzyıllık bir yalnızlığın tarihini taşıyarak düşerler yollara...

Topraksızlığın; topraktan kopmanın, kendinden kopmak olduğunu, sürgünün militanı Şıxo heval de biliyordu. Ve topraksızlığın bir değersizlik olduğunu da...

Şıxo heval, 1974 yılında Cihanbeyli'ye bağlı Gölyazı kasabasında dünyaya gelir. İlkokulu kendi köyde okuduktan sonra, ailesi şehire göç eder. Orta ve lise öğrenimini şehirde tamamlar. O'... lı ve zeki bir öğrencidir... tirdikten sonra aile fertl... kısmının yurtdışında ol... hevali daha 16 yaşında... rupa'ya çeker. Avrupa'... gelmez aile ekonomisi... bulunmak için çeşitli işl... Kısa bir süre sonra par... larla tanışır. Ve bu süre... itibaren bütün etkinlikle... eylemlerde Şıxo heval... dır. O, artık PKK'yi tanı... ve PKK'lileşmek isteye... bir militandır.

Kod adı: **Şıxo**
Adı, soyadı: **Kemal BİÇER**
Doğum yeri ve tarihi:
Gölyazı Cihanbeyli, 1974
Mücadeleye katılış tarihi:
1995, Avrupa
Şehadet tarihi ve yeri:
1996, Zagros dağları

1995 yılında mücadele saflarına profesyonel katılma kararı verir. Çeşitli eğitim devrelerinden geçer. Avusturya ve Fransa gibi ülkelerde ulusal kurtuluş çalışmaları içinde bulunur.

Ve artık toprağa kavuşma zamanıdır. 300 küsür yıl sonra ülkeye ulaşmanın derinden heyecanını yaşar. 1995'in sonlarında Zagroslara geçer. Zagros dağlarının eteklerinde bir grup arkadaşıyla yaşamı ve ölümü paylaşır. Zagrosların kışı soğuk ve sert olur. Başka alanlara geçme olanağı da yoktu. İşte, bunun için Şıxo hevalin de içinde bulunduğu grubun bir süre daha Zagroslar'da kalması gerekir.

Bir an önce Newroz'un, yani baharın gelmesini sabırsızlıkla bekler. Çünkü bahar gerilla için, Şıxo için hareket ve savaş demekti.

Ve gün gelir, Newroz büyük bir coşkuyla kutlanır. Newrozlar'da Zagroslar'da olmak bambaşka, anlatılmaz bir duygudu. Halaylar tutulur, türküler söylenir, yükseklere, çok yüksekler mermileri sıkılır. Bitmez bir sevinç duygusu kaplamıştır Şıxo hevali. O, artık toprağın, bizzat savaşta gerçekleşmek isteyen bir militanıydı. Artık yüzyıllık özlemler gerçekleşiyordu.

Xakûrkê'ye geçmek için yola koyulurlar. Zagroslar'da sonsuz kar dağlarında yolculuk, başlı başına bir savaş ve irade olayıdır. Şıxo heval moralidir, artık bin yıllık sürgüne kurşun sıkmanın dayanılmaz özlemi kendisini alıp götürür. Ama zorlandığı da besbelliydi. Belki de ilk kez bu kadar kar'ı birarada görüyordu. Elbette, Orta Anadolu'nun o kurak, dümdüz coğrafyasında sanki kar mı var!

Dağları, Zagros dağlarını mutlaka aşmaları gerekiyordu. Fakat yola koyuluşlarından 2-3 saat sonra havalar aniden sertleşir. Bir fırtına, -kardan bir fırtına başlar. Zagros fırtınalarının İskender'in onbinlerce askerini yuttuğunu biliyordu. Şimdi ise aynı Zagroslar'dan, belki de aynı fırtınadan daha acımasız bir fırtanın içinden, PKK'nin ateşten yirmi militanı geçiyordu Zagroslar'da.

Kar, fırtına birbirine karışmış, göz gözü görmüyordu. Yollarını da kaybetmişlerdi. Kar denizine de kaybolmak, ölümden daha beter bir duygudur. Alevlerden yirmi militanın bundan sonraki savaşımı eski masallardaki gibi büyük ve sonsuz kar fırtınasıylaydı. Büyük direniyorlardı. İçlerinden yolu iyi tanıyan da yoktu, sürekli hareket halindeydiler. Şemdinli'ye kadar da gitmişlerdi, tekrar dönüp kampa doğru geliyorlar, -sürekli aynı noktada dönüp dolaşıyorlardı. İki gün iki gece o zorlu Zagroslarda varolma savaşı veriyorlardı. Yanlarında kendilerini ısıtacak, güç verecek bir azıkları bile yoktu. Yirmi ateşten PKK militanı yalnız başlarına Zagrosların kar dağlarında artık sonsuzluğa, yani ölümsüzlüğe yol alıyorlardı.

Celal, Diljîn, Xeyri, Ömer, Amed hevaller doğanın acımasızlığına büyük direnerek şehit düşerler. Diğer arkadaşlar ise artık bitkin bir haldeydiler. İkinci gün artık Xankûrkê sınırına yaklaşmışlardı.

20 kişilik gruptan geriye sadece 13 kişi kalmıştı.

Şıxo heval artık yürüyemez duruma gelir ve kar denizinin üstüne sonsuza dek uzanır. Gözleri uzak sahiller gibiydi. Geçmişi bilen, geleceği gören gözler gibi. O, gözler sadece bakmıyor, görüyordu. Puslu ışıltılar dolanırdı gözlerinde. Baktığı her yerde nice güzellikler, nice incelikler bulup çıkarırdı, o güzelim Zagros'un Kürt dağlarında. İçli, hüzünlü bir dünyası vardı, işte o resimdeki gözler bunu anlatıyor. Bazen yalnızca gözler gerçeği anlatır.

Yalnızca onlar kutsaldır.

Cudi'den gelen grup birçok askeri malzeme ve cephaneyi alana aktarmıştı. Bu malzemeler için depo yapılacaktı. Bu hassas bir konuydu. Güvenilecek arkadaşlar gerekiyordu. Yine yakınında herkesin duyarlı ve sorumlu yaklaşması, gizliliğe ve sağlamlılığa dikkat edilmesi esastı. Bu çerçevede bir grup bayan arkadaş ayarlandı. Ben de bu grubun içinde yer alıyorum.

Geçmiş pratik ispatlamıştır ki, saflarımızda fedakarca her şeye göğüs geren, safları kolay kolay terketmeyen, düşmana teslim olmayan, bağlılığını kesin koruyan, bayan arkadaşlardır. Buna neden olan birçok objetif nedenin yanısıra bağlılıkları da belirleyicidir. Belki, kaçma cesaretleri yok da denilebilir. Ama bana göre sonuna kadar bağlılık belirleyicidir. Nitekim bu görevin bize verilmesinde, bu durumu etkileyici bir nokta olarak kabul ediyoruz.

Depoyu bir günde bitirmemizi istediler ve saat oldukça ilerlemiş, dokuz olmuştu. Depo yerini keşfettik. Noktadan ve tepeden görünmemesi gerekiyordu. Yoksa çalışmalarımızı yapamazdık. Yine kamuflesinin arkadaşların hareket sahalarından ve yol hatlarından uzak olması gerekiyordu. Herhangi bir düşman operasyonunda ele geçmemesi için düşmanı da hesaplamak gerekiyordu. Yağmur, kar gibi tabiat olaylarını da hesaplayarak uygun bir yer belirledik.

Akşama kadar süren çalışmayla deponun üstünü kapattık, ama yapılması gereken birçok iş vardı. Kanalını yapmış, hâlâ kapatmamıştık. Yine içini ağaçlarla kapatmak gerekiyordu. Tüm arkadaşlar çok çalışmışlardı. Hiç kimse bu kadarını bile bitireceğimize inanmamıştı.

26 Mayıs 1993

Sabah yağmur yağıyordu. O yüzden depoya biraz gecikmeli gittik. Gidişlere çok dikkat ediyorduk. En uygun yerlerden çok gizli gidiyorduk.

Öğleye kadar süren çalışmayla depomuzu tamamladık. Çok güzel, sağlam ve gizli bir depo olmuştu. Deponun kamuflesi bitince ben bile şaşırdım. Hiç belli olmuyordu.

Arkadaşlar üzerine çimleri koymuşlardı. Otları toprakla birlikte çıkarıyor, üzerine uygun bir şekilde yerleştiriyorlardı. Kökleri ve toprağı kopmadığı için otlar hiç kurumuyorlardı. Deponun birçok yerine taşları belli olmayacak tarzda yerleştirdik. Üzerine kurumuş birçok ağacı koyduk. Geçen seneden kalmış ağaç yapraklarını toplayarak bu kazılmış alanın üzerine gözelce yaydık. Ne toprağın kazıldığı belliydi, ne de ayak izleri... Tıpkı coğrafyadan bir parça gibiydi. Kapısını güzelce kamufle etmiştik. Havalandırmasını da çok güzel yapmıştık. Deponun üzerinden yürüdüğümüz zaman hiç sallanmıyordu. Buradan geçen birisi, buranın bir depo olduğunu asla bilemezdi. İçimiz rahattı. Güvenle malzemeleri depolayabilirdik. İç rahatlığıyla noktaya döndük. Akşam depolama işleri için malzeme taşıdık. Ve depoya yerleştirdik. İşimiz, gece onikide bitmişti. Çok yorgunduk. Yol uygun olmadığı için at bizi çok uğraştırmıştı. Bir an önce bitmesi için herkes yükünü ağır yüklenmişti. Yine de malzemeler bitmemişti. O yüzden de bir kez daha gelmek gerekiyordu. Bunun için başka bir gün gelmeye karar verdik ve geri döndük.

28 Mayıs 1993

Yanımızda hasta bir bayan arkadaş var. Yaklaşık dört gündür yanımızda, ülser olduğu söylendi. Uzun bir süredir bir şey yemiyormuş. Sürekli sancısı var. Ben kendisini hiç görmedim. Sadece durumunu arkadaşlardan sorabildim. Yanımızda bir hasta çadırı ve doktor olmasına rağmen, yine de bu arkadaşa fazla yardımcı olunamıyor, -imkanlarımız çok sınırlı. Diyet yapması gerekiyor, ama biz ekmek ve bazen de pirinçten başka ona verebilecek bir şey temin edemedik.

Hastalanmak, -hem de bu şartlarda hastalanmak, çok kötü. İster istemez, insan çevresine yük haline geliyor, çevresini zorluyor. Bu konuda bayan arkadaşlar daha şanssız. Zira bir erkek arkadaş hasta çadırında doktor kontrolünde kalabiliyor. Oradaki olanaklardan az ya da çok yararlanabiliyor. Ama bayan arkadaşlar hâlâ bu olanaklara ulaşılamamış. Hasta bir bayan arkadaş, diğer bayan arkadaşlarla birlikte kalmak zorunda. Günlük sorunlar, manga yaşamı ister istemez olumsuz etkileyecektir. Örneğin, dört gündür yanımızda olduğu halde gidip nasılsın diye soramadım, zaman bulamadım. Birçok arkadaş birçok şeye zaman bulamıyor. Oysa ki hasta arkadaşlara özel bakım ve ilgi gerekiyor. Zaten sınırlı olan bakım imkanlarımızın yerini özel ilgiyle doldurmamız gerekirken, sonuç böyle oluyor. Bu durum birçok hasta arkadaşı daha da olumsuz etkiliyor. Çok hareketli olan günlük yaşama katılamadığı için kendisini yük görmeye başlıyor, hele bir de olumsuz yaklaşımlar yaşanırsa hepten kötü etkileniyor ve daha olumsuz bir duruma düşebiliyor.

İsmi X... olan bu bayan arkadaş ve bir grup arkadaş daha bugün Cudi'ye doğru yola çıktılar. Yanında iki bayan arkadaş da kurye olarak refakat edecekler.

Cudi'ye gidileceğini duyan diğer bayan arkadaşlar adeta yarışa girdiler. Herkes gitmek istiyordu. Sonuçta H. ve R. gidince "*niye ben gitmedim*" diye sorun yaratanlar bile vardı.

29 Mayıs 1993

Erzak almak için iki takımımız saat 8.30'da hazırdı. Noktadan yaklaşık dört saat uzaklıktaki *Rêsor* noktasından erzak almaya gidecektik. Uzun süredir gece yürüyüşleri yapılmıyordu. Bu yürüyüş tam bir eğitim yürüyüşü olacaktı.

Yola çıktık, mangamızda eve gitmek isteyen bir de bayan arkadaş vardı. Yaklaşık beş aydır saflara katılmıştı. Eğitime tabi tutulmuş, birçok arkadaş özel ilgilenmişti. Ama o nuh diyor, peygamber demiyordu. Çok kararlıydı, eve dönmek istiyordu. Gideceğimiz *Rêsor'a* kadar götürecek, ondan sonra başka bir noktaya aktaracaktık. Yolda keyfine göre yürüyor, grubu koparıyordu. Tüm arkadaşlar, neredeyse bu bayan arkadaştan nefret ediyor, küçümsüyorlardı. Bu durumu kabullenemiyorlardı. Bu yüzden de çok olumsuz yaklaşımlar, yer yer alaylı tutumlar sergileniyordu. Herkes bu konuda uyarılmıştı. Kazanmaya çalışacaktık. Ama o, sarf edilen emeklere cevap vermeyince arkadaşlar da sinirleniyordu. Bu durum bazen bende de yaşanıyordu. Çünkü insanı sinirlendirecek kadar inatçı ve moralsizdi. Bazen ağladığı da oluyordu. Bu nedenlerden dolayı bu zayıf, gerçekleri görmek istemeyen, kendini o köle, yok etmek için savaştığımız yaşama adamış, hep onun özlemini taşıyan ve yaratılmış onca güzel şeye ve şehitlerimizin emeklerine hor bakan, on yıllardır hem düşmana, hem tarihe, hem kişiliklerimize karşı yürütülen kıyasıya bir savaşın ürünü olan bu kutsal yaşamı geri tepmesi, hepimizi ister istemez öfkelendiriyordu.

Bu insanı biraz korkutmak gerekiyordu. Yolda pusu olabileceğini söyledim. Hareketlerimle onun tedirginliğini arttırıyordum. İleride Uludere tarafında ışıkları görünen bir köy vardı. Bu ışık olayı her şeyi tamamlamıştı. Artık o, arkasına "*çabuk yürüyün*" falan diyordu. Biraz daha yürüyünce üç el ateş edildi. Kendimizi yere attık. O da bir çığlık atarak kendini yere attı. İçimden çok sevinmiştim. Kimbilir nasıl korkuyordu. Az sonra S. arkadaş nasıl mevzilendiğimizi kontrol etmeye gelince bunun bir eğitim olduğunu anladı. Böylece *Rêsor'a* gittik. Onu orada bıraktıktan sonra erzaklarımızı alarak geri döndük. Saat 2.30 olmuştu. Bir yerde konakladık ve herkes uyudu.

30 Mayıs 1993

Saat 4.30'da kalkıp harekete geçtik. Noktaya geldiğimizde saat sekiz olmuştu. Günün büyük bir bölümünü herkes uyuyarak geçirdi.

Öğleden sonra, daha önce verilen, ama hayata geçirilmeyen bazı cezaları hayata geçirdik. C., Z., ve R. arkadaşlar izinsiz bisiving açmış ve bir parçasını kaybetmişlerdi. Bu yüzden kendilerine iki gün mutfak nöbeti ve takım düzeyinde değerlerle ilgili bir toplantı yapma cezası verildi. Arkadaşlar bizim yönlendirmelerimizle toplantı yaptılar. Toplantıya yaklaşımları çok hatalıydı. Bu, cezaya duydukları tepkinin başka bir yansımasıydı. Onlar toplantılarını tamamlayınca arkadaşlara söz hakkı verdiler. Arkadaşlar cezaya duydukları tepkiyi, yine yanlış yaklaşımlarını ve ulaşmış olmaları gereken sonuçlardan ne kadar uzak olduklarını ayrıntılı bir biçimde ortaya koydular ve eleştirdiler. Arkadaşlar da özeleştirisel yaklaştılar. Diyebilirim ki, bu toplantıyla cezadan ve içine girdikleri durumdan sonuç çıkardılar.

Yine birçok kez uyarılmalarına rağmen, sabah zamanında kalkmayan beş arkadaş bugün bütün takımın odun ihtiyaçlarını karşıladılar.

Yanımıza, saflarımıza yeni katılan ve Gabar'da kısa bir eğitim gördükten sonra alanımıza aktarılan, savaşçıların çoğunlukta olduğu ve S. arkadaşın da içinde yer aldığı bir grup gelmişti. Onları güzel bir askeri tören ile karşıladık. Etkilendikleri her hallerinden belliydi. Sekizi bayan arkadaştı. Ve şu anda yanımızdalar.

31 Ekim 1993

Uzun süreden beri hazırlıkları yapılan, hatta hareketi geciken Dersim-Amed grupları olarak, Besta karargahından harekete geçtik.

Ben Dersim grubunun içinde yer alıyordum. Bu yol hattını elimden geldiğince kaleme alacağım. Daha çok gözlem-tasvir tarzında yazacağım. Bütün yol hattını, geçiş hattını yazarsam birçok geçişte arkadaşlara fikir verebilir.

Eyalet karargahı Bestler'de *Mewuşkê* denilen bir noktada konumlanmıştı. Bu yeni açılan bir noktaydı. Xırbıkê-Besta karakoluna yakın olduğu için, şu ana kadar fazla kullanılmamıştı. Ama bu baharda, hareketli taburun üçüncü bölüğü sığınaklar, kanallar, tepelere mevziler kazarak kullanılmaya hazır bir nokta haline getirmişti. Bu noktadan hareket etmeden önce, üç gün Çırav-Gabar alanındaki operasyonun bitmesini beklemiştik. Çünkü geçiş hattımız buradan olacaktı. Operasyon güçleri geri dönünce harekete geçtik. Bu noktadan, *Piro*'nun altında lojistik grubunun durduğu bir noktaya, dört saatlik bir yürüyüşten sonra vardık. Üç gün boyunca yağmur hiç durmadan yağmıştı. Bu yüzden zemin ıslak, çamurlu ve kaygandı. Yanımızda Gabar'a götüreceğimiz yeni arkadaşlar da vardı. Bu arkadaşlar zorlanıyordu. Herkes yürüyüşte kayıyor, kimi arkadaşlar yere düşüyordu. Kaya kaya gitmek zor oluyordu. Yürüyüş boyunca yine yer yer yağmur yağmıştı. Bu yürüyüşlerimizin nasıl olacağı konusunda bilgi veriyordu.

Saat iki civarında lojistik grubunun yanına varmıştık. Yemek için hazırlık yapılmıştı, ama yetmedi. O yüzden salça-yağ getirdik. Zorlukla ateş yaktık. Çok bulanık bir su ile kötü bir çay yaptık. İki saatlik bir dinlenmeden sonra tekrar harekete geçtik. Yağmur yağıyordu. Bu hareket gece saat 10.30 civarına kadar devam etti. *Rêsor*'un arkalarına geçmiş, Şırnak-Eruh yolunda kırk dakikalık bir noktada konumlanmıştık. Burada *Garısa*'nın bir takımlık gücü ve hareketli taburun 3. bölüğünün 2. takımı bulunuyordu. Bu güç, hiç uygun olmayan bir alanda konumlanmıştı. Sürekli havan atışları yapılıyordu. Yine bu alanda sık sık yol kesme eylemi yapan ve düşmanın ciddi bir müdahalesini yaşamayan bu güçte, düşmanı aşırı küçümseme anlayışı gelişmişti. Bu ise tehlikeli bir durumdu. Zira düşman zayıflıkları arıyor, hatta hantallık, tedbirsizlik, küçümseme anlayışının yaşanması için birçok kez güçlerimizin üzerine gelmiyordu. En gelemez dediğimiz anda da bize ciddi darbeler vuruyordu. Düşmana bu kadar yakın bir yerde sabaha kadar ateşler yanıyordu. Yine gereğinden fazla güç bu alana yığılmıştı. Gabar'ın hareketli bölüğü de bu alandaydı. Bizler, böyle bir yerde kalmanın tedirginliğini yaşıyorduk. Bu, noktaya yaklaştıkça alanı tanıyan her arkadaşın da dile getirdiği bir olgu oldu. Noktaya geldikten sonra naylonlarımızı açtık. Çünkü yağmur yağıyordu. Kahvaltı yaptıktan sonra uyuduk. Noktalara ulaşınca, ne kadar yorgun olursan ol hazırlıklarını yapmak zorundasın. Bu, odun getirmek, yemek ihtiyacını gidermek, güvenlik tedbirlerini almak gibi işlerdi. Birçok arkadaş çok yorgun olduğu için oturduğu yerden bile kalkmak istemiyordu. Bu da yetmezliklere neden oluyordu. Bu yaklaşımı aşmak güvenlik için çok önemliydi. Zira birçok kez noktalara ulaştıktan sonra geliştirilmeyen tedbirler yüzünden kayıplar yaşanmaktaydı. Çok uzun ve tehlikeli bir yürüyüşün henüz başındaydık. Bunu iyi görmek gerekiyordu.

1 Kasım 1993

Sabah erken kalkarak ateşlerimizi söndürdük ve çadırlarımızı kaldırdık. Gece yürüyüşe başlayarak *Çırav* alanına geçecektik. Arkadaşlar yaklaşık 8 saatlik yolumuz olduğunu söylüyorlardı.

Buradaki arkadaşların birçoğunu tanıyordum. Bu yaz süreci boyunca beraber hareket ettiğim arkadaşlardı. Acı tatlı birçok şeyi beraber yaşamıştık. Şimdi bu arkadaşları burada bırakıp Dersim'e geçecektim. Çok önemli sonuçlara, bu ortamda bu yoldaşlarla ulaşmıştık. Grubumuzun durumuna baktığımda birkaç arkadaşın Botan'ı fazla bilince çıkarmadığını söyleyebilirim. Kimi buradaki yapıyı anlayamadığından, zorlandığından dolayı bir kaçışı yaşıyorlardı. Bu bana acı veriyor. Zira Botan'ı yaşamak bu arkadaşları tanımak, insanlarına anlam vermek, onlarla paylaşmanın tadına ulaşmak çok önemliydi. Birçok yanlarıyla bizlere yabancıydılar. Farklı özellikleri vardı. Yaşama biraz farklı bakıyorlardı. Bu yörenin insanlarının yaşamında daha çok köylülük özellikleri ağır basıyordu.

Doğruydu… Birçoğu arkadaşla en küçük bir siyasal tartışma yürütemezsin. Bundan sıkılırlar. Birçoğumuzu kabul etmediler, önyargılı yaklaştılar. Kurnazlıklarını bizlere karşı kullandılar. Ama bilinçsizlik, yetmezlikleri asıl nedendir. Tanımayanlar yorumlayamıyorlar. Kavrama yetenekleri çok az. Duygularıyla, hisleriyle, ya da keyiflerine göre hareket etmeye alışmışlar, ediyorlar. Söylersen, talimat verirsen iş yapıyorlar. *"Çıkarlar nelerdir? Devrime çıkarlar nasıl, hangi yöntemlerle kanalize edilir*?" bilmiyorlar. Bu onları emeklerine sahip çıkmamaya kadar götürüyor. "*Devrime, emeğe nasıl sahip çıkılır*?" bunu bilmiyorlar. Rahat olabildikleri yerlerde mutlu oluyorlar… Onları zorlayınca, kaçışı yaşıyorlar. Diğer yandan zorluklardan korkmuyorlar… Çok çalışıyorlar. Doğal insanlar, iyi savaşıyorlar, korkusuz ve cesaretliler. Temiz duyguları var. Doğru yaklaşırlarsa, sonuna kadar bağlılar. Ama bütün bunlar, çelişkilerin bitmesine yetmiyor. Bu olumsuz özellikleri, içinde bulunduğumuz bu dönemde sağlam adım atmalarının önündeki en büyük engel oluyor. Küçük-burjuva ve köylü kökenli arkadaşların sınıf çatışması yöntemsizliklerle, üslupsuzluklarla bütünleşince çekişmelere, çatışmalara, tepkilere, kabullenmemeye, birbirinden kaçışa dönüyor. Birbirine değer vermeyen, birbirine önyargılı yaklaşan bu insanlar, fazla birbirilerini tanıyamıyorlar ve bu güzel yaşamı paylaşamıyorlar. Köylü kökenliler –ya da kendini öyle göstermek isteyenler–, küçük-burjuva kökenlileri savaşı tanımadıklarını, iyi yürüyemediklerini gerekçe göstererek kabullenmezler. Küçük-burjuvalar da onları ilkel, geri, dar bulduklarından kabullenmezler.

Dar köylü savaş tarzıyla yürüyemeyeceğimiz bu aşamada, savaşı kavrayanlar savaşı geliştiriyor. Yeni taktiklerle yaratıcılığı geliştiriyorlar. Bu her iki tarafı da –dar olan köylü kökenlileri ve lafazan kü-

bir deniz duygusu, bir sonsuz zozanlar duygusuydu botandan dersime...

■ Şehit Suna Çiçek (Besê)

çük-burjuvaları– zorluyor. Bu noktayı iyi yakalamak ve yaşama böyle yüklenmek gerekiyor. Böyle olunca, çaba harcayınca süreç içerisinde yöntemsizlikler, üslupsuzluklar büyük oranda aşılıyor ve asıl o zaman paylaşmanın, birlikte yaşamanın, birlikte savaşmanın anlamı açığa çıkıyor. Sevgi, saygı, yoldaşlık anlam buluyor. Herkes yeteneklerini iyinin, güzelin hizmetine sunuyor. Bağlılık, dürüstlük ve güven gelişiyor.

Ben artık Botanlı arkadaşların geriliklerine tepki duymuyorum, küçük görmüyorum, kızmıyorum. Anlıyor, yardımın nasıl olacağını da biliyorum. Zorlanmadan onlarla yaşayabiliyorum. Ama bazılarının yaptığı gibi onlara benzeyerek değil, doğrular çerçevesinde, örgüt resmiyeti, işleyişi çerçevesinde, liberal kalmadan, gururunu kırmadan, onları küçük düşürmeden yaşamayı öğrendim. Onlar da buna geliyor. Denetim olmayınca, kişilik dönüşümünü yaşayamadıklarından, geriye çok rahatça dönüş yapabiliyorlar ve bu noktada yozlaşabiliyorlar. İçlerinde asıl sorun, benim için oldukça yozlaşmış olan, kurala-kaideye gelmeyen, kurnaz, dedikodu, düşürme yöntemleriyle ortamı bulandıran, her türlü şeyi yapmaktan geri kalmayan kesim… Bu kesim de yavaş yavaş netleşmekte ve yaptırımlara maruz kalmaktadır.

Ama onları tanımadan, hepsini "*siz köylüsünüz*" diyerek silip atmak doğru değildir. Ya da "*burası köylü bir ortamdır, buradan kaçalım*" mantığı yanlıştır. Kültürlerini, şarkılarını, halaylarını, dillerini, düşünce tarzlarını bir anda hiçe sayarak küçük görmek, dalga geçmek doğru değildir. Bu sorunu çözecek olanlar yine sorunları gören aydın tabaka olmak zorundadır. Politika ve siyaseti, çelişkileri çözmek ve azaltmak için kullanması, geliştirmeyi, kazanmayı esas alması gerekir. Ama umut bağlanan bu kesim böyle olumsuz yaklaşır, hatta bazıları bu tarzda kaçarsa ileriki süreçte bunların başarısından şüphe duyarım. Her daraldıklarında kaçarlarsa nasıl devrim yapacaklar? Devrimin öncülüğüne soyunan aydın tabaka uyanık olmalı ve aymaz küçük-burjuva lafazan, kaypak kişileri aralarından çıkarmalılar.

Dersim'e giden bizler için bu çok önemli. Çünkü orada daha yoğun sınıf çatışmalarının yaşanacağını düşünüyorum. Ve bu beni köylülükten daha çok korkutuyor. Tarih boyunca kemalizmin etkileri kendisini Dersim'de yoğun bir şekilde kabul ettirmiş ve bununla savaşmak gerçekten büyük bir irade ve devrimci savaşımı verecek güç gerektiriyor. Tabi bizlerin de bu yönlü hazırlıkları var. Kemalizm insanımızın kendisine yabancılaşmasını ve bütün değerlerin birer karşıtı olma halini getirmiş.

Akşama kadar *Rêsor*'da kaldık ve saat 4.30 civarında harekete geçtik, hava kötüydü ve yağmur yağıyordu. Yolumuz uzaktı. Yeni arkadaşlar daha yürüyüşün başında gruptan ayrılmışlardı. Oldukça hızlı yürüyorduk. Gece karanlık ve yağmurluydu. Çırav arazisi kayalık ve sarptı. Yağmur zemini kayganlaştırmıştı. Bu da tehlikeli oluyordu. Ne kadar yürüdüğümüzü hatırlamıyordum. Ama *Serxwebûn* dağının tırmanarak diğer tarafına geçtik. Burada bir grup arkadaş vardı. Yarım saatlik bir mola verdik. Çok yağmur yağıyordu, ıslanmıştık. Yakında bir köye ulaştık. Saat bayağı ilerlemiş ve köylüler çoktan yatmıştı. Mangalar halinde köye daldık. Mangamızın uygun bir ev bulması biraz zaman aldı. Burası tek odalı ve kiler olarak kullandıkları bir salonu olan küçük bir evdi. Odada çocuklar yatıyordu. Oturacak yer yoktu. Biz kilerde oturmaya karar verdik. Evin sobası kurulmamıştı ve evin içi ateş yakmaya uygun değildi. Hepimiz çok ıslanmıştık ve üşüyorduk. Ama maalesef yapılacak bir şey yoktu. Hepimiz altımıza oturacağımız bazı şeyler alarak oturduk. Adam durumumuzu görüyor ve üzülüyordu. Rahat değildi, çünkü bize yardım edemiyordu. Beyaz bir pijamayla ortalıkta dolaşıp duruyor, ne yapabileceğini soruyordu. Biraz sonra üzerinde üç koca yoğurt tabağı bulunan bir tepsiyi ortaya indirdi. Yanına da bolca ekmek bıraktı. Acıkmıştık. Hepimiz uzun süredir yemediğimiz için yoğurt yemeyi özlemiştik. Ev sahibi "*Kusura bakmayın, başka bir şeyimiz yok*" diyordu. Biz ise halimizden memnunduk. Herkes bolca yoğurt yedi. Bu arada adam dışarıda bir ateş yakarak çay yapmaya çalışıyordu. "*Bir kişi daha gelip kurulanabilir*" diyordu. Çok üşüyen bazı arkadaşlar, dönüşümlü gidip ısınıyorlardı. Daha sonra ben de gittim. Öyle ıslanmıştık ki kurumak mümkün değildi.

Bir saatlik moladan sonra köyden ayrılmak için yola çıktık. Tam bu sırada köye Cudi'den yeni bir grup daha girmişti. Biz köyü geride bırakarak yürüyüşümüze devam ettik. Yolu biraz şaşırmıştık. Ama araziye hakim olan arkadaşlar olduğu için ilerliyorduk. Saat üç civarında bir noktaya ulaşıp konakladık. Yolda üzerimize sürekli yağmur yağmıştı. Birkaç kez düştüğüm için ayağımı incitmiştim. Yürümekte büyük zorluk çekiyordum. Acı içinde kendimi bu noktaya ulaştırmıştım. Doğrusu bu çok zor olmuştu. Ama ne grubu engelledim ne de hızını düşürdüm. Hemen çadırlarımızı açarak ateş yakmaya çalıştık. Ateşi tam yakmıştık ki, doluyla karışık çok şiddetli bir yağmur yağmaya başladı. Yeni arkadaşlar hâlâ gelmemişlerdi. Büyük olasılıkla yürüyüş halinde olabilirlerdi. Kurunarak sabah olmasını bekledik.

2 Kasım 1993

Burası *Memiroka* denilen bir köye yakındı. Bu köyün yanında adını bilmediğim daha birçok köy vardı. Ama Memiroka'ya yakın bir köy olan *Mehikê* köyünden olup bizimle gelen E. arkadaş vardı. E. arkadaşın köyü yıkıldığı için akrabaları, kardeşleri Memiroka'da kalıyordu. O yüzden E. arkadaş köye gitmişti. Botan'dan ayrılacaktı. Son kez buraları, akrabalarını görüyordu. Buradan ayrıldığına üzüldüğünden eminim. Zira buralar çok güzeldi. Yüksek dağlar, ormanlar ve kayalarla kaplıydı. Vadilerinden sular akıyordu. Her yeri adeta özgürlük kokuyordu.

E. arkadaş da buralarda büyümüştü. Buralarda saflara katılmış, uzun süre buralarda gerillacılık yapmıştı. Kişilik olarak tipik bir Botanlı'ydı. İçine kapalı, bilmediği şeylerden ürken, bilmediği ortamlarda rahat olamayan, hiç Türkçe bilmeyen bir arkadaştı. Grup içinde bile yer yer sıkıldığını gözlemliyordum. Gerçekten Dersim'de onu nelerin beklediğini o da kendisine soruyor ve kendisini gidişe hazırlıyordu. Bazen Botan'a ilk geldiğimde çektiğim sıkıntıların aklıma geliyor ve "*acaba E. arkadaş da Dersim'de böyle mi zorlanacak*?" diye düşünüyorum.

Gruptaki arkadaşların büyük bir bölümü yatmıştı. Birkaç arkadaş oturuyordu. Saat ona doğru köylüler ve bir arkadaş bizlere yiyecek getirmişlerdi. Arkadaşları uyandırdık. Çay yapıp yemek yedik. Öğlene doğru E. arkadaş geldi. Yanında üzüm, incir, ceviz vb. şeyler getirmişti. Bunları arkadaşlara dağıttı… Öğleden sonra hareket edecektik. Köylüler, öğle yemeği için erzak getirmişlerdi. Yemeğimizi yedikten sonra harekete hazırlandık.

Bizlerle yürümekte zorlanan yeni arkadaşlar, ayrı yürüyeceklerdi. Eğer bir kopma olursa, bekleyecektik. Böylece harekete geçtik. Yağmur yağıyordu. Çırav'dan Gabar tarafına geçecektik. Bir saatlik bir yürüyüşten sonra uygun bir yerde, su başında mola verdik. Hâlâ yağmur yağıyordu… Herkes birlikte yürüyordu. Arkadaşlar geride kalınca bekliyorduk. Moladan sonra tekrar yürümeye başladık. Bir yere geldik. Karşımızda yüksek, kayalık bir tepe duruyordu. Bu, yürümekte bile zorlanılacak kadar sarp olan tepenin eteklerine, çok güzel bir köy kurulmuştu. Coğrafyası öyle sarp, öyle asiydi ki, ama yine de herkesin gözleri evlerdeydi. Devletin yaptığı bazı yapıtlar, coğrafyayı bastırmıştı. Köy için çok büyük emek verilmişti. Yüzlerce metrelik taş duvarlar örülmüş ve bu kayaların arasında tarım sahaları açılmıştı. Seralar tarzında açılan bu tarlalar, bir merdivenin basamaklarını andırırcasına peşpeşe yükseliyordu. Her karış toprak için büyük bir emek sarfedilmişti. Böyle bir alanda pirinç, tütün, buğday, her türlü sebze, mercimek ve bilemediğim onlarca şey ekilmiş, büyük emek verilmişti. İlk aklıma gelen şey, Gabar'ın özgün yanlarının olduğuydu. Şimdiye kadar Botan'da onlarca yeri gezmiştim. Büyük Güney'i görmüştüm. Ama hiçbir yerde böylesine bir emeğe rastlamamıştım. İnsanlar, burada çok büyük emek harcamışlardı. Çok bilinçli bir şekilde tarım yapılıyordu. Bir tarım kültürü vardı. Toprağa olan büyük bağlılığı her tarlanın iki metreyi geçen taş duvarlarından anlamak mümkündü. Her şey resim kadar düzenli ve güzeldi.

Karşımdaki köy yakınlaştıkça daha da güzelleşti. Birden içimi derin bir burukluk sardı. Bu güzel köyün birçok evi harabeye dönmüştü. Düşman Kürdistan'da çirkinleştirmediği ne güzellik bırakmıştı ki? İhanetin, korkaklığın olmadığı bir yer kalmış mıydı ki? Bu "*Zıvınga*" köyünde de öyleydi. Bağlılık, emek büyüktü, ama yine de ihanet, yine de kaçış, yine kirli eller uzanmıştı her biri tarih olan bu taş evlere. Onlar da artık dayanamamıştı. Yıkılmış, viraneye dönmüşlerdi.

Köyün girişinde yağmur altında sıralanan Kürdistanlı küçük askerler duruyordu. Gözleri yağmurdan ıslanmış, elleri kızarmış, ama gülümseyen, ellerini askerce ve bütün kuvvetiyle vererek tokalaşan, yaşları üç ile beş arasında değişen askerler… bizlere merhaba diyorlardı. Bendeki üzüntü yerini coşkuya terketmişti. Bunun mutluluğuyla köye girdik. Köylüler bir evin önünde toplanmışlardı. Bizimle tokalaştılar ve hemen her biri bir mangayı yanına alarak evlerine götürdüler. Saat ikide başlayan yolculuğumuz, 5'te bu köyde tamamlanmıştı. Yorgun değildik, ama oldukça ıslanmıştık. Gittiğimiz ev oldukça sempatik bir evdi. Şimdiye kadar gittiğim evlerden daha gelişkin bir yapım tarzı vardı. Zemini ve tavanı tahtaydı. İçerisi kilimlerle döşenmişti. Kilimlerin üzerinde minder türü ince yataklar vardı. Orta yerde gümbür gümbür yanan bir soba, yerde parçaları açılmış bir tüfek, bir kenarda dizi dizi dizilmiş yataklar, diğer tarafta buğday torbaları duruyordu. Odaya girer girmez tüfeği kaldırdılar. Bizim onları korkuttuğumuzu söylüyorlardı, asker sanmışlardı. Eğer asker olsa, hepsi kaçacakmış. Çünkü düşman, birçoğunu görse ya tutuklayacak ya da öldürecekti. Bu yüzden, böylesi durumlarda köyü boşaltıyorlarmış.

7 Şubat 1994

Uzun süredir Amed'deyim. Evet, Dersim için başlayan yolculuğumuz Amed'de kesintiye uğradı. Ve bu yolculuk belki kısa bir süreyi, belki de uzun bir süreyi kapsayacak bir kesintiye uğradı. Bu yolculuğun böylesine kesintiye uğramasının değişik nedenleri var.

Amed'e geldikten sonra Parti Önderliği'nin daha önce gelen talimatıyla başlatılmış olan kadın ordulaşmasının içinde kendimi buldum. Amed'de daha önce bayan arkadaşlar ordu saflarından atılmıştı. Konferans kararlarıyla kadının savaşın gelişimi önünde bir engel olduğu gerekçe gösterilmişti. Bu çözümsüz ortamda kararların en kötüsü verilmişti. Amed Eyaleti'nde bayan arkadaşların orduya alınması durdurulmuştu. Orduda olanlar da cepheye gönderilmişti. Bu kararın bütün ülkeye uygulanması için partiye öneriler yapılmıştı. Bu kararın alınmasında bayan arkadaşların yetmez kişiliklleri, rollerini oynamamış olmaları belirleyiciydi. Ama buna karşılık bayan yapısının devrimcileşmek için ne oranda imkan ve fırsat yakaladıkları, ne oranda parti yaklaşımlarıyla karşılaştıkları da tartışma konusudur. Ama Amed Eyaleti'ndeki parti çizgisine zayıf hakimiyet, zayıf olan, adeta zorla yürütülen bayan yapısıyla birleşince, daha da çarpık, çizgi dışı bir gelişimin yaşandığını görmek mümkündü. Çözüm; savaşı zorlayınca, kurtuluşu geliştirmeye, dönüştürmeye en çok ihtiyacı olan özgürlük, eşitlik ilkemiz için "*olmazsa olmaz*" kabilinde olan, mutlaka devrimde yürümek, devrimcileşmek zorunda olan bayan arkadaşların ordulaşma dışına atılmasında bulunmuştur. Bu durum büyük yetmezliklerin, kayıpların, uzun vadede tahribatların yaşanmasına da zemin sunmuştur.

4 Mayıs 1994

Bugün oldukça durgun ilerliyor. Yaklaşık on gündür Dersim'e ulaşmış durumdayım.

Amed'den ayrıldıktan sonra dokuz günlük oldukça zorlu bir yürüyüş ardından Erzurum Eyaleti'ne vardığım süreçte, Dr. Baran'ın intihar ettiğini gerek düşman, gerekse cihaz bilgilendirmesiyle öğrenmiştim. Dersim, böyle bir durumu yaşıyordu. Ben buna rağmen ulaştığım için memnundum.

Böyle bir durumun yaşanması, eyaletin dışındaki güçler için oldukça şaşırtıcı olmuştu. Sebep ne olursa olsun bir partili böyle bir tutum sergileyemezdi. Bu ancak zayıf kişiliklerin sergileyebileceği bir tutumdu. Kendi kendime soruydum: Kaldıramadığı neydi? Çok dürüst olsaydı, partiye böyle yapmaz, zarar vermezdi. Eğer bazı şeyleri kaldıramıyorsa, düşmanla çatışarak, yine son darbeyi ona vurarak da kendisini yok edebilirdi. Ama neden parti ortamında bunu yaptı? Ya da neden intihar? Sebepleri neydi?

Şerafeddin'de olduğum süreçte Zeynel arkadaş, Parti Önderliği'nin talimatı üzerine Dersim Eyalet Koordinatörü olarak görevlendirildi. Ve eyalete güçlü bir grupla gitmesi istendi. Belli bazı tartışmalardan, yine yaşanan belirsizliklerden sonra, varolan imkanlar dahilinde yaklaşık otuz kişilik bir grupla yola çıkıldı. *Çakaran* denilen bir alana ulaştık. Burası, Şerafeddin'e bağlı bir bölüklük gücün konumlandığı, Nazimiye sınırları içinde bir alandı. Çakaran'a ulaşır ulaşmaz dinlendik. Akşama doğru düşman hareketliliği oldu.

Sürecek

Yoldaşlarının kaleminden Besê...

Besê arkadaşı ilk gördüğümde, henüz yeni kazılmakta olan bir sığınağın kenarında oturmuş sigara içiyordu. Hemen nereli olduğumu sordu. "*Bingöl-Yeniköylüyüm*" deyince yüzünü buruşturup "*Yine bir Bingöllü daha*" diyerek, yanında duran bayan arkadaşı işaret etti. Hemen gelir gelmez böyle demesi beni oldukça şaşırtmıştı. Yaklaşık kırk bayan arkadaş bir aradaydık. Herkes bir şeylerle uğraşıyordu. Çoğunluk yeni savaşçı olmasına rağmen karma bir yapıydı. Sığınak kazımı sırasında birçoğumuz kazma kürek sallamayı bilmediğimizden avuçlarımızın içi su topluyordu. Besê arkadaş başımızda bekliyor, herbirimizin çalışmasını inceliyordu, izliyordu. Sonra: "*Hepiniz çıkın, çok iyi gözlemleyin, beni dikkatle izleyin ve ona göre kazın*" diyerek, kazmayı ve küreği bizlere göre oldukça usta bir şekilde kullanarak öğretiyordu. İncecik elleri üzerine tam oturmuş askeri kıyafetleri, çalışırken bile hiç susmayan ve öğretmeye çalışan halini hiç unutamam…

Geçirdiğimiz pratik süreçte bütün çalışmalarda içimizdeydi. Her şeyin başında ve çok öğreticiydi. Anladığı kadar yapan ve yaptıran, yaptığı kadar da anlatan. Askeri eğitimde elimize ilk silahı verdiğinde "*Silah bir demir yığınıdır, can alır. Bundan dolayı çok kötü bir araçtır. Ama bizim gibi haklarını almak için savaşanların en büyük dostudur. Bu silahların her birinde şehadete ulaşan yoldaşlarımızın kan izleri vardır. Bunun için silahınız, vücudunuzun herhangi bir organı gibi hep sizlerin bir parçası olacak ve onu temizledikçe, onu korudukça, daha çok seveceksiniz*" demişti.

Suna Çiçek yoldaş

Kişilikleri çözme ve sınıfsal anlamda tahlil etme gücü gelişkindi. Şimdi onunla yaşadığımı bir bütünen gözden geçirdiğimde o zaman anlamlandıramadığım birçok özelliğine şimdi daha iyi anlam veriyorum. Sevgi yüklüydü, ama sevgisinde ölçüleri vardı, her şeyi kabul eder temelde değildi sevgisi. Bunun için onunla çalışmak hem çok güzel, hem de çok zordu. Asiliği gözlerindeki yaşam hırsından belli oluyordu. Özellikle ordulaşma sürecine olan inancı ve coşkusu bizlerin bir bütünen yürümesini sağlıyordu. Sık sık yaşadığımız manevralarda verdiği güç ve moral… Kimi zaman omuzunda bir BKC ile yan tarafımızdan hızla geçer, grubu denetler, kimi zaman bir kürekle çalışır, eline hiçbir zaman boş kalmazdı. Hiçbir şey taşımadığında bir yoldaşının eli elinde olurdu, hem yürüyen hem de yürütendi. Sevgisi anlaşılmaz bir çığlıktı, bu yüzden Botan'ın çığlık çığlığa söylenen türkülerini çok severdi. Çünkü doğal ve özgündü. Tıpkı Besê gibi: Doğal ve özgün "*Kadınlık yapan kadından nefret ediyorum. Geleneksel, köle kadından nefret ediyorum. Ama PKK özgür kadına ulaşabilmek için mücadele ediyor. Bu yüzden hiçbir güç, beni bu mücadeleden alıkoyamaz*" diyordu hep, eğitim verirken. O zaman yeni savaşçı olduğumdan fazla anlam veremiyordum, ama o kadar hissederek, inanarak ve coşkuyla dile getiriyordu ki kafamda yer etmiş…

1994 baharında Erzurum ve Dersim Eyaletleri'ne gitmek üzere bir grup arkadaş hazırlanmıştı. Bu grup içerisine ben de vardım. Genel yapı ile içtimadan önce, bayan arkadaşlardan da bölüğün kendi içinde olan içtimasında vedalaştık. Dört aydır birlikte olduğumuz şehit Berivan bölüğünden ayrılıyorduk. Ayrılmanın verdiği hüzün ve buruklukla birlikte, bilinmeyen bir eyalete gitmenin tereddütünü de yaşıyorduk. İçtimanın ardından yola koyulup erkek arkadaşların konumlandığı noktaya ulaştık. Biraz sonra Besê arkadaş da gelip bize yetişti. Grup, yıllardır özlemini çektiği, ama bir türlü ulaşamadığı Dersim'e gideceği için ayrılmak istemiyordu. İçtima sonunda bizlerle vedalaşırken gözleri dolu doluydu. Acı da olsa bizleri göndermenin sevinciyle gülümsedi. Bunları söylerken o kadar içten ve inançlıydı ki, sanki o an Besê'yi de alıp götürdük.

Uzun ve zorlu bir yürüyüşten sonra Akdağ'a ulaştık. Akdağ, Murat suyunun kesiştiği, Genç-Palu-Hani arasında kalan bir bölge. Zazaca lehçesinde "*Koye Sipi*" deniliyor. Oldukça gür ormanları ve soğuk kaynak sular var.

Akdağ'da yaklaşık bir hafta kaldık. Düşmanın seçimler dolayısıyla araziyi tutması, gitmemize engel olmuştu. Bu süreç içerisinde, kopup geldiğimiz bölükteki arkadaşların yokluğuna alışmaya çalışıyoruz. Heyecan ve hüzün dolu bir hafta geçirdik.

Sürecek

NATO'NUN GENİŞLEME POLİTİKASI

Filistin-İsrail sorunu NATO-BM ilişkisi

-III-

M. Sait Üçlü

Marks "*Para uluslararası fahişedir*" der. Emperyalizmle birlikte tekeller, sömürge ve pazar sorunu uluslararası ve savaşımın gerekçeleri haline dönüştü. Ekonomik yapılanmaya bağlı olarak biçimlenen emperyalist siyaset de uluslararası bir fahişeye dönüştü. Dünya emperyalist sistemin jandarmalığını üstlenen ABD bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini engellemek için, Birinci Dünya Savaşı'ndan bu yana basitten karmaşığa her türlü araç ve yöntemi kullanıyor.

Dünya genelinde olduğu gibi, Filistin halkına karşı da bunu gerçekleştiriyor. Ortadoğu'da siyonizm aracılığıyla etkinliğini korumaya çalışırken, Filistin halkının her türlü insani, ulusal ve demokratik haklarını ikiyüzlüce çiğniyor. Yıllardan beri ABD her seferinde BM gündemine gelen Filistin sorununu çeşili biçimlerde boşa çıkarmaktadır. Filistin sorununun BM gündemine gelmesi noktasına değinmeden, geçmiş mücadele tarihine kısaca değinmek gerekir.

Filistin topraklarında bir siyonist devleti kurma çalışmaları 19. yüzyılın sonlarına dek uzanır. Bu süreçten itibaren emperyalistlerin yoğun teşvik ve desteğiyle başlayan çalışmalar, II. Dünya Savaşı'nda ortaya çıkan uluslararası koşulları da değenlendiren "*Siyonist Konsey*" 14 Mayıs 1948 yılında, İsrail devletinin kuruluşunu ilan etti. Siyonist devlet ABD, İngiltere ve Fransa'nın desteğini aldı. Aldığı destekle aynı yıl içinde Filistin ve diğer Arap halklarına karşı saldırıya geçti. Filistin topraklarının yüzde 78'ini işgal ederek ele geçirdi. İsrail karşısında başarılı olmayan Araplar, İsrail'e büyük tavizler verdi. Yapılan anlaşmayla Batı Şeria Ürdün, Gazze Mısır'ın yönetiminde kaldı.

1949 yılında emperyalistlerin yoğun desteği ve onayıyla, İsrail devleti BM tarafından resmen tanındı ve onaylandı. İsrail saldırılarına karşı kurulan "*Arap Birliği*" ise İsrail'in saldırganlığını ve yayılmacılığını önleyemedi. Bu dönemde İsrail'i daha çok İngiltere desteklemekteydi.

1950'lerde Mısır'da krallığı deviren Nasır, geliştirmek istediği Arap Birliği ve Arap milliyetçiliğinin önünde İsrail siyonizmini engel olarak görüyordu. Nasır bundan dolayı politikalarını anti-siyonizm üzerine oturttu.

İsrail de Nasır'ın Arap birliği ve Arap milliyetçiliğini geliştirdiği politikanın kendisi için yol açacağı tehlikeleri gördüğünde, 1956'da Mısır topraklarındaki Süveyş Kanalı'nı işgale kalkıştı. İngiltere ve Fransa bölgedeki çıkarları doğrultusunda İsrail'e destek verdiler. Ne var ki, Suveyş Kanalı'nın işgali o günkü koşullarda ABD'nin çıkarlarıyla çeliştiğinden, işgal ABD'nin onayını görmedi. Mısır, İsrail saldırısını püskürttü.

ABD, bu süreçten sonra İsrail'in bölgedeki aktif rolünü daha iyi gördüğünden ve İsrail ile ilişkilerini iyice geliştirmeye başladı. 1960'lara gelindiğinde artık İsrail ABD'nin emrinde olan vurucu bir güçtü. İngiltere ve Fransa ilişkilerde tali plana düştü, ABD politikasının yörüngesine girdi. ABD, İsrail'i bölgedeki çıkarlarını korumak, kendisine jandarmalık yapması için biçimlendirdi. Bundan dolayı da ABD'nin desteklediği İsrail, İran, TC ve Etyopya arasında gizli bir pakt oluşturdu.

Gelişmeler bu temelde hızlanırken, Nasır'ın önderliğinde kurulan "*Arap Birliği*" İsrail yayılmacılığını önlemek için faaliyetlerini yoğunlaştırdı. 1967'de 6 gün savaşı gelişti. ABD'nin büyük desteğiyle İsrail, Mısır, Suriye, Ürdün ve Irak'ı büyük bir yenilgiye uğrattı. İsrail 6 gün savaşı sonucunda Kudüs de dahil, Sina Çölü ve Golan Tepeleri'ni işgal etti. Ağır bir yenilgi alan "*Arap Birliği*" dağıldı.

Mısır'ı ateşkese zorladı. İsrail Suveyş Kanalı'nı işgal edince Nasır istifa etti. Ancak Nasır'ın milliyetçi düşünceleri bütün Arap dünyası içinde yayıldı ve güç kazandı. Bu milliyetçi düşüncelerle Araplar, İsrail'e karşı savaştılar. Aynı tarzda Nasır milliyetçiliği Filistin halkı arasında da etkisini gösterdi. Arafat 1959'da El Fetih örgütünü kurdu. 1964'te Kahire'de toplanan Arap Konferansı, Filistin halkının kendi kimliğiyle kendi örgütlenmesini yaratmasını karar altına aldı. Aynı yılın Haziran'ında Filistin Kurtuluş Örgütü kuruldu ve silahlı mücadeleyi başlattı. Daha sonraki yıllarda FHKC, FDKC, FHKC-Genel Komutanlık vb. örgütler kuruldu. 1969 yılında FKÖ'nün başına Arafat getirildi. Ve Arafat silahlı çizgiyi süre içinde ikinci plana iterek, reformizmi esas alan "*diplomatik*" yönü öne çıkarmaya başladı.

ABD ve İsrail politikası saldırı ve diplomasisi sonucunda Araplar arasında çelişkiler derinleşti. 1970'de ABD yanlısı bir politika izleyen Kral Hüseyin tarafından Filistin halkına ve gerillalarına karşı "*Kara Eylül*" katliamı geliştirildi. 30 bin Filistinli katledildi. Kral Hüseyin ABD'den yoğun destek görmesine rağmen sonuçta FKÖ ile ateşkes imzalamak zorunda kaldı.

1973'te Mısır ve Suriye birlikte İsrail'e karşı savaştı. Etkili sonuçlar alınmamasına rağmen, 1967 yenilgisinden daha başarılı olundu. Bu savaş sonucunda İsrail ile ateşkes imzalandı.

Filistin halkı bu savaşta sadece ABD ve İsrail değil, çoğu zaman gerici Arap egemen güçleri tarafından da ezilip katliamlara uğratıldı. 1976'da FKÖ, Suriye arasında çatışmalar gelişti. Aynı yıl Tel Zaatar Katliamı yapıldı. Arafat'ın ılımlı ve giderek reformistleşen çizgisi Filistin Kurtuluş Hareketi'ne damgasını vurmaya başladı. 1977 Kahire toplantısıyla Arafat resmi olarak İsrail devletini tanımaya başladı. ABD'nin inisiyatifi doğrultusunda "*barış görüşmeleri*"ne kapı aralandı. Zaten bu arada Mısır-ABD ilişkileri gelişmiş ve Mısır 1975'lerden itibaren SSCB'ye tavır almaya başlamıştı.

1978'de Mısır-İsrail arasında Camp David Barış Anlaşması imzalandı. Anlaşmaya göre, Batı Şeria ve Gazze Şeridi süreç içinde Ürdün'e bağlanacaktır. İsrail ise beş yıl içinde Gazze'de ve Ürdün nehrinin batı yakasından çekilecektir. Çekildiği bu bölgede "*otonom*" bir Filistin devleti kurulacaktı. Bu tez ABD, İsrail ve Mısır'ın ortaklaşa desteklediği bir tezdir. Aslında bu anlaşma özünü 1993 İsrail-FKÖ anlaşmasında bulur. Bu süreye kadar Camp David Anlaşması tamamen kağıt üzerinde kaldı. Ve İsrail bu süreç boyunca sürekli saldırgan bir politika izledi. ABD hem İsrail saldırılarını destekler ve güç verir, hem de uluslararası ilişkilerde Camp David Anlaşması'nı dayatır.

1980'de İsrail Kudüs'ü başkent ilan etti. 1981'de yoğunlaşan saldırı ve katliamların ardından FKÖ ve İsrail ateşkes ilan eder ve İsrail zimnen FKÖ'yü tanımış olur. Ancak 1982 savaşı başlar. İsrail Batı Beyrut'u kuşatır ve sonuç FKÖ'nün Beyrut'tan tahliyesi ve Sabra ve Şatilla katliamlarıdır.

1982 yenilgisinin ardından Arafat açıkça "*karşılıklı ve aynı zamanda*" olmak şartıyla İsrail'i tanıyacağını belirtir, 1984 bildirisinde Arafat, her türlü teröre karşı olduğunu belirtti. 1985'te Camp David Anlaşması'nı tekrarlar... 1982-87 İsrail-FKÖ ilişkilerinde tıkanmaların yaşandığı süreçtir. 1987'de FKÖ BM'nin 242 nolu kararını tanır ve sürgünde bir Filistin devleti ilan edilir. Aynı tarihte Filistin de intifada hareketi gelişir. Böylece Arafat'ın ABD ve İsrail'e teslim olma, onların yörüngesine girme süreci tamamlanarak Batı Şeria'da "*otonom*" bir Filistin kuruldu.

Bu genel bilgilerin ışığında Filistin halkının geliştirdiği mücadeleye BM'nin yaklaşımlarına, ABD'nin BM içindeki rolüne değinmek gerekir. Filistin halkının uzun yıllar yürüttüğü silahlı diplomatik mücadele sonucunda, Filistin sorunu çeşitli biçimlerde BM'nin gündemine gelmiştir. Silahlı alanda olduğu kadar, diplomatik alanda da büyük bir mücadele yürütülmüştür.

Filistin halkı, ulusal kurtuluş mücadelesini tarihsel süreç içinde BM'nin gündemine getirmiş ve Filistin sorunu uluslararasılaşmıştır. ABD-İsrail hemen hemen Filistin halkının lehine aldığı bütün kararları ya veto etmiş ya da etkisiz kılmak için her türlü manevrayı geliştirmişlerdir. Çünkü BM de dahil günümüzde bütün siyasi gelişmeler ABD'de merkezileşmektedir. BM, özünde NATO'nun içinde yaşam bulduğu bir şemsiyedir. Emperyalist cepheyi temsil eden NATO, Dünya Bankası, İMF, AET, BM, AGİK, AB, BAB vb. kurumlar ezilen halkların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini engellemeye dönük birer kurumdurlar. Bu kurumlara dayanarak hiçbir şekilde doğru bir kurtuluş mücadelesi geliştirilemez. Halkların kurtuluşu kendi özgüçlerine dayanarak örgütlenmelerine bağlıdır. Belirleyici olan budur. Ancak, bu kurumlar arasında çelişki ve çatışmalar bulunmaktadır. Bunlardan doğru yararlanmak emperyalistler arasındaki çelişki ve çatışmaları devrim çıkarları doğrultusunda kullanmak veya bunlardan yararlanmak da devrimin dayattığı bir görevdir. Bu açıdan, bu kurumlara ne reddiyet temelinde "*emperyalist kurumlardır*" deyip sol-sekter bir mantıkla yaklaşmak, ne de kendi özgücünü oluşturmadan, iplerini bunların ellerine kaptırmak politikada sonuç getirmez.

Filistin halkının sorununun BM gündemine gelmesini bu temelde ele almak gerekiyor. Filistin halkı yıllardan beri çok kahramanca bir mücadele yürütmesine rağmen, Filistin milli burjuvazisinin çıkarları temelinde bir politika yürüten Arafat'ın sağ çizgisi kimi zaman Arap gericiliğiyle bütünleşmiş, kimi zaman çatışmış, tutarsız bir çizgi izlediğinden ve Filistin halkının özgücüne dayanmak yerine, genelde Arap ülkelerine, çoğu zaman gerici Arap egemenlerine dayanmayı tercih etmiştir. Bu ise, Arafat'ın zorunlu olarak ABD çizgisine teslim olmasını getirmiştir. Oysa ABD ve İsrail politikalarını boşa çıkarmanın tek yolu Filistin halkının özgücüne dayanan, anti-emperyalist ve anti-siyonist güçlerle doğru, ilkeli bir ittifak politikasını geliştirmekti.

Filistin halkı, haklı, meşru ve ilerici bir savaşım yürütmesine, ilerici insanlığın desteğini kazanmasına rağmen, emperyalizmin İsrail'e verdiği yoğun destek ve Arafat'ın sağ uzlaşmacı çizgisi Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkını olumsuz etkilemiştir. Gerici Yahudi sermayesinin ABD ve Avrupa'da oluşturduğu lobi, ağırlığını hissettirmiş ve BM'de Filistin halkının diplomatik alandaki mücadelesini olumsuz etkilemiştir.

Yıllardan beri sıcak savaş alanlarında olduğu kadar, İsrail ile Filistin halkı arasında diplomatik alanda da çok zorlu bir mücadele yürütülmektedir. Diplomasiye, Katolik kilisesinden Yahudi sermayesine, emperyalistler arasındaki çıkar çatışmalarına dek bir dizi etken rol oynamaktadır.

ABD'nin soruna bu kadar direkt el atması ve bütün gücünü buraya seferber etmesinin altında yatan şey Ortadoğu petrolleridir. Çünkü ABD, "*kendisine ait olmayan bir ülkeyi siyonistlere teslim ederken, 'kullanılan sistem pek önemli değil, yeter ki biz Ortadoğu'nun petrollerini elimizde tutalım. Asıl önemli olan bu petrolün ulaşılabilir olarak kalmasıdır.' Şeklinde demeç veren Lord Balfour'dan 'çok iyi anlamak lazımdır ki, şimdi Arabistan petrolü dünyanın en güçlü işbitirici araçlarından birini oluşturur' diyen ABD Dışişleri Bakan'ı Codelle Hull'a, aynı politika İsrail'in siyonist yöneticilerine kadar aynı görevi yüklemektir.*" (İsrail Mitler ve Terör-Roger Garaydy)

ABD, Ortadoğu'daki politikalarını İsrail aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Bu politikaların altında ABD'nin derin ve çok yönlü çıkarları bulunmaktadır. Bundan dolayı da "*ABD, 1972'den 1976'ya kadar İsrail'in Birleşmiş Milletler'de her mahkum edilişinde harekete geçmiş ve alınan kararları otuz defa veto etmiştir.*" Bunun tek nedeni, İsrail'in Ortadoğu'da ABD çıkarları doğrultusunda jandarmalık rolünü, ileri karakol görevini üstlenmiş olmasındandır. Filistin-İsrail arasındaki savaşta BM tarafından İsrail aleyhine alınan bütün kararların bu temelde veto edilmesi nedeniyle, BM'nin bütün kararları kağıt üzerinde kalmıştır.

BM'nin "*242 ve 238 nolu kararları*"nın bir gereği olarak İsrail'in Batı Şeria ve Golan Tepeleri'nden çekilmesi öngörülüyordu. Ancak ABD'nin vetosu ve İsrail'e sürekli destek sunması nedeniyle, bu kararlar hep kağıt üzerinde kalmıştır. İsrail ve ABD çıkarlarını ifade etmeyen hiçbir BM kararı yaşama geçirilememiştir. Batı Şeria ve Golan'dan çekilme hâlâ da güncel ve temel bir sorun olarak varlığını korumaktadır.

ABD neden BM'nin kararlarını veto ediyor, boşa çıkartıyor ve İsrail'e bu kadar destek veriyor, sorusunun yanıtını biraz da İsrail siyonist devletinin kuruluş gerekçesinde aramak gerekir.

İsrail siyonist devletinin kuruluşu tamamen gerici ve ırkçı bir politikaya dayanır. Kuruluşundan itibaren emperyalizmin desteğiyle geliştirilmiştir. 1896 yılında Theodore Herzi tarafından temelleri atılırken bu gerçekliği ve ırkçılığı taşıyordu. Kuruluşu Yahudilerin dini kitabı Tevrat'a dayandırılmaktadır. Siyonist devletin kuruluş gerekçesi şuna oturtulmaktadır.

"*Mısır ırmağından, büyük ırmağa, Fırat nehrine kadar bu diyarı senin zürriyetine verdim.*" (Tevrat-Tekvin-15/18)

"*Tanrı tarafından vaadedilmiş*" bu topraklar üzerinde geliştirilen İsrail devleti kuruluşu itibariyle isgalci, gerici ve ırkçı bir karakter taşımaktadır. Çünkü öngörülen topraklarda başka halklar yaşamaktadır. Böyle bir kuruluş diğer halkların topraklarının işgali ve köleleştirilmesi anlamına geliyor. İşgal, sömürgecilik, ırkçılık emperyalizmin sömürge ve pazar politikasının da bir gereği oluyor.

General Moşe Dayan, Jeruselam Post'a 10 Ağustos 1967'de verdiği demeçte; "*Bizler Tevrat'a sahipsek, bizler kendimizi Tevrat'ın halkı olarak görüyorsak, Tevrat'ta vaadedilen topraklara sahip olmak zorundayız*" demektedir. Moşe Dayan'ın demecinden de anlaşılacağı gibi, İsrail devleti terör, ırkçılık, gericilik ve katliamın çocuğudur. Bunun dışında hiçbir haklı ve meşru gerekçesi bulunmamaktadır. Tamamen Filistin halkının inkarı ve imhasına dayanmaktadır.

Eski İsrail Başbakan'ı Bayan Golda Meir, 15 Haziran 1969'da; "*bir Filistin halkı yoktur... bizler gelip de onları kapıya koyduğumuz ve ülkelerini ellerinden aldığımız için değil, onlar mevcut değildir*" diyordu. (İsrail Mitler ve Terör syf. 171)

Bundan da anlaşılacağı gibi, İsrail politikası baştan beri Filistin halkının imhasına ve inkarına dayanmaktadır. Bu inkar politikası bütün sömürgeci güçlerin geliştirdiği ırkçı bir gelenektir. Vietnam'dan Cezayir'e, Afrika sömürgelerinden bütün Ortadoğu sömürgelerinin başına getirilen ırkçı bir politikadır. Fransa sömürgeciliğini meşru kılmak için aynı tarzda "*Cezayir'in bir taşı, toprağı, mezarı yok ki Cezayir diye bir ülke olsun*" deniliyordu. Ülkemiz için de aynı şeyler her gün, her saat söylenmektedir.

İsrail'in devletleşmesinden sonra alınan bütün BM kararlarının temelinde de ABD'nin bu ırkçı yaklaşımının etkisini görmek mümkündür. İsrail devleti kurulduktan sonra, ABD, İngiltere ve Fransa'nın yoğun baskıları sonucunda 1949 yılında şu üç şartla BM tarafından resmi olarak kabul edildi.

"1- İsrail Kudüs'ün statüsüne dokunmayacak.

2- Filistinli Arapların evlerine dönmesine izin verilecek.

3- Taksim kararıyla tespit edilen sınırlara riayet edilecek."

Ne varki İsrail, BM tarafından bu şartlarla resmi olarak kabul edilmesine rağmen hiçbir zaman bu şartlara uymadı ve uyma gereğini duymadı. BM de İsrail bu şartları yerine getirmediği için hiçbir zaman ciddi bir tavır ve karar almadı. İsrail BM'nin kendisini resmi olarak tanıdıktan sonra, bu kararı daha çok toprak işgal etmenin, yüzbinlerce savunmasız Filistinli'yi göç ettirmesinin gerekçesi haline getirdi. İsrail, BM kararlarına rağmen, Tevrat'taki belirlemelere uygun olarak, devlet sınırlarını işgal yöntemleriyle genişletmeye devam etti.

Şu ortaya çıkıyor: Ezilen-sömürülen bir halk, kendi özgücüne dayanarak, siyasi, ekonomik ve askeri olarak ulusal örgütlenme ve kurumlaşmalarını, bu temelde müttefiklerini yaratmadan, diplomatik alanda etkin bir mücadele geliştiremez. BM'nin kararlarını pratik uygulama gücüne dönüştüremez.

ABD, Ortadoğu'daki çıkarları temelinde BM'de sürekli İsrail'i savundu. Skandal düzeyinde diplomatik manevralara girişti. Bu manevralarla diğer ülkeleri baskı uygulayarak, İsrail'in lehine kararlar çıkartmaya zorladı. Bu gayri meşru ve siyasal olmayan yöntemlerle "*İsrail aleyhine*" çıkan her BM kararını etkisiz kıldı.

Şunu du görmek gerekir; İsrail aleyhine çıkan kararlar, öyle demokratik, haksızlığı gidermek amacıyla değil, daha çok emperyalistler arasındaki çelişki ve çatışmalardan dolayı alınmıştır. Burada BM'nin demokratik ve ezilen halklardan yana olan bir tutumunun olmadığını da belirtmek gerekir. BM sonuçta emperyalist devletlerin çıkarlarının ifadesi olarak biçimlenmiştir. Bundan dolayı emperyalizmin dünya jandarmalığını yapan ABD'nin karşı çıktığı hiçbir kararı yaşama geçiremez.

BM tarafından alınan karar gereği, "*Filistin'li Arapların evlerine dönmesine izin verilecek*" denilmesine rağmen, aynı yıl içinde 770 bin Filistin'li zorla topraklarından sökülüp göç ettirildi. Ve mülteci konumuna getirildi.

Aynı şekilde BM'nin 1949'da aldığı kararda "*Mevcut sınırlara riayet edilecek*" denilmesine rağmen, aynı yıl içinde Filistin topraklarının yüzde 80'i işgal edildi. Bağlı olarak "*Yafa Aka*"yı ele geçirdi.

İsrail bütün bunları emperyalizmin yoğun maddi, siyasi ve askeri desteğini alarak, tarihin en korkunç terör eylemleriyle gerçekleştirdi. Katliamlar geliştirildi, her türlü gayri meşru ve yasa dışı yöntemleri kullandı.

Gerici Yahudi sermayesi ile durmadan Arap feodal ve şeyhlerinden parayla toprak aldı. Yoksul köylüleri ise çıplak terörle göç ettirerek topraklarını ele geçirdi. Yoksul İsrail köylüleri İsrail terörü ile işbirlikçi Arap feodal ve şeyhleri arasında sıkışıp kalıyorlardı.

Bir yandan Filistin halkı bu temelde durmadan göç ettirilirken, diğer yandan İsrail dünyanın dört bir tarafından maddi olanaklarla Yahudileri durmadan buralara taşıyarak nüfusunu arttırmaya başlıyordu.

1917'deki Balfour Bildirisi sırasında, siyonistler Filistin topraklarının ancak yüzde 2.5'ine sahiptiler. 1982'ye kadar topraklarının yüzde 93'ünü ele geçirdiler. İsrail sürekli toprak işgal edip sahte yöntemlerle satın alırken "*Yahudileştirilmiş topraklar, Yahudi olmayanlara asla satılamaz*" sıkı tarzda uyguluyordu.

Soruna hangi yönüyle bakılırsa bakılsın, İsrail çıkarlarına gelmeyen hiçbir BM kararını uygulamamıştır. Aynı tarzda ABD ve İsrail'in benimsemediği hiçbir kararı da BM yaşama geçirememiştir.

BM Genel Asamblesi tarafından 21 Aralık 1965'te ırk ayrımcılığının bütün şekillerinin ortadan kaldırılması kararı almasına rağmen, İsrail her türlü ırkçılığı, ayrımcılığı geliştirmiş ve BM'nin kararlarını hiçbir şekilde uygulamamıştır. Siyonizmin geliştirdiği ırkçılıkla, Hitlerin, "*Afrikanerlerin*" ırkçılığının özü bir ve aynıdır. Tümü de "*üstün ırk*" ayrımcılığına ve anlayışına dayanır.Tümü de kafatasçıdır.

Bu noktada da BM kararlarının hiçbiri Filistin gerçekliğinde yaşam bulmamıştır. BM Genel Asamblesi 10 Kasım 1975'te aldığı bir kararla siyonizmi "*ırkçılık ve ırk ayrımcılığı*" olarak değerlendirip, tanımlamıştır. Bu karar ve tanımlamaya rağmen, bu kararların hiçbirini değil yaşama geçirmek, tersine veto ederek etkisiz kılmıştır.

12 Ağustos 1949 tarihli "*Cenevre sözleşmesinin 49. maddesi*", "*İşgalci devlet, kendi sivil halkının bir kısmını işgal ettiği araziye nakletme teşebbüsünde bulunmayacaktır*" denilmektedir. İsrail ise tam tersine, bir yanda Kudüs de dahil bütün Filistin'i işgal ederken, diğer yanda dünyanın dört bir yanından getirdiği Yahudileri, işgal ettiği topraklara yerleştirmiştir. Bu politika bugün bütün hızıyla sürmektedir. BM buna karşı hiçbir yaptırım gücü olmamaktadır. Bu karara rağmen İsrail "*Yahudi Milli Fonu*" aracılığıyla yeni yeni yerleşim merkezleri açmaktadır.

"*Doğu Kudüs'te belediyeye bağlı Arap banliyölerindeki on iki kadar mahalleye yaklaşık 120 bin İsrailli yerleştirilmiştir. İbrani devletinin zaten yoğun nüfuslu toprakların yüzde 30'unu müsadere etmiş olduğu Gazze Şeridi'nde 3 bin İsrailli on beş kadar yerleşim biriminde kalmaktadır. Golan Tepeleri'nde ise, otuz kadar mıntıkaya dağılmış 120 bin kişi bulunuyor.*" (İsrail Mitler ve Terör syf. 188)

Daha sonraki süreçlerde de yeni yerleşim birimlerini açma politikasını geliştirerek genişletilmesine rağmen BM buna karşı da yaptırım gücü olan hiçbir ciddi tepki göstermemiştir. Bunun böyle olmasının nedenlerini kısaca şöyle sıralayabiliriz:

– İsrailin tamamen ABD çıkarlarını esas alan bir politika izlemesi ve bağlı olarak bölge jandarmalığını yapması.

– İsrail siyonizminin koruyucusu ABD'nin tek başına BM kararlarını veto etme gücünün bulunması, ve bunu her fırsatta Filistin halkının haklı kurtuluş mücadelesine karşı kullanması.

– ABD ve Avrupa'da lobi oluşturmuş olan gerici Yahudi sermayesinin bu kararlarda önemli bir etkisinin bulunması.

– Filistin ulusal kurtuluş mücadelesine önderlik eden Arafat'ın politik çizgisinin kendi özgücüne dayanma yerine, daha çok gerici Arap ülkelerine dayanmasıdır.

Bu ülkelerin çıkarları ile ABD'nin çıkarları çakışmaktadır. Dolayısıyla Filistin davasına doğru tarzda güç verme yerine ABD ile uzlaşma yolunu seçmektedirler.

Burada özellikle Yahudi sermayesinin oluşturduğu lobilerin etkinliğini görmek gerekir. "*İsrail Başbakanı, ABD'nin Ortadoğu ile ilgili dış politikada kendi ülkesinde sahip olduğundan çok daha fazla nüfuza sahiptir.*" (İsrail Mitler ve Terör syf. 195)

ABD'de 6 milyon civarında Yahudi yaşamaktadır. Bunlar ABD'nin iç politikasında çok önemli bir rol oynamaktadır. Birçok noktada ABD politikasındaki dengeleri bozmaktadır. Çünkü bu nüfus çok büyük bir Yahudi sermayesine dayanmaktadır. Bu durum direkt olarak ABD politikasına dolaylı olarak da BM kararlarında etkili olmaktadır.

İsrail BM'nin "*242 ve 238 sayılı kararları*"na rağmen, sürekli olarak Batı Şeria'ya insan yerleştirmeye devam etti. 14 Aralık 1982'de "*Sovyet tehditi*"ne karşı "*stratejik işbirliği*" adı altında Golan Tepeleri'ni, ardından da Lübnan'ı işgal etti.

Şu ortaya çıkmaktadır: İsrail'in politikası genelde de emperyalizmin politikalarının bir devamı olarak gelişmiştir. Reel sosyalizm döneminde İsrail esas olarak Ortadoğu'da, SSCB ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı konumlandırılmıştır. Bu noktada NATO çıkarlarıyla da bütünleşmektedir. Bu politikaların yaşama geçirilmesi için, ABD yoğun bir maddi destek sunmuştur. ABD 1948 ile 1994 yılları arasında İsrail'e 28 milyar dolar askeri yardım sağladı.

Yahudiler aynı şekilde Fransa'da da güçlü bir lobi oluşturmuşlardır. Fransa basın-yayını tamamen Yahudi sermayesinin ve lobisinin tekelindedir. BM'de çıkan kararlarda bu lobinin etkisi büyüktür.

Yahudi sermayesi İngiltere üzerinde de etkilidir. 1947'de BM, Filistin'in Yahudi ve Filistin devletleri arasında bölüşülmesini öngördü. Kudüs'ü ise uluslararası kent olarak ilan etti. Bu kararının garantörlüğünü İngiltere üstlendi. Ne var ki, Yahudi lobileri burada da etkisini gösterdi. 1948 yılında İngiltere bu rolü üstlenmekten vazgeçti. BM ise hiçbir şekilde kararına sahip çıkmadı.

İsrail büyük bir terör dalgasıyla, büyük bir göç ettirme harekatı başlattı ve BM'nin kararı sadece kağıt üzerinde kaldı. İsrail'in bu saldırgan ve BM kararlarını takmama politikası kuruluşundan günümüze kadar süregelmektedir. Reel sosyalizmin yıkılmasıyla bunları daha da pervasızca yapmaktadır.

1982 yenilgisinden sonra "*FKÖ'nün 'barış taarruzuna' geçip Arafat'ın 242 sayılı BM kararını koşullu olarak kabul etmesiyle FKÖ'ye destek toplanmasını engellemek ve FKÖ'nün politik saygınlık kazanmasını durdurmak için en katı askeri baskıları uyguladı.*" (Medya Gerçeği Noam Chomsky syf. 256)

İsrail 1982'de askeri açıdan FKÖ'yü yenilgiye uğratmasına rağmen, Filistin halkına karşı terör uygulamaktan vazgeçmemiştir. Oysa o zamana kadar bütün terör eylemlerinin gerekçesi olarak FKÖ'nün "*terörü*"nü gösteriyordu. FKÖ'nün silahlı savaşımı bırakıp diplomatik faaliyetlere ağırlık verdiği bir süreçte de çıplak terörü çok yaygınca kullandı. FKÖ'nün Batı Beyrut'tan tahliye edilmesinden sonra, Filistin mülteci kamplarında (Sabra Şatilla) büyük katliamlar gerçekleştirdi.

İsrail bu terör eylemleriyle, askeri baskılarla FKÖ'nün geliştirmek istediği "*Barış Politikası*"nı, hatta FKÖ içindeki "*ılımlı, barış yanlısı*" kesimleri sindirmeyi amaçlamıştır. FKÖ'nün silahlı mücadeleyi geliştirdiği bir süreçte, bu ılımlı-reformist kanadı ısrarla geliştirmeye ve FKÖ saflarında bölünmeyi yaratmaya çalışırken, FKÖ'nün askeri olarak yenildiği, tamamen diplomatik mücadeleyi esas aldığı, "*her türlü terör eylemine*" karşı olduğunu belirttiği bir süreçte ise, tam tersine bunları terörle sindirme politikasını geliştirdi.

İsrail, bu politikayla diğer Arap ülkelerini Filistin savaşından uzaklaştırmaya, terörle bunları sindirmeye, dolayısıyla Filistin'den yana bir diplomatik faaliyette rol oynamalarını önlemeye çalıştı.

"*FKÖ 1978-79 Camp David'le birlikte 'bölgedeki bütün devletlerin egemenliğini, toprak bütünlüğünü, politik bağımsızlığını, güvenli ve tanınmış sınırlar içinde barış halinde yaşama haklarını garantiye alan uygun düzenlemeler' isteyen BM'nin 242 nolu kararının sözlerini yineliyordu. Bu belli başlı Arap devletlerinin desteğiyle FKÖ'nün ilk defa BM'nin 242 nolu kararını onaylamasıdır.*" (Medya Gerçeği Noam Chomsky syf. 412)

İsrail, bu nedenle FKÖ'nün bu diplomatik atağını boşa çıkarmak ve bütün Arap ülkelerini İsrail'le çatışmadan uzak tutmak için şiddeti geliştirerek, bu kararın yaşama geçirilmesini engellemeye çalışıyordu. Aynı süreçte SSCB:

"1- İsrail devletinin de dahil olmak üzere bölgedeki bütün devletlerin güvenlik ve egemenliğini sağlamak esastır" tasarısını geliştirdi. Ve SSCB'nin bu tasarısı Filistin Ulusal Konseyi tarafından kabul edildi.

2- Bağımsız bir devlet olarak Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin haklarını gerçekleştirmeleri.

İsrail bu dönemde gerçekleştirdiği terör ve diplomatik atakla FKÖ'nün bu girişimlerini de BM'de boşa çıkardı.

14 Ocak 1988'de Arafat, "*Eğer İsrail ve Amerika FKÖ'nün 242 nolu karar dahil BM kararlarına dayanan Uluslararası Ortadoğu Barış Konferansı'na katılmamasını kabul ederse, FKÖ'nün İsrail'in varlık hakkını tanıyacağını' ifade etti.*" (Medya Gerçeği Noam Chomsky syf.419)

FKÖ'nün bu çıkışına İsrail diplomatik alanda karşılık verdi. İsrail, Filistinlilerin bütün politik süreçlerin dışında kalmasını; bütün diplomatik girişimlerin ancak devlet düzeyinde yürütülebileceğini iddia etti. Ve FKÖ'yü dışlayarak BM'nin kararını kendi lehine çevirmeye çalıştı.

İzak Şamir; "*BM'nin 242 nolu kararının Ürdün'e ilişkin toprak maddesini içermediğini*" dolayısıyla, "*Batı Şeria'yı kapsamadığını*" belirtti ve İsrail BM'nin 242 nolu kararını doğrudan reddetti.

Daha sonra "*Barış misyonunu*" üstlenerek araya girdi. Arabuluculuk yaptılar. Bunun üzerine, ABD ve İsrail kararları boşa çıkarmak için, 242 ile 238 nolu kararların ayrı ayrı birbirinden soyut olarak ele alınmasını dayattılar. Bu iki kararın birbirinden soyut ve bağımsız ele alınması, diplomatik-hukuki açıdan Filistin halkının kendi kaderini tayin etme hakkının reddini içeriyordu. Bu temelde kimi kavram ve diplomatik oyunlarla BM'nin kararını uygulanamaz duruma getirdiler.

FKÖ ise her iki kararı birlikte kabul edeceğini belirtti. Arafat 1988 yılının sonlarında BM'nin 242 ve 238 nolu kararları doğrultusunda bir uluslararası konferansın yapılmasını önerdi. İsrail 1982'lerden itibaren FKÖ'yü Arap ülkelerinden uzaklaştırmayı veya Arap ülkelerini savaştan uzaklaştırma politikasını geliştirirken, son süreçte Arafat da buna karşılık olarak; "*Arap barış teklifiyle kuşanmış İsrail*" biçiminde bir politika ve diplomasi geliştirmeye başladı. Bu hem İsrail'in FKÖ'yü Arap devletlerinden soyutlama politikasını boşa çıkartıyor, hem de FKÖ'nün silahlı mücadele vermeyeceğinin güvencesini yaratıyordu. Dolayısıyla İsrail'in savaş üzerinde oturan "*Barış korkusu*"nu dağıtıyordu. İsrail, sadece, silahlı mücadeleden vazgeçmiş, emperyalizmin çizgisine gelmiş, kendisiyle uzlaşmaya, taviz vermeye hazır bir FKÖ buluyordu. Ancak buna rağmen, FKÖ'yü daha da iğdiş etmek ve güçten düşürmek için, yoğun bir diplomatik faaliyetle "*daha çok taviz için daha çok zayıf düşür*" politikasını izliyordu.

Arafat; "*İsrail'in bölgede bir devlet olarak varlığını kabul ettiği*"ni ifade etti. Ve Amerikan Yahudileriyle ortak bir deklarasyonda FKÖ'nün, İsrail ve Filistin temelinde iki devletli çözüm isteyen BM kararlarını ve 242 ve 238 nolu kararları ve Filistinlilerin dış müdahale olmaksızın kendi kaderlerini tayin hakları temelinde uluslararası bir konferans çağrısını kabul ettiğini tekrarladı.

ABD ve İsrail'in bu girişimlerini boşa çıkarmak için medyayı harekete geçirerek, FKÖ'nün "*terörizmi terketmediği*" propagandasını geliştirdi ve bundan hareketle FKÖ'nün girişimlerini etkisiz kılmaya ve boşa çıkarmaya çalıştı. Daha da güçsüz kılıp pazarlık gücünden yoksun bırakmaya çalıştı. Oysa Arafat, ehlileştirildikten sonra, BM'nin "*iki devletli çözüm*" önerisini kabul ettiğini, her türlü "*terörizme*" karşı olduğunu defalarca açıklamıştı.

ABD, İsrail ve çevreleri "*bir iyi niyet gösterisi*" olarak Filistin topraklarındaki "*intifada eylemleri*"ni durdurmayı Arafat'a dayattılar. Ama ardında askeri gücü kalmayan bir FKÖ'yü bu defa ardında halk desteği kalmayan bir FKÖ'ye dönüştürüp tamamen etkisiz kılmaktı. Yine bu girişimlerin bir parçası olarak İsrail ve ABD Arafat'ın BM'de konuşmasını engellemeye çalıştılar.

1988 Cezayir Deklarasyonu'nu ardından ABD, Arafat'ın Newyork'taki BM Genel Kurulu'ndaki konuşmasını yasadışı olarak, tüzüğünü çiğneyerek engelledi. Ardından meclis Cenova'ya taşındı, Arafat düşüncelerini orada tekrarladı.

Arafat, bu genel kurulda konuşursa, ABD ve İsrail'in öne sürdükleri bütün gerekçeleri BM yetkili kurulları önünde açıktan çürütecekti. Bundan dolayı da Arafat'ın konuşmasını engellemeye ve geciktirmeye çalıştılar. Arafat daha önceki sözlerini bir kez daha Cenova'da tekrarladı.

Amerika'nın yanıtı Arafat'a, koşullarını yerine getirmediği oldu ve bir kere daha koşulları açıkça sıraladı...

- '242 ve 238 nolu kararların kabulü'.
- 'İsrail'in varolma hakkının tanınması.'
- 'Her türlü terörizmin reddi'..." (Medya Gerçeği Noam Chomsky syf. 430)

Oysa kararların özü, ABD ve İsrail'in dayattıkları daha çok 1976'da FKÖ tarafından kabul edilmişti. Ancak şart olarak; "*İsrail'in yanında bir devlet içinde Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin hakkını tanıyan BM kararlarında da ısrar etmişti. Dışişleri Bakanlığı'nın birinci şartı FKÖ'nün bu kaydı dolayısıyla kendi kaderini tayin hakkını reddetmedir.*" (Medya Gerçeği Noam Chomsky syf. 430)

FKÖ'nün bu koşulları kabul etmesi ve defalarca açıklaması yetmiyordu. ABD ve İsrail her seferinde yeni şeyler bulup dayatıyorlardı. Daha sonra Tunus'taki ABD büyükelçisi Robert Kolletreau iki önemli koşul açıkladı: "*FKÖ intifadayı durdurmalı ve ABD'nin isteği olan FKÖ ile İsrail arasında doğrudan görüşmeleri kabul ederek (ki, bunu İsrail reddediyordu) uluslararası konferans fikrini terketmeli...*" (Medya Gerçeği Noam Chomsky syf.430)

ABD, böylece FKÖ'yü doğrudan görüşmelere çekerek çözümü tek başına gerçekleştirmek istiyordu. Zaten baştan beri FKÖ'yü Arap devletlerinden soyutlama veya Arap devletlerini savaştan uzaklaştırma politikasının vardığı sonuç bu oluyordu. Savaş çizgisini ve anlayışını terk etmiş, intifadayı durdurmakla halk desteğini yitirmiş ve bununla bütün müttefiklerinden koparılmış bir FKÖ ile müzakere masasına oturmak, bütün çözüm yöntemlerini kendi çıkarları doğrultusunda biçimlendirmek istiyordu.

İsrail bile doğrudan görüşmelere karşı çıkmasına rağmen ABD'nin ısrarla bunu dayatmasının nedeni Ortadoğu politikasına verdiği önem ve buradaki çıkarlarının tam güvenceye alınması istemiydi. Böylece ABD bu politikayla BM'yi devre dışı bırakıyordu.

Bütün bu görüşme ve tartışmalardan sonra 1993'te anlaşma imzalandı. Ve Batı Şeria'da küçük bir Filistin devleti kuruldu. Bu formül her yönüyle İsrail için tehlike olmaktan çıkmış, etkisizleşmiş bir FKÖ'yü yaratıyordu.

Arafat sonuçta Filistin halkının kurtuluş mücadelesini emperyalizmin dayattığı çözümlerle yetindi. Bunları bile kendi lehine kullanamadı. Özünde, burada çözümlenen bir şey yoktur. Filistin halkı yine eskisi gibi mülteci konumundadır. Hiçbir Filistinli mülteci kendi topraklarına dönememiştir. Filistin halkının bağımsızlık ve özgürlüğünü elde edememiştir.

İsrail ise saldırgan politikasından vazgeçmemiştir. Bütün anlaşma ve kararlara rağmen, yeni yerleşim birimlerini açmaya devam etmektedir. Filistin halkına karşı terör ve şiddet uygulamaktadır. Bu yöntemlerle FKÖ'nün dünyada birinci derecede savaş güçlerini silahtan ve savaşım gücünden arındırıp "*dördüncü derecede*" bir polisiye gücü haline dönüştürmüştür. Artık dördüncü derecede polisiye gücü haline dönüşen Filistin güçlerinin İsrail için hiçbir tehlikesi yoktur. Oysa bir zamanlar Filistin gerillaları İsrail'in korkulu rüyasıydı. Diğer yandan bütün ezilen halkların umut kaynağı durumundaydı.

Burada Arafat'ın şahsında biraz da gelişen şudur: Filistin milli burjuvazisinin çıkarlarını temsil eden Arafat, sonuçta çözümü uzlaşmada bulmuştur. Savaş içinde gerici Arap sermayesine dayanan Filistin milli burjuvazisi de palazlanarak işbirlikçi haline dönüştü.

Ne var ki, Filistin halkı bu işbirlikçi, uzlaşmacı çözümü kabul etmiş değildir. Biçimi değişse de Filistin halkı yine anti-emperyalist bir mücadeleyi yürütüyor ve kurtuluşunu sağlamak için intifada eylemlerini yükseltiyor.

Anti-emperyalist radikal islamcı bir çizgide gelişen Filistin halkının kurtuluş mücadelesi, aynı zamanda "*yeni dünya düzeni*" politikasının da halkların sorunlarına çözüm gücü olamayacağını, tam tersine halkların sorunlarını daha da ağırlaştıracağını göstermektedir.

NATO'lu çözüm yöntemleri ve "*yeni dünya düzeni*" dünyanın birçok bölgesinde olduğu gibi Filistin sorununun özgülünde de iflas etmiştir. Gerçek çözüm halkların özgücüne, meşru ve öz iradesine dayanan, halkların karşılıklı çıkarlarını ifade eden, onurlu bir barış, demokrasi ve özgürlüğü getiren devrimci-demokratik çözümlerdir. Bunun dışında emperyalizmin, siyonizmin, kemalizmin ve her türden gericiliğin çıkarlarıyla buluşan çözüm yöntemleri halkların sorunlarını çözmekten uzak, sahte ve gayri meşrudurlar. Halklara bu tür yöntemler dayatılsa da, sonuçta halkların iradesi tarafından boşa çıkarılacaktır.

BM kararlarını da bu çerçevede ele almak gerekir. Bu kararlar halkların özgür iradelerine dayalı çözümleri içerdikleri oranda bir anlamı olacaktır. Mevcut BM yapılanmasıyla bunun mümkün olmadığı da ortaya çıkmıştır.

Çözüm: Halkların karşılıklı çıkarlarını, iradelerini ifade eden demokratik çözümlerdir. Çünkü "*Bir halkı ezen başka bir halk, özgür olamaz.*"

12 Eylül faşizminin 18. yılında sömürgeci-faşist savaşa karşı

HALKLARIMIZIN SAVAŞI ZAFERİ HEDEFLİYOR

“*12 Eylül faşizminin 18. yılına girerken, Ankara artık paramparçadır, çaresizdir.*”

12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesinin üzerinden 17 yıl geçti. 17 yıl önce, “*her türlü terör, anarşi ve bölücülüğü ortadan kaldırmak, devletin bekası ve birliğini korumak*” iddiası ve amacıyla, Türkiye tarihinin en kanlı ve vahşi dönemlerinden biri başlatılmıştı. Askeri-faşist darbeye resmen öncülük eden beş generalle, “*beşli çete*” denilmişti. Şimdi bunlardan birçoğunun adı unutuldu bile. Ama başına resmen oturdukları kanlı cunta rejiminin vahşi uygulamaları, cinayetleri, işkenceleri, insanlığa karşı işlediği suçlar insanlık varoldukça unutulmayacak.

12 Eylül, bir son ve bir “*başlangıç*”tı.

Bugün Kürdistan dağlarından başlayan özgürlük taarruzu, Anadolu dağlarında Ankara’nın kuşatılmasına ulaştı. 12 Eylül faşizminin 18. yılına girerken, Ankara artık paramparçadır, çaresizdir ve kendini sürdüremez noktaya gelmiştir.

18. yıl yeni bir başlangıç anlamına geliyor. Bu 17 yılda, yüzyılların tarihsel hesaplaşması gerçekleşti. Yüzyıllar sorgulandı ve yeni bir tarihsel hüküm sürece damgasını vurdu. Şimdi her şey, bu hükme göre yeniden şekilleniyor. Doğum ve ölüm bu hükme göre gelişiyor.

12 Eylül faşist darbesinden 17 yıl sonra, karşılıklı cephelerin durumunu yeniden ele almaya çalışacağız. Netleşen görevler ve yeni sorunlar üzerinde duracağız.

12 Eylül emperyalist saldırı planının bir parçasıydı

Önce şunu vurgulamamız gerekiyor: 12 Eylül faşizm modeli, TC ile sınırlı bir gerçekleşme değildir. 12 Eylül, 2. Dünya Savaşı sonrasında ABD emperyalizmi öncülüğünde oturtulan “*yeni-sömürgecilik*” modelinin TC şahsında geldiği son nokta ve iflası anlamına geliyordu. 12 Eylül, sadece 1960 anayasasının değil, TC üzerinden bölgeye yönelik hesaplarının da iflası idi. Günümüz hesaplarını ortaya koymamamız açısından, TC’nin kuruluş temelleri ve darbelerle birlikte hayata geçirilmeye çalışılan politikaları bir kez daha gözden geçirmekte yarar var.

Bugünü anlamak için, başlangıç ve sonuç değerlendirmesi yapmak gerekebilir. Başlangıç niteliği sonuç niteliğini de belirler. TC’nin temel nitelikleri, yani başlangıç nitelikleri Birinci Emperyalist Savaş yılları içinde ve hatta öncesi yıllarda şekillenmiştir. Birinci Emperyalist Savaş, hem dünya, hem bölge ve hem de Türkiye açısından yeni öğeleri ortaya çıkarmış, yeni bir süreci başlatmıştır. Bunların bütünü de birbiriyle bağlantılıdır.

Birinci Emperyalist Savaş içinde Sovyet Cumhuriyeti’nin doğması, halklar için yeni bir yaşam zeminin doğması demekti. Tarihe giren bu yeni öğe, Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı içinde paramparça olan Osmanlı devletinin yıkıntıları üzerinde kendi varlık zemini arayan Türk burjuvazisi açısından da, önemli bir şans anlamına geliyordu. Ancak onun için bu şans, bu yeni tarihsel güçle birleşerek yaşamı yeniden yaratma anlamında değil, emperyalizmin sosyalizmden duyduğu ölümcül korkuyu kullanarak kendini emperyalist sistem içine daha iyi oturtmak açısındandı. Nitekim Türk burjuvazisi bu tarihsel kesit noktasında rolünü iyi kavradı ve gerçekten iyi oynadı. Yaratılan TC modeli, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde sosyalizm ve emperyalizm savaşını en kritik noktalarından biri de, emperyalizm lehine sosyalizme karşı savaş örgütlenmesi ve yaratılan bir model olarak tarihsel işlevini yüklendi. 1919-21 yılları, kemalist kadro öncülüğünde bu modeli oturtmanın ilk çalışmalarının yapıldığı, ilk ilişkilerinin oluşturulduğu bir süreçti. Esas amaca ulaşmak için, birçok taktik ilişki geliştirdi. Bunlara bu değerlendirmemiz kapsamında girme gereğini duymuyoruz. Sonuç olarak belirtilmesi gereken husus şudur: Kemalist TC, yaklaşık bin yıllık feodal Selçuklu ve Osmanlı egemenliğinin halklar üzerindeki topraksızlaştırma-kimliksizleştirme ve devletin basit mülkü haline getirme politikasını üzerinde, Anadolu halklarının 1917 Ekim Devrimi sonrasında kıpırdayan yeni yaşam öğelerini de boğarak, onları tam bir teslimiyet ve ihanete çekmenin gücü olarak örgütlendi, kurumlaştı. Tabii ki, bunun bir yanı da, Kürdistan üzerindeki bastırma, imha ve inkar politikasıydı. TC, halklar mezarlığı olarak örgütlendi. Lenin, Çarlık Rusyası’nı bir halklar hapishanesi olarak tanımlamıştı. Bu hapishanenin yıkılışına, emperyalist sistem, hemen onun yanı başında bir halklar mezarlığı oluşturarak cevap verdi.

1919-21 ve 24 süreci, kemalizmin yaşamın içine girerek, halkların bütün yaşayan-direnen ö ğelerini ölüme çekme politikasını hayata geçirdiği yıllardır. Ölüm-le-yaşam ayrışmasının yaşam lehine gelişmesi açısından son derece elverişli koşulların yaşandığı bu tarihsel kesitte, kemalizm, ulusal kurtuluşa, demokrasiye, sosyalizme ait ne kadar sözcük varsa bunları da kullanarak, halkların yaşayan bütün değerlerine tarihin en vahşi saldırılarını yöneltmiş ve halkların yaşam damarlarını kesmek istemiştir. 1919-40 arasındaki Kürt katliamları, halkımız şahsında halkların yaşama damarlarını kesme saldırısını en çarpıcı örneklerden biridir. Çerkez Ethem’in tasfiyesi, Mustafa Suphilerin katledilmesi de özde aynı anlama gelmektedir.

Bunu 1945-60 yılları arasındaki yeni bir hazırlık süreci ve 1960 askeri darbesi izlemektedir. 1961 anayasası da bu temelde izahını bulmaktadır. Nasıl ki, 1919-23 sürecinde TC’nin kuruluşu, Ekim Devrimi temelinde halkların kendi tarihlerini yaratma eyleminin önüne geçişin politika uygulama ve düzenlenişi olmuş ve 1924 anayasası bunun hukukunu oluşturmuşsa; 1960 darbesi ve ardından geliştirilen 1961 anayasası da, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki orta ve küçük-burjuvazinin, emperyalizmin oturtmak istediği yeni-sömürgeciliğe karşı sosyalizm ve emperyalizm arasındaki dengeden yararlanarak, bu boşlukta kendilerini sürdürme arayışına karşı, yine küçük-burjuvazi ve işçi sınıfı içinde sosyalizmin etkisine karşı, emperyalizmin kendi platformu oluşturma düzenlemesidir. Politik olarak bitirilen çizgiyi, ulusal sınıflarda devletleştirme operasyonunun hazırlanması ve uluslararası bir örnek olarak geliştirilmesidir. Emperyalizmin soğuk savaş yıllarında reel sosyalizme karşı mücadelesinin önemli bir aşamasıdır.

Bu gelişmeyi aynı perspektifte 1971 ve 1980 askeri-faşist darbe süreçleri açısından da ele almak gerekmektedir. Bu tarihler, TC gerçeği içinde önemli durak noktalarına bakmak ve anlamak sorumluluğu vardır.

1970 askeri müdahalesi, 1960’tan elbette farklıdır. 1960 sadece misak-ı milli içinde ulusal, sosyal, siyasal alan düzenlemesine dönük bir operasyon değil, aynı zamanda uluslararası bir model oluşturma operasyonudur. 1970 ise, bunun iflasıdır. “*Bol gelen anayasanın daraltılması*” ihtiyacı, işte bu temel gerçek üzerinde duyulmaya başlanacaktır. 1970’deki saldırı, 1960’larda sosyalizmden alınan güçle dünya çapında yükselen devrimci gençliğin dinamizmiyle buluştuğu noktada, üzeri betonlanan tarihi gerçekleri açığa çıkma tehlikesinin belirlemesine karşı yöneltilmiştir. Bu konunun başında demiştik ki, 1960 Türkiye düzenlemesi, sola alan açılması, dünya ve bölgedeki devrimci ulusal kurtuluşçuluğu da kırmaya dönük bir dalga kıran yaratma amaçlıdır. Ama ortaya şöyle bir sonuç çıkmıştır: İç, siyasal, toplumsal modeli ve dışa dönük görevleriyle böyle hazırlanmak istenen TC, üstlenmek istediği rolün altında kalmıştır. Buna gücü olmadığı açığa çıkmıştır. Bunun için gerekli olan temelin güçlü olmadığı, tersine en büyük zaafının, en temel zayıf noktasının üzerine oturduğu temel olduğu anlaşılmıştır. 1970 gelişmeleri bunu çok somut olarak gün yüzüne çıkarmıştır. 1970 sonrası artık yepyeni bir dönem olacaktır. 1970 sonrası, misak-ı milli sınırları içinde halkların kaybettiği yaşam çizgisini yeniden kazanmanın ve TC’nin de bunu önlemek için ordu zırhına daha açık başvurdu. Emperyalist özel savaşın TC üzerinde her türlü deneyini uygulamaya geçirdiği ve bunun en zorlu savaşının verildiği bir dönem olacaktır.

Buradan hemen 12 Eylül faşizminin tanımlanmasına geçebiliriz: 12 Eylül faşizmi 1919-23 sürecinde halkları ve emekçi sınıflara tarihini kaybettirme temelinde kurulan, Türk egemene sınıf çizgisini emperyalist sistem içinde süreklileştirmeyi esas alan ve kendi sınıf tarihini misak-ı milli sınırları içindeki bütün halklara ve sınıflara hakim kılmaya çalışan TC’nin bitişinin, emperyalist sistem tarafından güncel düzenlemelerle yaşatılmaya çalışılmasının ifadesidir. 12 Eylül’de TC için tarih bitmiştir. Bu, her düzeyde böyledir. 12 Eylül faşizmi, TC devletini yaşatmak için emperyalizmin uluslararası bir operasyonudur. Bu, şu anlama gelir. Türk egemenlik çizgisinin sonuna gelindiği noktada, halkların proletarya öncülüğündeki devrimle burada kendi yaşam çizgilerini egemenleştirmelerinin önüne geçmek için, emperyalizm, ideolojik, siyasi, kültürel, ekonomik, askeri her alanda bir merkezi kurumlaşma içine girmiştir.

27 Mayıs 1960 darbesi, emperyalizmin TC üzerinde yaratmak istediği modelin operasyonuydu. Nitekim 1961 anayasası ile oturtmak istediği toplumsal ve siyasal modeli çizmiştir. 1980 12 Eylül darbesinin ortaya koyduğu hiçbir model yoktur. Ulusal, toplumsal, siyasal alanda oturtulmak istenen modelin tam tersine iflası 12 Eylül zorunlu kılmıştır. Kürdistan taşının binanın temelinden çekilmesi,“*Türk ulusal- toplumsal yapılanması*” denilen sistemi yıkılan bir bina gibi enkaz haline getirmiştir. 12 Eylül faşizminin, eğer emperyalizm adına bir model oturtacaksa bile, önce bu enkazda halklar adına ortaya çıkan yaşam değerlerini yok etme, ölü bekçiliği yapma gibi bir görevi vardır.

12 Eylül faşizmi TC’de iflas eden uluslararası modelin yeni bir modele taşırılması öncesinde, halkların kendi yaşam modellerini mutlak surette önlemenin saldırısı olarak geliştirilmiştir. Özellikle Kürdistan halkında ortaya çıkan yeni, çağdaş yaşam belirtilerine karşı bir yok etme hareketidir ve dünya çapında tek de değildir. O yıllarda, Filipinler, Pakistan, Latin Amerika ülkelerinde de benzeri canlanışları ezmek ve emperyalist hakimiyeti yeniden tesis etmek üzere faşist diktatörlüklerin iş başına getirildikleri bilinmektedir. Ama elbette TC’nin bulunduğu stratejik-coğrafi konumu itibariyle de ayrıca bir önem taşıdığı belirtilmelidir. 1980’de cunta, özü aynı olan çok ünlü bir rolle hükümlüdür. Her şeyden önce TC’yi oluşturan temellerin yıkılması tehlikesi vardır. PKK öncülüğünde modern kurtuluş hareketinin Kürdistan’da yükseltilişin, TC için ideolojik, siyasal, kültürel, ulusal bütün alanlarda kendini sürdürme koşullarının ortadan kalkması demektir. TC’nin böyle bir yıkımı ise, o güne kadar inkar edilen, saptırılan, bastırılan bütün halk dinamiklerinin bölgede canlanışı: Bu ise, Kürdistan’la birlikte Anadolu halk dinamiklerinin, Arap ulusal dinamiklerinin, bölgede devrimci islami hareketin daha birçok devrimci gelişmenin önünün açılması demekti. İran islam devriminin etkilerinin de henüz sıcak olduğu bu dönemde, halkların kurtuluşuna öncülük eden sosyalizme islamın da anti-emperyalizm ekseninde buluşması, bölgede emperyalizmin bütünen çökmesi ve Sovyetler merkezindeki sosyalizmin tarihsel güç kazanması, kendini aşarak ileriye doğru sıçraması sonucunu yaratabilirdi. Bu dünya tarihinin müthiş bir sıçraması anlamına gelirdi.

Emperyalizm, bu tehlikeye müdahale etti. Türk faşist cuntası şahsında örgütlediği şiddetle, halklara bu temelde saldırdı. 12 Eylül faşizmi, özünde ve biçimde de, bu tarihsel kesitte ayrışmanın emperyalizm lehine olması için yöneltilmiş bir savaş saldırısı idi, -stratejik bir konumlanıştı.

Tarihsel olarak, kemalist TC devletinin kuruluşu, sosyalizmle halkların buluşmasını önleme, sosyalizmi durdurma saldırısı idi. 12 Eylül faşizmi ise, kendi sınırlarında çürüyen, gerçekleşen sosyalizme ve bu sosyalizmin Türkiye ve bölgedeki etkilerine karşı geliştirilen bir tasfiye hareketi olma özelliğini de taşıdı. 1980’li yıllarda yaşanan ayrışmanın önemi buradadır. İki öğe vardır: Birincisi, SSCB şahsında somutlaşan reel sosyalizm ve onun yansımaları, diğeri sosyalizmi yaşayan özünün PKK şahsında halklarda yeniden öncülük ve eylem gücüne kavuşması. Bu tarihsel, kesitte, eğer Kürdistan devrimi şahsında yaşayan sosyalizm egemen hale gelseydi, 1980’li yılların sonunda reel sosyalizmin çözülüşü, emperyalist sisteme doğru olmayacak, tersine sosyalizm emperyalist-kapitalist sistem bulaşığından kurtularak insanlık yeni bir ivme kazanacaktı. 1980’li yılların, genelde insanlığa özelde de sosyalizme nelere mal olduğunu iyi görmek zorundayız. İlk bakışta burada bir abartma varmış gibi görünse de, tarihsel diyalektik bu gerçeği anlatmaktadır.

1980 darbesi ardından gelişen sürece bakıldığında, demokratik ve sosyalist harekette nasıl bir çözülme ve çürümenin yaşandığı görülmektedir. PKK bu süreçte gerçekten yalnızlaştı. Tarihsel bağlaşıkları sisteme doğru çekilmişti. En başta dünya sosyalizm güçlerinin durumu böyleydi. Yine Türkiye de demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin güçleri olması gerekenler, hem cuntanın şiddeti altında, hem Avrupa da, hem de bundan önce ideolojik planda yaşadıkları ağır şoven yapılanmalarıyla sistemin içindeydiler. İşçi sınıfı ve diğer emekçi kitleler ise, her bakımdan egemenlerin demir pençesi altında kımıltısızdılar. PKK’nin 12 Eylül’e karşı gerek demokrasi cephesi ve gerekse ulusal kurtuluş cephesi çağrıları bu bakımdan muhatapsız kaldı, cevap bulamadı. Bu yıllarda, PKK’nin Kürdistan halkı ile ilişkileri açısından da önemli bir

● *Devamı 5. sayfada*